

“ENGELLİLİK” İLE İLGİLİ ULUSAL MEVZUAT TARAMASI SONUÇLARI

Bu derleme, Eğitim Reformu Girişimi tarafından yürütülen “Eğitimde Haklar” projesi kapsamında Ocak 2008 tarihinde yapılmıştır.

Bu tarihten sonra, bu derlemede bulunan mevzuat belgeleri değiştirilmiş, iptal edilmiş ya da yürürlüğü durdurulmuş olabilir.

Mevzuat taramalarının tümüne ve eğitimde haklar ile ilgili diğer uluslararası ve ulusal belgelere www.egitimdehaklar.org adresinden erişilebilir.

Bankalar Caddesi 2, Kat 5
Karaköy 34420 İstanbul
T 0212 292 50 44 F 0212 292 02 95
www.erg.sabanciuniv.edu

Bu yayın Avrupa Birliği desteğiyle oluşturulmuştur. Yayının içeriğinin sorumluluğu yalnızca ERG'ye aittir ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmaz.

“ENGELLİLİK” İLE İLGİLİ ULUSAL MEVZUAT TARAMASI SONUÇLARI

ANAYASA.....	3
MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU.....	3
İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU.....	3
MESLEKİ EĞİTİM KANUNU.....	3
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN.....	3
ZORUNLU İLKÖĞRENİM ÇAĞI DIŞINDA KALMIŞ OKUMA-YAZMA BİLMEMEYEN VATANDAŞLARIN, OKUR-YAZAR DURUMA GETİRİLMESİ VEYA BUNLARA İLKOKUL DÜZEYİNDE EĞİTİM ÖĞRETİM YAPTIRILMASI HAKKINDA KANUN.....	4
ÖZEL EĞİTİM HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME.....	4
ANADOLU TAPU VE KADASTRO MESLEK LİSESİ YÖNETMELİĞİ.....	8
ÇIRAKLIK EĞİTİMİ MERKEZLERİNDE PARASIZ YATILI ÇIRAK ÖĞRENCİ OKUTMA VE BUNLARA YAPILACAK SOSYAL YARDIMLAR İLE PANSİYONLARIN YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ.....	9
İMAM HATİP OKULU İDARE YÖNETMELİĞİ.....	9
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM YÖNETMELİĞİ.....	9
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU YÖNETMELİĞİ.....	10
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AÇIK ÖĞRETİM LİSESİ YÖNETMELİĞİ.....	11
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ YÖNETMELİĞİ.....	11
ÖZEL ÖĞRENCİ YURTLARI YÖNETMELİĞİ.....	11
ÖZEL MESLEKİ REHABİLİTASYON MERKEZLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK.....	12
ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ.....	16
OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ.....	53
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYGIN EĞİTİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ.....	54
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ.....	55
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL, ÖZEL EĞİTİM KURSLARI TİP YÖNETMELİĞİ.....	57
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL, ÖZEL EĞİTİM OKULLARI ÇERÇEVE YÖNETMELİĞİ.....	62
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL, ÖZEL EĞİTİM KURSLARI YÖNETMELİĞİ.....	80
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM OKULLARI ÇERÇEVE YÖNETMELİĞİ.....	89
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ YÖNETMELİĞİ.....	109
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ YÖNETMELİĞİ.....	110
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ.....	111
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ.....	112
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDA BURS, PARASIZ YATILILIK VE SOSYAL YARDIMLAR YÖNETMELİĞİ.....	113
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ.....	114
ERMENİ İLKOKULLARI YÖNETMELİĞİ.....	144
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÇIRAKLIK VE YAYGIN EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ YETKİLİ KALORİFER ATEŞÇİSİ YÖNERGESİ.....	144
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MERKEZİ SİSTEM SINAV YÖNERGESİ.....	144
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL KÜTÜPHANELERİ STANDART YÖNERGESİ.....	145
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI OTİSTİK ÇOCUKLAR EĞİTİM MERKEZLERİ YÖNERGESİ.....	145
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM GEREKTİREN BİREYLER İÇİN EVDE EĞİTİM HİZMETLERİ YÖNERGESİ.....	146
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ AÇMA YÖNERGESİ.....	147
“3-6 Yaş Görme Engelli Çocuklar İçin Okula Hazırlık ve Destek” ve “7 Yaş ve Üzeri Görme Engelli Çocuklar İçin Okula Hazırlık ve Destek” Kurs Programları.....	148

ANAYASA

Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi

MADDE 42. – Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.

... Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

MİLLİ EĞİTİM TEMEL KANUNU

Fırsat ve İmkân Eşitliği

MADDE 8 - ...

Özel eğitime ve korunmaya ihtiyaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU

Madde 12 – Mecburi ilköğrenim çağında buldukları halde zihnen, bedenen, ruhan ve sosyal bakımdan özürli olan çocukların özel eğitim ve öğretim görmeleri sağlanır.

MESLEKİ EĞİTİM KANUNU

Özel eğitim kursları

Madde 39 – Bakanlık, özel eğitime muhtaç kişilere iş hayatında geçerliliği olan görevlere hazırlayıcı özel meslek kursları düzenler. Kursların düzenlenmesinde ve uygulanmasında bu kişilerin ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri dikkate alınır.

Kurslara katılanlar kursa devam ettikleri sürece bu Kanunun çırak ve öğrencilere verdiği haklardan yararlanırlar.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü

Madde 22 – Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Özel Öğretim Kurumları Kanununun Bakanlığa verdiği görev ve hizmetleri yürütmekle görevlidir.

Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Madde 23 – Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Özel eğitim sınıfları, özel eğitim okulları, rehberlik ve araştırma merkezleri, iş okulları ve iş eğitim merkezleri ile aynı seviye ve türdeki benzeri okul ve kurumların eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini yürütmek,

b) Okul ve kurumlarının eğitim ve öğretim programlarını, ders kitapları ile eğitim araç ve gereçlerini hazırlamak ve Talim ve Terbiye Kuruluna sunmak.

ZORUNLU İLKÖĞRENİM ÇAĞI DIŞINDA KALMIŞ OKUMA-YAZMA BİLMEYEN VATANDAŞLARIN, OKUR-YAZAR DURUMA GETİRİLMESİ VEYA BUNLARA İLKOKUL DÜZEYİNDE EĞİTİM ÖĞRETİM YAPTIRILMASI HAKKINDA KANUN

Madde 7 – Zorunlu ilköğrenim çağı dışında kalan ve okuma - yazmayı bilmeyen veya çok az bilen vatandaşlar, yönetmelikte belirlenecek usul ve esaslara göre mahalli mülki idare amirlerince tespit edilir. Hazırlanacak plan ve programlara uygun olarak, kimlerin hangi kurslara, ne kadar süre ile katılacağı, ilan ve tebliğ edilir. Vatandaşların, kendilerine tebliğ edilen okuma- yazma öğrenme kurslarına katılmaları zorunludur.

Kırk beş yaşını dolduran vatandaşların okuma - yazma öğrenme kurslarına katılmaları isteğe bağlıdır. Bedeni ve zihni yetersizlikleri resmi tabip raporu ile anlaşılanlar hakkında birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

ÖZEL EĞİTİM HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Amaç

Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, özel eğitim gerektiren bireylerin, Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda da, genel ve mesleki eğitim görme haklarını kullanabilmelerini sağlamaya yönelik esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Kanun Hükmünde Kararname; özel eğitim gerektiren bireyler ile onlara doğrudan veya dolaylı olarak sunulacak eğitim hizmetlerini; bu hizmetleri sağlayacak okul, kurum ve programları kapsar.

Tanımlar

Madde 3 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamede geçen;

a) "Özel eğitim gerektiren birey", çeşitli nedenlerle, bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından beklenen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireyi,

b) "Özel eğitim", özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile onların özür ve özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi,

c) "Kaynaştırma", özel eğitim gerektiren bireylerin diğer bireylerle karşılıklı etkileşim içinde bulunmalarını sağlamak ve eğitim amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmek için geliştirilmiş eğitim ortamlarını,

d) "Tanılama", eğitsel amaçla, bireyin tüm gelişim alanlarındaki özelliklerinin belirlenerek değerlendirilmesi sürecini,

e) "Bakanlık", Milli Eğitim Bakanlığını,

ifade eder.

Özel Eğitimin Temel İlkeleri

Madde 4 - Türk Milli Eğitimi düzenleyen genel esaslar doğrultusunda özel eğitimle ilgili temel ilkeler şunlardır:

- a) Özel eğitim gerektiren tüm bireyler, ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılır.
- b) Özel eğitime erken başlamak esastır.
- c) Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireyleri sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan planlanır ve yürütülür.
- d) Özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitsel performansları dikkate alınarak, amaç, muhteva ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak diğer bireylerle birlikte eğitilmelerine öncelik verilir.
- e) Özel eğitim gerektiren bireylerin her tür ve kademedeki eğitimlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi için her türlü rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılır.
- f) Özel eğitim gerektiren bireyler için bireyselleştirilmiş eğitim planı geliştirilmesi ve eğitim programlarının bireyselleştirilerek uygulanması esastır.
- g) Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif katılmalarının sağlanması esastır.
- h) Özel eğitim politikalarının geliştirilmesinde, özel eğitim gerektiren bireylerin örgütlerinin görüşlerine önem verilir.
- i) Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireylerin toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde planlanır.

Tanılama-Değerlendirme-Yerleştirme

Madde 5 - Her aşamadaki tanılamada, bireyin eğitsel performans düzeyi belirlenir, gelişim alanlarındaki özellikleri değerlendirilir ve bu değerlendirme sonuçları dikkate alınarak eğitim amaçları ve hizmetleri planlanır, en uygun eğitim ortamına yerleştirilmesine karar verilir.

Tanılama, değerlendirme ve yerleştirme sürecinin her aşamasında ailenin de görüşü alınarak katılımı sağlanır.

Erken Çocukluk Dönemi Eğitimi

Madde 6 - Erken çocukluk dönemindeki özel eğitim hizmetleri ailenin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi temeline dayalı olarak evlerde ve kurumlarda sürdürülür.

Okul Öncesi Eğitimi

Madde 7 - Tanısı konulmuş özel eğitim gerektiren çocuklar için okul öncesi eğitimi zorunludur. Bu eğitim özel eğitim okulları ile diğer okul öncesi eğitim kurumlarında verilir. Gelişim ve bireysel özellikleri dikkate alınarak, özel eğitim gerektiren çocukların okul öncesi eğitim süreleri uzatılabilir.

İlköğretim

Madde 8 - Okul öncesi eğitimini tamamlayan veya zorunlu ilköğretim çağına gelmiş özel eğitim gerektiren çocuklar için hazırlık sınıfları açılabilir.

Hazırlık sınıflarının amacı, öğrencilerin gelişim ve bireysel özellikleri ile gereksinimleri doğrultusunda onları örgün eğitimi izleyebilecekleri duruma getirmektir.

Özel eğitim gerektiren bireyler, ilk öğretimlerini özel eğitim okulları ve/veya diğer ilköğretim okullarında sürdürürler.

Zorunlu ilköğretim programlarının amaçlarını gerçekleştirecek durumda olmayan bireyler için gelişim alanlarındaki performans düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmış eğitim programlarının uygulanacağı kurumlar açılır.

Ortaöğretim

Madde 9 - Özel eğitim gerektiren bireyler, ortaöğretimlerini özel eğitim okullarında ve/veya diğer genel ve mesleki teknik ortaöğretim okullarında sürdürürler.

Yükseköğretim

Madde 10 - Özel eğitim gerektiren bireylerin ilgi, istek, yetenek ve yeterlilikleri doğrultusunda ve ölçüsünde yükseköğretim imkanlarından faydalanabilmeleri için gerekli özel tedbirler alınır.

Yaygın Eğitim

Madde 11 - Özel eğitimin temel ilkeleri doğrultusunda farklı konu ve sürülerde, özel eğitim gerektiren bireyler için temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak, işe ve mesleğe hazırlamak amacıyla yaygın eğitim programları düzenlenir. Özel eğitim gerektiren bireylerin aileleri ve yakın çevrelerinin bireyin gelişim sürecinde aktif rol almalarına ve onlarla birlikte yaşama becerilerini geliştirmelerine yönelik yaygın eğitim programlarına öncelik verilir.

Kaynaştırma

Madde 12 - Özel Eğitim gerektiren bireylerin eğitimleri, hazırlanan bireysel eğitim planları doğrultusunda akranları ile birlikte her tür ve kademedeki okul ve kurumlarda uygun yöntem ve teknikler kullanılarak sürdürülür.

Özel eğitim Okullarında Eğitim

Madde 13 - Benzer yetersizlikleri olan akranları ile birlikte ayrı bir okul veya kurumda eğitim görmeleri gereken özel eğitim gerektiren öğrencilerin eğitimi, uygun kaynaştırma modelleri ile düzenlenerek, özel eğitim okul ve kurumlarında sürdürülür.

Özel Eğitim Desteği

Madde 14 - Özel eğitim gerektiren bireylere, her tür ve kademedeki eğitim ortamlarında devam ettiği eğitim programlarının amaçlarını gerçekleştirmek üzere özel eğitim desteği verilir. Bu amaçla bireysel ve grupla eğitim imkanları sağlanır.

Herhangi bir eğitim kurumuna devam edecek durumda olmayan zorunlu eğitim çağındaki özel eğitim gerektiren bireylere yetersizlikten etkilenme düzeyine bakılmaksızın temel yaşam becerilerini geliştirme ve öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik eğitim programları uygulanır.

Eğitim Programları

Madde 15 - Özel eğitimde, eğitim programları bireylerin eğitsel performansları dikkate alınarak ve programın amaçları bireye uyarlanarak uygulanır.

Özel eğitim okul ve sınıflarında normal okul programları uygulanır, ancak; öğrencilerin özellikleri ve öğrenme yeterlilikleri dikkate alınarak, söz konusu programlarda denkliği bozmayacak şekilde düzenlemeler yapılır. Özel eğitim okul ve sınıf programları, öğrencileri, eğitimlerini normal okullarda akranlarıyla birlikte sürdürecek yeterliliklere ulaştırmayı amaçlayan bir yaklaşımla hazırlanır.

Özel eğitim okul ve sınıflarında süreleri ve içerikleri öğrencilerin özelliklerine göre hazırlanmış özel eğitim programları da uygulanabilir. Bu programları tamamlayanlara verilecek diploma veya sertifikaların denkliği ile üst öğrenim kurumlarına devam gibi konular ve öğrenciyi sağlayacağı haklar Bakanlıkça belirlenir.

Özel eğitim gerektiren bireyleri ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda iş hayatında geçerliliği olan görevlere hazırlayıcı iş ve meslek eğitim programları; uygulama ağırlıklı ve bireyin o işi veya mesleği amaçlanan yeterlilikte yapmasını sağlayacak şekilde sürdürülür.

Değerlendirme

Madde 16 - Normal akranları ile birlikte eğitim gören özel eğitim gerektiren öğrencilerin hazırlanan eğitim planındaki amaçları gerçekleştirme düzeyleri, devam ettikleri okulun sınıf geçme ve sınav yönetmeliğine göre değerlendirilir. Ancak, özür ve özellikleri dikkate alınarak sınavlarda gerekli önlemler alınır ve düzenlemeler yapılır.

Özel eğitim okul ve sınıflarında eğitim gören öğrencilerin değerlendirilmesinde, öncelikle bireyselleştirilmiş eğitim planlarında konulan amaçların gerçekleştirilmesi esas alınır.

Özel Eğitim, Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri

Madde 17 - Eğitim öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile özel eğitim hizmetlerini düzenlemek, koordineli bir şekilde yürütülmesini sağlamak, izlemek ve değerlendirmek üzere her ilde milli eğitim müdürlüğüne bağlı olarak il milli eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü başkanlığında özel eğitim rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri birimi kurulur.

İllerde özel eğitim rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bu birim tarafından yürütülür.

Özel Eğitim Okulları

Madde 18 - Durumları ayrı bir okulda özel eğitim gerektiren bireyler için özür ve özelliklerine uygun gündüzlü veya yatılı özel eğitim okulları açılır.

Birden fazla özrü bulunan öğrenciler için özel eğitim okullarında özel eğitim sınıfları açılabilir.

Özel eğitim okullarında açılan yaygın eğitim programlarına katılan özel eğitim gerektiren bireyler ile söz konusu okulların aile eğitimi programlarına katılanlardan öğrencilerin birinci derecede yakınlarının eğitimleri süresince iâşe ve ibateleri Bakanlıkça karşılanır.

Özel Eğitim Kurumları

Madde 19 - Özel eğitim gerektiren bireylere özel eğitim desteği sağlamak veya onları iş ve mesleğe hazırlamak veya örgün eğitim programlarından yararlanamayacak durumda olanların temel yaşam becerilerini geliştirmek ve öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak üzere gündüzlü özel eğitim kurumları açılabilir.

Özel eğitim kurumlarında, özel eğitim gerektiren bireyleri iş hayatında geçerliliği olan görevlere hazırlamak amacıyla açılan iş ve meslek kurslarına devam edenler, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu'nun çırak öğrencilere verdiği haklardan yararlanırlar.

Diğer Okul ve Kurumlarda Özel Eğitim

Madde 20 - Durumları normal akranları ile birlikte eğitim görmeye uygun olan özel eğitim gerektiren bireyler, eğitim ve öğretimlerini resmi ve özel okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında sürdürürler. Bu okullarda özel eğitim gerektiren bireylere özel eğitim desteği sağlamak üzere yardımcı derslikler oluşturulur, özel araç-gereç ile eğitim materyalleri sağlanır ve diğer özel tedbirler alınır.

Durumları ayrı bir sınıfta eğitilmeyi gerektiren öğrenciler için özür ve özelliklerine göre okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında özel eğitim sınıfları açılır.

Çıraklık ve yaygın eğitim faaliyetlerinde de bu tür uygulamalara yer verilir.

Rehberlik ve Araştırma Merkezleri

Madde 21 - Rehberlik ve araştırma merkezleri, eğitim öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesine ilişkin gerekli her türlü çalışmaların yanı sıra özel eğitim gerektiren bireyleri de tanılamada belirtildiği şekilde inceler, tanırlar, yerleştirilebilecekleri en uygun eğitim ortamını önerir ve bu bireylere rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri sunar.

Nüfus ve hizmet potansiyeline göre merkez ve diğer ilçelerde de rehberlik ve araştırma merkezleri açılabilir.

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Servisi

Madde 22 - Örgün ve yaygın eğitim kurumlarına devam eden bireylere rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri götürmek üzere eğitim öğretim kurumlarında kurulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisleri, kurumlarındaki özel eğitim gerektiren bireylere de eğitim ihtiyaçları ve özelliklerine göre bu hizmetleri sunar.

Bu servisler, rehberlik ve danışma hizmetlerini yürütürken bölgelerindeki rehberlik ve araştırma merkezi ile diğer ilgili kurumlarla işbirliği yaparlar.

Okul ve Kurum Açma

Madde 23 - Özel Eğitim okul ve kurumları ile rehberlik ve araştırma merkezleri Bakanlıkça açılır.

Gerçek ve tüzel kişiler özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ve öğretimleri için 8/6/1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunundaki esaslara uygun olarak özel okul veya kurum açabilirler.

Bakanlık, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa göre açılmış ve hisselerinin tümü kamu yararına çalışan dernek ve vakıflara ait özel eğitim okul ve kurumlarının hizmetlerinin niteliğini yükseltmek ve öğrencilere maliyeti düşürmek amacıyla, bu okul ve kurumlara eğitim-öğretim hizmetleri sınıfında personel, program gibi destekler sağlayabilir.

Resmi ve Özel Öğretim Kurumlarında Özel Eğitim

Madde 24 - Resmi ve özel okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okulları ile yaygın eğitim kurumları; kendi çevrelerindeki özel eğitim gerektiren bireylere özel eğitim hizmetleri sağlamakla yükümlüdürler.

Söz konusu okul ve kurumlarda, özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim-öğretim görmelerini sağlamak üzere gerekli tedbirler alınır.

Personel

Madde 25 - Özel eğitim okul ve kurumları ile özel eğitime destek sağlayan okul ve kurumların eğitim öğretim sınıfı personel ihtiyacı öncelikle karşılanır; ihtiyaç duyulan uzman personel atanır veya diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak görevlendirilir.

Teftiş ve Denetim

Madde 26 - Özel eğitim okul ve kurumları ile özel eğitime destek sağlayan kurumların faaliyetlerinin teftiş ve denetimi özel eğitim ve/veya rehberlik ve psikolojik danışma alanlarında yetişmiş müfettişlerce yapılır.

Özel Eğitim Araçları

Madde 27 - Resmi okul ve kurumlarda eğitim ve öğretimlerini sürdürdükleri sürece, özel eğitim gerektiren bireylerin bu hizmetlerden etkin şekilde yararlanmalarını sağlayacak her türlü araç-gereç ihtiyaçları Bakanlıkça karşılanır.

Kaldırılan Hükümler

Madde 28 - 12.10.1983 tarihli ve 2916 sayılı Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanması ile ilgili hususlar Bakanlıkça hazırlanacak yönetmeliklerde belirtilir. Söz konusu yönetmelikler, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde çıkartılır.

ANADOLU TAPU VE KADASTRO MESLEK LİSESİ YÖNETMELİĞİ

Başvuru Şartları

Madde 24 — Okula başvuru için⁽²⁾;

...

f) (**Değişik : 9.12.2003/25311 RG**) Sağlık durumlarının mesleğin öğretimine uygun olduğuna dair resmî sağlık kurumlarından doktor raporu almış olmak. (Okula kaydedileceklerin hangi sağlık şartlarını taşıması gerektiği hususları Genel Müdürlükçe belirlenir.)

şartları aranır.

Kayıt - Kabul

Madde 25 — (**Değişik: 9.12.2003/25311 RG**) Kesin kaydı yapılacak öğrencilerden aşağıdaki belgeler istenir:

...

e) Sağlık raporu.

ÇIRAKLIK EĞİTİMİ MERKEZLERİNDE PARASIZ YATILI ÇIRAK ÖĞRENCİ OKUTMA VE BUNLARA YAPILACAK SOSYAL YARDIMLAR İLE PANSİYONLARIN YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ

Başvuru Şartları

Madde 38 — Aşağıdaki şartları taşıyanlar; çıraklık eğitimi merkezleri bünyesinde açıl mış olan pansiyonlardan parasız yatılı çırak öğrenci olarak okumak üzere başvurabilirler.

a) T. C. veya Türk Cumhuriyetlerinden birinin vatandaşı olmak,

b) Maddi imkânlardan yoksun bulunmak. Bunun için ailenin yıllık gelir toplamından fert başına düşen net miktarının, içinde bulunulan mali yılın Bütçe Kanununun (M) işaretli cetvelinde belirtilen Millî Eğitim Bakanlığı yıllık merkez pansiyon ücretinin en azının 4 katını geçmemesi gerekir. Bunun tespitinde ilgilinin yazılı beyanı esastır.

c) Çıraklık Eğitimi Merkezleri Yönetmeliğinde tespit edilen kayıt kabul şartlarını taşımak.

Özel eğitime muhtaç çocukların özür durumları parasız yatılılık haklarını engellemez. Parasız yatılılık hakkı kazanan özel eğitime muhtaç çocuklar özürlerine uygun bölümlere yerleştirilirler.

İMAM HATİP OKULU İDARE YÖNETMELİĞİ

D- Kayıt-Kabul Şartları

Madde 117 - Öğrenci kayıt ve kabul şartları şunlardır:

...

b) Bedence ve ruhça sağlam ve sıhhatli olmak, din hizmetleri yapmaya engel bir özrü bulunmamak; (kekemelik, iki gözü körlük, ağır sağırlık İmam-Hatip Okuluna alınmaya engel özürlerdir),

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM YÖNETMELİĞİ

Öğrenci Yerleştirme Komisyonları

Madde 41- İllerde ve birden fazla kurum bulunan ilçelerde öğrencileri yerleştirmek için kurumlar arası koordinasyon komisyonu oluşturulur.

...

Gereksinim durumunda toplanan ve ders kesimine kadar görev yapan bu komisyonlar:

c) Engelli öğrencilerin engellerini dikkate alarak kurumlara dengeli bir şekilde dağıtılmaları için önlem alır.

...

Engelli öğrencilerin yerleştirileceği sınıf mevcudunun azaltılmasına, aynı sınıfta iki ayrı engel grubundan öğrenci bulunmamasına ve kurumda öğrencilerin engel durumlarına göre mümkün olduğunca gerekli fizikî düzenlemelerin yapılmasına özen gösterilir.

Görme, işitme ya da ortopedik engeli bulunanların; uygun meslek alan/dalına ya da programa alınmaları sağlanır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU YÖNETMELİĞİ

Genel İlkeler ve Öğretim Yöntemleri

Madde 6— Öğretimde aşağıdaki genel ilke ve yöntemler göz önünde bulundurulur:

a) (**Değişik: 26.9.2004/25595 RG**) Çeşitli nedenlerle ilköğretimlerini tamamlayamayan ve zorunlu ilköğretim yaş sınırını aşan yetişkinlere Açık İlköğretim Okulundan yararlanma hakkı verilir.

Tutuklu, hükümlü ve bedensel engelli olduklarını belgelendirenler ile özel eğitim gerektirdiğine Özel Eğitim Hizmetleri Kurulundan alınacak belge ile belgelendirenlerde yaş kaydı aranmaz.

b) Programların uygulanmasında görsel ve işitsel iletişim araçlarından etkin bir biçimde yararlanılması esas alınır ve gerektiğinde yüz yüze eğitim olanaklarından yararlanır.

c) Program ve kaynakların, televizyon ve radyo programları, yazılı belgeler, bilgisayar disketleri, 'CD-ROM'lar ve benzeri araçlarla desteklenmesi esastır.

d) Ölçme ve değerlendirmede, programda belirtilen amaçlara ulaşılabilmesi için gerekli davranışların kazandırılması esas alınır.

e) Tüm derslerde, "Türkçenin doğru ve güzel kullanılması" temel hedeftir.

Dersler

Madde 30— Okulda, ilköğretim ders programlarının uygulanması esastır.

Ancak öğrenciler;

...

b) İşitme ve konuşma engelli olduklarını, Sağlık Kurulu Raporuyla belgelendirenler yabancı dil dersinden,

...

muaf tutulurlar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AÇIK ÖĞRETİM LİSESİ YÖNETMELİĞİ

Kayıt-Kabul Şartları

Madde 15 — Lise'ye;

...

Ancak, zihinsel engelli olanların kayıtları yapılmaz, engeli sonradan anlaşılanların kayıtları silinir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ YÖNETMELİĞİ

Aday Seçimi

Madde 9- Bulunduğu ilköğretim okulunun öğretmenler kurulunca aday seçimi yapılırken öğrencinin;

...

c) Konuşma, kavrama ve ifade yeteneği,

...

f) Fizikî görünüşü itibarıyla, bilinen bir bedenî ve ruhî bozukluğunun bulunup bulunmadığı (kekemelik, körlük, şaşılık, sağırılık, yürümeye engel derecede topallık, cücelik, bulaşıcı kellik ve benzeri özürlü olup olmadığı),

gibi hususlar göz önünde bulundurulur.

ÖZEL ÖĞRENCİ YURTLARI YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, orta öğretim ve yüksek öğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrencilere hizmet veren özel öğrenci yurtlarının tabi olacakları esaslar, iş ve işlemler ile denetim esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerine ait yurtların açılması, devri, nakli ve kapatılması, açılma izninin verilmesinde dikkate alınacak esaslar ile bunların yönetilmesi, işletilmesi, denetlenmesi ve öğrenci disiplin işlerine ilişkin hükümleri kapsar.

Bu Yönetmelik hükümleri, kamu kurum ve kuruluşlarına ait yurtlar hakkında uygulanmaz.

Yurt Binalarında Aranacak Şartlar

Madde 6 — Yurt binalarına açılma izni verilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Orta öğretim yurdu binasının meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler, kadehle veya açık olarak alkollü içki satılan umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile içki servisi yapılan yerlerden kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması esastır. Orta öğretim yurdunun açılmasına izin verilirken aralarındaki uzaklığın ölçümünde, bina ve tesislerin varsa bahçe kapıları, yoksa bina kapıları; kapıların birden fazla olması durumunda ise en yakını esas alınır. Yüz metre uzaklığın ölçümünde,

mevcut cadde ve sokaklar üzerinden yaya yolu kullanılarak, yaya kurallarına göre gidilebilecek en kısa mesafe dikkate alınır.

Yüksek öğretim yurtlarında mesafe şartı aranmaz. Ancak, yurtlar ile yukarıda belirtilen iş yerleri aynı binada bulunamaz.

Bu bentte belirtilen mesafenin tespiti il/ilçe milli eğitim müdürlüğünce yapılır.

b) Binanın kagir, prefabrik veya betonarme olması, giriş ve servis kapılarının bulunması ve tamamının veya yeterli bir kısmının yurda tahsis edilmiş olması zorunludur.

c) Yurt binasında;

1) Yönetici odası,

2) Personel odası,

3) Orta öğretim yurtlarında belletici odası,

4) Ziyaretçi odası veya tahsisli bölümü,

5) Her bir öğrenci için en az 1/2 metrekare alanı olan, yurt yatak kapasitesinin en az 1/5'i oranında etüt/çalışma odası,

6) Orta öğretim yurtları için öğrencilerin seviyesine uygun bir kitaplık,

7) Bir öğrenci için en az 12 metreküp hacmi bulunan yatakhane,

8) Sekiz öğrenciye bir duş, lavabo ve tuvalet,

9) Yurt yatak kapasitesinin en az 1/5'i oranında lokal /kantin/dinlenme odası,

10) Yemekli yurtlarda her bir öğrenci için en az 1/2 metrekare alanı bulunan yemekhane,

11) Binanın ihtiyacına uygun güçte jeneratör,

12) Yemekli yurtlarda mutfak ve erzak deposu,

13) Temiz içme ve kullanma suyu ile yedek su deposu,

14) Sağlık şartlarına uygun aydınlatma ve ısıtma sistemi,

15) Öğrenciler için ihtiyacı karşılayacak sayıda telefon,

16) Yangın merdiveni ve yangına karşı yeterli söndürme malzemesi ve tesisatı,

17) En az iki hasta kabul edilebilir nitelikte revir odası,

18) Özürlü barındıran yurtlarda özürülüler için tuvalet, binanın kat durumuna göre özürlü rampası veya asansör,

bulunması zorunludur.

ÖZEL MESLEKİ REHABİLİTASYON MERKEZLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; özürülülerin yetenekleri doğrultusunda yapabilecekleri bir işte verimli kılınarak ekonomik ve sosyal refahının sağlanması amacıyla kurulacak özel mesleki rehabilitasyon merkezlerinin açılışı, denetlenmesi ve işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, gerçek ve tüzel kişilerce özörlölere yönelik olarak açılacak olan özel mesleki rehabilitasyon merkezlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 1.7.2005 tarihli ve 5378 sayılı Özürlöler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 13 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Kurs: Mesleki rehabilitasyon merkezlerinde herhangi bir mesleği olmayan ya da bir mesleği olmakla birlikte mesleğinde iş bulamayan Türkiye İş Kur il müdürlüklerine kayıtlı özürlü işsizler veya mesleğinde yeterli olmayan özürlöler için düzenlenen mesleki eğitim faaliyetlerini,

b) Kurucu: Özel mesleki rehabilitasyon merkezi açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiyi,

c) Merkez: Özel mesleki rehabilitasyon merkezini,

ç) Mesleki rehabilitasyon: Özürlölerin işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan, ilgi ve yeteneklerine uygun mesleklerde yetiştirilerek istihdamlarını kolaylaştırmak ve mesleklerinde ilerlemelerini sağlamak amacıyla devamlı ve koordinasyon içinde sosyal ve tıbbi rehabilitasyon, mesleki rehberlik, mesleğe hazırlık, meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimi, işe yerleştirme ve takibini,

d) Özürlü: 18/3/1998 tarihli ve 23290 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özürlölere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkındaki Yönetmeliğe uygun olarak çalışma gücünün en az yüzde kırkıdan yoksun olduğu belgelenenleri,

e) Özel öğretim kurumları mevzuatı: 8/6/1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 23/6/1985 tarihli ve 18790 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ve 22/7/2005 tarihli ve 25883 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Kurslar Yönetmeliğini,

f) Özel mesleki rehabilitasyon merkezi: Mesleki rehabilitasyon hizmetini vermek üzere kurulan gündüzlü kuruluğu,

g) Sorumlu müdür: Özel mesleki rehabilitasyon merkezinin idari, mali, hukuki ve mesleki tüm işleyişinden sorumlu olan yöneticiyi,

ğ) Sosyal rehabilitasyon: Özürlü kişilere evde, merkezde ve sosyal çevrelerinde psiko -sosyal uyumlarını desteklemek ve sorunlarında yardımcı olmak, resmi/resmi olmayan kurumlarla etkin bir iletişim kurmalarını sağlamak amacıyla yapılan çalışmalarını,

h) Yararlanıcı: Özel mesleki rehabilitasyon merkezleri tarafından gerçekleştirilen mesleki rehabilitasyon hizmetleri ve kurs programlarına katılan özürlöleri,

ifade eder.

Merkez Açma, Devir, Nakil ve Kapatma

MADDE 5 – (1) Özel Mesleki Rehabilitasyon Merkezinin açılması, devri, nakli, kapatılması ve personel görevlendirmesi işlemleri Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları mevzuatına göre yürütölür. Ancak, özel mesleki rehabilitasyon merkezinin açılabilmesi için Türkiye İş Kurumu il müdürlüklerinden de uygun görüş istenir.

(2) Merkeze, başvuruda daha sonra ilave edilecek özür grupları için de ayrıca izin alınır. Hizmet verilecek her bir özür grubu için rehabilitasyon ve kurs programı hazırlanır. Merkezin fiziksel şartları ve donanımı hizmet verilecek her bir özür grubuna uygun şekilde düzenlenir.

(3) Mesleki eğitimini tamamlayan özürüleri merkez tarafından Türkiye İş Kurumuna kayıt yaptırılması için bildirilmesi gerekir.

Merkezde Uygulanacak Rehabilitasyon Hizmetleri ve Kurs Programları

MADDE 6 – (1) Merkezde verilen hizmetler aşağıda belirtilmiştir;

(a) Fizyoterapi ve rehabilitasyon: Yararlanıcının mevcut fiziksel ve zihinsel yetenek seviyesi, sağlık problemleri, ilgileri ve becerileri belirlenir, tıbbi değerlendirme, mobil değerlendirme ve mesleki rehberlik yapılır.

(b) Ergoterapi : Çalışma kapasitesinin değerlendirilmesi, iş ile uyumlandırılması ve bu süreç sonunda fizyoterapi ve rehabilitasyon birimi ile birlikte kişinin uygun iş kursuna yönlendirilmesi yapılır.

(c) Sosyal rehabilitasyon: Bu süreçte özürü kişilerle evde, merkezde ve sosyal çevrelerinde psiko -sosyal uyumlarını desteklemek için resmi/resmi olmayan kurumlarla etkin bir iletişim kurmalarını sağlamak amacıyla çalışmalar yapılır, bireysel ve grup programları ile danışmanlık hizmetleri verilir.

(ç) Mesleki eğitim: Bireylerin yönlendirildikleri ve eğitim sonrasında sertifikalandırıldıkları iş kursunda eğitim almaları sağlanır. Özürü bireylere verilecek kursların programları, il milli eğitim müdürlüklerince onaylanan eğitim programlarına göre yürütülür.

(d) Mesleki rehberlik: Özürünün özelliklerine ve mevcut fırsatlara göre mesleki bilgilendirme, eğitsel-mesleki gelişim ve yönlendirme iş ve mesleki danışmanlık çalışmalarını kapsar. Bu süreçte özürünün bireysel özellikleri, yeterlilikleri, özgeçmiş, başvuru formları, kurs sonucu başarı durumu değerlendirilerek yararlanıcı ve işveren arasında bağlantı kurulur.

Merkezde Çalıştırılacak Personel

MADDE 7 – (1) Merkezde; sorumlu müdür, sosyal hizmet uzmanı veya sosyal çalışmacı, özel eğitimci ve eğitici personelin istihdam edilmesi zorunludur. Belirtilen bu personele ilaveten doktor (yarı zamanlı olarak), fizyoterapist, psikolog, psikolojik danışman ve rehber uzman merkezin özür gruplarına göre Milli Eğitim Bakanlığı tarafından zorunlu personel olarak belirlenebilir.

Merkez Personelinin Nitelikleri

MADDE 8 – (1) Merkez personelinin nitelikleri aşağıdaki gibidir.

a) Sorumlu müdür: Fizyoterapist, psikolojik danışman ve rehber uzman, psikolog, sosyal hizmet uzmanı veya sosyal çalışmacı, özel eğitimci, çalışma ekonomisti, sosyolog ve doktor sorumlu müdür olarak atanabilir. Bu özellikleri taşıyan kurucular aynı zamanda kuruluşun sorumlu müdürü olabilirler.

b) Eğitici personel: Mesleki ve teknik eğitim alanında yüksek öğrenim görmüş veya ustalık yeterliliğini kazanmış olmalıdır.

Merkezin Bölümleri

MADDE 9 – (1) Merkezin bölümleri aşağıda belirlenen şekilde olmalıdır;

a) Fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümü: Yararlanıcının mevcut fiziksel ve zihinsel yetenek seviyesi, sağlık problemleri, ilgilerinin ve becerilerinin belirlendiği, tıbbi değerlendirme, mobil değerlendirme, yapıldığı bölümdür. Yararlanıcının ihtiyaçlarının belirlenmesinden sonra gerekli fizyoterapi ve rehabilitasyon hizmetleri bu bölümde yerine getirilir. Bu bölümde, yararlanıcının ilgi, yetenek ve becerileri ile işin gerekleri karşılaştırılarak uygun mesleki eğitim alanına yönlendirilir. Bu bölümde özür ve yaşam biçimi arasındaki ilişkinin belirlenmesi, sağlıklı yaşam için kardio vasküler efor kapasitesinin belirlenmesi, fiziksel kondisyon geliştirici egzersiz eğitimi, diyet, stres, hijyenik eğitim, sigara bıraktırma eğitimleri verilir. Ayrıca çalışma kapasitesinin değerlendirilmesi, iş ve özürünün birbirine uyumlandırılması ile verimliliğin artırılması, doğru oturma, hareket etme, ağırlık kaldırma prensiplerinin

öğretilmesi, kuvvet, hız, dayanıklılık, çeviklik, duruş, el becerileri gibi parametrelerin işin gerektirdiklerine göre geliştirilmesi sağlanır.

b) Mesleki eğitim bölümü: En az altı haftalık kursların düzenlendiği bölümdür.

c) Mesleki rehberlik ve danışmanlık, işe yönlendirme ve izleme bölümü: Özürünün kişisel özellikleri, yeterlilikleri, özgeçmişi ile başvuru formları, mesleki eğitim belge ve sertifikasyonuna göre durumunu değerlendirip yararlanıcıya mesleki bilgilendirme, mesleki gelişim ve uyum, mesleki danışmanlık, işe yönlendirme ve izleme hizmetlerini sunan, özürülü ile işveren arasındaki bağlantıyı kuran bölümdür. Özürülü kişilere ev ve merkezde yaşadıkları psiko -sosyal sorunlarına yardımcı olmak için bireysel ve grup programları ve danışmanlık hizmetleri verilir. Ayrıca bu bölümde işe yerleştirilen özürlüyü işyerinde izleme, işveren ile uyumlandırma , verimlilik ve emniyet açısından iş adaptasyonu ve iş yeri organizasyonu işlevlerini üstlenen bölümdür. İşe yerleştirilen özürünün izlenmesi, en az haftada bir gün ve üç ay boyunca devam etmelidir.

Merkezin Donanımı

MADDE 10 – (1) Merkezin donanımı hususunda Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumlarına ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.

Merkeze Özürülü Kabulü

MADDE 11 – (1) Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne kayıtlı ve mesleki rehabilitasyon hizmetinden yararlanmak isteyen özürüluları Türkiye İş Kurumu il müdürlüğü veya Şube Müdürlüğü bu hizmeti alabilecekleri merkezlere yönlendirir. Özürülü doğrudan merkeze başvurduğunda ilgili merkez bunu Türkiye İş Kurumu il müdürlüğüne veya Türkiye İş Kurumu şube müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.

Merkeze Kabul Edilecek Özürülülerde Aranacak Şartlar ve İstenecek Belgeler

MADDE 12 – (1) Merkeze katılabilmek için;

- a) En az %40 oranında özürülü olmak,
 - b) Kuruma kayıtlı olmak,
 - c) 15 yaşını bitirmiş olmak,
- gerekir.

(2) Kabulde gerekli belgeler şunlardır;

- a) Kimlik belgesi örneği,
- b) İkametgah belgesi,
- c) Sağlık kurulu raporu ya da özürülü kimlik belgesi,
- ç) İki adet vesikalık fotoğraf,
- d) Var ise son öğrenim belgesi.

Merkezden Özürünün Ayrılması

MADDE 13 – (1) Merkezden özürünün ayrılması aşağıdaki durumlarda gerçekleşir;

- a) Özürünün isteği,
- b) Merkez müdürlüğü tarafından kabule esas bilgi ve belgelerde yanlışlık olduğunun tespiti veya merkezin işleyiş ve düzenine aykırı hareket edilmesi hallerinde özürünün ilişiği kesilir.

Teftiş Denetim ve Soruşturma

MADDE 14 – (1) Merkezin denetimi Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları mevzuatına göre yapılacak, gerekli görüldüğünde Türkiye İş Kurumu il müdürlüklerinden bir yetkilinin katılımı sağlanır.

Bu Yönetmelikte Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelikte yer almayan hükümler hakkında Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumlarına ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda, genel ve mesleki eğitim görme haklarından yararlanabilmelerini sağlamaya yönelik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; özel eğitime ihtiyacı olan bireyler ile onlara doğrudan veya dolaylı olarak sunulacak eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 62'nci maddesi, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 16 ncı maddesi ve 30/5/1997 tarihli ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerindeki eksiklikleri nedeniyle öz bakım becerilerinin öğretimi de dahil olmak üzere yaşam boyu süren, yaşamın her alanında tutarlı ve yoğun özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- b) Aile: Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin anne, baba ve kardeşleri ya da kanunen bakmakla yükümlü olan kişi veya kurum temsilcisini,
- c) Atölye: Okul ve kurumlarda eğitim programlarının gerektirdiği uygulamalı derslerde bilgi, beceri ve davranışların kazandırılması amacıyla gerekli donatımı yapılmış eğitim-öğretim, uygulama ve/veya üretim yapılan ortamı,
- ç) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- d) BEP: Bireyselleştirilmiş eğitim programını,
- e) Birden fazla yetersizliği olan birey: Birden fazla alanda görülen yetersizlik nedeniyle özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- f) Bireysel gelişim raporu: Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ile akademik disiplin alanlarındaki yeterliliklerine ilişkin değerlendirme sonucunu gösteren raporu,
- g) Çocuk bakım elemanı: Özel eğitim okul ve kurumlarında öğrencilerin beslenme, temizlik ve tuvalet ihtiyaçlarının karşılanması, onların fiziksel güvenliğinin sağlanması ve öğretim materyali hazırlanmasında öğretmene yardımcı olan kişiyi,

- ğ) Çok ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Bireyin zihinsel yetersizliği yanında başka yetersizlikleri bulunması nedeniyle öz bakım, günlük yaşam ve temel akademik becerileri kazanamaması nedeniyle yaşam boyu bakım ve gözetime ihtiyacı olan bireyi,
- h) Destek eğitim hizmeti: Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin tıbbî ve eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda belirlenen eğitim ihtiyaçları doğrultusunda kendilerine, ailelerine, öğretmenlerine ve okul personeline uzman personel, araç-gereç, eğitim ve danışmanlık hizmetleri sağlamayı,
- ı) Destek eğitim odası: Kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitimlerine devam eden öğrenciler ile üstün yetenekli öğrencilere ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmesi için düzenlenmiş ortamı,
- i) Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan birey: Yaşına ve gelişim seviyesine uygun olmayan dikkat eksikliği, aşırı hareketlilik, hiperaktivite ve dürtüsellik belirtilerini en az iki ortamda ve altı ay süreyle gösteren, bu özellikleri yedi yaşından önce ortaya çıkan, özel eğitim ile destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- j) Dil ve konuşma güçlüğü olan birey: Dili kullanma, konuşmayı edinme ve iletişimdeki güçlük nedeniyle özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- k) Duygusal ve davranış bozukluğu olan birey: Yaşına uygun olmayan sosyal ve kültürel normlardan farklı duygusal tepki ve davranışlar göstermesi nedeniyle özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- l) En az sınırlandırılmış eğitim ortamı: Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin; toplumla bütünleşmesini sağlamaya yönelik sosyal, öz bakım, dil ve iletişim alanlarındaki davranışlar ile düzeyine uygun akademik ve mesleki bilgi ve becerileri kazandırmak amacıyla destek eğitim hizmetlerinin de verildiği ve mümkün olduğunca yetersizliği olmayan akranlarıyla bir arada olmasını sağlayan en uygun eğitim ortamını,
- m) Genel Müdürlük: Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- n) Gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen (gezici öğretmen): Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için evde, hastanede, okul ve kurumlarda eğitim ve destek eğitim hizmetlerini yürütmekle görevlendirilen görme, işitme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenini,
- o) Görme yetersizliği olan birey: Görme gücünün kısmen ya da tamamen kaybindan dolayı özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- ö) Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerinde hafif düzeydeki yetersizliği nedeniyle özel eğitim ile destek eğitim hizmetlerine sınırlı düzeyde ihtiyaç duyan bireyi,
- p) İşitme yetersizliği olan birey: İşitme duyarlılığının kısmen veya tamamen kaybindan dolayı konuşmayı edinmede, dili kullanma ve iletişimde yaşadığı güçlükler nedeniyle özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- r) Kurs: Özel eğitime ihtiyacı olan bireylere, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda beceriler kazandırmak amacıyla belirli süre ve programa dayalı olarak yürütülen, tamamlayan bireylere sertifika veya belge verilen yaygın eğitim faaliyetlerini,
- s) Kursiyer: İlgi ve ihtiyaçları doğrultusunda belirli süre ve programa dayalı olarak yürütülen yaygın eğitim faaliyetlerine katılan bireyi,
- ş) Orta düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerindeki sınırlılık nedeniyle temel akademik, günlük yaşam ve iş becerilerinin kazanılmasında özel eğitim ile destek eğitim hizmetlerine yoğun şekilde ihtiyaç duyan bireyi,

- t) Ortopedik yetersizliği olan birey: Hastalıklar, kazalar ve genetik problemlere bağlı olarak kas, iskelet ve eklemlerin işlevlerini yerine getirememesi sonucunda meydana gelen hareket ile ilgili yetersizlikler nedeniyle özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- u) Otistik birey: Sosyal etkileşim, sözel ve sözel olmayan iletişim, ilgi ve etkinliklerdeki sınırlılığı erken çocukluk döneminde ortaya çıkan ve bu özellikleri nedeniyle özel eğitim ile destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- ü) Özel eğitim okul ve kurumları: Özel eğitime ihtiyacı olan bireylere hizmet veren, özel olarak yetiştirilmiş personelin bulunduğu, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemlerin uygulandığı, Bakanlığa bağlı her tür ve kademedeki yatılı ve gündüzlü resmî ve özel okul ve kurumları,
- v) Özel eğitim sınıfı: Okul ve kurumlarda, durumları ayrı bir sınıfta eğitim görmeyi gerektiren öğrenciler için yetersizlik türü, eğitim performansları ve özelliklerine göre açılan sınıfları,
- y) Özel eğitim: Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri, bu bireylerin tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ile akademik disiplin alanlarındaki yeterliliklerine dayalı olarak uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi,
- z) Özel eğitime ihtiyacı olan birey: Çeşitli nedenlerle bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından beklenen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireyi,
- aa) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin zorunlu öğrenim çağı: Okul öncesi dönemi de içine alan 3-14 yaş grubundaki özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitim-öğretim süresini kapsayan dönemi,
- bb) Özel öğrenme güçlüğü olan birey: Dili yazılı ya da sözlü anlamak ve kullanabilmek için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde veya birkaçında ortaya çıkan ve dinleme, konuşma, okuma, yazma, heceleme, dikkat yoğunlaştırma ya da matematiksel işlemleri yapma güçlüğü nedeniyle özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- cc) RAM: Rehberlik Araştırma Merkezini,
- çç) Serebral palsili birey: Doğum öncesi, doğum sırası veya doğum sonrasında meydana gelen beyin hasarının neden olduğu kas ve sinir sistemi bozukluklarına bağlı motor becerilerde yetersizliğinden dolayı özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- dd) Süreğen hastalığı olan birey: Sürekli ya da uzun süreli bakım ve tedavi gerektiren hastalığı nedeniyle özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi,
- ee) Tanılama: Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ile yeterli ve yetersiz yönlerinin, bireysel özelliklerinin ve ilgilerinin belirlenmesi amacıyla tıbbî, psiko-sosyal ve eğitim alanlarında yapılan değerlendirme sürecini,
- ff) Usta öğretici: Ustalık yeterliğini kazanmış; öğrencilerin/kursiyerlerin kurum, okul ve iş yerindeki eğitiminden sorumlu, mesleki eğitim tekniklerini bilen ve uygulayan, usta öğreticilik belgesine sahip kişiyi,
- gg) Uzaktan öğretim: Bilişim teknolojileri kullanılarak belirli bir mekândan bağımsız olarak yapılan öğretimi,
- ğğ) Üstün yetenekli birey: Zekâ, yaratıcılık, sanat, spor, liderlik kapasitesi veya özel akademik alanlarda akranlarına göre yüksek düzeyde performans gösteren bireyi,
- hh) Veli: Öğrencinin anne/babasını veya kanunî sorumluluğunu üstlenen kişiyi,
- ıı) Zihinsel yetersizliği olan birey: Zihinsel işlevler bakımından ortalamanın iki standart sapma altında farklılık gösteren, buna bağlı olarak kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerinde eksiklikleri ya da sınırlılıkları olan, bu özellikleri 18 yaşından önceki gelişim döneminde ortaya çıkan ve özel eğitim ile destek eğitim hizmetlerine ihtiyaç duyan bireyi,

ifade eder.

Özel Eğitimin Amaçları

MADDE 5 – (1) Özel eğitim, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin;

- a) Toplum içindeki rollerini gerçekleştiren, başkaları ile iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışabilen, çevresine uyum sağlayabilen, üretici ve mutlu bir vatandaş olarak yetişmelerini,
- b) Toplum içinde bağımsız yaşamaları ve kendi kendilerine yeterli bir duruma gelmelerine yönelik temel yaşam becerilerini geliştirmelerini,
- c) Uygun eğitim programları ile özel yöntem, personel ve araç-gereç kullanarak; eğitim ihtiyaçları, yeterlilikleri, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda üst öğrenime, iş ve meslek alanlarına ve hayata hazırlanmalarını

amaçlar.

Özel Eğitimin Temel İlkeleri

MADDE 6 – (1) Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda özel eğitimin temel ilkeleri şunlardır;

- a) Özel eğitime ihtiyacı olan tüm bireyler; eğitim ihtiyaçları, ilgi, yetenek ve yeterlilikleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılır.
- b) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimine erken yaşta başlanır.
- c) Özel eğitim hizmetleri, özel eğitime ihtiyacı olan bireyleri sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan planlanır ve yürütülür.
- ç) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin, eğitim performansları dikkate alınarak, amaç, içerik ve öğretim süreçlerinde ve değerlendirmede uyarlamalar yapılarak, akranları ile birlikte eğitilmelerine öncelik verilir.
- d) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin her tür ve kademedeki eğitimlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi için, rehabilitasyon hizmetlerini sağlayacak kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılır.
- e) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin bireysel yeterlilikleri ve tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri dikkate alınarak, bireyselleştirilmiş eğitim planı geliştirilir ve eğitim programları bireyselleştirilerek uygulanır.
- f) Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif olarak katılımları ve eğitimleri sağlanır.
- g) Özel eğitim politikalarının geliştirilmesinde, üniversitelerin ilgili bölümleri ve özel eğitime ihtiyacı olan bireylere yönelik etkinlik gösteren sivil toplum kuruluşları ile iş birliği içinde çalışılır.
- ğ) Özel eğitim hizmetleri, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin, toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde planlanır.

Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama

MADDE 7 – (1) Eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecinde, eğitsel amaçla bireyin tüm gelişim alanındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri ile eğitim ihtiyaçları belirlenerek en az sınırlandırılmış eğitim ortamına ve özel eğitim hizmetine karar verilir.

(2) Bireyin eğitsel değerlendirme ve tanılması rehberlik ve araştırma merkezinde oluşturulan özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından nesnel, standart testler ve bireyin özelliklerine uygun ölçme araçlarıyla yapılır. Tanılamada bireyin; tıbbî değerlendirme raporu ile zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal gelişim öyküsü, tüm gelişim alanlarındaki özellikleri, akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri, eğitim performansı, ihtiyaçları, eğitim hizmetlerinden yararlanma süresi ve bireysel gelişim raporu dikkate alınır.

(3) Eğitsel değerlendirme ve tanılama; eğitimin her tür ve kademesindeki geçişler ile bireylerin eğitim performansı ve eğitim ihtiyaçları dikkate alınarak veli ya da okulun/kurumun isteği üzerine gerektiğinde tekrarlanır.

(4) Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda özel eğitime ihtiyacı olduğu belirlenen bireyler için Ek-1'de yer alan Özel Eğitim Değerlendirme Kurul Raporu hazırlanır. Bu rapor, özel eğitim kurumlarından eğitim ve destek eğitim hizmeti alan öğrenciler için her yıl yenilenir.

(5) Millî eğitim müdürlükleri, örgün ve yaygın eğitim kurumları, sağlık kuruluşları, üniversiteler, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı birimler ve yerel yönetim birimleri özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitsel değerlendirme ve tanılanması amacıyla RAM'a yönlendirilmesinde sorumluluğu paylaşırlar.

(6) Eğitsel değerlendirme ve tanılama hizmetlerine ilişkin bilgi işlem hizmetleri Bakanlıkça geliştirilir.

Eğitsel Değerlendirme ve Tanılamanın İlkeleri

MADDE 8 – (1) Eğitsel değerlendirme ve tanılamamanın ilkeleri şunlardır:

a) Eğitsel değerlendirme ve tanılama erken yaşta yapılır.

b) Eğitsel değerlendirme ve tanılama, bireyin tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri ile eğitim ihtiyaçları birlikte değerlendirilerek yapılır.

c) Eğitsel değerlendirme ve tanılama; fiziksel, sosyal ve psikolojik bakımdan birey için en uygun ortamda yapılır.

ç) Eğitsel değerlendirme ve tanılama, bireyin yetersizliğine göre birden fazla yöntem ve teknik ile uygun ölçme araçları kullanılarak yapılır.

d) Eğitsel değerlendirme ve tanılama, bireyin eğitim ihtiyacı ve gelişimi dikkate alınarak gerektiğinde tekrarlanır.

e) Eğitsel değerlendirme ve tanılamada, bireyin öğrenme ortamları ile yeterli ve yetersiz olduğu yönler birlikte değerlendirilir.

f) Eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecinde veli, okul ve uzmanlar iş birliği içinde çalışırlar.

g) Eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecinde ailenin ve gerektiğinde bireyin görüşü alınır.

ğ) Eğitsel değerlendirme ve tanılama süreciyle ilgili olarak birey ile ailenin görüş ve onayları alınmadan hiçbir açıklama yapılamaz. Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonuçları sadece yasal ve eğitimle ilgili kararlar almak için kullanılır.

Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama İçin Gerekli Belgeler

MADDE 9 – (1) Eğitsel değerlendirme ve tanılamaya alınacak bireyler için aşağıdaki belgeler istenir:

a) Bireyin, velisinin ya da okul/kurum yönetiminin yazılı başvurusu.

b) Okula/kuruma kayıtlı öğrenciler için bireysel gelişim raporu.

c) Herhangi bir okula/kuruma kayıtlı olmayan bireyler için başvurduğu RAM'ın sorumluluk bölgesi içinde ikamet ettiğini gösteren belge.

ç) Gerektiğinde tıbbî tanılması ile ilgili sağlık kurulu raporu.

Eğitim Planı

MADDE 10 – (1) Özel eğitime ihtiyacı olan her birey için Ek-1/a'da yer alan Eğitim Planı Örneği hazırlanır. Eğitim planında, bireyin tüm gelişim ve akademik disiplin alanlarındaki performansı ile öncelikli eğitim ihtiyaçlarına göre belirlenen yıllık amaçlar yer alır.

(2) Eğitsel değerlendirme ve tanılması ilk kez yapılan her bireyin eğitim planı özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından hazırlanır.

(3) Eğitim planı yeniden hazırlanırken öğrencinin o yıla ait bireysel gelişim raporu ile bir önceki eğitim planı dikkate alınır.

(4) Resmî okul ve kurumlara devam eden öğrencilerin eğitim planı her yıl BEP geliştirme birimi tarafından yenilenir.

(5) Eğitim ve/veya destek eğitim hizmeti verilen özel özel eğitim okul ve kurumlarındaki bireylerin eğitim planı her yıl özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından yenilenir.

Yönlendirme

MADDE 11 – (1) Yönlendirme, özel eğitime ihtiyacı olan bireyin eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucuna göre en az sınırlandırılmış eğitim ortamı ve özel eğitim hizmetine karar verilerek eğitim planı ve özel eğitim değerlendirme kurul raporu hazırlanmasını içeren bir süreçtir.

(2) Özel eğitim okul ve kurumlarında eğitim ve/veya destek eğitim hizmeti alacak bireyler, eğitim planı ve özel eğitim değerlendirme kurul raporu ile okul ve kurumlara doğrudan başvurabilir.

Yerleştirme

MADDE 12 – (1) Özel eğitim hizmetleri kurulu, özel eğitim değerlendirme kurul raporu doğrultusunda özel eğitime ihtiyacı olan bireyi uygun resmî okul veya kuruma yerleştirir.

(2) Bireylerin uygun eğitim ortamına yerleştirilmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin öncelikle yetersizliği olmayan akranlarının devam ettiği sınıf olmak üzere, özel eğitim sınıfı, gündüzlü özel eğitim okulu/kurumu, yatılı özel eğitim okulu/kurumu gibi en az sınırlandırılmış ortamdan en çok sınırlandırılmış ortamda eğitimlerini sürdürmelerini sağlayacak şekilde yerleştirilmelerine dikkat edilir.

b) Yerleştirme, bireylerin yetersizlik türü ve derecesi, tüm gelişim ve akademik disiplin alanlarındaki performansı, eğitim ihtiyaçları ile ilgi ve istekleri doğrultusunda yapılır.

c) Yerleştirmede, bireyin yerleştirileceği okulun veya kurumun personel durumu, öğrenci mevcudu ve eğitim ortamı göz önünde bulundurulur.

ç) Yerleştirme kararında velinin yazılı görüşü dikkate alınır.

d) Birey, ikamet adresine göre mümkün olan en yakın okul veya kuruma yerleştirilir.

e) Yerleştirme kararına; bireyin velisi karar tarihinden itibaren, yerleştirme kararı verilen okul veya kurumdaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu ise kayıt tarihinden itibaren 70 iş günü içinde itiraz edebilir.

f) Eğitimin her aşamasında, bireyin gelişimi ve eğitim performansı doğrultusunda durumuna uygun yeni bir okula veya kuruma yerleştirmesi kararı alınır.

İzleme

MADDE 13 – (1) Özel eğitim hizmetlerinin planlanması ve eğitimde sürekliliğin sağlanması amacıyla erken çocukluk döneminden itibaren eğitimin her kademesinde özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin gelişimlerinin izlenmesi esastır.

(2) Bireylerin gelişimlerinin izlenmesi; önerilen özel eğitim hizmetlerinin uygunluğunun ve BEP'lerinde yer alan amaçların gerçekleşme düzeyi bakımından değerlendirilerek her yıl eğitim planlarının yenilenmesi yoluyla yürütülür.

(3) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin gelişimlerinin izlenmesine yönelik faaliyetler; özel eğitim hizmetleri kurulu, rehberlik ve araştırma merkezleri, okullar, kurumlar ve ailenin iş birliğiyle yürütülür.

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu

MADDE 14 – (1) Eğitim-öğretim kurumlarındaki özel eğitim hizmetlerini düzenlemek, bu hizmetlerin eş güdümünü sağlamak, izlemek ve değerlendirmek üzere il millî ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinde özel eğitim hizmetleri kurulu oluşturulur.

(2) Özel eğitim hizmetleri kurulu; millî eğitim müdürünün görevlendireceği müdür yardımcısı veya şube müdürünün başkanlığında;

a) Özel eğitim değerlendirme kurulu başkanı ya da birden fazla kurul başkanı olan illerde bir başkan,

b) Bir özel eğitim okul veya kurum müdürü, özel eğitim okulu veya kurumu bulunmayan yerlerde ise kaynaştırma uygulaması yapılan ilköğretim ya da ortaöğretim kurumlarından bir müdür,

c) Bir rehber öğretmen,

ç) Görme, işitme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenlerinden bir öğretmen,

d) Gezerek özel eğitim görevi yapan bir öğretmenden

oluşur.

(3) Özel eğitim hizmetleri kuruluna gerektiğinde görüşlerine başvurulmak üzere; bireyin velisi, özel eğitim alanında yetişmiş ilköğretim müfettişi, bireyin eğitsel değerlendirmesi ve tanılmasının yapıldığı RAM temsilcisi, bireyin yerleştirilmesi planlanan okul veya kurum temsilcisi, sınıf öğretmeni ve ilgili sivil toplum kuruluşu temsilcisi, bireyin yetersizlik türü ve özelliğine göre ilgili diğer meslek elemanının katılımı sağlanır.

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu Başkanının Görevleri

MADDE 15 – (1) Özel eğitim hizmetleri kurulu başkanının görevleri şunlardır:

a) Özel eğitim hizmetleri kurulu üyelerini belirleyerek kurulun oluşumunu sağlamak.

b) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin resmî okul ve kurumlara yerleştirilmesini sağlamak.

c) Özel eğitim değerlendirme kurulu başkanının görüş ve önerileri doğrultusunda bu kurulda yer alacak RAM personeli dışındaki personelin görevlendirilmesini sağlamak.

ç) İl ve ilçe düzeyindeki özel eğitim hizmetlerinin planlanması, değerlendirilmesi ve eş güdümünü sağlamak.

d) Bakanlığa bağlı her tür ve kademede kaynaştırma yoluyla eğitim hizmetlerini yürüten resmî ve özel okul ve kurumlarda, destek eğitim odası ve özel eğitim sınıfı açılması için gerekli tedbirleri almak.

e) RAM'ların, özel eğitim okul ve kurumlarının, özel eğitim sınıflarının, destek eğitim odalarının personel ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli tedbirleri almak.

f) Özel eğitim okul ve kurumları ile kaynaştırma yoluyla eğitim yapılan okul ve kurumlardaki özel eğitim hizmetlerine yönelik derslik, araç-gereç gibi ihtiyaçların sağlanması için tedbir almak.

g) Bulunduğu ilde bir okula yerleştirilemeyen bireylerden, yatılı ilköğretim okuluna yerleştirilecekleri valiliklere, yatılı ortaöğretim kurumlarına yerleştirilecekleri ise Genel Müdürlüğe bildirmek.

ğ) Özel eğitim değerlendirme kurulunun sekretarya, arşiv hizmetleri için gerekli personel görevlendirmesini, bu hizmetler için veri tabanı oluşturulmasını ve bilgi iletişim desteğini sağlamak.

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulunun Görevleri

MADDE 16 – (1) Özel eğitim hizmetleri kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Özel eğitim değerlendirme kurulu raporu doğrultusunda öğrencilerin resmî okul veya kuruma yerleştirilmesine karar vermek ve gerekli özel eğitim tedbirlerini almak.
- b) Özel eğitim hizmetlerinin planlanması, yürütülmesi ve izlenmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.
- c) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin tespitine yönelik tarama çalışmaları ve tespit edilen bireylerle ilgili eğitim hizmetlerini planlamak.
- ç) RAM tarafından yapılacak özel eğitime ihtiyacı olan bireyleri belirlemeye yönelik taramalar ile evde eğitim hizmetleri için gerekli personel, araç-gereç, taşıt gibi ihtiyaçların karşılanması amacıyla millî eğitim müdürlüklerine teklifte bulunmak.
- d) Destek eğitim odası ve özel eğitim sınıfları açılması için millî eğitim müdürlüğüne teklifte bulunmak.
- e) Kaynaştırma yoluyla eğitim yapılan okulların, destek eğitim odalarının ve özel eğitim sınıflarının ihtiyaçlarını belirlemek.
- f) RAM'lar, özel eğitim okul ve kurumları, destek eğitim odası, özel eğitim sınıfları ve evde eğitim hizmetlerinde görevlendirilecek personel için millî eğitim müdürlüklerine teklifte bulunmak.
- g) Gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmenlerin görev dağılımını ve görev yerleri ile ilgili düzenlemeleri yapmak.
- ğ) Eğitsel değerlendirme ve tanılama ile yerleştirme kararına yapılan itirazları inceleyerek gerekli tedbirleri almak.
- h) Özel eğitim hizmetlerine yönelik personel yetiştirilmesi amacıyla hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlenmesi için millî eğitim müdürlüklerine teklifte bulunmak.
- ı) Destek eğitim hizmeti alan öğrencilerle ilgili olumlu gelişme olmadığını belirten başvuruları değerlendirmek ve ilgili okulun/kurumun gerekli tedbirleri almasını sağlamak.
- i) Eğitim ve uygulama okulları ile otistik çocuklar eğitim merkezlerinde grup eğitimine uyum sağlayamayan ve bire bir eğitim alması gereken öğrencilerin eğitimini haftada toplam 10 saatten az olmamak üzere planlamak.
- j) Özel eğitim hizmetlerine ilişkin politikaların geliştirilmesinde, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerle ilgili sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerilerini almak.
- k) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin her tür ve kademedeki eğitimlerini kesintisiz sürdürebilmeleri için rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları

MADDE 17 – (1) Özel eğitim hizmetleri kurulunun çalışma usul ve esasları şunlardır:

- a) Kurul üyelerinin süresi bir yıldır.
- b) Kurul üyelerinin görevden ayrılması hâlinde en geç 15 gün içinde yerlerine görevlendirme yapılır.
- c) Kurul kararları, oy çokluğu ile alınır.
- ç) Kurul haftada bir toplanır. Ancak, kurul gündeminin yoğun olması ve kurul başkanının gerekli gördüğü durumlarda süreye bağlı kalınmaksızın kurul toplanır.
- d) Özel eğitim değerlendirme kurulu raporları incelenerek en geç 15 gün içinde karara bağlanır. Bu karar, bireyin velisine, ilgili okula/kuruma ve RAM'a yazılı olarak bildirilir.

e) Bireyin ikâmet ettiği ilçede uygun özel eğitim okulu veya kurumu bulunmaması hâlinde yerleştirme kararı il özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından alınır.

Özel Eğitim Hizmetleri Kuruluna Yapılacak İtirazlar

MADDE 18 – (1) Özel eğitim hizmetleri kuruluna yapılacak itirazlarda aşağıdaki hususlara dikkat edilir:

a) Veli, eğitsel değerlendirme ve tanılama ile yerleştirme kararlarının her birine birer defa olmak üzere, kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 60 gün içinde itiraz edebilir.

b) Okul ve kurumlardaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu, okula/kuruma kayıt tarihinden itibaren en az 70 iş günlük izleme süreci sonucunda öğrenciyle ilgili eğitsel değerlendirme ve tanılama ya da yerleştirme kararının uygun bulunmaması hâlinde yeniden değerlendirilmesi isteğiyle özel eğitim hizmetleri kuruluna itiraz edebilir.

c) Eğitsel değerlendirme ve tanılama ile yerleştirme kararlarıyla ilgili özel eğitim hizmetleri kuruluna yapılacak itirazlar incelenerek en geç 30 gün içerisinde sonuçlandırılır. Sonuç, veliye, okula/kuruma ve RAM'a yazılı olarak bildirilir.

ç) Özel eğitim hizmetleri kuruluna yapılacak itirazların değerlendirilmesinde, gerektiğinde üniversitelerin ilgili bölümleri ile ilgili meslek elemanlarının görüş ve önerileri dikkate alınır.

Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu

MADDE 19 – (1) Eğitsel değerlendirme ve tanılama hizmetlerini yürütmek üzere RAM'ın teklifi ve millî eğitim müdürlüğünün onayı ile RAM'larda özel eğitim değerlendirme kurulu oluşturulur.

(2) Özel eğitim değerlendirme kurulu, RAM müdürü ya da görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında;

a) Özel eğitim hizmetleri bölüm başkanı,

b) Psikolojik ölçme araçlarını kullanabilen bir rehber öğretmen,

c) Görme, işitme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenlerinden bir öğretmen,

ç) Gezerek özel eğitim görevi yapan bir öğretmen,

d) Bireyin velisi,

e) Varsa, bir çocuk gelişimi ve eğitimcisi

oluşur.

(3) Özel eğitim değerlendirme kuruluna üyelerin dışında gerektiğinde; eğitim programcısı, odyolog, psikolog, psikometrist, sosyal çalışmacı, dil ve konuşma terapisti, fizyoterapist, uzman hekim gibi diğer meslek elemanlarından seçilecek birer kişi, çıraklık ve yaygın eğitime gidecekler için ilgili kurum temsilcisi, özel eğitime ihtiyacı olan bireyin çalıştığı kurumdaki iş yeri temsilcisi kurula üye olarak katılabilir.

(4) Özel eğitim değerlendirme kurulunca, bilgilerine başvurulmak üzere; özel eğitime ihtiyaç duyan bireyin sınıf ve alan öğretmeni, sınıf rehber öğretmeni, kayıtlı olduğu okulun veya kurumun müdürü, başvuru yapan kurum temsilcisi, özel eğitim hizmetleri kurul üyesi, üniversitelerin ilgili bölümlerinden öğretim üyesi ve sivil toplum kuruluşu temsilcisi çağrılabilir.

Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Başkanının Görevleri

MADDE 20 – (1) Özel eğitim değerlendirme kurulu başkanının görevleri şunlardır:

a) Özel eğitim değerlendirme kurulu üyelerini belirleyerek kurulun oluşumunu sağlamak.

b) Eğitsel değerlendirme ve tanılama hizmetlerinin disiplinler arası bir yaklaşımla bütünlük içinde planlanması ve yürütülmesinde ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak eşgüdümü sağlamak.

c) Eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecinde, ailenin ve gerektiğinde görüşlerine başvurulmak üzere ilgili kişi ve meslek elemanının kurula katılımını sağlamak.

ç) Destek eğitim hizmeti alan öğrencilerin eğitim performanslarında gelişme olmadığının tespit edilmesi hâlinde, eğitim hizmeti veren okul ve kurumla ilgili denetimin yapılması hususunda özel eğitim hizmetleri kurulunu bilgilendirmek.

d) Kurul kararlarının tebliğ edilmesini ve kararlara ilişkin kayıtlar ile arşiv hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak.

Özel Eğitim Değerlendirme Kurulunun Görevleri

MADDE 21 – (1) Özel eğitim değerlendirme kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin eğitsel değerlendirme ve tanılmasını yapmak.
- b) Bireyin eğitsel değerlendirme ve tanılanması sürecinde bireyin ailesini ve/veya okulu/kurumu, gerektiğinde tıbbî değerlendirme ile RAM'da yapılamaması durumunda psiko-sosyal değerlendirme için ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirmek.
- c) Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunu dikkate alarak birey için en az sınırlandırılmış eğitim ortamı ve özel eğitim hizmetine ilişkin öneride bulunmak.
- ç) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitim planlarını hazırlamak.
- d) İhtiyacı olan bireyin alacağı destek eğitimin türüne ve süresine karar vermek.
- e) Eğitsel değerlendirme ve tanılanması yapılan bireyler için uygun eğitim ortamı, alacağı destek eğitim hizmeti ve eğitim planını içeren değerlendirme sonuçlarını Ek-1'de yer alan Özel Eğitim Değerlendirme Kurul Raporunu düzenleyerek millî eğitim müdürlüklerinin onayına sunmak.
- f) Bireyin eğitsel değerlendirme ve tanılama sonuçları ile diğer bilgi ve belgelerinin yer aldığı özel eğitim değerlendirme dosyası oluşturmak.
- g) Özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından verilen yerleştirme kararı doğrultusunda ilgili okul veya kurum ile iş birliği yaparak uygulamayı takip etmek.
- ğ) Bireyin uygun yerleştirilmediği durumlarda eğitsel değerlendirme ve tanılamayı tekrarlamak.
- h) Özel eğitim değerlendirme kurulu raporu doğrultusunda, yerleştirmenin yapıldığı okula/kuruma, özel eğitime ihtiyacı olan bireylere, eğitim planının uygulanması ve destek eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde görev alanlara ve aileye rehberlik etmek.
- ı) Ailenin eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecine katılımını ve bilgilendirilmesini sağlamak.
- i) Ailelerin ihtiyaçları doğrultusunda aile eğitim programları düzenlemek, diğer kurum ve kuruluşlarda düzenlenen aile eğitim programları hakkında aileyi bilgilendirmek.
- j) Çıraklık ve mesleki eğitime devam etmek isteyen bireyleri; ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda sağlık kurulu raporunu da dikkate alarak uygun alanlara yönlendirmek ve bu kurumlara devam eden bireylerin izlenmesini sağlamak.
- k) Yüksek öğrenime başvuracak özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin, meslek seçimi ile meslekler ve üniversiteler konusunda bilgilendirilmesini sağlamak.

Özel Eğitim Değerlendirme Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları

MADDE 22 – (1) Özel eğitim değerlendirme kurulunun çalışma usul ve esasları şunlardır:

- a) Kurul üyelerinin görev süresi bir yıldır.
- b) Kurulun çalışma gün ve saatleri, ihtiyaç doğrultusunda süreklilik gösterecek şekilde planlanır.

c) Kurul kararları, oy çokluğu ile alınır.

ç) Kurul üyelerinin görevden ayrılması hâlinde en geç 15 gün içinde yerlerine görevlendirme yapılır.

d) RAM bünyesinde görme, işitme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmeni, gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen, çocuk gelişimi ve eğitimcisi ile psikolojik ölçme araçlarını kullanabilen rehber öğretmen bulunmaması hâlinde, ihtiyaç duyulan personel il içinde görev yerlerine bakılmaksızın kurulda görevlendirilir.

e) Eğitsel değerlendirme ve tanılama amacıyla yapılacak başvurular en geç 60 gün içinde karara bağlanır.

f) Kurul raporu, başvuru evrakında talep edildiği sayıda düzenlenir.

g) Kurul raporları il veya ilçe millî eğitim müdürü tarafından onaylanır.

ğ) Kurul raporları onaylandıktan sonra istenilen sayıda sureti ilgili kuruma resmî olarak gönderilir ya da bireyin ailesine imza karşılığı verilir. Kararın bir sureti bireyin dosyasında muhafaza edilir.

Kaynaştırma Yoluyla Eğitim

MADDE 23 – (1) Kaynaştırma yoluyla eğitim; özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini, destek eğitim hizmetleri de sağlanarak yetersizliği olmayan akranları ile birlikte resmî ve özel; okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamalarıdır.

(2) Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamalarında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin, eğitimlerini öncelikle yetersizliği olmayan akranları ile birlikte aynı kurumda sürdürmeleri sağlanır.

b) Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler kaynaştırma yoluyla eğitimlerini, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte aynı sınıfta tam zamanlı sürdürebilecekleri gibi özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak da sürdürebilirler. Yarı zamanlı kaynaştırma uygulamaları, öğrencilerin bazı derslere yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta ya da ders dışı etkinliklere birlikte katılmaları yoluyla yapılır.

c) Eğitim hizmetleri, bireylerin eğitim performansına ve öncelikli ihtiyaçlarına göre planlanır.

ç) Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrenciler, yetersizliği olmayan akranlarıyla aynı sınıfta eğitim görmeleri hâlinde kayıtlı buldukları okulda uygulanan eğitim programını; özel eğitim sınıflarında ise sınıfın türüne göre bu Yönetmeliğin 26 ncı ve 27 nci maddelerinde belirtilen eğitim programını takip ederler. Öğrencilerin takip ettikleri programlar temel alınarak eğitim performansı ve ihtiyaçları doğrultusunda BEP hazırlanır.

d) Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulaması yapılan okul ve kurumlarda, bu Yönetmeliğin 73 üncü maddesinde yer alan hükümler doğrultusunda BEP geliştirme birimi oluşturulur.

e) Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamaları yapılan okul ve kurumlarda öğrencinin yetersizliğine uygun fiziksel, sosyal, psikolojik ortam düzenlemeleri yapılır. Bu okul ve kurumlarda öğrenciye verilen eğitim hizmetlerinin etkin bir biçimde yürütülebilmesi amacıyla özel araç-gereç ile eğitim materyalleri sağlanır ve destek eğitim odası açılır.

f) Kaynaştırma uygulamaları yapılan okul ve kurumlardaki personel, diğer öğrenciler ve onların aileleri özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin özellikleri hakkında okul idaresince yapılan planlama doğrultusunda RAM, BEP geliştirme birimindeki ilgili kişilerce bilgilendirilir.

g) Okul ve kurumlarda, kaynaştırma yoluyla eğitim alacak bireylerin bir sınıfa en fazla iki birey olacak şekilde eşit olarak dağılımı sağlanır.

ğ) Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden bireylerin bulunduğu sınıflarda sınıf mevcutları; okul öncesi eğitim kurumlarında özel eğitime ihtiyacı olan iki bireyin bulunduğu

sınıflarda 10, bir bireyin bulunduğu sınıflarda 20 öğrenciyi geçmeyecek şekilde düzenlenir. Diğer kademelerdeki eğitim kurumlarında ise sınıf mevcutları; özel eğitime ihtiyacı olan iki bireyin bulunduğu sınıflarda 25, bir bireyin bulunduğu sınıflarda 35 öğrenciyi geçmeyecek şekilde düzenlenir.

h) Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin destek eğitim hizmeti almaları için gerekli düzenlemeler yapılır. Bu doğrultuda destek eğitim hizmetleri, sınıf içi yardım şeklinde olabileceği gibi destek eğitim odalarında da verilebilir.

ı) Özel eğitim okul ve kurumlarına devam eden öğrencilerin kaynaştırma uygulamaları kapsamında, yetersizliği olmayan akranlarının devam ettiği okul ve kurumlarda bazı derslere ve sosyal etkinliklere katılması için gerekli tedbirler alınır.

i) Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin yetersizlik türü, eğitim performansı ve ihtiyacına göre; araç-gereç, eğitim materyalleri, öğretim yöntem ve teknikleri ile ölçme ve değerlendirmede gerekli tedbirler alınarak düzenlemeler yapılır.

j) Kaynaştırma uygulamaları ilköğretim programlarını uygulayan özel eğitim okul ve kurumlarında; yetersizliği olmayan öğrencilerin, yetersizliği olan öğrencilerle aynı sınıfta eğitim görmeleri yoluyla ya da yetersizliği olmayan öğrenciler için bu okul ve kurumların bünyesinde ayrı sınıf açılması şeklinde de uygulanabilir.

k) Yetersizliği olmayan öğrenciler, istekleri doğrultusunda, çevrelerindeki özel eğitim okullarında açılacak sınıflara kayıt yaptırabilirler. Bu sınıfların mevcutları 5'i özel eğitime ihtiyacı olan birey olmak üzere okul öncesi eğitimde en fazla 14, ilköğretim ve ortaöğretimde 20, yaygın eğitimde 10 öğrenciden oluşur.

l) Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin bulunduğu ilköğretim okullarında bu öğrencileri örgün eğitime hazırlamak amacıyla gerektiğinde hazırlık sınıfları açılabilir. Bu sınıflardaki eğitim-öğretim hizmetleri, bu Yönetmeliğin 48 inci maddesindeki hükümler doğrultusunda yürütülür.

Başarının Değerlendirilmesi

MADDE 24 – (1) Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde ilgili mevzuatın yanında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Bulunduğu okulun eğitim programını veya denkliği olan bir programı izleyen öğrencilerin başarıları, devam ettikleri okulun sınıf geçme ve sınavlarla ilgili hükümlerine göre değerlendirilir. Ancak, değerlendirmelerde öğrencilerin BEP'leri dikkate alınır.

b) Bulunduğu okulun eğitim programına denkliği olmayan bir özel eğitim programını izleyen öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesiyle ilgili işlemler, bu Yönetmeliğin 85 inci maddesindeki ilgili hükümlere göre yapılır.

c) Öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde kullanılacak yöntem, teknik, ölçme araçları ve değerlendirme süresi, değerlendirme zamanı, değerlendirme aralıkları, değerlendirmeden sorumlu kişiler ve değerlendirmenin yapılacağı ortam, BEP geliştirme biriminin görüş ve önerileri doğrultusunda belirlenir.

ç) Yazma güçlüğü olan öğrenciler ve özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin değerlendirilmesi sözlü, sözlü ifadede güçlük yaşayan öğrencilerin değerlendirilmesi ise yazılı olarak yapılır. Yazılı ve sözlü ifade etme becerilerinde yetersizliği olan bireyler ise davranışlarının gözlemlenmesi yoluyla değerlendirilir.

d) Yazılı sınavlar öğrencilerin yetersizlik türüne, eğitim performanslarına ve gelişim özelliklerine göre çeşitlendirilir. Sınavlar kısa cevaplı ve az sorulu olarak düzenlenir.

e) Öğrenciler, yetersizliklerinden kaynaklanan güçlüklerini gidermek amacıyla sınavlarda uygun araç-gereç, cihaz ve yöntemlerden yararlandırılır. İhtiyacı olan bireyler için yazılı sınavlarda refakat etmek üzere bir öğretmen görevlendirilir.

f) Görme yetersizliği olan öğrencilerin yazılı sınavlarda Braille yazı olarak verdiği cevaplar sınavdan hemen sonra öğretmenin öğrenciye okutmasıyla değerlendirilir. Bu öğrenciler, çizimli ve şekilli sorulardan muaf tutulurlar. Az gören öğrenciler için sınav soruları kalın ve büyük puntolu hazırlanır.

g) İşitme yetersizliği olan öğrenciler ilköğretim ve ortaöğretimde, istekleri doğrultusunda yabancı dil programlarındaki bazı bilgi ve becerilerin öğretiminden veya dersin tamamından muaf tutulurlar.

ğ) Zihinsel yetersizliği olan öğrenciler; dikkat, bellekte tutma ve hatırlama güçlükleri dikkate alınarak daha sık aralıklarla değerlendirilirler.

h) Otistik bireyler ile duygusal ve davranış bozukluğu olan öğrencilerin değerlendirilmesi, iletişim özellikleri ile sosyal-duygusal hazır bulunuşlukları dikkate alınarak yapılır.

ı) Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan öğrencilerin değerlendirilmesi, bu öğrencilerin özellikleri dikkate alınarak daha sık aralıklarla ve kısa süreli sınavlarla yapılır.

i) Kas ve sinir sistemi bozukluklarına bağlı motor becerilerde yetersizliği olan öğrenciler motor beceri gerektiren derslerin uygulamalı bölümlerinden istekleri doğrultusunda muaf tutulurlar.

Özel Eğitim Sınıflarının Açılması

MADDE 25 – (1) Özel eğitime ihtiyacı olan ve ayrı bir sınıfta eğitim almaları uygun bulunan bireylerin, yetersizliği olmayan akranları ile bir arada eğitim görmeleri amacıyla her tür ve kademedeki resmî ve özel okul ve kurumlarda, özel eğitim hizmetleri kurulunun önerisi doğrultusunda millî eğitim müdürlükleri tarafından özel eğitim sınıfları açılabilir.

(2) Bu okul ve kurumlarda, uygulanacak eğitim programı temel alınarak iki tür özel eğitim sınıfı oluşturulur.

Bulunduğu Okulun veya Kurumun Eğitim Programını Uygulayan Özel Eğitim Sınıfları

MADDE 26 – (1) Zorunlu öğrenim çağındaki bireylerden ilköğretim programları veya bu programa denkliği kabul edilen bir özel eğitim programını takip edebilecek durumda olan bireyler için açılan özel eğitim sınıflarında, eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Özel eğitim sınıflarında aynı tür yetersizliği olan öğrenciler eğitim görür.

b) Özel eğitim sınıflarında görme, işitme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri görev yapar. Bu sınıflara, öğrencilerin yetersizlik türüne göre öğretmen görevlendirmesi yapılır.

c) Görme ve işitme yetersizliği olan öğrenciler için açılan özel eğitim sınıflarınının 1-5'inci sınıflarında dersler sınıf öğretmenleri, 6-8'inci sınıflarında ise alan öğretmenleri tarafından okutulur. 4-5'inci sınıflarda beden eğitimi, müzik, görsel sanatlar, din kültürü ve ahlak bilgisi, bilgisayar, yabancı dil dersleri alan öğretmenleri tarafından okutulabilir. Alan öğretmeni tarafından okutulan derslere sınıf öğretmeni de katılır.

ç) Görme ve işitme yetersizliği olan öğrenciler için açılan özel eğitim sınıflarınının dışındaki sınıflarda 1-8'inci sınıflarında dersler sınıf öğretmenleri tarafından okutulur. 4-8'inci sınıflarda beden eğitimi, müzik, görsel sanatlar, din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri ile 6-8'inci sınıflarda teknoloji ve tasarım dersi alan öğretmenleri tarafından okutulabilir.

d) İlköğretim okullarında açılan özel eğitim sınıflarında birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılır. Ancak, görme ve işitme yetersizliği olan bireyler için açılan sınıflarda bu uygulama 1-5'inci sınıflar arasında yapılır. Bu öğrencilerin 6 ncı sınıftan itibaren akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitim görmeleri sağlanır.

e) Bu sınıflardaki öğrenciler, buldukları okul veya kurumda uygulanan eğitim programını takip ederler. Bu program temel alınarak, öğrencilerin eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda BEP'leri hazırlanır.

- f) Özel eğitim sınıflarının mevcudu en fazla; okul öncesi eğitimde ve ilköğretimde 10, ortaöğretim ve yaygın eğitimde 15 öğrenciden oluşur. Ancak, otistik çocuklar için her tür ve kademedede açılan özel eğitim sınıflarında ise sınıf mevcudu en fazla 4 öğrencidir.
- g) Özel eğitim sınıfını tamamlayan öğrencilere kayıtlı bulunduğu okulu veya kurumu tamamlayan yetersizliği olmayan diğer öğrencilere verilen belge verilir.
- ğ) Bu sınıflar ders, dinlenme, yemek ve diğer etkinlik saatleri bakımından okulda/kurumda uygulanan programa uyular.
- h) Sınıfların okul/kurum içindeki yeri, öğrencilerin yetersizlik türü dikkate alınarak belirlenir.
- ı) Öğrencilerin akranlarıyla bir arada bulunduğu ders, yemek ve diğer etkinlik saatlerinde sosyal uyumlarına yönelik düzenlemeler yapılarak gerekli koruyucu tedbirler alınır.
- i) Okul ve kurumlarda özel eğitim sınıfına devam eden öğrencilerin, yetersizliği olmayan akranları ile alan dersleri ve sosyal etkinlikleri bir arada yapmalarını sağlamaya yönelik düzenlemeler yapılır.
- j) Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde özel eğitim sınıfları açılabilir. Bu sınıflarda; okul veya kurumun eğitim programı, okulun fizikî şartları ve personel durumu, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin yetersizliği ve gelişim özellikleri ile bireysel yeterlilikleri dikkate alınarak gerekli düzenlemeler yapılır.

Bulunduğu Okulun veya Kurumun Eğitim Programından Farklı Bir Eğitim Programı Uygulayan Özel Eğitim Sınıfları

MADDE 27 – (1) Zorunlu öğrenim çağındaki bireylerden ilköğretim programları veya bu programlara denkliği kabul edilen bir özel eğitim programını takip edemeyecek durumda olan bireyler için açılan özel eğitim sınıflarında eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde, aynı yetersizliği olan bireyler için açılan özel eğitim okul ve kurumlarının mevzuat hükümlerini yanı sıra aşağıdaki hususlar da dikkate alınır:

- a) Özel eğitim sınıflarında, aynı tür yetersizliği olan öğrenciler eğitim görür.
- b) Bu sınıflarda eğitim alan öğrenciler, yetersizlik türüne göre hazırlanan özel eğitim programını takip ederler. Öğrencilerin BEP'leri hazırlanırken takip ettikleri bu eğitim programı temel alınır.
- c) Açılan özel eğitim sınıflarında birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılır.
- ç) Özel eğitim sınıflarında görme, işitme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri görev yapar. Ancak, bu sınıflarda zihinsel engelliler sınıf öğretmenin görevlendirmesine öncelik verilir.
- d) Sınıfların mevcutları, takip edilen eğitim programının uygulandığı okul veya kurumlardaki mevcutlar dikkate alınarak oluşturulur.
- e) Dersler sınıf öğretmenleri tarafından okutulur. 4-8 inci sınıflarda beden eğitimi, müzik, görsel sanatlar, iş eğitimi dersleri alan öğretmenleri tarafından okutulabilir. Alan öğretmeni tarafından okutulan derslere sınıf öğretmeni de katılır.
- f) Özel eğitim sınıfını tamamlayan öğrencilere, takip ettikleri özel eğitim programını uygulayan özel eğitim okul veya kurumlarındaki programı tamamlayan öğrencilere verilen belge verilir.
- g) Bu sınıflarda ders, dinlenme, yemek ve diğer etkinlik saatlerinde okul veya kurumda uygulanan programa uyulur.
- ğ) Öğrencilerin akranlarıyla bir arada bulunduğu ders, yemek ve diğer etkinlik saatlerinde sosyal uyumlarına yönelik düzenlemeler yapılarak koruyucu tedbirler alınır.
- h) Okul ve kurumlarda özel eğitim sınıfına devam eden öğrencilerin, yetersizliği olmayan akranları ile bazı ders ve sosyal etkinlikleri bir arada yapmalarını sağlamaya yönelik düzenlemeler yapılır.

ı) Sınıfların okul içindeki yeri, öğrencilerin yetersizlik türü dikkate alınarak belirlenir.

Destek Eğitim Odası Açılması

MADDE 28 – (1) Okul ve kurumlarda, yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler ile üstün yetenekli öğrenciler için özel araç-gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak özel eğitim desteği verilmesi amacıyla destek eğitim odası açılır.

(2) Destek eğitim odasında eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Destek eğitim odaları, özel eğitim hizmetleri kurulunun önerisi doğrultusunda millî eğitim müdürlükleri tarafından açılır.

b) Destek eğitim alacak öğrenci sayısına göre okulda veya kurumda birden fazla destek eğitim odası açılabilir.

c) Destek eğitim odasında yürütülecek eğitim hizmetlerinin planlaması okul yönetimince yapılır.

ç) Destek eğitim odasında eğitim alacak öğrenciler, BEP geliştirme biriminin önerileri doğrultusunda rehberlik ve danışma hizmetleri yürütme komisyonunca belirlenir. Her öğrencinin ihtiyacı doğrultusunda ve azami ölçüde bu eğitimden yararlanması sağlanır.

d) Öğrencinin destek eğitim odasında alacağı haftalık ders saati, haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde planlanır.

e) Destek eğitim odasında öğrencilerin eğitim performansları dikkate alınarak birebir eğitim yapılır. Ancak, gerektiğinde eğitim performansı bakımından aynı seviyede olan öğrencilerle grup eğitimi de yapılabilir.

f) Destek eğitim odasında, öğrencilerin eğitim performansı ve ihtiyaçları, yetersizlik türüne uygun araç-gereç ve eğitim materyalleri bulunur.

g) Destek eğitim odası açılan okullarda öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarına göre görme, işitme, zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri öncelikli olmak üzere, gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen, sınıf öğretmeni ve alan öğretmenleri görevlendirilir. Destek eğitim odasına öncelikle okulun öğretmenlerinden olmak üzere RAM'da görevli öğretmenler ya da diğer okul ve kurumlardaki öğretmenler görevlendirilir.

ğ) Öğrencinin genel başarı değerlendirmesinde, destek eğitim odasında yapılan değerlendirme sonuçları da dikkate alınır.

h) Destek eğitim odasında verilen destek eğitim hizmetleri okulun veya kurumun ders saatleri içinde yapılır.

ı) Destek eğitim odasının okul veya kurum içindeki yeri, öğrencilerin yetersizlik türü dikkate alınarak belirlenir.

Okul Öncesi Dönemde Özel Eğitim Hizmetleri

MADDE 29 – (1) 37–72 ay arasındaki özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin okul öncesi eğitimi zorunludur. Ancak, bireylerin gelişim ve bireysel özellikleri dikkate alınarak okul öncesi eğitim dönemi süresi bir yıl daha uzatılabilir.

(2) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin okul öncesi eğitimlerini, öncelikle okul öncesi eğitim kurumlarında kaynaştırma uygulamaları kapsamında sürdürmeleri esastır. Ancak, bu bireyler için okul öncesi özel eğitim okulu/kurumu ve özel eğitim sınıfları da açılabilir.

İlköğretimde Özel Eğitim Hizmetleri

MADDE 30 – (1) Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler ilköğretimlerini, öncelikle kaynaştırma uygulamaları yoluyla akranları ile bir arada sürdürebilecekleri gibi özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için açılan ilköğretim okullarında da sürdürebilirler.

(2) İlköğretim programlarının amaçlarını gerçekleştirecek durumda olmayan bireyler ise eğitimlerini, gelişim alanlarındaki performans düzeylerine göre hazırlanmış eğitim programlarının uygulandığı özel eğitim okul ve kurumlarında sürdürürler.

(3) İlköğretim okullarını bitiren öğrenciler genel, mesleki ve teknik ortaöğretim okullarına yönlendirilirler. İlköğretim programlarına denk olmayan eğitim programlarını tamamlayan özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler ise özelliklerine uygun okul ve kurumlara yönlendirilirler.

(4) Çeşitli nedenlerle ilköğretimlerini tamamlayamayan, zorunlu öğrenim çağı dışına çıkan bireyler Millî Eğitim Bakanlığı Açık İlköğretim Okulunda eğitimlerini sürdürebilirler. Özel eğitim gerektirdiğini Özel Eğitim Hizmetleri Kurulundan alınacak belge ile belgelendirenlerde yaş kaydı aranmaz. Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitim sürecinde ve başarılarının değerlendirilmesinde Bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesindeki hükümler doğrultusunda özel tedbirler alınarak düzenlemeler yapılır.

Ortaöğretimde Özel Eğitim Hizmetleri

MADDE 31 – (1) Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler ortaöğretimlerini, öncelikle kaynaştırma uygulamaları yoluyla akranları ile bir arada genel ve mesleki ortaöğretim kurumlarında sürdürebilecekleri gibi özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için açılan ortaöğretim kurumlarında da sürdürebilirler.

(2) Merkezî sınavla öğrenci almayan genel, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına yönlendirme kararı alınan özel eğitime ihtiyacı olan bireyler, ilgili birimlerle yapılacak iş birliği çerçevesinde kontenjan sağlanarak yatılı okulların pansiyonlarına Bakanlıkça sınavsız yerleştirilirler.

(3) Genel ve mesleki ortaöğretim kurumlarına yönlendirme kararı alınanlardan, yatılı okumak isteyen öğrenciler için, ikamet adresine göre yakın yatılı okulların olanakları da değerlendirilerek yeterli kontenjan sağlanır.

(4) İlköğretimlerini tamamlayan ancak çeşitli nedenlerle ortaöğretime devam edemeyen bireyler, uzaktan öğretim yoluyla Millî Eğitim Bakanlığı Açık Öğretim Lisesi veya Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki Açık Öğretim Lisesinde eğitimlerini sürdürebilirler. Millî Eğitim Bakanlığı Açık Öğretim Lisesi veya Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki Açık Öğretim Lisesine devam eden ve özel eğitime ihtiyacı olduğunu özel eğitim hizmetleri kurulu kararıyla belgelendiren bireylerin eğitim sürecinde ve başarılarının değerlendirilmesinde Bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesindeki hükümler doğrultusunda özel tedbirler alınarak düzenlemeler yapılır.

Yüksek Öğretimde Özel Eğitim Hizmetleri

MADDE 32 – (1) Ortaöğretimlerini tamamlayan özel eğitime ihtiyacı olan bireyler; RAM'lar, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu veya rehberlik ve psikolojik danışma servisi tarafından yüksek öğretime yönlendirilirler.

(2) Yüksek öğretime giriş sınavlarında ve değerlendirmede bu bireylerin yetersizlik türü ve özelliklerine uygun düzenlemeler yapılması konularında ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılır.

Yaygın Eğitimde Özel Eğitim Hizmetleri

MADDE 33 – (1) Özel eğitim kurumları ile diğer kurum ve kuruluşlarda farklı konu ve sürelerde düzenlenen programlarla özel eğitime ihtiyacı olan bireylere yönelik eğitim hizmeti verilir. Bu hizmetlerin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Yaygın eğitim hizmetleri; bireylerin temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak, onları işe ve mesleğe hazırlamak amacına yönelik programların hazırlanması ve uygulanması biçiminde yürütülür.

b) Yaygın eğitim programları, ailenin, bireyin eğitimine etkin katılımını sağlamaya ve temel yaşam becerilerini kazanmasına yönelik bilgi ve beceriler içerecek şekilde hazırlanır.

c) Yaygın eğitim programları; bireylerin gelişim özellikleri ve yeterlilikleri doğrultusunda bulunduğu çevrenin imkânları ve iş piyasasının talepleri dikkate alınarak uygulama ağırlıklı planlanır.

ç) Yaygın eğitim hizmetleri, illerde oluşturulan il mesleki eğitim kurulu ile resmî ve özel kurum ve kuruluşların iş birliğiyle planlanır ve uygulanır.

d) Kaynaştırma uygulamaları kapsamında özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin, diğer resmî ve özel kurum ve kuruluşlarla yapılacak iş birliği çerçevesinde yaygın eğitim programlarından yararlanmaları sağlanır.

e) Özel eğitim okul ve kurumlarında açılan yaygın eğitim programlarına katılan bireylerin iâşe ve ibateleri eğitimleri süresince Bakanlıkça karşılanır. Ayrıca, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin aile eğitimi programlarına katılan birinci derecedeki yakınları ya da velisi de aynı haktan yararlanır.

f) Yaygın eğitim kurumlarında özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için özel eğitim sınıfları oluşturulabilir.

Evde Eğitim Hizmetleri

MADDE 34 – (1) Okul öncesi ve ilköğretim çağındaki özel eğitime ihtiyacı olan bireylerden eğitim-öğretim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumda olanlara evde eğitim hizmeti verilmesi esastır. Bu hizmetlerin verilmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Evde eğitim hizmetleri özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından planlanır.

b) Özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından evde eğitim hizmeti almasına karar verilen bireylerin kaydı, bir ilköğretim okulu veya özel eğitim okuluna/kurumuna yapılır ve okula/kuruma devam etme şartı aranmaz.

c) Bu hizmetler, gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen tarafından sürdürülür. Ancak, bireyin eğitim ihtiyaçları doğrultusunda okul öncesi, sınıf ve alan öğretmenleri de görevlendirilir.

ç) Evde eğitim hizmetinden yararlanan birey, kayıtlı bulunduğu okulda uygulanan öğretim programlarından sorumludur. Ancak BEP geliştirme birimince, bu programlara dayalı olarak bireyin eğitim performansına göre, ihtiyaç duyduğu alanlarda bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlanır.

d) Evde eğitim alan bireyin başarı durumunun değerlendirilmesi, kayıtlı bulunduğu okuldaki diğer öğrenciler gibi yapılır. Ancak, bireyin durumu ve özelliğine göre değerlendirme şekli, yöntem ve tekniklerinde öğretmen tarafından gerekli değişiklikler yapılır ve özel tedbirler alınır.

e) Evde eğitimde, ailelerin bilgilendirilmesi, desteklenmesi ve eğitimin her aşamasına katılımları sağlanır.

f) Evde eğitim süreci birey, aile ve öğretmenin iş birliği ile planlanır.

g) Aile, etkili bir eğitimin gerçekleştirilmesi için uygun eğitim ortamının hazırlanmasını sağlar.

ğ) Bireyin evde eğitim almasını gerektiren şartların ortadan kalkması durumunda bu hizmet sona erdirilir.

Erken Çocukluk Döneminde Özel Eğitim Hizmetleri

MADDE 35 – (1) Erken çocukluk dönemi eğitimi, 0-36 ay arasındaki bireyleri kapsayan eğitimidir.

(2) Bu eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Erken çocukluk dönemi eğitimi hizmetleri, bu dönemdeki eğitimin daha sonraki eğitim kademelerinde istenilen hedeflere ulaşılmasındaki önemi dikkate alınarak planlanır.

b) Erken çocukluk dönemi eğitimi, bireyin eğitimi ve bireyin eğitimine katkı sağlamak amacıyla ailenin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi yoluyla yapılır.

c) Erken çocukluk dönemi eğitimi hizmetleri okul ve kurumlarda veya gerektiğinde evde yürütülür.

ç) Erken çocukluk dönemi eğitimi hizmetlerinin planlanması ve koordinasyonu özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından yapılır. Erken çocukluk dönemindeki bireylerin yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitim almalarına yönelik tedbirler alınarak buna uygun düzenlemeler yapılır veya açılacak bağımsız birimlerde bu eğitim hizmetleri verilebilir.

d) Erken çocukluk dönemi eğitimi hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesi için öncelikle bireyin ve ailenin eğitim ihtiyaçları belirlenir.

e) Bakanlık, erken çocukluk dönemindeki bireylerin tespiti ve tanınması ile bu bireylere sunulacak hizmetlerin gerçekleştirilmesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yapar.

Aile Eğitimi Hizmetleri

MADDE 36 – (1) Aile eğitimi, tüm eğitim kademelerinde bireyin eğitimine katkı sağlamak amacıyla aileye verilecek her türlü rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini içeren bir eğitimidir.

(2) Aile eğitimi hizmetleri yürütülürken aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Aile eğitim programları; aile eğitiminde esas olacak genel ilke ve amaçlar doğrultusunda bireyin yetersizliği, gelişim özellikleri, eğitim ihtiyaçları ve ailenin ihtiyaçlarına uygun olarak hazırlanır ve yürütülür.

b) Aile eğitimi hizmetlerinin planlanması ve koordinasyonu özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından yapılır.

c) Aile eğitim programları, RAM'lar, özel eğitim okul ve kurumları, kaynaştırma uygulamaları yapılan okullar tarafından hazırlanır ve yürütülür.

ç) Aile eğitimi hizmetleri, bireyin ve ailenin ihtiyaçları doğrultusunda bireysel, grup ya da uzaktan eğitim şeklinde yürütülür.

d) Aile eğitim programları ailenin katılımıyla bir yıllığına planlanır ve aile ile bireyin eğitim ihtiyaçları doğrultusunda her yıl yeniden geliştirilerek uygulanır.

e) Aile eğitimi hizmetleri, kurumlarda yürütülür. Ancak, ihtiyaç hâlinde bu hizmet evlerde de yürütülebilir.

Özel Eğitim Okul ve Kurumlarının Açılması

MADDE 37 – (1) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini öncelikle yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte kaynaştırma yoluyla sürdürmeleri esas olmakla birlikte, bu bireyler için Bakanlıkça her tür ve kademedeki örgün ve yaygın özel eğitim okul ve kurumları da açılır. Gerçek ve tüzel kişiler, özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ve öğretimleri için 8/6/1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunundaki esaslara uygun olarak özel okul veya kurum açabilirler.

(2) Bakanlık, özel eğitim okul ve kurumlarında farklı özel eğitim modelleri denemek, geliştirmek ve yaygınlaştırmak üzere pilot uygulama yapabilir ve bu eğitim modellerinin uygulanacağı özel eğitim okul ve kurumları açabilir.

(3) Okul ve kurumların açılmasında bireylerin yetersizlik türüne göre sayısı, yerleşim biriminin özellikleri ve ulaşım imkânları dikkate alınır.

(4) Bu okul ve kurum binaları, yatırım programından ya da bağış yapanlar tarafından, yetersizlik türüne göre hazırlanmış tip projeye uygun olarak yapılır.

(5) Okul ve kurum binalarının yapımında çevrenin özellikleri ve ihtiyaca göre özel tip projeler de uygulanabilir. Ayrıca, mahallen temin edilen binalarda da Bakanlıkça belirlenen ölçütlere uygun olması durumunda özel eğitim okul ve kurumu açılabilir.

(6) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin devam ettiği okul ve kurumların dışında, bu bireylere eğitim materyalleri ile araç-gereçler hazırlanması ve eğitim programları geliştirilmesi amacıyla da özel eğitim kurumları açılır.

İşitme, Görme ve Ortopedik Yetersizliği Olan Bireyler İçin Açılan Okul ve Kurumlar

MADDE 38 – (1) İşitme, görme ve ortopedik yetersizliği olan bireyler, yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte her tür ve kademedeki kaynaştırma yoluyla eğitim alabilecekleri gibi bu bireyler için her tür ve kademedeki, resmî ve özel gündüzlü ve/veya yatılı özel eğitim okul ve kurumu açılabilir.

(2) Bu okul ve kurumlarda eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Bu okul ve kurumlarda; aynı tür ve kademedeki öğrenim gören yetersizliği olmayan öğrencilerin takip ettiği eğitim programı uygulanır. Okul veya kurumda uygulanan eğitim programı temel alınarak öğrencilerin BEP'leri hazırlanır ve başarılarının değerlendirilmesinde BEP'lerinde yer alan amaç ve davranışlar dikkate alınır.

b) Sınıf mevcudları en fazla; okul öncesi, ilköğretim ve yaygın eğitimde 10, ortaöğretimde 15 öğrencidir. İşitme engelliler meslek liseleri ve ortopedik engelliler meslek liselerinde uygulamalı atölye ve laboratuvar derslerinde gruplar en fazla 10 öğrenciden oluşturulur.

c) Bu okul ve kurumlardaki öğrencilerin yetersizlik türleri dikkate alınarak, işitme, görme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri görevlendirilir.

ç) Bu okul ve kurumlarda ilköğretimin 1-5'inci sınıflarında dersler sınıf öğretmenleri tarafından okutulur. Ancak 4-5'inci sınıflarda; beden eğitimi, müzik, görsel sanatlar, din kültürü ve ahlak bilgisi, yabancı dil, bilgisayar dersleri ile modelaj-iş dersleri alan öğretmenleri tarafından okutulabilir. 6-8'inci sınıflarda ise dersler alan öğretmenleri tarafından okutulur.

d) İşitme engelliler meslek liselerinde ve ortopedik engelliler meslek liselerinde uygulamalı meslek derslerinin yapılacağı atölyeler ve laboratuvarlar bulunmaması hâlinde öğrenciler bu derslerle ilgili eğitimlerini diğer mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında sürdürürler.

e) İşitme yetersizliği bulunan öğrencilerin eğitim gördüğü okul ve kurumlarda, öğrenciler istekleri doğrultusunda yabancı dil dersinden muaf tutulur.

Görme Engelliler Basımevi ve Akşam Sanat Okulu

MADDE 39 – (1) Görme yetersizliği olan bireyler için gerekli olan araç-gereç ve diğer eğitim materyallerinin üretilmesi, çoğaltılması, dağıtılması ve eğitim programları ile yeni eğitim-öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi amacıyla Bakanlıkça özel eğitim kurumları açılır.

(2) Görme yetersizliği olan bireylerin eğitimi için gerekli olan; Talim ve Terbiye Kurulunca ilköğretim ve ortaöğretim için kabul edilen ders kitaplarının yanı sıra ayrıca, kaynak kitapları, edebî eserleri ve sanat eserlerini, dergi, gazete gibi yazılı materyali Braille yazı ile basar, çoğaltır ve dağıtımını sağlar. Bu bireylerin eğitiminde kullanılan eğitim-öğretim yöntemlerinin ve eğitim programlarının geliştirilmesi konusunda çalışmalar yürütür ve konuşan kitap kasetleri hazırlar.

Zihinsel Yetersizliği Olan Bireyler İçin Açılan Okul ve Kurumlar

MADDE 40 – (1) Zihinsel yetersizliği olan bireyler, yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte her tür ve kademedeki kaynaştırma yoluyla eğitimlerini sürdürebilecekleri gibi bu bireyler için her tür kademedeki, resmî ve özel gündüzlü özel eğitim okul ve kurumları açılır.

a) Orta düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler için açılan okul ve kurumlarda eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

1) Orta düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler için açılan ilköğretim okullarında, Bakanlıkça hazırlanan ve ilköğretim programlarına denkliği kabul edilen özel eğitim programı

uygulanır. Bu eğitim programı temel alınarak BEP hazırlanır ve bireylerin başarılarının değerlendirmesinde BEP'lerinde yer alan amaç ve davranışlar dikkate alınır.

2) Sınıf mevcutları en fazla; okul öncesi ve ilköğretimde 10 öğrencidir.

3) 1-8'inci sınıflarda dersler sınıf öğretmenleri tarafından okutulur. 4-8'inci sınıflarda beden eğitimi, din kültürü ve ahlak bilgisi, müzik, görsel sanatlar dersleri ile 6-8'inci sınıflarda teknoloji ve tasarım dersi alan öğretmenleri tarafından okutulabilir. Alan öğretmeni tarafından okutulan derslere sınıf öğretmeni de katılır.

b) Ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler için açılan okul ve kurumlarda eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

1) Zorunlu öğrenim çağında olup ilköğretim programlarını takip edemeyecek durumdaki bu bireyler için açılan eğitim ve uygulama okullarında öğrencilerin, öz bakım ve günlük yaşam becerileri ile işlevsel akademik becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla Bakanlıkça hazırlanmış özel eğitim programı uygulanır. Bu program temel alınarak BEP hazırlanır. Bu bireylerin başarılarının değerlendirilmesinde BEP'lerinde yer alan amaç ve davranışlar dikkate alınır.

2) Bu okullarda; tuvalet eğitimini kazanamamış, yoğun davranış problemleri gösteren ve grup eğitimine uyum sağlayamayan öğrencilerin grup eğitimine hazırlanması amacıyla bire bir eğitim uygulaması yapılır. Birebir eğitim uygulaması kapsamındaki öğrenciler grup eğitimine katılmazlar. Bu öğrencilere verilecek eğitimin süresi ve haftalık ders saati sayısı özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından belirlenir.

3) Bir ders saati 40 dakika olup, ders saati ve derslerin dağılımı, Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilen haftalık ders dağıtım çizelgesine göre uygulanır.

4) Toplam altı saatlik günlük çalışma süresinin ders, dinlenme, yemek ve diğer etkinliklere dağılımı okul yönetince belirlenir.

5) Sınıf mevcutları en fazla; okul öncesinde 6, diğer sınıflarda ise 8 öğrencidir.

6) Dersler sınıf öğretmenleri tarafından okutulur. 4-8 inci sınıflarda ise beden eğitimi, müzik, görsel sanatlar, iş eğitimi dersleri alan öğretmenleri tarafından okutulabilir. Alan öğretmeni tarafından okutulan derslere sınıf öğretmeni de katılır.

7) Eğitim ve uygulama okulu programını tamamlayanlara Ek-2'de yer alan Eğitim ve Uygulama Okulu Diploması verilir. Bu diploma, ortaöğretime devam etme hakkı sağlamaz.

Otistik Bireyler İçin Açılan Okul ve Kurumlar

MADDE 41 – (1) İlköğretim programlarının amaçlarını gerçekleştiremeyecek durumdaki otistik bireyler için resmî ve özel gündüzlü özel eğitim kurumları açılır.

(2) Bu kurumlarda eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Zorunlu öğrenim çağındaki otistik bireyler için açılan otistik çocuklar eğitim merkezlerinde bireylerin öz bakım ve günlük yaşam becerileri ile işlevsel akademik becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla Bakanlıkça hazırlanmış özel eğitim programı uygulanır. Bu program temel alınarak BEP hazırlanır. Bu bireylerin başarılarının değerlendirilmesinde BEP'lerinde yer alan amaç ve davranışlar dikkate alınır.

b) Bu okullarda; tuvalet eğitimini kazanamamış, yoğun davranış problemleri gösteren ve grup eğitimine uyum sağlayamayan öğrencilerin grup eğitimine hazırlanması amacıyla bire bir eğitim uygulaması yapılır. Birebir eğitim uygulaması kapsamındaki öğrenciler grup eğitimine katılmazlar. Bu öğrencilere verilecek eğitimin süresi ve haftalık ders saati sayısı özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından belirlenir.

c) Bir ders saati 40 dakika olup, ders saati ve derslerin dağılımı, Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilen haftalık ders dağıtım çizelgesine göre uygulanır.

ç) Toplam altı saatlik günlük çalışma süresinin ders, dinlenme, yemek ve diğer etkinliklere dağılımı kurum yönetimince belirlenir.

d) Dersler sınıf öğretmenleri tarafından okutulur. 4-8'inci sınıflarda ise beden eğitimi, müzik, görsel sanatlar, iş eğitimi dersleri alan öğretmenleri tarafından okutulabilir. Alan öğretmeni tarafından okutulan derslere sınıf öğretmeni de katılır.

e) Otistik çocuklar eğitim merkezi programını tamamlayanlara Ek-3'de yer alan Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi Diploması verilir. Bu diploma, ortaöğretime devam etme hakkı sağlamaz.

Sağlık Kuruluşlarında Yatarak Tedavi Gören Bireyler İçin Açılan Okul ve Kurumlar

MADDE 42 – (1) Resmî ve özel sağlık kuruluşlarında yatarak tedavi gören ve/veya süreğen hastalığı olan zorunlu öğrenim çağındaki bireylerin eğitimlerini sürdürmeleri için Bakanlık, Sağlık Bakanlığı ve üniversiteler arasında imzalanan protokole göre hastanelerin bünyesinde Bakanlığa bağlı ilköğretim okulları açılır.

(2) Bu ilköğretim okullarında eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Eğitim hizmeti, velinin yazılı isteği ve bireyin tedavisinden sorumlu hekim/hekimlerin yazılı görüşü ile sağlanır.

b) Bireylerin kayıtları, kayıtlı bulunduğu okulda kalır. Kayıtlı olmayan öğrencilerin kaydı ise hastanenin bulunduğu bölgedeki bir okula/kuruma ya da ikamet ettiği yerleşim birimindeki bir okul veya kuruma yapılır.

c) Hastane ilköğretim okullarında eğitim alan her birey için geçici kayıt formu düzenlenerek bu okula geçici kaydı yapılır.

ç) Sağlık kuruluşlarında eğitim alan bireyin başarı durumunun değerlendirilmesi, kayıtlı bulunduğu okuldaki diğer öğrenciler gibi yapılır. Ancak, bireyin durumu ve özelliğine göre değerlendirme şekli, yöntem ve tekniklerinde öğretmen tarafından gerekli değişiklikler yapılarak özel tedbirler alınır.

d) Bu bireylerin başarı değerlendirme sonuçları kayıtlı oldukları okula yazılı olarak bildirilir. Sınıf geçme ve diploma işlemleri bu okul tarafından yürütülür.

e) Hastane ilköğretim okullarında sınıf mevcudu en fazla, okul öncesi ve ilköğretimde 10 öğrenciden oluşur.

f) Sınıfa gelemeyecek durumda olan öğrencilere odalarında eğitim verilir.

g) Sınıf öğretmenlerinden biri, millî eğitim müdürlüğünce müdür yetkili öğretmen olarak görevlendirilir. Müdür yetkili öğretmen aynı zamanda sınıf okutur.

ğ) Bireyler kayıtlı bulunduğu okulun veya kurumun eğitim programından sorumludur.

h) Bu okullarda birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılır.

ı) Eğitim alacak bireylerin hastalığı ve eğitim ortamına ilişkin şartlar dikkate alınarak bireylerin haftalık ders saatleri 10 saatten az olmamak üzere planlanır.

i) Dersler sınıf ve alan öğretmenleri tarafından okutulur.

j) Millî eğitim müdürlüğü bu okullara, müdür yetkili öğretmenin önerileri doğrultusunda gerektiğinde okul öncesi, sınıf ve alan öğretmenleri ile gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen görevlendirir.

k) Derse başlama ve bitiş saatleri ile derslerin süresi, bireyin sağlık durumu ve hastane şartları dikkate alınarak okul yönetimi tarafından belirlenir.

l) Yatarak tedavi sürecinin tamamlanması hâlinde veya velinin isteği ya da hekimin eğitim hizmetinin sona erdirilmesine ilişkin görüşü doğrultusunda sağlık kuruluşunda bireye verilen eğitim hizmeti sona erdirilir.

Üstün Yetenekli Bireylerin Eğitimi Amacıyla Açılan Kurumlar

MADDE 43 – (1) Okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim çağındaki üstün yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla Bakanlıkça gündüzlü özel eğitim kurumları açılır.

(2) Bu kurumlarda eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Bireysel eğitim-öğretim yapılması esastır.

b) Üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde, sosyal ve duygusal gelişim bütünlük içerisinde ele alınır.

c) Kurumdaki eğitim-öğretim etkinlikleri, öğrencilerin devam ettikleri örgün eğitim kurumlarındaki programlara destek olacak şekilde planlanır ve yürütülür.

ç) Öğrencilerin özel yetenek alanlarıyla ilgili örgün eğitim kurumlarında izledikleri program ile kurumdaki yapacakları çalışmalar arasında paralellik sağlanır.

d) Öğrencilere, geleceğe yönelik düşünme, tahminlerde bulunma ve bunları tartışarak çalışmalarına yansıtma becerileri kazandırılır.

e) Eğitim-öğretim etkinlikleri öğrencileri dıştan yönelimli ve yönetimli bir disiplin ile denetim yerine içten odaklı disiplin ve denetim anlayışını geliştirmeye yönelik olarak düzenlenir.

f) Öğrencilere, kapasiteleri ölçüsünde benlik gelişimi ve iletişim becerileri kazandırılır.

g) Öğrencilerin, liderlik, yaratıcı ve üretici düşünme yetenekleri, ulusal ve toplumsal bir anlayışla ülke kalkınmasına katkıda bulunacak şekilde geliştirilir.

ğ) Öğrencilere, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma becerileri kazandırılır.

h) Öğrencilere, öğrenme, araştırma, problem çözme ve bağımsız karar verme becerileri kazandırılır.

ı) Eğitim-öğretim süreci; öğrenci, veli, okul ve kurumun iş birliğinde devam ettirilir.

Birden Fazla Yetersizliği Olan Bireyler İçin Açılan Özel Eğitim Kurumları

MADDE 44 – (1) Zorunlu öğrenim çağındaki birden fazla yetersizliği olan öğrenciler için gündüzlü özel eğitim okul ve kurumları ya da özel eğitim okul ve kurumları bünyesinde özel eğitim sınıfları açılabilir.

(2) Bu öğrencilerin eğitimlerini sürdürdükleri sınıflarda, eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Öğrenciler ilköğretim programlarını veya yetersizlik türüne göre hazırlanan özel eğitim programını takip ederler. Öğrencilerin BEP'leri, takip ettikleri eğitim programı temel alınarak hazırlanır. Bu bireylerin başarılarının değerlendirilmesinde BEP'lerinde yer alan amaç ve davranışlar dikkate alınır.

b) Programı tamamlayan öğrencilere, ilköğretim diploması veya takip ettikleri özel eğitim programını tamamlayan öğrencilere verilen belge verilir.

c) Bu sınıflarda aynı tür ek yetersizliği olan öğrenciler eğitim görür.

ç) Bu sınıflarda, öğretmenlerden birinin öğrencilerin ek yetersizliğine göre görme, işitme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri arasından görevlendirilmesine dikkat edilir.

d) Sınıfların mevcudu en fazla 4 öğrenciden oluşur.

e) Bu sınıflarda bireylerin ek yetersizlik türü dikkate alınarak uygun öğretim yöntem ve teknikleri ile araç-gereç ve eğitim materyallerinin kullanılması, uygun eğitim ortamının sağlanmasına dikkat edilir.

f) Öğrencilerin eğitiminde ek yetersizliklerinden kaynaklanan sorunlarını en aza indirmek amacıyla personel, araç-gereç ve eğitim materyallerini içeren hizmetlerin sağlanmasına yönelik gerekli tedbirler alınır.

Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireyler İçin Açılan İş Okulları

MADDE 45 – (1) İlköğretimlerini tamamlayan, genel ve mesleki ortaöğretim programlarına devam edemeyecek durumda olan ve 21 yaşından gün almamış özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin temel yaşam becerilerini geliştirmek, topluma uyumlarını sağlamak, iş ve mesleğe yönelik bilgi ve beceriler kazandırmak amacıyla resmî ve özel iş okulları açılır.

(2) Bu okullarda eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) İş okullarında akademik bilgi ve becerilerin yanında iş eğitimi uygulamalarının da yer aldığı eğitim programı uygulanır. Bu program temel alınarak BEP hazırlanır ve bireylerin başarılarının değerlendirilmesinde BEP'lerinde yer alan amaç ve davranışlar dikkate alınır.

b) Personel ve eğitim ortamının uygun olması durumunda farklı yetersizlikleri olan bireyler için özel eğitim sınıfları açılır. Zihinsel yetersizliği olan bireyler için açılan iş okullarında böyle bir uygulamaya yer verilmez.

c) Sınıf mevcutları en fazla 10 kişiden oluşur.

ç) İş okullarında dersler görme, işitme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri tarafından okutulur. Ancak beden eğitimi, görsel sanatlar, müzik dersleri ile atölye laboratuvar dersleri alan öğretmenleri tarafından okutulabilir. Alan öğretmeni tarafından okutulan derslere sınıf öğretmeni de katılır.

d) Bu kurumlarda bir ders saati 40 dakika olup, ders saati ve derslerin dağılımı, Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilen haftalık ders dağıtım çizelgesine göre uygulanır. Günlük çalışma süresinin ders, dinlenme, yemek ve diğer etkinliklere dağılımı okul yönetimince belirlenir.

e) Programın süresi dört yıldır. Programın birinci sınıfında bireylere akademik bilgi ve beceriler ile uygulamalı iş eğitimi yoluyla atölyelerde gerekli olan temel bilgi ve beceriler kazandırılır. İkinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarda ise akademik bilgi ve becerilerin kazandırıldığı dersler ile uygulamalı atölye dersleri verilir.

f) Uygulamalı iş eğitimi dersleri, çevrenin sosyal, kültürel, ekonomik özellikleri ve şartları ile istihdam imkânları dikkate alınarak belirlenir.

g) İş yerine yerleştirilen bireyler kültür ve meslek derslerini haftada bir gün okulda, uygulamalı beceri eğitimini ise dört gün iş yerlerinde eğitim görürler. İş yerine yerleştirilemeyen bireyler ise okulda eğitimlerine devam ederler.

ğ) İş yerine yerleştirilen bireyler, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun çirak öğrencilere verdiği haklardan yararlanırlar.

h) İzleme ve yöneltme kurulu tarafından belirlenen bireyler, birinci sınıfın sonunda bir iş yerine yerleştirilirler. Ancak kurul, uygun olan bireyler için birinci sınıftan itibaren de iş yerine yerleştirme kararı alabilir.

ı) Bireylerin iş yerine yerleştirilmesi kararı bir aylık deneme süreci sonucunda kesinleşir.

i) Bireylerin iş yerine yerleştirilebilmesi için velisinden Ek-4'de yer alan İş Yerine Yerleştirilecek Öğrenciler İçin Veli Muvafakat Belgesi alınır.

j) İş yerine yerleştirilen bireyler; iş yeri koordinatör öğretmeni tarafından düzenlenen Ek-5'te yer alan Öğrenciyi İş yerinde Gözlem ve İzleme Formu ile işveren tarafından düzenlenen Ek-

6'da yer alan İşe Yerleştirilen Öğrencilerin Devam Takip Çizelgesi dikkate alınarak izleme ve yöneltme kurulunca takip edilir.

k) İşe ya da iş yerine uyum sağlayamayan bireyler için gerekli düzenlemeler yapılarak tedbirler alınır. Ancak, alınan tüm tedbirlere rağmen uyum sorunu devam eden bireylerin iş yeri, iş yeri koordinatör öğretmeninin önerisiyle kurul tarafından değiştirilir veya bu bireyler eğitimlerine okulda devam ederler.

l) Okulun imkân ve şartları uygun olduğu takdirde yarıyıl ve yaz tatillerinde de programlara devam edilebilir.

m) Dönem sonlarında bireylere karne verilir. Programı tamamlayan bireylere Ek-7'de yer alan İş Okulu Diploması verilir. Bu diploma, yüksek öğretime devam etme hakkı sağlamaz. Ancak, bu diploma işe girerken ortaöğretim kurumlarından mezun olanlara tanınan haklardan yararlanılmasını sağlar.

n) Programı tamamlayamayan bireyler, yaygın eğitim programlarına, işe ve mesleğe yönlendirilirler.

Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireyler İçin Açılan İş Eğitim Merkezleri

MADDE 46 – (1) Zorunlu öğrenim çağı dışında kalan ve genel eğitim programlarından yararlanamayacak durumda olan özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin; temel yaşam becerilerini geliştirmek, topluma uyumlarını sağlamak ve iş ve mesleğe yönelik beceriler kazandırmak amacıyla farklı konu ve sürelerde meslek kurslarının düzenlendiği resmî ve özel yaygın eğitim kurumları açılır.

(2) Bu kurumlarda eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) İş eğitim merkezlerinde akademik bilgi ve becerilerin yanında iş eğitimi uygulamalarının da yer aldığı eğitim programı uygulanır. Bu program temel alınarak BEP hazırlanır ve bireylerin başarılarının değerlendirilmesinde BEP'lerinde yer alan amaç ve davranışlar dikkate alınır.

b) Personel ve eğitim ortamının uygun olması durumunda farklı yetersizlikleri olan bireyler için özel eğitim sınıfları açılabilir.

c) Bir kurs programı en az beş kursiyer olması durumunda açılır.

ç) Bu kurumlarda sınıf mevcutları en fazla 10 kişiden oluşur. Aynı kurs programına devam edecek kursiyer sayısı 10 kişiden fazla olduğunda kursiyerlerin yaş, bireysel ve gelişim özellikleri ile yeterlilikleri dikkate alınarak birden fazla sınıf oluşturulabilir.

d) Bu kurumlarda dersler görme, işitme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri tarafından okutulur. Ancak beden eğitimi, görsel sanatlar, müzik dersleri ile atölye laboratuvar dersleri alan öğretmenleri tarafından okutulabilir. Alan öğretmeni tarafından okutulan derslere sınıf öğretmeni de katılır.

e) Kurs programları, çevrenin sosyal, kültürel, ekonomik özellikleri ve şartları ile istihdam imkânları dikkate alınarak açılır.

f) Kursların süresi, programın içeriğine göre en az bir en fazla üç öğretim yılı olarak belirlenir.

g) Kurumun imkân ve şartları uygun olduğu takdirde yarıyıl ve yaz tatillerinde de programlara devam edilebilir.

ğ) Bu kurumlarda bir ders saati 40 dakika olup, ders saati ve derslerin dağılımı, Talim ve Terbiye Kurulunca kabul edilen haftalık ders dağıtım çizelgesine göre uygulanır. Günlük çalışma süresinin ders, dinlenme, yemek ve diğer etkinliklere dağılımı okul yönetimince belirlenir.

h) Bakanlıkça hazırlanan programların dışındaki programlar; il millî eğitim müdürlüğü tarafından onaylanır ve bir örneği Bakanlığa gönderilir.

ı) Açılacak kursların türleri ile alınacak kursiyer sayıları ve yeterlilikleri, kurum tarafından en az iki ay önceden duyurulur.

i) Bir kurs programını tamamlayan kursiyer, farklı bir kurs programından da yararlanabilir.

j) Bir kurs programını tamamlayan kursiyere Ek-8'de yer alan İş Eğitim Merkezi Kurs Bitirme Belgesi verilir. Ancak, bu belge mesleki eğitim merkezlerince verilen belgeye denk değildir.

k) Kurs için başvuru, kontenjandan fazla ise daha önce kurs programından yararlanmayanlara öncelik verilir.

l) Kurs programını tamamlayan bireyler diğer yaygın eğitim programlarına, işe ve mesleğe yönlendirilirler.

Hazırlık Sınıflarının Açılması

MADDE 47 – (1) Okul öncesi eğitimini tamamlayan veya zorunlu ilköğretim çağına gelmiş özel eğitime ihtiyacı olan bireyleri örgün eğitime hazırlamak amacıyla resmî ve özel ilköğretim okulları ile özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için açılan ilköğretim okullarında gerektiğinde hazırlık sınıfları açılabilir.

Hazırlık Sınıflarında Eğitim-Öğretim

MADDE 48 – (1) Hazırlık sınıflarındaki eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonunca, öğrencilerin eğitim performansları ve eğitim ihtiyaçları doğrultusunda, hazırlık sınıflarına devam edecek öğrenciler velilerin de görüşü alınarak karar belirlenir.

b) Bu sınıfların mevcudu en fazla 10 öğrenciden oluşur.

c) Hazırlık sınıflarında dersler görme, işitme ve zihinsel engelli sınıf öğretmenleri tarafından okutulur. Bu sınıflarda altı öğrenciye kadar bir, mevcudu altı öğrenciden fazla olan sınıflarda ise iki öğretmen görevlendirilir.

ç) Bu sınıflardaki öğrenciler için, okul öncesi eğitim programı ile ilköğretim programları temel alınarak BEP hazırlanır ve öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde BEP'lerinde yer alan amaç ve davranışlar dikkate alınır.

d) Hazırlık sınıflarında öğrenim süresi bir yıldır. Ancak, üç aylık izleme süreci sonucunda bireyin eğitim performansı doğrultusunda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu tarafından birinci sınıfa geçişi sağlanabilir.

Rehberlik ve Araştırma Merkezleri

MADDE 49 – (1) Rehberlik ve araştırma merkezleri; özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitsel değerlendirme, tanılama, izleme ve yönlendirme hizmetlerini yürüterek birey için en az sınırlandırılmış eğitim ortamını önerir, birey ve ailesine destek eğitim ile rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri sunar.

Okul ve Kurumların Özel Eğitim Hizmetleri Sorumluluğu

MADDE 50 – (1) Resmî ve özel; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumları ile yaygın eğitim kurumları, özel eğitime ihtiyacı olan bireylere özel eğitim hizmetleri sağlamakla yükümlüdürler.

(2) Bu okul ve kurumlarda, özel eğitime ihtiyacı olan bireylere sunulan eğitim-öğretim hizmetlerinin etkililiğini arttırmak amacıyla özel eğitim tedbirleri alınarak gerekli düzenlemeler yapılır. Bu bireylere sağlanacak her türlü özel eğitim hizmeti için millî eğitim müdürlükleri, RAM'lar ve özel eğitim okulları ile iş birliği yapılır.

Personel

MADDE 51 – (1) Özel eğitim okul ve kurumlarına atanacak personelin sayısı, nitelikleri Bakanlıkça belirlenir ve yürürlükteki mevzuata göre atanır.

Müdürün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 52 – (1) Müdür, millî eğitimin temel ilkeleri ve genel amaçları doğrultusunda okulun/kurumun, amaçlarına uygun olarak yönetilmesinden, değerlendirilmesinden ve geliştirilmesinden sorumludur.

(2) Müdür, eğitim-öğretim ve işleyişle ilgili olarak okulun/kurumun amacı, türü, kademesi ve uygulanan eğitim programına göre Millî Eğitim Bakanlığı özel eğitim okul ve kurum müdürleri görev tanımında belirtilen görevleri yürütür.

(3) Okul müdürü; ders okutma görevinin yanında kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, program ve emirlere uygun olarak görevlerini yürütmeye, okulu düzene koymaya ve personeli denetlemeye yetkilidir.

Müdür Başyardımcısının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 53 – (1) Müdür başyardımcısı görevlerini, bulunduğu okulun/kurumun özelliklerini dikkate alarak yapar. Müdür başyardımcısı, ders okutma görevinin yanında yönetimde müdürün en yakın yardımcısıdır. Müdürün olmadığı zamanlarda müdüre vekâlet eder.

(2) Müdür başyardımcısı, okulun her türlü eğitim-öğretim, yönetim, rehberlik, denetim, öğrenci, personel, tahakkuk, ayniyat, yazışma, sosyal etkinlikler, yatılılık, bursluluk, güvenlik, beslenme, bakım, koruma, temizlik, düzen, nöbet, halkla ilişkiler gibi işleriyle ilgili olarak okul müdürü tarafından verilen görevleri yapar. Bu görevlerin yapılmasından ve okulun amaçlarına uygun olarak işleyişinden müdüre karşı sorumludur.

(3) Ayrıca, görev tanımında belirtilen diğer görevler ile müdür tarafından verilen görevleri de yapar.

Müdür Yardımcısının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 54 – (1) Müdür yardımcısı görevlerini, bulunduğu okulun/kurumun özelliklerini dikkate alarak yapar. Müdür yardımcısı, yönetimde müdür ve müdür başyardımcısının en yakın yardımcısıdır.

(2) Müdür yardımcısı; ders okutma görevinin yanında okulun her türlü eğitim-öğretim, yönetim, öğrenci, personel, tahakkuk, ayniyat, yazışma, eğitici etkinlikler, yatılılık, bursluluk, güvenlik, beslenme, bakım, koruma, temizlik, düzen, halkla ilişkiler gibi işleriyle ilgili olarak okul müdürü tarafından verilen görevleri yapar. Bu görevlerin yapılmasından ve okulun amaçlarına uygun olarak işleyişinden müdüre karşı sorumludur.

(3) Ayrıca, görev tanımında belirtilen diğer görevler ile müdür tarafından verilen görevleri de yapar.

Teknik Müdür Yardımcısının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 55 – (1) Döner sermayesi bulunan özel eğitim okul ve kurumlarında müdür yardımcılarında biri, mevzuatına göre teknik müdür yardımcısı olarak görevlendirilir. Teknik müdür yardımcısı, müdür ve sayman ile birlikte döner sermaye işletmesi çalışmalarının tümünden sorumludur.

(2) Ayrıca, görev tanımında belirtilen diğer görevler ile müdür tarafından verilen görevleri de yapar.

Pansiyondan Sorumlu Müdür Yardımcısının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 56 – (1) Pansiyondan sorumlu müdür yardımcısı, pansiyonun yönetim, eğitim-öğretim ve her türlü hizmetlerin planlı ve amacına uygun olarak yürütülmesinden sorumludur.

(2) Ayrıca, görev tanımında belirtilen diğer görevler ile müdür tarafından verilen görevleri de yapar.

Müdür Yetkili Öğretmenin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 57 – (1) Bağımsız müdürlüğü bulunmayan ilköğretim okullarında sınıf öğretmenlerinden biri müdür yetkili öğretmen olarak görevlendirilir. Müdür yetkili öğretmen, müdürün görev, yetki ve sorumluluklarını üstlenir.

Atölye Şefinin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 58 – (1) Atölyeler arasındaki eş güdümü sağlamak üzere, meslek dersleri alan öğretmenlerinden biri okul veya kurum müdürü tarafından atölye şefi olarak görevlendirilir. Atölye şefinin görevleri şunlardır:

- a) Atölyeler arasında iş bölümü yaparak eş güdümü sağlamak.
- b) Meslek dersleri alan öğretmenlerinin eğitim-öğretimle ilgili ihtiyaçlarını belirlemek.
- c) Atölyelerde bulunan makine, avadanlık ve malzemelerin bakım, onarım ve korunmasını, bunların kullanmaya hazır hâde bulundurulmasını sağlamak.
- ç) Atölyelerde yürütülen işlerle ilgili belgelerin düzenlenmesi ve kayıtların tutulmasını sağlamak.
- d) Eğitimin etkililiğini sağlamak amacıyla atölyelerde her türlü ders araç-gereç ve materyallerinin bulundurulmasını sağlamak.
- e) Atölyelerin temizliğinin öğrencilerle bir plan dahilinde yapılmasını ve çalışma yerinin temiz tutulmasının iş alışkanlığının gerektirdiği bir davranış hâline getirilmesini sağlamak.
- f) Meslek dersleri alan öğretmenleri ve usta öğreticilerin atölyeleri derse hazırlaması ve derslere düzenli olarak devamlarını sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak
- g) İş kazaları, yangın ve diğer tehlikelere karşı gerekli koruyucu güvenlik tedbirlerini almak.

Öğretmenlerin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 59 – (1) Öğretmenler, kendilerine verilen sınıfın veya şubenin derslerini, programda belirtilen esaslara göre planlamak, okutmak, bunlarla ilgili uygulama ve deneyleri yapmak, ders dışında okulun eğitim-öğretim ve sosyal etkinliklerine katılmak ve bu konularda kanun, yönetmelik ve emirlerde belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdürler.

(2) Öğretmenler bu görevlerinin yanında aşağıdaki görevleri de yürütürler:

- a) Bireyselleştirilmiş eğitim programları, gelişim ölçekleri ile ölçme ve değerlendirme araçlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında BEP geliştirme birimi ile iş birliği yapmak.
- b) Bireyselleştirilmiş eğitim programlarını uygulamak ve değerlendirmek.
- c) Öğrencilerin eğitim performansları ve yetersizlik türünü dikkate alarak gerekli öğretim materyallerini hazırlamak ve/veya temin etmek.
- ç) Okul ve kurumdaki aile eğitim çalışmalarına katılmak, sınıfındaki öğrencilerinin ailelerine yönelik aile eğitim çalışmalarını planlamak ve yürütmek.
- d) Öğrencilere destek eğitim hizmeti sağlanması ve eğitim performansları doğrultusunda başka bir okul veya kuruma yönlendirilmesinde, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu ve BEP geliştirme birimiyle iş birliği yapmak.
- e) Öğrencilerin yetersizliklerinden dolayı kullandığı kişisel cihaz ve aletlerin bakımı ve kontrolüne ilişkin tedbirler almak.
- f) Öğrencilerin eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda bire bir eğitim yapmak.
- g) Sınıf öğretmenliğinin esas olduğu okul ve kurumlarda alan öğretmenleri ile birlikte ders okutmak.

(3) Öğretmenler ayrıca, görev tanımında belirtilen diğer görevler ile müdür tarafından verilen eğitim-öğretimle ilgili görevleri de yapar.

Grup Gözetimi ve Eğitimi Görevi Verilen Sınıf Öğretmeninin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 60 – (1) Yatılı özel eğitim okul ve kurumlarında grup gözetimi ve eğitimi görevi verilen sınıf öğretmenin görevleri şunlardır:

- a) Okul ve kurum yönetimince belirlenen süre, zaman ve yerlerde, grubundaki öğrencilerin etütlerde ders çalışmalarını sağlamak ve gerektiğinde onların çalışma sırasında derslerde karşılaştıkları güçlüklerin çözümüne yardımcı olmak.
- b) Eğitim-öğretim hizmetlerini, grubundaki öğrencilerin bireysel gelişimi, eğitim performansı ve ihtiyaçları ile ilgi ve isteklerini dikkate alarak planlamak ve yürütmek.
- c) Grubundaki öğrencilerin fiziksel, zihinsel, sosyal ve kültürel gelişimlerini destekleyici etkinlikler düzenlemek, etkinliklere rehberlik etmek ve öğrencilerini bu etkinliklere yönlendirmek.
- ç) Öğrencilerin kişisel sorun ve ihtiyaçları ile ilgilenmek ve bunların çözümünde okul yönetimi, rehberlik ve psikolojik danışma servisi, öğretmenler ve diğer ilgili personel ile iş birliği yapmak.
- d) Okul veya kurum yönetimince hazırlanan nöbet çizelgesine göre gece nöbeti tutmak.
- e) Öğrencilerin gelişimi ve davranışlarını değerlendirmek ve gerekli bilgileri öğrenci gözlem defterine kaydetmek.
- f) Grup gözetimi ve eğitimi ile ilgili yaptığı çalışmalarını günlük olarak planlamak ve ders defterine işlemek.

İş Yeri Koordinatör Öğretmenin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 61 – (1) İzleme ve yöneltme kurulu tarafından hazırlanan program doğrultusunda, haftada bir gün okulda, dört gün iş yerlerinde görevlendirilen iş yeri koordinatör öğretmenin görevleri şunlardır:

- a) Öğrencilerin işe ve iş yerine uyumlarına yönelik bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazandırmak amacıyla yöneltme ve izleme faaliyetlerini yürütmek.
- b) Öğrencilerin iş yerlerindeki eğitimlerinin etkili ve verimli bir şekilde sürdürülmesi için, çalışma ortamı ve şartlarının düzenlenmesi konularında iş yeri yetkilileri ile iş birliği yaparak gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak.
- c) İş yerlerinde çalışan personelin öğrencilere yönelik olumlu tutum ve davranış geliştirmelerini sağlamak amacıyla düzenlenecek faaliyetler konusunda iş yeri yetkilileri ile iş birliği yapmak.
- ç) Öğrencilerin eğitim ve mesleki gelişimini izleyerek yöneltme ve izleme kuruluna bilgi vermek ve alınacak tedbirlerin uygulanmasını sağlamak.
- d) Öğrencilerin mesleki yönlendirilmesinde, işe yerleştirilmesinde rehberlik etmek ve bu amaçla ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.

Atölye ve Laboratuvar Dersleri Öğretmenin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 62 – (1) Atölyelerde meslek dersleri, alan öğretmenlerince okutulur. Bu öğretmenler diğer görevlerinin yanında aşağıdaki görevleri yürütürler:

- a) Sorumluluğunda bulunan atölyeyi yönetmek ve atölyedeki eşya, makine, avadanlık ve malzemelerinin bakım, onarım ve korunmasını sağlamak, bunları kullanmaya hazır hâlde bulundurmak.
- b) Atölyedeki demirbaşların kaydını yaparak bunları sayım ve kontrole hazır hâlde bulundurmak.
- c) Atölyede ihtiyaç duyulan araç-gereç ve materyalin sağlanması için okul veya kurum yönetimi ile diğer kişi ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.

ç) Atölyesinde görevli usta öğretici ve diğer personelin iş bölümünü yaparak atölyede verilen eğitimin etkin ve koordineli bir şekilde yürütülmesini sağlamak.

d) Sorumluluğundaki atölyenin türü ve özelliğine göre, okulun veya kurumun eğitim ve öğretim hizmetlerinde kullanılacak araç-gereç ve materyallerin üretimini sağlamak.

Rehber Öğretmenin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 63 – (1) Rehber öğretmen bulunduğu okul ve kurumdaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yanında aşağıdaki görevleri de yapar:

a) Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin ailelerine yönelik aile eğitimi hizmetlerini planlamak, yürütmek ve gerektiğinde ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.

b) Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin bireysel gelişimini değerlendirmek üzere formlar hazırlanmasında BEP geliştirme birimiyle, öğretmenler ve ilgili personel ile iş birliği yapmak.

c) Öğretmenler ve ailelerle iş birliği yaparak öğrenciler için bireysel gelişim raporu düzenlemek.

ç) Öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla rehberlik ve danışma hizmetleri yürütme komisyonu, BEP geliştirme birimi, izleme ve yöneltme kurulu ile öğretmenlerle iş birliği yapmak.

Gezerek Özel Eğitim Görevi Yapan Öğretmenin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 64 – (1) Gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmenin görevleri şunlardır:

a) Özel eğitim hizmetleri kurulunun planlaması doğrultusunda, kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden bireylere sağlanacak destek eğitim hizmetleri ile evde eğitim alan ve bir sağlık kuruluşunda tedavi gören bireylerin eğitimlerini yürütmek.

b) BEP ve ölçme değerlendirme araçlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında BEP geliştirme birimi ile iş birliği yapmak.

c) Sosyal kabul çalışmaları, eğitim ortamının düzenlenmesi, eğitim materyalleri, araç-gereçler, öğretim yöntem ve teknikleri gibi konularda öğretmenlere, okul/kurum yönetimine, bireye ve aileye rehberlik ve danışmanlık yapmak.

ç) Aile eğitimi çalışmalarını okul yönetimi, öğretmenler ve aileyle iş birliği yaparak planlamak ve yürütmek.

d) Öğrencilerin eğitim performansları ve yetersizlik türünü dikkate alarak gerekli öğretim materyallerini hazırlamak ve/veya temin etmek.

e) Öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla rehberlik ve danışma hizmetleri yürütme komisyonu, izleme ve yöneltme kurulu, BEP geliştirme birimi ve öğretmenlerle iş birliği yapmak.

f) Öğrencilerin yetersizliklerinden dolayı kullandığı kişisel cihaz ve aletlerin bakımı ve kontrolüne ilişkin olarak öğretmenleri bilgilendirmek.

(2) Gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen ayrıca, özel eğitim hizmetleri kurulu ve/veya okul/kurum müdürü tarafından verilen görevleri de yapar.

Eğitim Programları Hazırlamakla Görevlendirilen Öğretmenin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 65 – (1) Eğitim programları ve öğretim alanında lisans düzeyinde eğitim alan ya da bu alanda yüksek lisans yapan ve özel eğitim kurumlarında eğitim programları hazırlamakla görevlendirilen öğretmenin görevleri şunlardır:

a) BEP hazırlanmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde öğretmenler, aileler, öğrenciler ve diğer personel ile iş birliği yapmak.

b) Eğitim programlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde etkililiği artırmak amacıyla, eğitim materyalleri ve araç-gereçlerinin hazırlanması, uygun öğretim yöntem ve tekniklerinin

belirlenmesi, ölçme ve değerlendirme araçlarının geliştirilmesi konularında önerilerde bulunmak ve bunların gerçekleştirilmesinde okul veya kurum personeli ile iş birliği içinde çalışmak.

c) Okul ve kurumda, eğitim programlarının uygulanması ve uygulamada ortaya çıkan sorunları tespit etmek, bu sorunlara ilişkin öneriler hazırlayarak kurum yönetimine iletmek.

ç) Aile eğitimi programlarının hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde okul rehberlik ve psikolojik danışma servisiyle iş birliği içinde çalışmak.

d) Eğitim programında yer alan amaçların gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla, kurum içi ve kurum dışındaki etkinliklerin düzenlenmesinde, bunların planlanması ve uygulanmasında ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.

e) Seçmeli derslerin verimliliğini ve ihtiyaçlara uygunluğunu değerlendirerek, bu derslerin çeşitlendirilmesi konusunda okul yönetimine önerilerde bulunmak.

Usta Öğreticinin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 66 – (1) Usta öğretmenler, özel eğitim okul ve kurumlarında eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde öğretmenlerle birlikte ve öğretmenlik sorumluluğu içinde görev yapar. Ayrıca, ilgili mevzuat çerçevesinde okul ve kurum yönetimine verilen diğer görevleri de yerine getirir.

Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Görev Yapan Diğer Personel

MADDE 67 – (1) Özel eğitim okul ve kurumlarına; uzman hekim, hekim, diyetisyen, dil ve konuşma terapisti, sosyal çalışmacı, çocuk gelişimi ve eğitimcisi, fizyoterapist, odyometrist, iş ve uğraşı terapisti, hemşire, teknisyen, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, ders aletleri ve kütüphane memurları, iç hizmetler şefi, ambar ve depo memurları, Braille daktilograf, idari işler memuru, ayniyat mutemedi, çocuk bakım elemanı, şoför, aşçı, kaloriferci, bahçıvan, terzi, gece bekçisi ve hizmetli atanır veya diğer kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yapılarak görevlendirilir.

(2) Bu personel, ilgili mevzuata göre verilen görevleri yerine getirmekle sorumludur.

(3) Diğer kurum ve kuruluşlardan görevlendirilecek personelin çalışma yeri ve saatleri ile görev alanları hazırlanacak protokollerde belirlenir.

Eğitim Programları

MADDE 68 – (1) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin devam ettiği okul ve kurumlarda Bakanlıkça hazırlanan genel ve mesleki eğitim programları ile özel eğitim okul, kurum ve sınıflarında içerikleri öğrencilerin özelliklerine göre hazırlanmış özel eğitim programları da uygulanır.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı

MADDE 69 – (1) Bireyselleştirilmiş eğitim programı, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin gelişim özellikleri, eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda hedeflenen amaçlara yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programıdır.

(2) Bireyselleştirilmiş eğitim programı,

a) Eğitim planında yer alan yıllık amaçlar ve öğrencinin takip ettiği eğitim programı/programları temel alınarak belirlenen kısa dönemli amaçlarını,

b) Öğrencinin alacağı destek eğitim hizmetinin türü, süresi, sıklığı ve bu hizmetin kimler tarafından nasıl sağlanacağını,

c) Öğretim ve değerlendirmede kullanılacak yöntem ve teknik, araç-gereç ve eğitim materyallerini,

ç) Eğitim ortamına ilişkin düzenlemeleri,

d) Davranış problemlerini önlemeye ya da azaltmaya yönelik tedbirler ile uygulanacak yöntem ve teknikleri,

e) Öğrencinin kişisel bilgilerini içerir.

(3) Bireyselleştirilmiş eğitim programı, Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu ve BEP geliştirme biriminin iş birliğiyle hazırlanır.

(4) Bireyselleştirilmiş eğitim programı, öğrenci için hedeflenen amaçların gerçekleşme düzeyi doğrultusunda değerlendirilir. Birey için hazırlanacak yeni bireyselleştirilmiş eğitim programında ve bireyin yönlendirilmesinde BEP'e ilişkin değerlendirmeler esas alınır.

İzleme ve Yönelme Kurulu ve Üyeleri

MADDE 70 – (1) İş okullarına ve iş eğitim merkezlerine yerleştirilen öğrencilerin eğitim hizmetlerini planlamak, öğrencilerin gelişimlerini izlemek ve değerlendirmek amacıyla bu okul ve kurumlarda izleme ve yönelme kurulu oluşturulur.

(2) İzleme ve yönelme kurulu, okul/kurum müdürü veya müdür başyardımcısı ya da görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında;

a) Meslek derslerini okutan bir alan öğretmeni,

b) İşitme, görme ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenlerinden biri veya sınıf öğretmeni,

c) Bir rehber öğretmen,

ç) Atölye şefi

olmak üzere bu kişilerden oluşur.

(3) İzleme ve yönelme kurulunun çalışma usul ve esasları okul/kurum yönetimince belirlenir.

İzleme ve Yönelme Kurulunun Görevleri

MADDE 71 – (1) İzleme ve yönelme kurulu:

a) İş okullarında;

1) Birinci sınıfı tamamlayan öğrencilerden işe yerleştirilecekleri; eğitim performansları, ilgi, istek ve yeterliliklerini dikkate alarak belirlemek,

2) İş yerinde çalışan öğrencileri izlemek amacıyla öğretmenler arasından iş yeri koordinatör öğretmenlerini belirlemek,

3) En fazla 15 öğrenciden sorumlu olacak şekilde seçilen iş yeri koordinatör öğretmenlerinin çalışma planlarını hazırlamak,

4) İş yeri koordinatör öğretmenlerinin öğrencilerin iş yerindeki çalışmalarıyla ilgili raporları doğrultusunda öğrencilerin eğitim planlamalarında değişiklik ve düzenlemeler yaparak gerekli tedbirleri almak,

5) Öğrencilerin işe yerleştirilmesini sağlamak ve işe yerleştirilen öğrencilerle ilgili eğitim hizmetlerinin planlamak,

6) İşe yerleştirilen öğrencilerin iş yerinde karşılaşılabileceği sorunların çözümüne hizmet edecek eğitim faaliyetlerini düzenlemek,

7) Öğrencilerin işe yerleştirilmesini sağlamak amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak öğrencilerin yerleştirileceği iş yerlerini belirlemek,

8) İş yerinde çalışan öğrencilerin yarı yıl ve yaz tatilinde işe devamı ve izlenmesi amacıyla gerekli eş güdümü sağlamak,

9) İş okulu programını tamamlayan öğrencilerden işe yerleştirilenlerin takibini yapmak, işe yerleştirilemeyen öğrencilerin yerleştirilmesi amacıyla gerekli iş birliği ve koordinasyonu sağlayarak tedbirler almak,

10) Öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda uygun programlara yerleştirilmesini sağlamak,

11) Gerek duyulması durumunda özel eğitim sınıfı açılması için okul yönetimine öneride bulunmak,

12) Öğrencilerle ilgili eğitim hizmetlerinin planlanması, yürütülmesi ve işe yerleştirilmesi konularında velinin görüşünü alarak iş birliği içinde çalışmak ve gerektiğinde kurul toplantılarına katılımını sağlamak,

13) Okul programını tamamlayan öğrencileri yaygın eğitim programlarına, işe ve mesleğe yönlendirmek

görevlerini yürütür.

b) İş eğitim merkezlerinde;

1) Kurumdaki özel eğitim hizmetlerini planlamak ve açılacak kurs programlarına karar vermek,

2) Bireyin ilgili kurs programına devam edip edemeyeceğine karar vermek,

3) Bireylerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda uygun kurs programlarına yerleştirilmesini sağlamak,

4) Kurumdaki bireylerin gelişimlerini izlemek, değerlendirmek ve gerekli özel eğitim tedbirlerinin alınması hususunda okul/kurum yönetimine öneride bulunmak,

5) Kurumdaki özel eğitim hizmetlerinin yürütülmesine yönelik olarak personel arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamak,

6) Kurumdaki özel eğitim hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesi ile ilgili olarak özel eğitim hizmetleri kurulu ve özel eğitim değerlendirme kurulu ile iş birliği yapmak,

7) Eğitim hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla aile ile iş birliği yapmak,

8) Gerek duyulması durumunda özel eğitim sınıfı açılması için kurum yönetimine öneride bulunmak,

9) Bireyle ilgili eğitim hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesinde velinin görüşünü alarak iş birliği içinde çalışmak ve gerektiğinde kurul toplantılarına katılımını sağlamak,

10) Kurumun programını tamamlayan bireyleri diğer yaygın eğitim programlarına ve işe yönlendirmek

görevlerini yürütür.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi

MADDE 72 – (1) Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin eğitimlerini sürdürdükleri okul ve kurumlarda eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda BEP'lerini hazırlamak amacıyla bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi oluşturulur.

(2) Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi, okul/kurum müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında;

a) Bir gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen,

b) Bir rehber öğretmen,

c) Bir eğitim programları hazırlamakla görevlendirilen öğretmen,

ç) Öğrencinin sınıf öğretmeni,

d) Öğrencinin dersini okutan ilgili alan öğretmenleri,

e) Öğrencinin velisi,

f) Öğrenci,

olmak üzere bu kişilerden oluşur.

(3) BEP geliştirme birimine, gerektiğinde görüşlerine başvurulmak üzere özel eğitim değerlendirme kurulundan bir üyenin katılımı sağlanır.

(4) Bu birimin çalışma usul ve esasları okul/kurum yönetimince belirlenir.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi Başkanı ve Görevleri

MADDE 73 – (1) Okul/kurum müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısı bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi başkanı olarak görev yapar. Birim başkanının görevleri şunlardır:

a) Birimde görev alacak üyeleri belirleyerek BEP geliştirme birimini oluşturmak.

b) Birimde gerektiğinde görev alacak üyelerin katılımını sağlamak.

c) BEP'in geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinde, öğrencinin ihtiyaçları doğrultusunda kurum içi yapılacak düzenlemelere ilişkin tedbir almak.

ç) BEP geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinde ihtiyaç duyulan araç-gereç ve eğitim materyallerinin geliştirilmesi veya sağlanması için özel eğitim hizmetleri kurulu ile eş güdümlü çalışmak.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Biriminin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 74 – (1) BEP geliştirme birimi üyelerinden sınıf, alan, gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen, eğitim programlarını hazırlamakla görevlendirilen öğretmen ile rehber öğretmen, bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri doğrultusunda görev tanımında yer alan BEP ile ilgili görevleri yürütürler.

(2) Bu birimde görev alan özel eğitim değerlendirme kurulu üyesi; öğrenci için belirlenen destek eğitim hizmetlerinin uygulanmasında rehberlik etme ve öğrencinin bireysel gelişiminin izlenmesinden sorumludur.

(3) Veli; BEP geliştirme sürecinde öğrencinin eğitim ihtiyaçlarına ilişkin görüş bildirmek ve öğrencinin eğitiminde etkililiği sağlamak amacıyla gerektiğinde araç-gereç ile eğitim materyali desteği sağlamaktan sorumludur.

(4) Öğrenci; BEP geliştirme sürecinde eğitim ihtiyaçlarını belirtmek ve eğitimine ilişkin alınacak kararlarda görüş bildirmekten sorumludur.

(5) BEP geliştirme birimi üyelerinin bu sorumluluklarının yanı sıra bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme biriminin görevleri şunlardır:

a) Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için bireyselleştirilmiş eğitim programlarının hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili çalışmaların koordinasyonunu sağlamak.

b) Eğitimde etkililiği sağlamak amacıyla araç-gereç ve eğitim materyali geliştirilmesinde, sağlanmasında, kullanımında özel eğitim hizmetleri kurulu ve özel eğitim değerlendirme kurulu ile iş birliği yapmak.

c) Öğrencinin tüm gelişim alanındaki özellikleri ile akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri ve eğitim ihtiyaçları doğrultusunda gerektiğinde BEP'inde değişiklik ve düzenlemeler yapılmasını ya da yeniden BEP hazırlanmasını sağlamak.

ç) Öğrenciler için hazırlanan eğitim planlarını değerlendirerek her yıl yenilemek.

- d) Eğitim ortamlarının düzenlenmesi konusunda okul/kurum yönetimine ve öğretmenlere önerilerde bulunmak.
- e) Öğrencilerin eğitimi konusunda yapılacak düzenleme ve alınacak tedbirlerle ilgili olarak rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonuyla iş birliği yapmak.
- f) Eğitim ve uygulama okulu ile otistik çocuklar eğitim merkezlerinde öğrencilerin grup eğitimine hazırlanması amacıyla bire bir eğitim alacak öğrencileri belirlemek.
- g) Hazırlık sınıflarına devam edecek öğrencileri belirlemek.
- ğ) Özel eğitim okul veya kurumlarında öğrenimlerini sürdüren öğrencilerden kaynaştırma yoluyla eğitim alması uygun olanları belirleyerek rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonunu bilgilendirmek.

Yeni Kayıt

MADDE 75 – (1) Zorunlu öğrenim çağında olup özel eğitime ihtiyacı olduğu tespit edilen veya tanısı konulmamış ve yerleştirme kararı alınmamış her bireyin okul ve kurumlara kaydı, yıllık çalışma takviminde belirlenen süreye bakılmaksızın yapılır.

Okula Kayıt Yaşı

MADDE 76 – (1) 37 ayını dolduran bireylerin kaydı okul öncesi eğitim kurumlarına, 72 ayını dolduran bireylerin kaydı ise ilköğretim veya zorunlu öğrenim çağındaki bireylere eğitim veren özel eğitim okul ve kurumlarına yapılır. Bu bireyler yaş, gelişim özellikleri ve eğitim performansına göre uygun sınıfa yerleştirilir.

(2) İş okullarına, kayıt tarihinde 21 yaşından gün almamış bireylerin kaydı yapılır. İş eğitim merkezlerinde ise yaş kaydı aranmaz.

Kayıt Kabul

MADDE 77 – (1) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin okul ve kurumlara kayıtlarında özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından yerleştirme kararı alınmış olması şartı aranmaz. Ancak, bu bireyler için yerleştirme kararı alınması konusunda okul/kurum yönetimi gerekli resmî işlemleri başlatır. Öğrencinin kayıtlı olduğu okul veya kurum, yerleştirme kararına uygun ise öğrenci bulunduğu okul ya da kurumda öğrenimine devam eder. Farklı bir yerleştirme kararı olması hâlinde ise öğrencinin yerleştirme kararına uygun okula nakli konusunda gerekli işlemler yapılır.

(2) Zorunlu öğrenim çağındaki özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için gündüzlü okul ve kurumlara kayıta tuvalet eğitimi kazanmış olma şartı aranmaz.

Kayıt İçin Gerekli Belgeler

MADDE 78 – (1) Okul ve kurumlara kayıtlarda aşağıdaki belgeler istenir:

- Nüfus cüzdanı sureti.
- İkamet belgesi.
- Fotoğraf.
- Yatılı okul ve kurumlar için sağlık kurulu raporu.
- Ortaöğretim kurumları ile iş okullarına kayıta ilköğretim diploması.
- Yerleştirme kararı alınmış öğrenciler için özel eğitim hizmetleri kurulu kararının bir sureti.

Devam Zorunluluğu

MADDE 79 – (1) Eğitim ve uygulama okulları, otistik çocuklar eğitim merkezleri ve iş okullarına devam eden öğrenciler, okul yönetiminin en az iki defa yazılı uyarısına rağmen mazeret göstermeksizin 70 iş günü sürekli devamsızlık yapmaları durumunda bu öğrencilere

devamsızlıklarından dolayı sınıf tekrarı yaptırılır. İki yıl üst üste devamsızlık nedeniyle sınıfta kalan öğrencilerin kaydı silinir.

(2) İş eğitim merkezlerinin kurs programına mazeret göstermeksizin 70 iş günü sürekli devam etmeyen kursiyerler izleme ve yöneltme kurulu tarafından programdan çıkartılırlar.

Nakil

MADDE 80 – (1) Okul ve kurumlara nakil işlemlerinde aşağıdaki esaslara uyulur:

a) Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için açılan ilköğretim okullarının hazırlık sınıflarına devam eden öğrencilerin zorunlu hâller dışında ilk üç aydan önce nakli yapılmaz.

b) Aynı tür ve kademedeki özel eğitim okul ve kurumları arasında nakillerde yeni bir yerleştirme kararı istenmez.

Öğrenim Süresi

MADDE 81 – (1) İlköğretim programlarına denk olmayan eğitim programlarının uygulandığı okul ve kurumlara devam eden öğrencilerden, zorunlu öğrenim çağı sonuna kadar sekizinci sınıfı bitiremeyenlere öğrenimlerini tamamlamak üzere en çok iki öğretim yılı daha okula devam etme hakkı verilir.

Öğrenci Kıyafetleri

MADDE 82 – (1) Özel eğitim kurumlarından hastane ilköğretim okulları ve iş eğitim merkezlerinde forma giyme zorunluluğu aranmaz.

Öğrenci Karnesi ve Bireysel Gelişim Raporu

MADDE 83 – (1) Eğitim ve uygulama okulları, otistik çocuklar eğitim merkezleri ve iş okullarında öğrencilerin durumlarını velilere duyurmak amacıyla yarıyıl ve öğretim yılı sonunda olmak üzere iki defa karne verilir. Karnede öğrencinin derslerdeki başarısı ile davranış gelişimi değerlendirme sonuçları ve okula devam durumları gösterilir.

(2) Her öğrenci için yılda iki defa olmak üzere bireysel gelişim raporu hazırlanır. Bu rapor yarıyıl ve öğretim yılı sonunda karneyle birlikte öğrenci velisine gönderilir. Öğrencinin gelişiminin ailesi tarafından izlenerek eğitimde sürekliliğin sağlanması amacıyla hazırlanan raporda; öğrencinin BEP'inde yer alan ve her dönemde kazandırılması hedeflenen bilgi becerilerin kazanım düzeyi ayrıntılı olarak gösterilir.

(3) KARNELER ve bireysel gelişim raporları sınıf öğretmenleri tarafından doldurulur.

Öğrenci Başarısının Değerlendirilmesi

MADDE 84 – (1) Eğitim ve uygulama okulları, otistik çocuklar eğitim merkezlerinde ve iş okullarında öğrenci başarısının değerlendirilmesi aşağıdaki hususlara göre yapılır:

a) Öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde BEP'lerinde yer alan amaç ve davranışlar dikkate alınır. Bu kapsamda öğrencinin bütün dersleri için ayrı ayrı olmak üzere her dönemde kazandırılması hedeflenen amaçların davranışlarının yer aldığı çizelgeler hazırlanır. Bu çizelgede bir dönem için belirlenen davranışların toplamı 100 puan olacak şekilde her bir davranış puanlanır.

b) Bu okullara devam eden öğrenciler başarısız notla değerlendirilmez Öğrencilerin başarıları ise dört ayrı notla aşağıdaki şekilde değerlendirilir.

DERECE	RAKAM İLE	PUANLAMA
Pekiyi	5	85-100
İyi	4	70-84
Orta	3	55-69
Geçer	2	0-54

Kimlik-Paso

MADDE 85 – (1) Özel eğitim okul ve kurumlarında öğrenimlerini sürdüren öğrencilere kurum müdürlüğünce öğrenci kimlik belgesi verilir. Kimlik ve paso ile ilgili giderler, öğrenci velileri tarafından karşılanır. Paso ile ilgili iş ve işlemler, yerel yönetimlerle iş birliği yapılarak yürütülür.

Denetim

MADDE 86 – (1) Özel eğitim okul/ kurumları ve özel eğitim sınıfları ile özel eğitime destek sağlayan kurumların faaliyetlerinin denetimi öncelikle özel eğitim ve/veya psikolojik danışma ve rehberlik alanlarında yetişmiş Bakanlık veya ilköğretim müfettişlerince yapılır.

(2) Özel eğitim okul/ kurumları ve özel eğitim sınıfları ile özel eğitime destek sağlayan kurumların faaliyetlerinin denetiminde; Bakanlığa bağlı her tür ve derecedeki kurumların denetimindeki mevzuat hükümleriyle birlikte aşağıdaki esaslar da dikkate alınır:

a) Öğretmenlerin denetiminde;

- 1) BEP geliştirme birimiyle iş birliği yaparak BEP hazırlaması,
 - 2) BEP'i uygulaması ve BEP'te yer alan amaçların gerçekleştirilmesini sağlaması,
 - 3) Öğrencinin okula/kuruma gelmeden önceki eğitim durumu hakkında bilgi toplamış olması,
 - 4) Öğrencinin kişisel cihaz ve aletlerinin kullanımı ve bakımına ilişkin tedbirleri alması,
 - 5) Öğrencinin yetersizliği ve ihtiyaçlarına uygun öğretim yöntem ve tekniklerini kullanması,
 - 6) Eğitimin etkililiğini artırmak ve sürekliliğini sağlamak amacıyla aile eğitimi programlarına katılması ve aile ile iş birliği içinde çalışması,
 - 7) Öğrencinin yetersizlik türü ve eğitim ihtiyaçlarına uygun ölçme değerlendirme araçları ile eğitim materyallerini kullanması, gerektiğinde bu araç ve materyalleri hazırlaması,
 - 8) Eğitim ortamında etkileşimi kolaylaştıracak ve dersin etkililiğini sağlayacak biçimde düzenlemeler yapması,
 - 9) Öğrencinin eğitsel ve tıbbî değerlendirmesinin yapılması için gerekli tedbirleri alması,
 - 10) Öğrencilerin sosyal bütünleşmesini sağlayamaya yönelik tedbirler alması,
 - 11) Ders planlarını BEP'te yer alan amaçları gerçekleştirecek şekilde hazırlaması
- hususları dikkate alınır.

b) Yöneticilerin denetiminde;

- 1) Öğretim yılı başında öğrenciler için alınacak tedbirler konusunda planlama yapması,
- 2) Okulda/kurumda BEP geliştirme birimi oluşturması,
- 3) Okulda/kurumda öğrencilerin yetersizlik türü ve ihtiyaçlarına uygun eğitim ortamı düzenlemelerini yapması ve koruyucu tedbirleri alması,
- 4) Personelin özel eğitim konusunda bilgi ve deneyimlerini artırmak amacıyla düzenlenen eğitim faaliyetlerine katılımını sağlaması,

- 5) Personelin özel eğitim konusunda bilgi ve deneyimlerini artırmak amacıyla okulda/kurumda kurs, seminer ve benzeri eğitim faaliyetleri düzenlemesi,
- 6) Okulda/kurumda faaliyet gösteren birim, kurul, komisyonlar ile rehberlik ve psikolojik danışma servisi arasında eş güdümü sağlaması,
- 7) Kurumdaki hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi için; özel eğitim hizmetleri kurulu, özel eğitim değerlendirme kurulu, aile, okul aile birliği, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve hastaneler arasında iş birliği sağlaması,
- 8) Aile eğitim programlarının hazırlanması ve uygulanmasına yönelik planlama yapması,
- 9) Öğrencilerin sosyal bütünleşmelerini sağlamak amacıyla okul ve kurumda sosyal, kültürel faaliyetler düzenlemesi ve diğer okul ve kurumlarda düzenlenen faaliyetlere bireylerin katılımının sağlanması

hususları dikkate alınır.

Özel Eğitim Araçları

MADDE 87 – (1) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin öğrenim gördüğü resmî okul ve kurumlarda eğitim ve öğretim hizmetlerinin etkililiğini arttırmak amacıyla gerekli her türlü araç-gereç Bakanlıkça karşılanır.

(2) Bu okul ve kurumlarda kullanılacak eğitim araç-gereç ve materyallerinin hazırlanması, geliştirilmesi ya da temin edilmesi sürecinde, araç-gereçlerin niteliği ve uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla üniversitelerin ilgili bölümleri ile iş birliği yapılır.

Eğitim Ortamları

MADDE 88 – (1) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini sürdürdükleri okul ve kurumların özelliğine göre;

- a) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisi,
- b) Destek eğitim odası,
- c) Gözlem odası,
- ç) Bireysel eğitim odası,
- d) Dinlenme odası,
- e) Oyun odası,
- f) Revir,
- g) Aile eğitimi odası,
- ğ) Resim ve müzik odaları,
- h) Uygulama evi,
- ı) Çok amaçlı salon,
- i) Hidroterapi havuzu,
- j) Kütüphane,
- k) Açık ve kapalı bahçe,
- l) Beden eğitimi salonu,
- m) Gösteri ve tiyatro salonları,
- n) İşitme, konuşma ve dil lâboratuvarları,
- o) Fizik tedavi ve rehabilitasyon salonu,
- ö) Atölye

gibi bölümlere yer verilmesi için tedbirler alınır.

(2) Okul ve kurumlarda ortak kullanım alanları tekerlekli sandalye ile dolaşmayı sağlayacak şekilde düzenlenir, rampa-tutamak gibi ek tedbirler alınır. İşitme yetersizliği olan öğrencilerin eğitimlerini sürdürdükleri ortamlarda ses yalıtımı yapılır.

Öğretmenlerin Nöbeti

MADDE 89 – (1) Özel eğitim okul ve kurumlarında okul öncesi, sınıf ve alan öğretmenleri nöbet tutar. Yatılı özel eğitim okul ve kurumlarında nöbet süresi 24 saattir. Bu kurumlardaki nöbetler için yeteri kadar öğretmen bulunmadığı takdirde kurumun yöneticileri de nöbetçi öğretmen olarak görev yaparlar. Nöbetlerde en az bir bayan ve bir erkek öğretmen görevlendirilir.

Ücretsiz Taşıma

MADDE 90 – (1) Bakanlık, özel eğitim okul ve kurumları ile özel eğitim sınıflarındaki gündüzlü öğrencilerin okula ulaşımının ücretsiz sağlanması için gerekli tedbirleri alır.

Ücretsiz Öğle Yemeği

MADDE 91 – (1) Yatılı veya gündüzlü özel eğitim okul ve kurumlarında gündüzlü olarak okuyan ve parasız yatılılık şartlarını taşıyan öğrencilere genel bütçeden karşılanan ödenekle ücretsiz olarak öğle yemeği verilir.

Defter ve Dosyalar

MADDE 92 – (1) Özel eğitim okul ve kurumlarında, kurumun özelliğine ve kullandığı teknolojiye göre Ek-9'da yer alan Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Tutulacak Defter, Çizelge ve Dosyalar tutulur.

Bütün defterlerin, sayfalarının birleştiği yer, okul/kurum mührü ile mühürlenir. Defterlere ilk sayfadan başlayarak sayfa numaraları yazılır ve defterin kaç sayfa olduğu belirtilerek onaylanır.

Yönetmelikte Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 93 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hususlarda; 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu ve 30/5/1997 tarihli ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kanunlarına dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümleri ile ilgili diğer kanun ve yönetmelik hükümleri uygulanır.

(2) Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için açılan her tür ve kademedeki gündüzlü veya yatılı okul ve kurumlarda; eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesiyle ilgili iş ve işlemlerde, okul ve kurumların özelliğine göre; bu Yönetmelik hükümleri ile Bakanlığın okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarıyla ilgili mevzuat hükümleri birlikte uygulanır.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ

Seçici Komisyon ve Görevleri

Madde 11- Kayıtların başlamasından 15 gün önce okul müdürünün teklifi ve il/ilçe millî eğitim müdürlüğünün onayı ile okul müdürü başkanlığında varsa müdür yardımcısı/bölüm şefi ve sene sonu öğretmenler kurulu toplantısında seçilen iki öğretmenden seçici komisyon oluşturulur.

Seçici komisyon:

a) Kurumun fiziksel koşullarını, kapasitesini ve önceki yıldan devam eden çocukları da dikkate alarak okula alınacakların sayısını tespit eder.

b) Kız ve erkek çocukların sayı itibarıyla gruplara dengeli olarak dağılımını sağlar.

c) (**Değişik: 20.2.2006/26086 RG**) Şehit, harp malûlü, gazi çocukları, anne ve babası veya bunlardan birisi ölmüş ya da anne-babası ayrılmış, ekonomik durumu yetersiz olan ailelerin çocukları ile özel eğitim gerektiren çocuklara öncelik tanır.

...

Okul Müdürünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 17- Okul öncesi eğitim kurumu, eğitim-öğretim ortamında diğer çalışanlarla birlikte müdür tarafından yönetilir. Müdür; kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, program ve emirlere uygun olarak okulun bütün işlerini düzenlemeye, yürütmeye ve denetlemeye yetkilidir. Müdür, kalite yönetimi anlayışına uygun olarak okulun yönetilmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesinden sorumludur.

Müdür,

...

f) Özel eğitim gerektiren çocukların eğitimi için gerekli önlemleri alır.

...

Öğretmen

Madde 20- Öğretmen, kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge ve emirlerle programlarda belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen ve Yöneticilerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Esaslar gereğince kendisine verilen ders ve ek ders görevini yapmak zorundadır.

Öğretmen;

...

g) Özel eğitim gerektiren çocukların eğitimi için önlemler alır.

...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYGIN EĞİTİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, Millî Eğitim Bakanlığı Çıkrıklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı yaygın eğitim kurumlarının kuruluş, görev ve işleyişi hakkındaki yöntem ve ilkeler ile halk eğitimi merkezlerinin gözetiminde veya iş birliğinde özel öğretim kurumları mevzuatı dışında açılacak kurslarla ilgili yönetim, eğitim-öğretim, üretim, rehberlik ve denetime ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, halk eğitimi merkezleri ve eğitim odalarının kuruluş, görev, yönetim, eğitim-öğretim, üretim, rehberlik, denetim ve eş güdüm iş ve işlemleri ile halk eğitimi merkezlerinin gözetiminde veya iş birliğinde diğer resmî ve özel kurum ve kuruluşlar, belediyeler, meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar ve gönüllü kuruluşlarca özel öğretim kurumları mevzuatı dışında açılacak kurslarla ilgili izin, onay, eğitim-öğretim, denetim ve rehberliğe ilişkin usul ve esasları kapsar.

Amaç ve İşlevler

Madde 5- Yaygın eğitimin amaç ve işlevinin; Anayasa, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda evrensel hukuka, demokrasi ve insan

haklarına uygun ve bir bütünlük içinde yerine getirilmesi için planlı kalkınma hedefleri doğrultusunda toplumun özellikleri ve ihtiyaçlarına göre bireylere;

...

r) Özel eğitim gerektiren, gelişim özelliklerine dayalı bireysel yeterlilikleri doğrultusunda okuma-yazma öğretmek, eğitimlerini tamamlamak, bilgi ve beceri kazanmalarını sağlamaktır.

...

Kursların Açılması ve Kurs Katılacakların Sayısı

Madde 55 — (Değişik birinci fıkra: 09.06.2007/26547 RG) Merkezlerce düzenlenecek okuma-yazma ve unutulmaya yüz tutmuş geleneksel el sanatları alanlarıyla ilgili kurslar haricindeki diğer kurslar, genel olarak en az 12 kursiyerin katılımıyla düzenlenir. Kurslar; program, aday kursiyer sayısı, öğretmen, uzman ve usta öğreticilerin çalışma saatleri ile benzeri bilgiler içeren teklifin mülkî amir tarafından onaylanmasıyla açılır. Büyükşehir statüsündeki illerde ihtiyacın oluşması durumunda öncelikle isteklilerden başlamak üzere öğretmen ile kadrolu usta öğreticinin, kadrosunun bulunduğu merkezin dışındaki bir merkezde açılacak kurs/kurslarda veya birden çok ilçede görevlendirilmesi, görevlendirme sürelerinin de yer aldığı valilik onayı ile sağlanır. Bu görevlendirme, bir veya birden çok kurs dönemini kapsayabileceği gibi bir öğretim yılından daha uzun süreler için de yapılabilir. Kadrosunun bulunduğu merkezin dışındaki merkez/merkezlerde görevlendirilen öğretmen ve kadrolu usta öğreticilerin görevlendirme süreleri içinde yeniden açılan kurslar için onay, ilgili mülkî amirliklerden alınır. Kurs açma onayları, tek olarak alınabileceği gibi belirli dönemlerde toplu olarak da alınabilir.

Kursiyer sayısının 8'in altına düşmesi durumunda, millî eğitim müdürünün teklifi, mülkî amirin onayı ile eğitime devam edilebilir.

Ancak engelliler, koruma altındaki çocuklar, sokakta çalışan çocuklar, hastanede yatan kişiler, tutuklu ve hükümlülere yönelik kurslar ile unutulmaya yüz tutmuş sanatların yaşatılmasına yönelik açılacak kurslarda kursiyer sayısı dikkate alınmaz.

...

Özel Eğitim Gerektirenlere Yönelik Açılacak Kurslar

Madde 133 — Engelli kişileri meslekî ve teknik ile sosyal ve kültürel alanda bilgi ve beceri sahibi yapmak, onları hayata kazandırmak, üretken bireyler hâline getirmek amacıyla kurslar düzenlenir. Kursların düzenlenmesinde Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü, yüksek öğretim kurumları ve ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılır. Engelliler için özel sınıf ve gruplar oluşturulabileceği gibi normal bireylerin katıldıkları kurslardan da faydalanmaları için gerekli önlem alınır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, il/ilçe düzeyinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin ve bu hizmetlerin verildiği rehberlik ve araştırma merkezleri ile eğitim-öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma servislerinin kuruluş ve işleyişine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, il/ilçe düzeyinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini, rehberlik ve araştırma merkezleri ile eğitim-öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma servislerinin kuruluşu, görevleri ve işleyişine ilişkin esaslar ile bu kurumlarda çalışan personelin görevlerini kapsar.

Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü Başkanlığı

Madde 31 - Özel eğitim hizmetleri bölümü, bölüm başkanının sorumluluğunda merkezin hizmet verdiği çalışma alanının kapsamına göre yeterli sayıda çeşitli branşlarda özel eğitimci, psikolog, psikometrisi, çocuk gelişimi ve eğitimcisi, sosyal çalışmacı ve psikolojik danışmanlardan oluşur.

Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü Başkanlığının Görevleri

Madde 32 - Özel eğitim hizmetleri bölümü başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Özel eğitim gerektiren bireylerin tespiti amacıyla yapılacak taramalarda yer alır.
- b) Aile, okul, sağlık kuruluşları, adli ve diğer kurumlardan; zihin, duygu ve sosyal yönden uyumsuzluk, gelişimdeki gerilik, öğrenme güçlüğü ve okul başarısızlığı, çeşitli bedensel engeller gibi nedenlerle gönderilen danışanları kabul eder, dosya açar, gerekli hizmeti verir.
- c) Özel eğitim gerektiren çocukların tanınması sürecinde gerekli her türlü hizmeti verir.
- d) Özel eğitimde, ailelere yönelik çeşitli bilgilendirme ile rehberlik program ve çalışmalarını ilgili birim ve kurumların iş birliğiyle plânlar, uygular, değerlendirir ve izler.
- e) Özel eğitim kurumları ile kaynaştırma programı uygulayan okulların rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servislerine yönetici ile Öğretmenlerine özel eğitimde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri konusunda gerekli destek hizmeti verir.
- f) Merkezin görev bölgesinde özel eğitim gerektiren öğrencilerin üst öğrenim kurumları ve mesleğe yönelmeleri konusunda gerekli çalışmaları ve eş güdümü sağlar.
- g) Özel eğitim gerektiren çocukların gelişimlerini destekleyici nitelikte bireysel veya grupta çeşitli özel eğitim uygulamaları yapar.
- h) Özel eğitim kurumları ile kaynaştırma programı uygulayan okulların rehberlik ve psikolojik danışma servislerince, engelli öğrencilere yönelik verilen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin program ve çalışmaları inceler, izler, değerlendirir.
- i) Bölüm çalışmalarıyla ilgili konularda özel eğitim kurumları ve kaynaştırma programı uygulayan okulların personeline yönelik olarak onların bilgi ve becerilerini artırıcı konferans, panel gibi toplantılar ile çeşitli hizmet içi eğitim etkinlikleri düzenler. Gerektiğinde üniversite ve ilgili kuruluşlardan eleman sağlar.
- j) Hizmet verilen öğrenci ve bireylerle ilgili olarak merkez dışına verilecek bilgilerde kişiyi ve aileyi olumsuz etkileyebilecek, yanlış anlaşılmalara yol açabilecek beyan ve yorumlardan kaçınır.
- k) Bölümün görevlerine ilişkin konularda çevrenin gereksinimlerini belirlemek, hizmetleri geliştirmek, niteliği ve verimi artırmak için araştırmalar yapar, bunların sonuçlarından yararlanır, yetkili ve ilgililerine iletir.
- l) Bölüm etkinliklerinde kullanılacak psikolojik ölçme araçları ile diğer araç ve tekniklerin belirlenmesi, sağlanması ve geliştirilmesi için il içinde yapılabilecek çalışmaları plânlar, yürütür ve sonuçlandırır.
- m) Özel eğitim gerektiren öğrencilerin kendilerine, ailelerine ve eğitim kurumlarına yönelik, onların gelişmelerini destekleyecek yayınlar hazırlar ve ilgililere ulaştırır.
- n) Bölüm hizmetleriyle ilgili bilimsel gelişmeleri izler, bunlardan uygulamalarda yararlanır. Bölüm hizmetlerinin yürütülmesinde yeterli sayıda personel bulunmadığında, gerekli atamalar

yapılıncaya kadar bölüm elemanları, meslekî formasyonlarına ve niteliklerine en yakın hizmetlerin yürütülmesinde görevlendirilir.

Özel Eğitimcinin Görevleri

Madde 41 - Merkezde görevli Özel eğitimci aşağıdaki görevleri yapar.

Uzmanlık alanı olan özür grubunda:

- a) Danışanların, ayırıcı tanılama çalışmalarına katılır.
- b) Danışanların eğitimlerini ve gelişimlerini sürdürmeleri için gerekli olan becerilerin kazandırılmasına ilişkin eğitsel terapi çalışmalarını bireysel ve grup etkinlikleri şeklinde yürütür.
- c) Değerlendirme sonuçlarına göre, sürdürülen eğitim uygulamaları ve bireydeki gelişmeler konusunda; danışanın kendisine, ailesine ve öğretmenlerine bilgi verir. Sağlanan gelişmelerin okul, aile ve diğer ortamlarda sürekliliği bakımından gerekli eş güdümü sağlar.
- d) Danışanların özürleri, kişilik yapıları, gelişim Özellikleri ile ilgi ve yeteneklerine uygun bireysel ya da grup eğitsel programları hazırlar, uygular, geliştirir ve sonuçlarını değerlendirir.
- e) Bu programların uygulanabilmesi için uygun fizikî ortam ile araç-gereç gereksinimini belirler ve yönetime iletir.
- f) Yürütülen etkinliklerin çocukların gelişimlerine olan katkılarını değerlendirir ve danışanı sürekli izleyerek gelişim durumlarını belli aralıklarla kaydeder.
- g) Danışanların eğitsel ve meslekî yönlendirilmelerinde; özür türü ve özelliklerine uygun kararlar alınabilmesi için diğer alan uzmanlarıyla iş birliği yapar.
- h) Ailelere, Öğretmenlere ve öğrencilere, özel eğitim yöntem ve teknikleri ile eğitim materyalleri ve bunların sınıf ve ev ortamında amaca uygun olarak kullanılması konularında bilgi verir.
- i) Özel eğitime ilişkin bilimsel gelişmeleri izler ve çalışmalarında bunlardan yararlanır.
- j) Çalışmalarını merkezdeki diğer uzman elemanlarla ekip çalışması içerisinde yürütür ve görevine ilişkin kayıtları usulüne uygun tular.
- k) Merkez müdürünün vereceği, hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL, ÖZEL EĞİTİM KURSLARI TİP YÖNETMELİĞİ

Kursun Amacı

Madde 6- Kursun amacı;

- a) Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak engelli bireylerin; ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda, genel ve meslekî eğitim görme haklarını kullanabilmelerini,
- b) Özel eğitim gerektiren bireylerin öğrenciyi merkez alan bir yaklaşımla hazırlanan programlarla konuşma ve dil gelişim güçlüğü, zihinsel, fiziksel, duyuşal, görsel, sosyal, duygusal veya davranış problemleri ile temel öz bakım becerilerini, bağımsız yaşam becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamaktır.

Kursta Görevlendirilecek Personel

Madde 7-(Değişik: TD EKİM 2004/2565)Kursta;

- a) Müdür,
- b) Müdür yardımcısı (Kontenjanı 150 kursiyerden fazla olan kurslarda zorunlu),
- c) Gerekli koşullar oluşturulduğunda, genel müdür ve genel müdür yardımcısı,
- d) Zihinsel engelliler eğitimi için zorunlu personel;
- 1) Özel eğitim sınıf öğretmeni,
- 2) Rehber öğretmen veya psikolog,
- 3) Okul öncesi öğretmeni/Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni veya uzmanı,
- e) Otistik çocukların eğitimi için zorunlu personel;
- 1) Özel eğitim sınıf öğretmeni,
- 2) Rehber öğretmen veya psikolog,
- 3) Okul öncesi öğretmeni/Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni veya uzmanı,
- f) İşitme engelli bireylerin eğitimi için zorunlu personel;
- 1) Özel eğitim sınıf öğretmeni,
- 2) Rehber öğretmen veya psikolog,
- 3) Okul öncesi öğretmeni/Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni veya uzmanı,
- g) Bedensel engellilerin eğitimi için zorunlu personel;
- 1) Özel eğitim sınıf öğretmeni,
- 2) Rehber öğretmen veya psikolog,
- 3) Fizyoterapist,
- 4) Okul öncesi öğretmeni/Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni veya uzmanı,
- h) Görme engelli bireylerin eğitimi için zorunlu personel;
- 1) Özel eğitim sınıf öğretmeni,
- 2) Rehber öğretmen veya psikolog,
- 3) Okul öncesi öğretmeni/Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni veya uzmanı,
- i) Zorunlu olmayıp isteğe bağlı personel;
- 1) Branş öğretmenleri (müzik, resim, beden eğitimi, iş ve teknik eğitimi),
- 2) Uzman ve usta öğretici,
- 3) Odyolog veya eğitim odyoloğu,
- 4) İşitme-konuşma terapisti,
- 5) Okul öncesi eğitim öğretmeni
- 6) Fizyoterapist
- görevlendirilir.

Fizyoterapi gerektiren bireylerin kayıtlarını yapabilmeleri için kurslarda fizyoterapistin zorunlu personel olarak görevlendirilmesi gerekir.

Okul öncesi Öğretmeni ve Görevleri

Madde 8- Okul öncesi öğretmenleri çalıştıkları kurumun özellikleri dikkate alınarak diğer görevlerinin yanında:

- a) Çocukların gelişimlerini çeşitli ölçek ve kontrol listeleri kullanarak özel eğitim öğretmenleri ile iş birliği içinde değerlendirir ve izler.
- b) Eğitsel tanıya bağlı olarak çocukların ilgi ve gereksinimlerine göre eğitim programlarının hazırlanmasında iş birliği yapar ve uygular.
- c) Aile rehberliği programlarında; ailelere çocuklarının gelişim özelliklerini tanıtır ve gelişimlerini destekleyici çalışmalar için bilgi verir.

Fizyoterapist ve Görevleri

Madde 9- Fizyoterapistler:

- a) Fiziksel iyileştirmeye (rehabilitasyon) gereksinim duyan engelli bireyleri değerlendirir, program hazırlar ve uygular.
- b) Fiziksel iyileştirmeye (rehabilitasyon) alınan engelli bireylerdeki gelişimleri takip ederek kaydeder.
- c) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.
- d) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.

Odyolog/ Eğitim Odyoloğu ve Görevleri

Madde 10- Odyolog/eğitim odyoloğu:

- a) İşitme, konuşma, lisan ve ses bozukluğu olan bireyleri tanırlar, değerlendirir, program hazırlar ve uygular.
- b) İşitme, konuşma, lisan ve ses bozukluğu olan bireylerin gelişimlerini takip ederek kaydeder.
- c) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.
- d) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlar ve uygulamada görev alır.

Çocuk Gelişimi ve Eğitim Uzmanı/Eğitimcisi ve Görevleri

Madde 11- Kurumda görevli çocuk gelişimi ve eğitimcisi aşağıdaki görevleri yapar:

- a) Engelli bireyleri dil ve konuşma, fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişim bakımından inceler, yaş düzeylerine uygun gelişimlerini değerlendirir.
- b) Bireylerin gelişim özelliklerine göre bireysel eğitim programlarını hazırlar, eğitsel terapi çalışmalarına katılır, gelişimi değerlendirme yönünden destek olur.
- c) Bireyin gelişimi ve eğitimini izler, beklenen gelişimi gösteremeyen çocuklar için ilgili meslek elemanlarıyla iş birliği yapar.
- d) Alanı ile ilgili konularda ailelere ve öğretmenlere rehberlik eder. Çocuk gelişimi ve eğitimi ile ilgili broşür, kitapçık hazırlama çalışmalarına katılır.
- e) Çeşitli gelişim ölçeklerinin geliştirilmesi çalışmalarına katılır.
- f) Alanıyla ilgili araştırma ve inceleme yapar, gelişmeleri izler, bunlardan görevlerinde yararlanır.
- g) Kurumdaki diğer meslek elemanlarıyla ekip çalışması yapar ve görevlerine ilişkin kayıtları usulüne uygun şekilde tutar.
- h) Kurum müdürünün vereceği, hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

ı) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır,uygulamaya katılır.

ı) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.

Psikologun Görevleri

Madde 12- Kurumda görevli psikolog aşağıdaki görevleri yapar:

a) Atipik özellikleri, uyum güçlükleri, sorunları veya özürleri bakımından incelenmesi ve tanınması gereken bireyler için tanılama çalışması yapar.

b) Bu alışmalar için gerekli psikolojik ölçmeleri yapar, yöntem ve teknikleri kullanır ve bunların sonuçlarını değerlendirir.

c) Bireylere kendi alanı ile ilgili olan psikolojik yardımları verir, gerekli terapi çalışmalarını yürütür.

d) Gerektiğinde bireylere çevrede psikolojik yardım veren başka kurum ve kuruluşlara yönlendirir.

e) evrede ve okullarda alanıyla ilgili araştırmalar yapar veya yapılanlara katılır. Sonuçları, önerileriyle birlikte ilgililere iletir.

f) Alanı ve bölümünün hizmetleriyle ilgili bilimsel gelişmeleri izler, uygulamalarında bunlardan yararlanır.

g) Kurumda diğer meslek elemanlarıyla ekip çalışması yapar ve görevlerine ilişkin gerekli kayıtları usulüne uygun şekilde tutar.

h) Kurum müdürünün vereceği hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

ı) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır,uygulamaya katılır.

ı) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.

Kayıt-Kabul Esasları

Madde 13- Kurslara;

a) İlköğretim ve orta öğretim kurumlarında okuyan, mezun olan veya ayrılan özel eğitim gerektiren bireyler,

b) Okul öncesi eğitim çağındaki (0-6 yaş) özel eğitim gerektiren bireyler,

c) Resmi özel eğitim kurumlarından yararlanamayacak düzeyde ağır engelli bireyler, alınır.

Kayıt-Kabulde İstenecek Belgeler

Madde 14- Kayıt olacak bireylerden;

a) Özel eğitim gerektiren bireyin, gelişimsel ve eğitsel tanısının Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinden gelişimsel ve tıbbî tanısının ise sağlık kurumlarından alınan test sonuçları belgesi,

b) Nüfus cüzdanı,

c) İkamet belgesi,

d) 4 adet fotoğraf,

e) **(Değerışik: TD EKİM 2004/2565)** Özel veya resmî özel eğitim kurumlarına devam etmediğine ilişkin velinin yazılı beyanı istenir.

Dönem

Madde 15- Özel eğitim gerektiren birey için kurs süresi, bireyin performansına dayalı olarak hazırlanan bireyselleştirilmiş eğitim programına göre belirlenir. Bireyin öğrenme hızına göre kurs süresi uzatılabilir. Her dönemde eğitime alınacak olan bireylerin listeleri, kurs müdürlüğünce kurumun doğrudan bağlı bulunduğu il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderilir.

Grup

Madde 16- Her dönemde eğitime başlayan bireyler; yaş, öğrenim, özür grubu ve düzeyi, öğrencinin yeterliliği - yetersizliği ve gereksinimlerine göre gruplandırılır. Gruplardaki öğrenci sayıları, özür gruplarına göre farklılık gösterir. Grup birey sayısı, Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesinde belirtildiği şekilde düzenlenir.

Öğretmenler Kurulu

Madde 17- Kurslarda öğretmenler kurulu, kurs müdürünün başkanlığında öğretmenler, uzman öğreticiler ve usta öğreticilerin katılımıyla oluşturulur.

Bireysel Eğitim Programları Geliştirme Kurulu

Madde 18- Tıbbi tanılması yapılarak kuruma gelen özel eğitim gerektiren bireyin, eğitsel ve gelişimsel tanılmasının yapılarak alacağı eğitim programları ile yıllık amaçları tespit etme ve uygulamaları belli aralıklarla (aylık, 3 aylık, 6 aylık ve yıllık) değerlendirme hizmetlerini yaparak, programın bireye uygunluğu ve bireydeki gelişmeler konusunda rapor hazırlar.

Bu kurul, özel eğitim hizmetleri yönetmeliği mevzuatına göre çalışır. Kurul, okul müdürü, çocuğun engeline göre; psikolog, çocuk gelişim ve eğitimi uzmanı veya eğitimcisi, fizyoterapist, odyolog/eğitim odyoloğu, özel eğitim öğretmeni veya sınıf öğretmeni ve iş eğitim öğretmeninden oluşur. Çocuk için belirlenecek programda ailenin de görüşü alınarak yıllık amaçlar belirlenir.

Günlük Çalışma Saatleri

Madde 19- Kursların günlük çalışma süresi 8.00 ile 19.00 (Yaz uygulaması süresince saat 21.00'e kadar) saatleri arasında yapılır. Bir ders saati (seans) süresi 40 dakikadır. Rehabilitasyon programı en fazla 60 dakikaya kadar uzatılabilir.

Örgün eğitime devam eden engelli öğrencilere verilen destek eğitimi, okulun saatleri dışında yapılır.

Kurslarda resmî bayram günlerinde öğretim yapılmaz.

Personelin, çalışma sürelerinde İş Kanunu hükümleri uygulanır.

İzleme ve Değerlendirme

Madde 20- Gelişimsel ve eğitimsel değerlendirme ölçekleri en az 6 aylık periyotlar hâlinde kullanılarak bireyin bir yılın sonunda geldiği düzey, EK-1 forma işlenir. Bireyin son değerlendirilmesindeki veriler dikkate alınarak bir sonraki yılın programına devam edip etmeyeceği, edecekse hangi düzeyden itibaren devam edeceği belirlenir.

İzleme ve değerlendirme ekibi; Çocuk gelişimi ve eğitimi uzmanı veya öğretmeni, fizyoterapist, psikolog veya rehber öğretmen, özel eğitim öğretmeni veya sınıf öğretmeni, odyolog/eğitim odyoloğu, iş eğitimi öğretmenlerinden engelli bireyin eğitsel tanısına göre en az 3 meslek elemanından oluşur.

Devam-Devamsızlık

Madde 21- Kursa devam zorunludur. Bireyin kursa devam edemediği günlerde alması gereken bireysel ve iyileştirme (rehabilitasyon) programı, özel eğitimde süreklilik ilkesine göre ailenin isteğine bağlı olarak telâfi edilir.

Tutulacak defter ve dosyalar

Madde 22-Kurs müdürlüklerinde tutulacak defter ve dosyalar şunlardır.

a) Defterler:

- 1- Öğrenci Kayıt Defteri.
- 2- Destek Eğitim Öğrenci Kayıt Defteri.
- 3- Gelen Giden Evrak Kayıt Defteri.
- 4- Evrak Zimmet Defteri.
- 5- Öğrenci Yoklama Defteri.
- 6- Teftiş Defteri.
- 7- Demirbaş Eşya Defteri.
- 8- Öğretmenler Kurulu Karar Defteri.

b) Çizelgeler ve Dosyalar:

- 1- Öğrenci Gelişim Dosyası.
- 2) Öğrenci Değerlendirme Dosyası.
- 3) Öğrenci Gelişim ve İzleme Dosyası.
- 4) Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Dosyası.
- 5) Aile Eğitim Dosyası.
- 6) Dönem Plânları Dosyası.
- 7) Gelen ve Giden Yazılar Dosyası.
- 8) Personel Sicil Dosyası.
- 9) Aday Öğretmen, Uzman Öğretici ve Usta Öğreticilerle İlgili Dosya.
- 10) Ücretsiz Öğrencilerle İlgili Dosya.
- 11) İstatistik Dosyası.

Kayıtlardaki bütün bilgileri kapsamı koşuluyla yukarıdaki belge ve dosyaların ayrıca bilgisayarla da tutulması mümkündür.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL, ÖZEL EĞİTİM OKULLARI ÇERÇEVE YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, özel, özel eğitim okullarında eğitim-öğretimi, yönetimi, kayıt-kabulü, devam-devamsızlık, nakil ve öğrenci başarısının değerlendirilmesi ile ilgili esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, özel, özel eğitim okullarının eğitim-öğretimi, yönetimi, kayıt-kabulü, devam-devamsızlık, nakil ve öğrenci başarısının değerlendirilmesini kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 30.4.1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 22'nci maddesine, 8.6.1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 27'nci maddesine ve 30.5.1997 tarihli ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

Genel Müdürlük: Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünü,

Valilik: Özel, özel eğitim okulunun bulunduğu ilin valiliğini,

Özel, özel eğitim okulu: 625 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan özel, özel eğitim okullarını,

Kurucu: Okulun sahibini,

Kurucu temsilcisi: Tüzel kişiliği haiz kurucular tarafından görevlendirilen ve Bakanlığa karşı kurucuyu temsil eden kişiyi,

Okul Personeli;

1)Genel müdür: Aynı kişi veya kuruluşa ait birden fazla özel öğretim kurumunun genel müdürünü,

2)Okul müdürü: Özel, özel eğitim okulunun müdürünü,

3)Öğretmen: Özel, özel eğitim okulunda görev yapan, kadrolu veya ücretli öğretmenleri,

4)Uzman öğretici: Alanında lisans düzeyinde öğrenim görmüş öğreticileri,

5)Usta öğretici: Alanında öğrenim gördüğünü belgelendirenler veya alanında sertifika sahibi en az orta öğretim mezunu olan ve öğretmenlerin denetiminde çalışan kişiyi,

6)Fizyoterapist: Fizik tedavi ve rehabilitasyon yüksek okulu mezunu kişiyi,

7)Çocuk gelişimi ve eğitimcisi: Üniversitelerin çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmenliği veya çocuk gelişimi ve eğitimi /sağlığı alanlarında lisans eğitimi almış; bireylere, ailelere ve öğretmenlere bireylerin her türlü gelişim durumlarına ilişkin sorunların çözümünde gerekli önlemlerin alınmasını ve gelişimlerin izlenmesini sağlayan kişiyi,

8)Rehber öğretmen: Talim ve Terbiye Kurulunca belirlenen yüksek öğretim programlarından birini tamamlamış, öncelikle özel eğitim alanında yüksek lisans yapmış veya özel eğitim alanında hizmet içi eğitim programlarına katılmış kişiyi,

9)Okul öncesi eğitim öğretmeni: Talim ve Terbiye Kurulunca belirlenen yükseköğretim programlarından birini tamamlamış, öncelikle özel eğitim alanında hizmet içi eğitim programlarına katılmış kişiyi,

10)Çocuk gelişimi ve eğitim uzmanı: Çocuk gelişimi ve eğitimi alanında veya özel eğitim alanında yüksek lisans ya da doktora yapmış kişiyi,

11) Odyolog : Odyoloji alanında “ Odyolog veya Eğitim Odyoloğu ” unvanı alan kişileri,

12)Psikolog: Üniversitelerin psikoloji alanında lisans eğitimi almış veya “Psikolog” unvanı alan, atipik ve uyum güçlüğü olan bireylere tanılama ve terapi hizmetleri veren kişiyi,

Fizyoterapi: Doğuştan veya sonradan meydana gelen motor ve duyu fonksiyon kayıplı bireyin, fiziksel yetersizliklerinin iyileştirilmesi amacıyla hareket, kuvvet, denge koordinasyonunu artırarak kas iskelet sisteminin fonksiyonlarını geliştirmek, hareket yetersizliklerini azaltmak, fiziksel uyum sağlamak ve fonksiyonel kapasiteyi geliştirmek amacıyla kişilere göre değişen özel egzersiz programlarını,

İyileştirme (Rehabilitasyon): Özel eğitim gerektiren bireyin bedensel, fiziksel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal becerilerindeki çeşitli derecelerde oluşan fonksiyon kayıplarının giderilmesi veya var olan güç ve yeteneklerinin geliştirilerek fiziksel, psikolojik, gelişimsel, eğitsel ve meslekî yönden mevcut kapasitelerinin en üst düzeye çıkarılması için yapılan çalışmaları,

Özel eğitim gerektiren birey: Çeşitli nedenlerle bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından beklenen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireyi,

1)Zihinsel öğrenme yetersizliği: Zihinsel gelişim yetersizliğinden dolayı, bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde, hafif-orta-ağır düzeyde etkilenmesi durumunu,

a)Hafif düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği: Bireyin, temel okuma-yazma ve temel matematik becerilerini kazanmasında ortaya çıkan gecikme durumunu,

b)Orta düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği: Bireyin, gecikmeli bir konuşma ve dil gelişimi, sosyal, duygusal veya davranış problemleri ile temel okuma-yazma ve temel matematik becerilerini kazanmasında ortaya çıkan gecikme durumunu,

c)Ağır düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği: Bireyin, ciddi biçimde konuşma ve dil gelişimi güçlüğü, sosyal, duygusal veya davranış problemleri ile temel öz bakım becerilerini öğrenmesinde ortaya çıkan gecikme durumunu,

2)Klinik bakıma gereksinim nedeniyle öğrenme yetersizliği: Ciddi biçimde zihinsel ve birden fazla yetersizliği nedeniyle bireyin, eğitim-öğretim kurumlarından doğrudan yararlanamama durumunu,

3)İşitme yetersizliği: İşitme duyarlılığının kısmen veya tamamen yetersizliğinden dolayı konuşmayı edinmede, dili kullanmada ve iletişimde güçlük nedeniyle bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

4)Görme yetersizliği: Görme gücünün kısmen ya da tamamen yetersizliğinden dolayı, bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

5)Ortopedik yetersizlik: İskelet, kas ve eklemlerdeki hastalık, bozukluk ve yetersizlikten dolayı, bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

6)Sinir sisteminin zedelenmesi ile ortaya çıkan yetersizlik (Beyin özürülü): Gelişim sürecinde oluşan nörolojik bozukluğun, bireyin eğitim başarımını (performansını) ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkilemesi durumunu,

7)Dil ve konuşma güçlüğü: Sözel iletişimde farklı düzey ve biçimlerde ortaya çıkan aksaklıklar ve düzensizlikler nedeniyle dili kullanma, konuşmayı öğrenme ve iletişimdeki güçlüklerin, bireyin eğitim başarımını (performansını) ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkilemesi durumunu,

8)Özel öğrenme güçlüğü: Yazılı ya da sözlü dili anlamak ya da kullanabilmek için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde ya da birkaçında ortaya çıkan ve dinleme, konuşma, okuma, yazma, heceleme, dikkat yoğunlaştırma ya da matematiksel işlemleri yapmada yetersizlik nedeniyle bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

9)Birden fazla alanda yetersizlik: Gelişim dönemi içerisinde, bireyin eğitim başarımını (performansını) ve sosyal uyumunu ciddi bir şekilde ve olumsuz yönde etkileyen, birden fazla alanda görülen yetersizlik durumunu,

10)Duygusal-davranışsal uyum güçlüğü: Sağlık durumu, zihinsel, duyuşsal faktörler tarafından açıklanamayan; bireyin kendisiyle ve çevresiyle dengeli, doyurucu ilişki kurma ve sürdürmede güçlük çekme, genel bir mutsuzluk ve depresyon hâli ya da bireysel veya okul problemleri ile ilgili korku, tırnak yeme, parmak emme gibi fiziksel belirtiler gibi özelliklerinden bir veya birden fazlasının uzunca bir süre ortaya çıkması nedeniyle eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

11)Süreğen hastalık: Gelişim dönemi içerisinde, bireyin, sürekli bakım ve tedavi gerektiren hastalığı nedeniyle eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

12)Otizm: Genellikle erken çocukluk döneminde, bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun, sözlü-sözsüz iletişim boyutunda olumsuz ve ciddi biçimde etkilenmesi durumunu,

13)Sosyal uyum güçlüğü: Riskli yaşam koşulları, madde bağımlılığı, yetersiz beslenme, göç, suç işleme, suça yönelme, çalışma, ihmal, istismar, terk edilme ve dil farklılığı gibi nedenlerden dolayı bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

14)Üstün ya da özel yetenek: Akademik alanda ve/veya sanat alanındaki yetenekleri açısından akranlarına göre üst düzeyde başarı (performans) gösterme durumunu,

Özel eğitim: Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ve sosyal gereksinimlerini karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile özel eğitim gerektiren bireylerin bireysel yeterliliklerine dayalı, gelişim özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi,

Erken çocukluk dönemi: Özel eğitim gereksinimleri belirlenmiş, 0-36 ay arasındaki çocuklar için ailenin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi temeline dayalı olarak evde ve kurumda özel eğitim ve gelişimsel iyileştirme (rehabilitasyon) hizmetlerinin verildiği programı,

Okul öncesi eğitimi: Özel eğitim gereksinimleri belirlenmiş, 37-72 ay arasındaki çocuklar için bireysel yeterliliklerine dayalı gelişim özellikleri dikkate alınarak hazırlanmış bireysel ve grup eğitim programı,

Hazırlık sınıfı: Özel eğitim ilköğretim okulları ve meslekî eğitim programı öncesi öğrencilerin gelişim ve bireysel özellikleri doğrultusunda, onları örgün eğitimi izleyebilecekleri duruma getirmek için hazırlanan bireysel ve grup eğitim programı,

Bireysel eğitim: Engelli bireyin gelişim ve bireysel yeterlilikleri dikkate alınarak, bireye özel hazırlanmış, bire bir yapılması gereken eğitim programı,

Seanslı grup eğitimi: Yarım veya tam günlük grup eğitimi programını alamayan özel eğitim gerektiren bireyler için özür grubuna göre günlük 1 veya 2 seanslık grup programını,

Seans (Ders saati): Engelli bireyin aldığı bireysel eğitim, iyileştirme (rehabilitasyon) veya grup eğitim süresini,

İlköğretim programı: Zorunlu ilköğretim çağındaki engelli bireylerin gelişim ve bireysel yeterlilikleri dikkate alınarak hazırlanmış ilköğretim programını,

Eğitim ve uygulama okulu programı: Genel eğitim programlarından yararlanamayan okul öncesi ve zorunlu ilköğretim çağındaki ağır düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği olan çocukların, öz bakım ve temel yaşam becerileri ile işlevsel akademik becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla hazırlanan gelişimsel eğitim programını,

İş eğitim merkezi programı: Eğitim uygulama okulu programını bitiren veya zorunlu eğitim çağı dışında kalan zihinsel öğrenme yetersizliği olanlar ve/veya genel eğitim programlarından yararlanamayan özel eğitim gerektiren bireylerin, temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme gereksinimlerini karşılamak, topluma uyumlarını sağlamak, işe hazırlamak; farklı alanlarda meslekî beceri kazandırmak amacıyla hazırlanmış programını,

Meslekî eğitim merkezi programı: İlköğretimlerini tamamlayan, orta düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği olanlar veya ilköğretimlerini tamamlayıp genel ve meslekî orta öğretim programlarına devam edemeyecek özel eğitim gerektiren bireylerin, temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme gereksinimlerini karşılamak, topluma uyumlarını sağlamak, işe ve mesleğe hazırlamak amacıyla hazırlanmış farklı meslekî eğitim programlarını,

Bilim ve sanat merkezi: İlköğretim ve orta öğretim çağında, üstün ya da özel yetenekli olduğu belirlenen öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve özel yeteneklerini geliştirerek kapasitelerini en üst düzeyde kullanmalarını sağlayacak bireysel ve destek eğitim programlarını,

Destek eğitimi: Normal okullarda okuyan ve/veya entegre (kaynaştırma) programa alınan öğrencilerin özür grubuna göre akademik ve psiko -sosyal, konuşma, bilişsel, işitme, fiziksel gelişimleri dikkate alınarak hazırlanmış bireysel eğitim programını,

Aile eğitimi: Özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitim sürecinin her boyutuna ailelerin aktif katılımı ve katkısını sağlamak için hazırlanmış programını,

Eğitsel tanılama: Özel eğitim gerektiren bireyin, eğitsel amaçla tüm gelişim ve disiplin alanlarındaki özelliklerinin belirlenerek değerlendirilmesini,

Gelişimsel iyileştirme (Rehabilitasyon):Doğuştan veya erken çocukluk döneminde kazanılan gelişimsel yetersizliklerin giderilmesi veya etkisinin en aza indirgenmesi, yetersizliğin engele dönüşmemesi, ikincil özürlerin oluşmasının önlenmesi ve yetersizliği olmayan gelişim alanlarının geliştirilmesi ile bireyin gelişimsel kapasitesinin en üst sınıra ulaşmasını hedefleyen çalışmaların tümünü,

Öğretim yılı: Ders yılının başladığı tarihten ertesi ders yılının başladığı tarihe kadar geçen süreyi

ifade eder.

İlkeler

Madde 5- Türk Millî Eğitimini düzenleyen genel amaçlar, özel eğitimle ilgili temel ilkeler doğrultusunda öğrenci kayıt-kabulü, nakli, devam-devamsızlığı, başarısının tespiti, ücretlerinin tespit ve tahsili ile çalışma takvimi konularında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

Özel eğitimde:

- a) Tüm bireyler; ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılır.
- b) Eğitime erken yaşta başlanır.
- c) Özel eğitim hizmetleri, bireyleri sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan plânlanır ve yürütülür.
- d) Bireylerin, eğitim başarımları (performansları) dikkate alınarak, amaç, içerik ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitim görebilecek düzeye getirilir.
- e) Bireylerin, her tür ve kademedeki eğitimlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi için her türlü iyileştirme (rehabilitasyon) sağlayacak ortamlar hazırlanır.
- f) Bireyler için bireyselleştirilmiş eğitim plâni geliştirilir ve eğitim programları bireyselleştirilerek uygulanır.
- g) Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif olarak katılmaları ve eğitimleri sağlanır.
- h) Özel eğitim hizmetleri bireylerin, toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde plânlanır.
- i) Öğrenci kayıt-kabulü, nakli ve devam-devamsızlığında 23/6/1985 tarihli ve 18790 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği hükümleri uygulanır.
- i) Öğrenci ücretlerinin tespit ve tahsilinde, 4/6/1988 tarihli ve 19832 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği, ücretsiz okuyacak öğrencilerle ilgili olarak da 3/4/1991 tarihli ve 20834 sayılı Resmî Gazete'de

yayımlanan Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Okuyacak Öğrenciler Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

j) Özel okullarda, dengi okullar için hazırlanan yıllık çalışma takvimi uygulanmakla beraber, okul müdürlüğünce hazırlanan ve valilikçe onaylanan çalışma takvimi de uygulanabilir.

k) Özel eğitim okullarında karma eğitim yapılır.

Okulun Amacı

Madde 6- Okulun amacı; Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda, özel eğitim gerektiren bireylerin;

a) İlgî, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda, genel ve meslekî eğitim görme haklarını kullanabilmelerini sağlamak,

b) Öğrenciyi merkez alan bir yaklaşımla hazırlanan programlarla konuşma ve dil gelişimi güçlüğü, zihinsel, fiziksel, işitsel, görsel, sosyal, duygusal veya davranış problemleri ile temel öz bakım becerilerini, bağımsız yaşam becerilerini, işlevsel akademik becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak,

c) Toplum içindeki rollerini gerçekleştiren, başkaları ile iyi ilişkiler kurabilen, iş birliği içinde çalışabilen, çevresine uyum sağlayabilen, üretici ve mutlu bir vatandaş olarak yetişmelerini sağlamak,

d) Kendi kendilerine yeterli bir duruma gelmeleri için temel yaşam becerilerini geliştirmelerini sağlamak,

e) Uygun eğitim programları ile özel yöntem, personel ve araç-gereç kullanarak; ilgileri, gereksinimleri, yetenekleri ve yeterlilikleri doğrultusunda üst öğrenime, iş ve meslek alanlarına ve hayata hazırlanmalarını sağlamak

hedef kabul edilmiştir.

Okulda Bulunan Birimler, Uygulanan Programlar ve Okulların Öğretim Şekli

Madde 7 -Özel Eğitim Okulunda bulunan birimler, uygulanan programlar ve okulların öğretim şekilleri (EK-1/a)'de belirtilir.

Kurum Personeli

Madde 8- Okulda görevlendirilecek yönetim, eğitim-öğretim ve diğer personel (EK-2)'de belirtilir.

Görevlendirmeler

Madde 9- Görevlendirmelerde, 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ve diğer mevzuat hükümleri esas alınır.

Diğer personele valilikçe çalışma izni verilir.

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Madde10 - Okullardaki yönetici, öğretmen, uzman ve usta öğreticiler ile diğer görevliler; görev yetki ve sorumlulukları bakımından Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul öncesi eğitim, ilköğretim ve orta öğretim kurumlarının yönetmeliklerindeki hükümler ile 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun hükümlerine tâbidir.

Kurucu veya Kurucu Temsilcisinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 11 - Kurucu veya kurucu temsilcisi, okulun eğitim ortamının gereği gibi sağlanmasıyla görevlidir. Bu nedenle kurucu veya kurucu temsilcisi gerekli maddî olanakların hazırlanması, yeterli personelin görevlendirilmesi, araç-gerecin temini, bina ve diğer bölümlerin yeterli hâle getirilmesi gibi hususlardan birinci derecede sorumludur. Kurucu veya kurucu temsilcisi, bu sorumluluğunu yerine getirmek için aşağıda belirtilen görevleri yapar:

- a) Her yıl okulun malî bütçesini düzenler.
- b) Eğitim-öğretimle ilgili olarak okul genel müdürü veya müdürünce alınması için talepte bulunulan araç-gereç ile diğer gereksinimleri sağlar.
- c) İşlerin gereği gibi yapılabilmesi için ilgili mevzuat hükümlerine göre personel görevlendirir.
- d) İzin kullanacak olan, genel müdür, müdür, müdür yardımcısı, öğretmen, uzman, usta öğretici ve diğer personelin izine ayrılabilmesi için genel müdür ve müdürle birlikte uygun görüş bildirir.
- e) Zaman zaman öğretmenler kurulu toplantısına katılarak öğretmenlerin problemlerini ve isteklerini saptar ve gereğini yapar.
- f) Üzerinde müdürlük görevi bulunmayan kurucu veya temsilcisi, okulun eğitim-öğretim işlerine karışmaz.
- g) Yönetici, öğretmen ve diğer personelin aylık ve ücretlerinin zamanında ödenmesini, sigorta ile ilgili işlemlerin usulüne uygun ve zamanında yapılmasını sağlar.
- h) Okulda görevlendirilecek yönetici, öğretmen ve diğer personelin çalışma izin onaylarının zamanında alınması için gerekli önlemleri alır.
- i) Okulun gelir ve giderleriyle ilgili iş ve işlemleri izler, muhasebe ile ilgili defter, dosya, kayıt ve makbuzların tutulmasını sağlar.
- ii) 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nda ve özel öğretim kurumlarıyla ilgili diğer yönetmelik, yönerge ve emirlerle kurucuya verilen görevleri yapar.
- j) Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin ilgili madde hükmüne göre genel müdür yoksa müdürle birlikte yılda bir defa malî rapor hazırlayarak Bakanlığa gönderir.
- k) Vergi, sigorta ve benzeri işlemlerin mevzuatına uygun olarak zamanında yapılmasını sağlar.
- l) Müdürlük makamının her hangi bir nedenle boşalması hâlinde yeni müdür görevlendirmek için gerekli önlemi alır.

Genel Müdürün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 12- Genel müdür; kurumların yönetiminden, eğitim-öğretim etkinliklerinin plânlanması ve en iyi şekilde yürütülmesinden Bakanlığa karşı sorumludur.

Genel müdür, bütün kurumları ilgilendiren müdürler kurulu toplantılarına başkanlık eder.

Diğer yönetim kadrolarından kendisine ulaşan raporları inceler ve gereğinin yapılmasını sağlar.

Ayrıca:

- a) Okulda görevli yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici, memur ve diğer personelin bilim, teknik ve eğitim alanlarındaki gelişmeleri izleyebilmeleri için gerekli önlemleri alır.
- b) Okulda eğitim-öğretim ve yönetim işlerinin yeni tekniklere uygun olarak yapılmasını sağlar.
- c) İzin kullanacak olan personele, kurucu ve ilgili müdürle birlikte onay verir.
- d) Yönetim, eğitim-öğretim kadroları arasındaki eş güdümü sağlar.
- e) Genel müdür, okul müdürünün 1 inci sicil amiri; okulda görevli müdür yardımcısı, öğretmenler, uzman öğretici, usta öğretici ve diğer personelin 2 nci sicil amiri olarak usulüne uygun sicil raporlarını doldurur.
- f) Öğretmen ve yöneticilerin görevlerini gereği gibi yapmaları için önlem alır, yapılan etkinlikleri kontrol eder.

g) Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre kurucu ve müdürle birlikte yılda bir defa malî raporun hazırlanmasını ve Bakanlığa gönderilmesini sağlar.

h) Okulda görevlendirilecek yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici ve diğer personelin çalışma izin onaylarının zamanında alınması için gerekli önlemleri alır.

Genel Müdür Yardımcısının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 13- Genel müdürün en yakın yardımcısıdır. Genel müdürün kurumda bulunmadığı zamanlarda genel müdürün yetkisini taşır. Genel müdürün vereceği işleri yapar.

Okul Müdürünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 14 - Okul müdürü; Okulun yönetiminden, eğitim-öğretim etkinliklerinin ve rehberlik hizmetlerinin plânlanmasından ve yürütülmesinden genel müdüre, resmî makamlara ve Bakanlığa karşı sorumludur.

Müdür bu sorumluluğunu yerine getirmek için dengi okul mevzuatında belirtilen görevlerle birlikte;

a) Bu Yönetmelikte ve dengi okul yönetmeliklerinde aksi belirtilmedikçe bütün kurullara ve çeşitli amaçlarla yapılacak toplantılara başkanlık etme,

b) Diğer yönetim kadrolarından kendisine ulaşan raporları inceleme ve gereğinin yapılmasını sağlama,

c) Her öğretim yılı başından en az bir ay önce yeni öğretim yılına ait gerekli hazırlıkları yapma, eğitim-öğretim etkinliklerinin plânlanmasını sağlama, etkinliklerin yapılması ile ilgili görev bölümü yapma, izin alınarak yürürlüğe konulması gereken etkinlikler için gerekli izinleri alma,

d) Eğitim-öğretim ve yönetim etkinlikleri için gerekli olan defter, dosya ve kayıtların tutulmasını, yazışmaların gecikmeye meydan vermeden usulüne göre yapılmasını sağlama,

e) Okulda görevli diğer yönetici personelle öğretmen, uzman, usta öğretici, memur, hizmetli ve diğerlerinin yetişmeleri, bilim, teknik ve eğitim alanındaki gelişmeleri izleyebilmeleri için gerekli önlemleri alma,

f) Eğitim-öğretim için gerekli olan araç-gereci kontrol etme, kullanıma hazır hâle getirme, eksiklerinin tespiti ve tamamlanması için durumu genel müdür / kurucuya bildirme,

g) Öğretmen, uzman, usta öğreticilerle diğer yönetim görevlilerin etkinliklerini plânlı olarak yapmalarını, sağlama,

h) Müdür yardımcısı, öğretmen, uzman ve usta öğreticileri ve diğer personelin 1 inci sicil amiri olarak sicil raporlarını usulüne uygun olarak doldurma,

i) Öğrencilere, her türlü özel eğitim hizmetlerinin verilmesini sağlama,

j) Çevrelerindeki diğer okul ve kurumlara gerektiğinde uygun özel eğitim desteği verilmesini sağlama,

k) Çevrenin eğitimsel, kültürel ve sosyal etkinliklerine kurumunun katkıda bulunmasını sağlama,

l) Kurumunda ve çevresindeki eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin ve diğer personelin, özel eğitim konusunda bilgi ve deneyim kazanmalarını sağlamak üzere önlem alma,

m) Ailelere ve yakın çevrelere; her türlü özel eğitim hizmetlerinin verilmesi, aile-okul iş birliğinin sürekliliğinin sağlanması için önlem alma,

- m) Erken çocukluk döneminde okula kaydolan veya okula devam edemeyecek durumdaki özel eğitim gerektiren bireylere ve ailelerine yönelik çalışmaların plânlanmasını ve yürütülmesini sağlama,
- n) Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde, öğrencilerin gereksinimlerinin karşılanması için önlem alma,
- o) Öğrencilerin, kaynaştırma uygulamalarına yöneltmesi için önlem alma,
- ö) Özel eğitime destek veren gönüllü kurum ve kuruluşlar, okul-aile birliği, eğitim vakıfları ile iş birliği içinde yapılacak etkinlikleri plânlama,
- p) Okulun programını tamamlayarak ayrılan öğrencilerin izlenmesi, işe yerleştirilmesi için ilgili kurum veya kuruluşlarla iş birliği yapılmasını sağlama,
- r) Kurumunda görev yapan öğretmenlerin ilgi ve istekleri doğrultusunda, gelişen teknolojik araçları ve bilgisayar kullanımını desteklemek için önlem alma,
- s) Koruyucu güvenlik önlemlerini alma
- görevlerini de yapar.

Müdür Başyardımcıları ve Müdür Yardımcılarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 15- Okul müdürünün vereceği eğitim-öğretimle ilgili görevlerle birlikte, dengi okul yönetmeliklerinde verilen görevleri yaparlar.

Zümre Başkanlığının Kuruluşu

Madde 16 - Bu Yönetmeliğin 17'nci maddesinde belirtilen statüde zümre başkanlığı ancak aynı branşta en az üç öğretmen bulunması hâlinde ihdas edilir. Aksi takdirde zümre başkanlığı, 17'nci maddede belirtilen görevleri kısım müdürleri ile birlikte yerine getirecek şekilde benzeri okul mevzuatında belirtilen statüde kurulur.

Zümre Başkanlıklarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 17 - Zümre Başkanı, başkanı bulunduğu dersle ilgili eğitim-öğretim faaliyetlerinin plânlı bir şekilde yapılmasından sorumludur.

a) Zümre başkanı olarak tayin edileceklerin;

- 1) Başkanı olacağı branştaki veya branşlardaki öğretmenler arasında kıdemli,
 - 2) Branşıyla ilgili bilimsel eser, kitap, makale ve benzeri çalışmalar yapmış,
 - 3) Alanıyla ve eğitim-öğretimle ilgili konularda hizmet içi eğitim kurslarına katılmış,
 - 4) Öğretmenlik görevinde son üç yıl üst üste başarılı raporlar almış,
 - 5) Temsil niteliğine sahip girişimci, araştırmacı,
 - 6) Arkadaşlarıyla iyi geçinen, organize kabiliyetine sahip
- olmaları tercih sebebidir.

b) Görevinde başarısızlığı tespit edilen zümre başkanları değiştirilir.

c) Zümre başkanları, özlük haklarında herhangi bir kayba uğratılmadan haftada azamî 5 ile 10 saat arasında ders okuturlar. Diğer zamanlarında dengi okul mevzuatında belirtilen görevlerle aşağıda belirtilen işleri yaparlar.

1) Okul müdürü ile birlikte kendi branşındaki öğretmenlerin derslerine girer. Okul müdürü tarafından öğretmenlerin eğitim-öğretim çalışmalarının değerlendirilmesinde görüşleri alınır.

2) Zümre öğretmenleri kurulu toplantılarına başkanlık eder.

3) Sorumlu bulunduğu dersle ilgili yıllık, ünite ve günlük plânların en iyi şekilde yapılmasını ve uygulanmasını sağlar.

- 4) Sınavların mevzuatına uygun olarak yapılmasını sağlar.
- 5) Sınavlarda ölçme ve değerlendirme, teknik, yöntem ve benzeri yönlerden birliğin sağlanması için tedbir alır. Öğretmenler arasında eğitim-öğretim, ölçme ve değerlendirme çalışmalarında birliğin sağlanması için faaliyetlerde bulunur. Bu amaçla sınavlarda sorulacak soruların geçerli, güvenilir ve amaca uygun ölçme yapmaya yeterli olup olmadığı hususunda öğretmenlerle birlikte gerekli tedbirleri alır.
- 6) Öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerle öğrenme güçlüğü çekilen konuların tespitini yaparak güçlüklerin giderilmesi için gerekli tedbirleri alır.
- 7) Maiyetinde bulunan aday öğretmenlerin yetiştirmeleri için gerekli tedbirleri alır.
- 8) Aday olmayan öğretmenlerin iş başında eğitimi için gerekli imkânı hazırlar.
- 9) Kendi branşındaki öğretmenlerin sicil raporlarının doldurulmasında yazılı görüşünü bildirir.

Koordinatör Rehber Öğretmen

Madde 18 - Koordinatör rehber öğretmen çalışmalarında gizliliğe önem vererek 17/4/2001 tarihli ve 24376 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliğinin kendisine verdiği görevleri yapar.

Bu Yönetmelikte belirtilen servislerden, genel müdürden, okul müdürlüğünden, öğretmenlerden ve diğer ilgililerden kendisine ulaşan konularda gerekli inceleme ve araştırmayı yapar.

Koordinatör rehber öğretmen, her öğretim yılı başında ilgililerle iş birliği yaparak öğretim yılı veli-öğrenci rehberini hazırlar.

Bu rehberde en az;

- a) Okulun zaman çizelgesine,
- b) Öğretmen ve yönetici listesine,
- c) Memur listesine,
- d) Sınıfın rehber öğretmenleri listesine,
- e) Eğitici kollar listesine,
- f) Öğretmen ile veli görüşmesi tarih, yer ve zaman çizelgesine,
- g) Ara değerlendirme tarihleri listesine,
- h) Öğrenci ve velinin bilmesi gereken mevzuata yer verilir.

Öğretmenler, Uzman Öğretici ve Usta Öğreticiler

Madde 19- Öğretmen, uzman ve usta öğreticiler, dengi okul yönetmeliklerinde belirtilen görevler ile zümre başkanı ve okul müdürünün vereceği görevleri yaparlar.

Rehber Öğretmen

Madde 20 -Koordinatör rehber öğretmenin vereceği işlerle birlikte Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliğinde belirtilen görevleri yaparlar.

Bulunduğu kurumun özelliklerini dikkate alarak diğer görevlerinin yanında:

- a) Özel eğitim gerektiren bireyin kendisini kabul etmesini sağlama, bireysel farklılıklarını anlama, gerçekçi olmayan tutumlarını değiştirme, temel problem çözme stratejilerini geliştirme ve ders dışı etkinliklere katılımını özendirme gibi çalışmalarını etkili bir şekilde yürütür.
- b) Aile eğitimi hizmetlerini ilgili personel, okul ve kurumlarla iş birliği yaparak plânlar.

c) Öğretmenler ve ilgili diğer personel ile iş birliği yaparak okulda kullanılacak öğrenci gelişim ve değerlendirme formlarının hazırlanmasında yardımcı olur.

Atölye/İşlik Öğretmeni ve Görevleri

Madde 21- İş eğitimi ve meslekî eğitim programı uygulayan kurumların atölyelerinde meslek dersleri atölye öğretmenlerince yürütülür. Ancak, gereksinim duyulması hâlinde atölyelerde yetenekli, deneyimli ve istekli öğretmenlere de görev verilebilir.

Atölye öğretmenlerinin görevleri şunlardır:

- a) Öğrencilerin başarımlarını (performans) düzeyine göre atölye dersi amaçlarını gerçekleştirir.
- b) Sorumluluğuna verilen atölyeyi yönetir. Atölyenin eşya, makine, avadanlık ve malzemelerinin bakım, onarım ve korunmasını sağlar, bunları kullanmaya hazır durumda bulundurur.
- c) Demirbaşlar için yardımcı demirbaş defteri tutar, gerektiğinde sayım ve kontrole hazır bulundurur.
- d) Atölyenin gereksinimi olan araç-gerecin zamanında sağlanması için ilgililerle iş birliği yapar.
- e) Nöbet çizelgesine göre nöbet tutar.
- f) Sorumlu bulunduğu atölye ile ilgili yazışmaları yaparak, imza için kurum müdürüne sunar.
- g) Atölyesinde görevli usta öğretici ve diğer personel arasında iş bölümü yapar, ilgili bilgi ve belgeleri atölye şefine sunar.
- h) Gerektiğinde okulun eğitim-öğretim hizmetlerinde kullanılacak araçların üretimini, sınav soru ve belgelerinin hazırlanmasını sağlar.

Atölye/İşlik Şefi ve Görevleri

Madde 22- Atölyeler arasındaki eş güdümü sağlamak üzere atölye öğretmenlerinden biri okul müdürünce atölye şefi olarak görevlendirilir.

Atölye şefinin görevleri şunlardır:

- a) Atölyeler arasında eş güdümlü çalışmayı sağlar.
- b) Atölye öğretmenlerinin gereksinimlerini belirler.
- c) Atölyeler arasında iş bölümü yapar, kurum yönetimine yazılı olarak sunar.
- d) Atölyelerde bulunan makine, avadanlık ve malzemelerin bakım, onarım ve korunmasını, bunların kullanıma hazır durumda bulundurulmasını sağlar.
- e) Atölyelerde yapılan işlerle ilgili kayıt tutulmasını sağlar.
- f) Uygulamalı eğitimin incelemeye ve araştırmaya dayalı olarak her türlü ders araç-gerecinden yararlanılarak yapılmasını, çeşitli ders araç-gerecinin atölyelerde bulundurulmasını, bunların zenginleştirilmesini sağlar.
- g) Atölyelerin temizliğinin öğrencilerle bir plân dahilinde yapılmasını ve çalışma yerinin temiz tutulmasının, iş alışkanlığının gerektirdiği bir davranış hâline getirilmesini sağlar.
- h) Atölye öğretmenleri ve usta öğreticilerin ders saatinin başlamasından önce gelmelerini ve ders saatinin sonunda gerekli kontrolleri yaparak öğrencilerden sonra çıkmalarını sağlar.
- i) İş kazaları, yangın ve diğer tehlikelere karşı gerekli güvenlik önlemlerini alır.

Okul Öncesi Öğretmeni ve Görevleri

Madde 23 -Okul öncesi öğretmenleri çalıştıkları kurumun özellikleri dikkate alınarak diğer görevlerinin yanında:

- a) Çocukların gelişimlerini çeşitli ölçek ve kontrol listeleri kullanarak özel eğitim öğretmenleri ile iş birliği içinde değerlendirir ve izler.
- b) Eğitsel tanıya bağlı olarak çocukların ilgi ve gereksinimlerine göre eğitim programlarının hazırlanmasında iş birliği yapar ve uygular.
- c) Aile rehberliği programlarında; ailelere çocuklarının gelişim özelliklerini tanıtır ve gelişimlerini destekleyici çalışmalar için bilgi verir.

Fizyoterapistin Görevleri

Madde 24- Fizyoterapistlerin görevleri şunlardır:

- a) Fiziksel iyileştirmeye (rehabilitasyon) gereksinim duyan engelli bireyleri değerlendirir, program hazırlar ve uygular.
- b) Fiziksel iyileştirmeye (rehabilitasyon) alınan engelli bireylerdeki gelişimleri takip ederek kaydeder.
- c) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.
- d) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.

Odyologun Görevleri

Madde 25- Odyologun görevleri şunlardır:

- a) İşitme, konuşma, lisan ve ses bozukluğu olan bireyleri tanırlar, değerlendirir, program hazırlar ve uygular.
- b) İşitme, konuşma, lisan ve ses bozukluğu olan bireylerin gelişimlerini takip ederek kaydeder.
- c) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.
- d) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlar ve uygulamada görev alır.

Çocuk Gelişimi ve Eğitim Uzmanı/Eğitimcisi ve Görevleri

Madde 26- Kurumda görevli çocuk gelişimi ve eğitimcisi aşağıdaki görevleri yapar:

- a) Engelli bireyleri fizikî, zihinsel ve sosyal gelişim bakımından inceler, yaş düzeylerine uygun gelişimlerini değerlendirir.
- b) Bireylerin gelişim özelliklerine göre bireysel eğitim programlarını hazırlar, eğitsel terapi çalışmalarına katılır, gelişimi değerlendirme yönünden destek olur.
- c) Bireyin gelişimi ve eğitimini izler, beklenen gelişimi gösteremeyen çocuklar için ilgili meslek elemanlarıyla iş birliği yapar.
- d) Alanı ile ilgili konularda ailelere ve öğretmenlere rehberlik eder. Çocuk gelişimi ve eğitimi ile ilgili broşür, kitapçık hazırlama çalışmalarına katılır.
- e) Çeşitli gelişim ölçeklerinin geliştirilmesi çalışmalarına katılır.
- f) Alanıyla ilgili araştırma ve inceleme yapar, gelişmeleri izler, bunlardan görevlerinde yararlanır.
- g) Kurumdaki diğer meslek elemanlarıyla ekip çalışması yapar ve görevlerine ilişkin kayıtları usulüne uygun şekilde tutar.
- h) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.

ı) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.

i) Kurum müdürünün vereceği hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

Psikologun Görevleri

Madde 27 - Kurumda görevli psikolog aşağıdaki görevleri yapar:

a) Atipik özellikleri, uyum güçlükleri, sorunları veya özürleri bakımından incelenmesi ve tanınması gereken bireyler için tanılama çalışması yapar.

b) Bu çalışmalar için gerekli psikolojik ölçmeleri yapar, yöntem ve teknikleri kullanır ve bunların sonuçlarını değerlendirir.

c) Bireylere kendi alanı ile ilgili olan psikolojik yardımları verir, gerekli terapi çalışmalarını yürütür.

d) Gerektiğinde bireylere çevrede psikolojik yardım veren başka kurum ve kuruluşlara yönlendirir.

e) Çevrede ve okullarda alanıyla ilgili araştırmalar yapar veya yapılanlara katılır. Sonuçları, önerileriyle birlikte ilgililere iletir.

f) Alanı ve bölümünün hizmetleriyle ilgili bilimsel gelişmeleri izler, uygulamalarında bunlardan yararlanır.

g) Kurumda diğer meslek elemanlarıyla ekip çalışması yapar ve görevlerine ilişkin gerekli kayıtları usulüne uygun şekilde tutar.

h) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.

ı) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.

i) Kurum müdürünün vereceği hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

Danışman

Madde 28 - Kurucu veya kurucu temsilcisi, gereksinim duyduğu alanlarda, kendisine veya genel müdüre/okul müdürüne bağlı olarak çalışacak danışmanlar görevlendirebilir.

Diğer Personel

Madde 29- Bu Yönetmelikte ve dengi okul mevzuatında görevleri belirtilmeyenler, genel müdürün, okul müdürünün ve müdür yardımcılarının vereceği görevleri yaparlar.

Kurullar

Madde 30- Okulda;

a) Yönetim kurulu,

b) Öğretmenler kurulu,

c) Şube öğretmenler kurulu,

d) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu,

e) Onur kurulu ile okul öğrenci kurulu,

f) Bireysel eğitim programları geliştirme kurulu

oluşturulur.

Yönetim Kurulu

Madde 31 -Yönetim kurulu; varsa genel müdürün, yoksa okul müdürünün başkanlığında okul müdürü ve müdür yardımcılarında oluşur. Kurul toplantılarına, toplantı konusuna göre eğitim-öğretimle görevli diğer görevliler de iştirak eder, görüş bildirir ve oylamaya katılır.

Kurulun görevleri, yönetim ve eğitim-öğretim etkinlikleri olmak üzere iki yönlüdür.

Yönetim kurulu ayda bir toplanarak bu Yönetmelikle kendisine verilen işlerle birlikte aşağıdaki görevleri yapar.

a)Eğitim-öğretim faaliyetleri ile ilgili değerlendirmeler yapar.

b)Birimlerce veya öğretmenlerce hazırlanan raporları incelemek, gerek görüldüğü takdirde bu raporların birleştirilmesi için alt komisyonlar kurar.

c)Alınan kararları ilgililere duyurur.

d)Kurumun yönetim, eğitim-öğretim faaliyetleri ile ilgili en üst karar organı olarak, dengi okullar mevzuatında başka bir kurul veya komisyonun kararına bağlanmamış konularda nihai kararı verir ve uygular.

e)Bu Yönetmelikte belirtilen kurul ve komisyonların toplantı tarihlerini okullar mevzuatını da dikkate alarak tespit eder.

f)Kurumun yönetim işlerini planlar.

Öğretmenler Kurulu

Madde 32 -Öğretmenler kurulu, benzeri okul mevzuatına göre çalışır ve verilen görevleri yapar.

Şube Öğretmenler Kurulu

Madde 33- Şube öğretmenler kurulu, aynı şubede dersi bulunan öğretmenlerden oluşur. Yönetimin kendine vereceği işlerle birlikte dengi okulların mevzuatında verilen görevleri yapar.

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yürütme Komisyonu

Madde 34- Komisyon, Rehberlik ve Psikolojik Hizmetler Yönetmeliğinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kurulur ve görev yapar.

Onur Kurulu ile Öğrenci Kurulu

Madde 35- Onur kurulu ile okul öğrenci kurulu, dengi okul mevzuatına göre kurulur ve çalışır.

Bireysel Eğitim Programları Geliştirme Kurulu

Madde 36 -Tıbbî tanılması yapılarak kuruma gelen özel eğitim gerektiren bireyin, eğitsel ve gelişimsel tanılmasının yapılarak alacağı eğitim programları ile yıllık amaçları tespit etme ve uygulamaları belli aralıklarla aylık, 3 aylık, 6 aylık ve yıllık değerlendirme hizmetlerini yaparak, programın bireye uygunluğu ve bireydeki gelişmeler konusunda rapor hazırlar.

Bu kurul, 18/1/2000 tarihli ve mükerrer 23937 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerine göre çalışır. Kurul, okul müdürü, çocuğun engeline göre; psikolog, çocuk gelişim ve eğitimi uzmanı veya eğitimcisi, fizyoterapist, odyolog , özel eğitim öğretmeni veya sınıf öğretmeni ve iş eğitim öğretmeninden oluşur.

Çocuk için belirlenecek programda ailenin de görüşü alınarak yıllık amaçlar belirlenir.

Kayıt-Kabul

Madde 37- Okullarda öğrenci kayıt-kabul işleri, aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Özel eğitim okullarına; orta veya ağır düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği olan çocukların zekâ testi sonucuna göre aday kaydı yapılır. rehberlik araştırma merkezlerinde yapılan test ve değerlendirmelere göre kayıt yapılır.

b) İşitme engelli bireylerin odyolojik ölçüm, tıbbî ve gelişimsel değerlendirmelerine göre okula aday kaydı yapılır ve katılacağı program belirlenir.

c) Beyin engelli (Sinir sisteminin zedelenmesi ile ortaya çıkan yetersizlik) ve yaygın gelişimsel bozukluğu olan bireyler (Otistik , hiperaktif , özgül öğrenme güçlüğü ve benzeri) ile görme ve işitme engelli bireylerin tıbbî tanılamaları ve değerlendirilmelerine göre okula aday kaydı yapılır.

Okul öncesi ve ilköğretim okulu aynı kurucuya ait ise; istekli okul öncesi öğrencileri doğrudan hazırlık sınıfına veya ilköğretim okulu birinci sınıfına, hazırlık sınıfı öğrencileri de doğrudan ilköğretim okuluna kaydedilirler.

Okul öncesi eğitim okulları ile ilköğretim okulu birinci sınıfına öğrenci alımında sınav yapılmaz.

d) Meslekî eğitim merkezi programlarına, ilköğretim diploması almış, eğitilebilir zihinsel engelli ve hafif olmak kaydıyla ikinci bir yetersizliği bulunan bireylerin aday kaydı yapılır.

e) İş eğitim merkezi programlarına, eğitim ve uygulama okuluna devam etmiş veya mezun olmuş, ağır ve öğretilbilir zihinsel engelli bireylerin aday kaydı yapılır.

Aday kaydı ile başvuranların sayısı, o sınıfa ait kontenjanı aşarsa noter huzurunda çekilen kur'a sonucuna göre öğrencilerin kesin kaydı yapılır.

Aday kaydı ve kesin kayıtlarda, çalışma takviminde belirtilen tarihlere uyulur.

Özel eğitim kurumlarında aday kaydı yapılırken bireyin takvim yaşından çok, gelişim özellikleri ve bireysel yetersizlik düzeyine bakılır.

Bireyin özür grubu ve düzeyi ile yaşı dikkate alınarak düzey gruplarına göre sınıflar oluşturulur.

f) Destek eğitim programına, herhangi bir okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim kurumuna veya kaynaştırma programına devam eden özel eğitim gerektiren bireylerin kaydı yapılır. Yaş sınırlaması yoktur.

g) Bireysel eğitim ve iyileştirme (rehabilitasyon) eğitim programına; okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim programlarına devam edemeyen özel eğitim gerektiren bireylerin kaydı yapılır. Yaş sınırlaması yoktur.

h) Bilim ve sanat merkezlerine, zekâ ve yetenek ölçüm testleri sonucuna göre saptanmış üstün veya özel yeteneği olan öğrencilerin kaydı yapılır.

Okul Değişirme

Madde 38 - Okul değişirme ile ilgili işlemler, Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ile Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır.

Ara sınıflarından okul değişirmek üzere başvuranların sayısı, o sınıfa ait kontenjanı aşarsa:

a) Noter huzurunda çekilen kur'a sonucuna göre kesin öğrenci kaydı yapılır.

b) Öğrencilerin bitirdiği sınıfın öğretim programındaki derslerden, okulca yapılacak eğitsel değerlendirme sonucundaki sıralama ile öğrenci kaydı yapılır.

c) Başvuru tarihi sırasına göre öğrenci kaydı yapılır.

Normal ilköğretim okullarında özür grubundan dolayı başarı gösteremeyenler, (Sağlık raporu veya Rehberlik ve Araştırma Merkezinin test sonuçlarına göre) düzeylerine uygun sınıflara yerleştirilmek üzere okula kaydedilirler.

Özel, Özel eğitim okullarında okuyan bireylerden kaynaştırma eğitimine hazır olan bireylerin eğitim ve gelişim becerilerinin "durum bildirir raporla" normal okullara nakli yapılabilir.

Öğrenci Ücretleri

Madde 39 - Öğrenci ücretlerinin tespit ve tahsili, , 4/6/1988 tarihli ve 19832 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılır.

Özel eğitim okulları, verdikleri eğitimin şekline göre ücretlerini tespit ve ilân ederler. Buna göre; ücret ilânında, bireysel eğitim, TL/seans olarak, grup eğitimi, okul eğitimi TL/aylık olarak belirtilir.

Ücretsiz Okutulacak Öğrenciler

Madde 40- Okulda ücretsiz okutulacak öğrenciler, 3.4.1991 tarihli ve 20834 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Okuyacak Öğrenciler Hakkında Yönetmelik esaslarına göre tespit edilir.

Kurum; adı geçen yönetmelik hükümlerini yerine getirdikten sonra ayrıca Bakanlıktan izin alınması koşuluyla daha fazla ücretsiz öğrenci okutabilir.

Haftalık Ders Dağıtım Çizelgesi ve Eğitim-Öğretim Programı

Madde 41- Okulda; dengi özel eğitim okullarına ait haftalık ders çizelgesi ve öğretim programları uygulanmakla beraber okul müdürlüklerince hazırlanan; dengi okulların haftalık ders çizelgesinde yer almayan farklı derslerin yer aldığı haftalık ders çizelgesi ve öğretim programları da Bakanlıkça onaylanması hâlinde uygulanabilir. Farklı derslerin yer aldığı haftalık ders çizelgesi ve öğretim programları uygulayan okullar, çizelge ve programa Bakanlık onay tarih ve sayısını yazarlar.

Bireysel eğitim ve iyileştirme (rehabilitasyon) programları, haftalık ders dağıtım çizelgesine ve eğitim programlarına eklenmelidir.

Sınıf Mevcutları

Madde 42- Okuldaki sınıf mevcutları; Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesinde belirtilen öğrenci sayısından fazla olamaz.

Ders ve Yardımcı Ders Kitapları

Madde 43 - Özel eğitim kurumlarında okutulacak ders kitapları, Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilir. Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenmeyen hiçbir ders kitabı okullarda kullanılamaz.

Ders kitabı dışındaki diğer eğitim araç ve gereçlerinin kullanımı, Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda olur.

Ders Saati Süreleri

Madde 44 - Her ders saati, okulun öğretim düzeyine göre okul öncesi eğitim okullarında grup eğitimi 30, ilköğretim ve orta öğretim okullarında, iş/meslekî eğitim, bireysel eğitim ve iyileştirme (rehabilitasyon) programları ile seanslı grup eğitiminde 40 dakikadır. Blok ders yapılamaz. Rehabilitasyon programı en fazla 60 dakikaya kadar uzatılabilir.

Öğrenci Başarısını Değerlendirme

Madde 45- Özel eğitim okullarında bireyin başarısı, değerlendirme ve gelişim formları ile ölçüt bağımlı ölçü araçlarına göre yapılır.

Öğrenci başarısının tespitinde;

a)8/6/2004 tarihli ve 25486 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliğine,

b)27/8/2003 tarihli ve 25212 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine,

c) Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğine uyulur.

Ödev ve Projeler

Madde 46 -Ödev ve projeler, dengi okul yönetmeliği hükümleri çerçevesinde verilir, teslim alınır ve değerlendirilir.

Sosyal Etkinlikler

Madde 47 - Okullarda yapılacak sosyal etkinliklerde, 13.1.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin hükümleri uygulanır.

Diploma ve Sertifika

Madde 48- Özel eğitim okullarında ilköğretim ve orta öğretim programını bitirenlere diploma verilir. Eğitim ve uygulama okulu, iş eğitim merkezi ve meslekî eğitim merkezi programını bitirenlere diploma/sertifika verilir.

Diploma-Sertifika Notu ve Derecesi

Madde 49- Diploma-sertifika notu ve derecesinin tespiti, dengi okul yönetmeliğine göre yapılır.

Diploma ve Sertifika Tarihi

Madde 50- Diploma ve sertifika tarihi, dengi okul yönetmeliklerinde belirtildiği şekilde tespit edilir.

Okul Birincileri

Madde 51 - Okul birincisinin seçimi, dengi okul yönetmeliğine göre yapılır.

Devam-Devamsızlık

Madde 52- Özel eğitimde süreklilik esastır. Ders yılının süresi, derslerin başladığı günden sona erdiği güne kadar okulun açık bulunduğu günler sayılarak hesaplanır.

Bireyin okula devam edemediği günlerde alması gereken bireysel ve iyileştirme (rehabilitasyon) programı, özel eğitimde süreklilik ilkesine göre ailenin isteğine bağlı olarak telâfi edilir. Bireysel, grup ve iyileştirme (rehabilitasyon) programları, tatil günlerinde de devam eder.

Devam-devamsızlıklarla ilgili tüm işlemlerde, dengi okul yönetmeliğinde belirtilen hükümler uygulanır.

Sosyal Tesisler

Madde 53 - Okulda bulunan sosyal tesisler (EK-1/b)'de belirtilir.

Kütüphane

Madde 54 - Okulun bünyesinde ilgili yönetmeliğe göre düzenlenmiş kütüphane bulunur.

Sağlık Hizmetleri

Madde 55- Okulda sağlık hizmetlerini yerine getirmek üzere yeterli sayıda doktor ve sağlık personeli görevlendirilir.

Okulda acil durumlarda başvurmak üzere;

- a) Doktor bölümlü sağlık odası,
- b) İlk yardım dolabı,
- c) Kurumca hazırlanan ilk yardım talimatı,
- d) İlk yardım için gerekli araç-gereç ve sedye,
- e) Hastanın en kısa zamanda en yakın sağlık kuruluşuna götürülmesi için araç,
- f) Okul yatılı ise hemşire

hazır bulunur.

Öğrencilerin belli zaman aralıklarında sağlık kontrollerinden geçirilmesi için gerekli önlemler alınır.

Okul-Aile Birliği Çalışmaları

Madde 56 - Okulda kurulacak olan okul aile birliği çalışmalarında, 31.5.2005 tarihli ve 25831 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul-Aile Birliği Yönetmeliği esas alınır.

Okul Çevre İş Birliği

Madde 57 - Okul çevre iş birliği, okulun aynı zamanda çevrenin kültür merkezi olması esassından hareket edilerek sağlanır.

Okul çevresindeki kültür ve sanat etkinliklerini izler ve onlardan yararlanır.

Okulun yakın çevresinde oturanların, kültür ve sanat etkinliklerinde okulun tesislerinden yararlanması sağlanabilir.

Okul Binalarının Kullanılması, Korunması ve Güvenlik Önlemleri

Madde 58- Okul binaları, eğitim-öğretim hizmetleri dışında başka bir amaçla kullanılamaz.

Millî Eğitim Bakanlığı Koruyucu Güvenlik Özel Talimatı ve Millî Eğitim Bakanlığı Binalarını Yangından Koruma Yönergesi çerçevesinde, gelişen ve değişen teknolojilere uygun olarak gerekli güvenlik önlemleri alınır.

Okulda, gece ve gündüz emniyeti sağlamak için yeterli sayıda güvenlik görevlisi görevlendirilir. Nöbetçi öğretmenler, öğrencilerin güvenliğini sağlayacak önlemleri almak ve kontrol etmekle görevlidir.

Kılık-Kıyafet

Madde 59- Okulların; yönetici odaları, kurucu odası, derslik, yemekhane, kantin ve spor salonu gibi her türlü bina, tesis ve kampüsünde; kurucu, kurucu temsilcisi, yönetici, öğretmen, uzman ve usta öğreticiler, diğer personel ile öğrenciler hakkında; 7.12.1981 tarihli ve 17537 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı ile Diğer Bakanlıklara Bağlı Okullardaki Görevlilerle Öğrencilerin Kılık-Kıyafetlerine İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Tutulacak Defter ve Dosyalar

Madde 60 - Okullarda tutulması zorunlu olan defter, dosya ve çizelgeler, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde tutulur.

Özel eğitim okullarında eğitim şekline göre ayrıca;

a) Defterler;

1)Bireysel Eğitim-İyileştirme (Rehabilitasyon) Programı Öğrenci Kayıt Defteri,

2)Destek Eğitim Öğrenci Kayıt Defteri,

3)Erken Çocukluk Eğitim Öğrenci Kayıt Defteri,

4)Okul Öncesi ve/veya Hazırlık Sınıfı Öğrenci Kayıt Defteri,

5)Eğitim ve Uygulama Okulu Öğrenci Kayıt Defteri,

6)İlköğretim Öğrenci Kayıt Defteri,

7)İş Eğitim Merkezi Öğrenci Kayıt Defteri,

8)Meslekî Eğitim Öğrenci Kayıt Defteri,

b)Çizelgeler ve Dosyalar;

- 1)Öğrenci Gelişim Dosyası,
 - 2)Öğrenci Değerlendirme Dosyası,
 - 3)Öğrenci Gelişim ve İzleme Dosyası,
 - 4)Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Dosyası,
 - 5)Öğrenci Seviye Geçiş Dosyası,
 - 6)Aile Eğitimi Dosyası
- bulunur.

Okulun Gelir Kaynakları

Madde 61 - Gelir kaynakları şunlardır:

- a)Öğrenci ücretleri
- b)Diğer gelirler

Aday Öğretmenler

Madde 62 - Aday öğretmen, uzman ve usta öğreticiler hakkında Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ile Özel Öğretim Kurumlarında Görevlendirilen Personelin Adaylık İşlemleri ile Sicil ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönerge hükümleri uygulanır.

Öğretmenlerin İş Başında Eğitimi

Madde 63- Kurumlar öğretmenlerini yetiştirmek için gerekli önlemleri alır. Ayrıca öğretmenler Bakanlıkça açılacak hizmet içi eğitim kurslarına katılırlar. Bünyesinde alanında bilim uzmanı veya doktora yapmış uzman çalıştıran kurumlar, hizmet içi eğitim kursları düzenleyerek öğretmenlerini ve usta öğreticileri hizmet içi eğitimden geçirebilirler. Diğer kurumlar ise üniversitelerle iş birliği yaparak hizmet içi eğitim kurslarında öğretmenlerini geliştirebilirler. Hizmet içi eğitim programları, süresi ve tarihi valiliğe gönderilip onay alınır.

Mevzuat Hükümleri

Madde 64 - Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan konularda, dengi benzeri kurumların ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

İç Yönetmelik

Madde 65- Her özel, özel eğitim okul yönetimi; bu Yönetmelik doğrultusunda, birimleri, personelini, kayıt-kabulü ve nakiller ile diğer maddelerdeki seçeneklerden, uygulayacakları hükümleri alarak okullarının iç yönetmeliğini hazırlar. Bu Yönetmelik maddelerinden farklı uygulama yapacak olan özel okullar yönetmeliklerinin farklı maddelerini Talim ve Terbiye Kurulunca onaylanmak üzere Bakanlığa gönderir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL, ÖZEL EĞİTİM KURSLARI YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, özel, özel eğitim kurslarındaki eğitim-öğretimi, yönetimi, öğrenci kayıt ve kabulü, öğretim programlarını, çalışma sürelerini, başarının değerlendirilmesini ve işleyiş esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, özel, özel eğitim kurslarının eğitim-öğretimi, yönetimi, öğrenci kayıt ve kabulü, öğretim programlarını, çalışma sürelerini ve başarının değerlendirilmesini kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 30.4.1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 22'nci maddesine, 8.6.1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 27'nci maddesine ve 30.5.1997 tarihli ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

Millî eğitim müdürlüğü: Özel, özel eğitim kursunun bağlı bulunduğu il/ilçe millî eğitim müdürlüğünü,

Özel, özel eğitim kursu: 625 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan özel, özel eğitim kursunu,

Kurum: Özel, özel eğitim kursunu,

Kurucu: Kursun sahibini,

Kurucu temsilcisi: Tüzel kişiliği haiz kurucular tarafından görevlendirilen ve Bakanlığa karşı kurucuyu temsil eden kişiyi,

Genel müdür: Aynı kişi veya kuruluşa ait birden fazla özel öğretim kurumunun genel müdürünü,

Kurs personeli;

1)Müdür: Özel, özel eğitim kursunun müdürünü,

2)Öğretmen: Özel, özel eğitim kursunda görev yapan kadrolu veya ücretli öğretmeni,

3)Uzman öğretici: Alanında yüksek öğrenim görmüş öğreticiyi,

4)Usta öğretici: Alanında öğrenim gördüğünü belgelendirenler veya alanında sertifika sahibi olan en az orta öğretim mezunu olan ve öğretmenlerinin denetiminde çalışan kişiyi,

5)Fizyoterapist: Fizik tedavi ve rehabilitasyon yüksek okulu mezunu olan kişiyi,

6)Çocuk gelişimi ve eğitimcisi: Üniversitelerin çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmenliği veya çocuk gelişimi ve eğitimi/sağlığı alanlarında lisans eğitimi almış bireylere, ailelere ve öğretmenlere bireylerin her türlü gelişim durumlarına ilişkin sorunların çözümünde gerekli önlemlerin alınmasını ve gelişimlerin izlenmesini sağlayan kişiyi,

7)Rehber öğretmen: Talim ve Terbiye Kurulunca belirlenen yüksek öğretim programlarından birini tamamlamış, öncelikle özel eğitim alanında yüksek lisans yapmış veya özel eğitim alanında hizmet içi eğitim programlarına katılmış kişiyi,

8)Okul öncesi eğitim öğretmeni: Talim ve Terbiye Kurulunca belirlenen yükseköğretim programlarından birini tamamlamış, öncelikle özel eğitim alanında hizmet içi eğitim programlarına katılmış kişiyi,

9)Çocuk gelişimi ve eğitim uzmanı: Çocuk gelişimi ve eğitimi alanında veya özel eğitim alanında yüksek lisans veya doktora yapmış kişiyi,

10) Odyolog : Odyoloji alanında “ Odyolog veya Eğitim Odyoloğu ” unvanı alan kişileri,

11)Psikolog: Üniversitelerin psikoloji alanında lisans eğitimi almış veya “Psikolog” unvanı alan atipik ve uyum güçlüğü olan bireylere tanılama ve terapi hizmetleri veren kişiyi,

Özel eğitim: Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ve sosyal gereksinimlerini karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile özel eğitim gerektiren bireylerin bireysel yeterliliklerine dayalı, gelişim özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi,

Program: Kurumların bünyesinde açılan ve değişik özür gruplarını kapsayan Bakanlıkça onaylı; adı, düzeyi ve süresi programın özelliğine göre belirlenen eğitim-öğretim ve rehabilitasyon programlarını,

Grup: Yaş, eğitim ve özür grubuna göre oluşturulan sınıfı,

Haftalık ders çizelgesi: Gruplara göre derslerin yapılacağı gün ve saatleri gösteren çizelgeyi,

Dönem: Bireyin gelişim özellikleri ve bireysel yeterlilikleri ile eğitim gereksinimleri doğrultusunda programın uygulanması gereken süreyi,

Erken çocukluk dönemi: Özel eğitim gereksinimleri belirlenmiş, 0-36 ay arasındaki çocuklar için ailenin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi temeline dayalı olarak evde ve kurumda özel eğitim ve gelişimsel iyileştirme (rehabilitasyon) hizmetlerinin verildiği programı,

Okul öncesi eğitimi: Özel eğitim gereksinimleri belirlenmiş, 37-72 ay arasındaki çocuklar için bireysel yeterliliklerine dayalı gelişim özellikleri dikkate alınarak hazırlanmış bireysel ve grup eğitimi programı,

Destek eğitim: Okullarda okuyan ve/veya kaynaştırma programına alınan özel eğitim gerektiren bireylerin özür grubuna göre akademik ve psiko -sosyal, konuşma, zihinsel, görsel, işitsel, fiziksel gelişimleri dikkate alınarak hazırlanmış bireysel destek eğitimi programını,

Özel eğitim gerektiren birey: Çeşitli nedenlerle bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından beklenen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireyi,

1)Zihinsel öğrenme yetersizliği: Zihinsel gelişim yetersizliğinden dolayı, bireyin eğitim başarısının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde, hafif-orta-ağır düzeyde etkilenmesi durumunu,

a)Hafif düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği: Bireyin, temel okuma-yazma ve sayma becerilerini kazanmasında ortaya çıkan gecikme durumunu,

b)Orta düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği: Bireyin, gecikmeli bir konuşma ve dil gelişimi, sosyal, duygusal veya davranış problemleri ile temel okuma-yazma ve sayma becerilerini kazanmasında ortaya çıkan gecikme durumunu,

c)Ağır düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği: Bireyin, ciddi biçimde konuşma ve dil gelişimi güçlüğü, sosyal, duygusal veya davranış problemleri ile temel öz bakım becerilerini öğrenmesinde ortaya çıkan gecikme durumunu,

2)İşitme yetersizliği: İşitme duyarlılığının kısmen veya tamamen yetersizliğinden dolayı konuşmayı edinmede, dili kullanmada ve iletişimde güçlük nedeniyle bireyin eğitim başarısının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

3)Görme yetersizliği: Görme gücünün kısmen ya da tamamen yetersizliğinden dolayı bireyin eğitim başarısının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

4)Ortopedik yetersizlik: İskelet, kas ve eklemlerdeki hastalık, bozukluk ve yetersizlikten dolayı bireyin eğitim başarısının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

5)Sinir sisteminin zedelenmesi ile ortaya çıkan yetersizlik (Beyin özürü): Gelişim sürecinde oluşan nörolojik bozukluğun, bireyin eğitim başarısını (performansını) ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkilemesi durumunu,

6)Dil ve konuşma güçlüğü: Sözel iletişimde farklı düzey ve biçimlerde ortaya çıkan aksaklıklar ve düzensizlikler nedeniyle dili kullanma, konuşmayı öğrenme ve iletişimdeki güçlüklerin, bireyin eğitim başarısını (performansını) ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkilemesi durumunu,

7)Özel öğrenme güçlüğü: Yazılı ya da sözlü, dili anlamak ya da kullanabilmek için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde ya da birkaçında ortaya çıkan ve dinleme, konuşma, okuma, yazma, heceleme, dikkat yoğunlaştırma ya da matematiksel işlemleri yapmada yetersizlik nedeniyle bireyin eğitim başarımını (performansını) ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

8)Birden fazla alanda yetersizlik: Gelişim dönemi içerisinde, bireyin eğitim başarımını (performansını) ve sosyal uyumunu ciddi bir şekilde ve olumsuz yönde etkileyen, birden fazla alanda görülen yetersizlik durumunu,

9)Duygusal uyum güçlüğü: Sağlık durumu, zihinsel, duygusal faktörler tarafından açıklanamayan; bireyin kendisiyle ve çevresiyle dengeli, doyurucu ilişki kurma ve sürdürmede güçlük çekme, genel bir mutsuzluk ve depresyon hâli ya da bireysel veya okul problemleri ile ilgili korku, tırnak yeme, parmak emme gibi fiziksel belirtiler gibi özelliklerinden bir veya birden fazlasının uzunca bir süre ortaya çıkması nedeniyle eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

10)Süreçen hastalık: Gelişim dönemi içerisinde, bireyin, sürekli bakım ve tedavi gerektiren hastalığı nedeniyle eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

11)Otizm: Genellikle erken çocukluk döneminde, bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun, sözlü-sözsüz iletişim boyutunda olumsuz ve ciddi biçimde etkilenmesi durumunu,

12)Sosyal uyum güçlüğü: Riskli yaşam koşulları, madde bağımlılığı, yetersiz beslenme, göç, suç işleme, suça yönelme, çalışma, ihmal, istismar, terk edilme ve dil farklılığı gibi nedenlerden dolayı bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

13)Üstün veya özel yetenek: Akademik alanda ve/veya sanat alanındaki yetenekleri açısından akranlarına göre üst düzeyde başarı (performans) gösterme durumunu,

Uygulama evi: Ev ortamına uyum ve günlük yaşam becerilerini geliştirmek amacıyla mutfak ve oturma odası şeklinde düzenlenmiş ortamı,

Bireysel eğitim: Engelli bireylerin, dil ve konuşma, zihinsel, işitsel, görsel, fiziksel, motor ve duygusal becerilerinin geliştirilmesi için yapılan bire bir eğitimi,

Seans (Ders saati): Engelli bireyin aldığı en az 40 dakikalık bireysel eğitim, iyileştirme (rehabilitasyon) veya grup eğitim süresini,

Seanslı grup eğitimi: Yarım veya tam günlük eğitim programını alamayan özel eğitim gerektiren bireyler için özür grubuna göre en az bir seanslık grup programını,

Aile eğitimi: Özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitim sürecinin her boyutuna ailelerin aktif katılımı ve katkısının sağlanması için hazırlanmış programı,

Fizyoterapi: Doğuştan veya sonradan meydana gelen motor ve duyu fonksiyon kayıplı bireyin, fiziksel yetersizliklerinin iyileştirilmesi amacıyla hareket, kuvvet, denge ve koordinasyonunu artırarak kas iskelet sisteminin fonksiyonlarını geliştirmek, hareket yetersizliklerini azaltmak, fiziksel uyum sağlamak ve fonksiyonel kapasiteyi geliştirmek amacıyla kişilere göre değişen özel egzersiz programlarını,

İyileştirme (Rehabilitasyon): Özel eğitim gerektiren bireyin bedensel, fiziksel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal becerilerindeki çeşitli derecelerde oluşan fonksiyon kayıplarının giderilmesi veya var olan güç ve yeteneklerinin geliştirilerek fiziksel, psikolojik, gelişimsel, eğitsel ve mesleki yönden mevcut kapasitelerinin en üst düzeye çıkarılması için yapılan çalışmaları,

Rehberlik ve araştırma merkezi: Özel eğitim gerektiren bireyleri belirleyen, inceleyen, tanılayan, yerleştirilebilecekleri en uygun eğitim ortamını öneren, destek eğitim ile rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini yürüten resmî kurumu,

Gelişimsel ve eğitimsel değerlendirme ölçekleri: Bireyin gelişimsel düzeyini ve eğitimsel düzeyini, yeterlilik ve yetersizlik düzeyini ölçen ölçekleri

ifade eder .

Kursun Amacı

Madde 5- Kursun amacı;

a) Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak engelli bireylerin; ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda, genel ve meslekî eğitim görme haklarını kullanabilmelerini,

b) Özel eğitim gerektiren bireylerin öğrenciyi merkez alan bir yaklaşımla hazırlanan programlarla konuşma ve dil gelişim güçlüğü, zihinsel, fiziksel, duyuşal, görsel, sosyal, duyuşal veya davranış problemleri ile temel öz bakım becerilerini, bağımsız yaşam becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını

sağlamaktır.

Kursta Görevlendirilecek Personel

Madde 6- Kursta;

a) Müdür,

b) Müdür yardımcısı (Kontenjanı 150 kursiyerden fazla olan kurslarda zorunlu),

c) Gerekli koşullar oluşturulduğunda, genel müdür ve genel müdür yardımcısı,

d) Zihinsel engelliler eğitimi için zorunlu personel;

1) Özel eğitim sınıf öğretmeni,

2) Rehber öğretmen veya psikolog,

3) Okul öncesi öğretmeni/ Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni veya uzmanı,

e) Otistik bireylerin eğitimi için zorunlu personel;

1) Özel eğitim sınıf öğretmeni,

2) Rehber öğretmen veya psikolog,

3) Okul öncesi öğretmeni/ Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni veya uzmanı,

f) İşitme engelli bireylerin eğitimi için zorunlu personel;

1) Özel eğitim sınıf öğretmeni,

2) Rehber öğretmen veya psikolog,

3) Okul öncesi öğretmeni/ Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni veya uzmanı,

g) Bedensel engellilerin eğitimi için zorunlu personel;

1) Özel eğitim sınıf öğretmeni,

2) Rehber öğretmen veya psikolog,

3) Fizyoterapist,

4) Okul öncesi öğretmeni/ Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni veya uzmanı,

h) Görme engelli bireylerin eğitimi için zorunlu personel;

1) Özel eğitim sınıf öğretmeni,

- 2) Rehber öğretmen veya psikolog,
- 3) Okul öncesi öğretmeni/ Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmeni veya uzmanı,
- i) Zorunlu olmayıp isteğe bağlı personel;

- 1) Branş öğretmenleri (müzik, resim, beden eğitimi, iş ve teknik eğitimi),
- 2) Uzman ve usta öğretici,
- 3) Odyolog veya eğitim odyoloğu ,
- 4) İşitme-konuşma terapisti,
- 5) Okul öncesi eğitimi öğretmeni,
- 6) Fizyoterapist

görevlendirilir.

Fizyoterapi gerektiren bireylerin kayıtlarını yapabilmeleri için kurslarda fizyoterapist zorunlu personel olarak görevlendirilir.

Okul Öncesi Öğretmeni ve Görevleri

Madde 7 - Okul öncesi öğretmenleri, çalıştıkları kurumun özellikleri dikkate alınarak diğer görevlerinin yanında:

- a) Çocukların gelişimlerini çeşitli ölçek ve kontrol listeleri kullanarak özel eğitim öğretmenleri ile iş birliği içinde değerlendirir ve izler.
- b) Eğitsel tanıya bağlı olarak çocukların ilgi ve gereksinimlerine göre eğitim programlarının hazırlanmasında iş birliği yapar ve uygular.
- c) Aile rehberliği programlarında; ailelere çocuklarının gelişim özelliklerini tanıtır ve gelişimlerini destekleyici çalışmalar için bilgi verir.

Fizyoterapist ve Görevleri

Madde 8- Fizyoterapistlerin görevleri şunlardır:

- a) Fiziksel iyileştirmeye (rehabilitasyon) gereksinim duyan engelli bireyleri değerlendirir, program hazırlar ve uygular.
- b) Fiziksel iyileştirmeye (rehabilitasyon) alınan engelli bireylerdeki gelişimleri takip ederek kaydeder.
- c) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.
- d) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.

Odyolog/ Eğitim Odyoloğu ve Görevleri

Madde 9- Odyolog /eğitim odyoloğunun görevleri şunlardır:

- a) İşitme, konuşma, lisan ve ses bozukluğu olan bireyleri tanırlar, değerlendirir, program hazırlar ve uygular.
- b) İşitme, konuşma, lisan ve ses bozukluğu olan bireylerin gelişimlerini takip ederek kaydeder.
- c) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.
- d) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlar ve uygulamada görev alır.

Çocuk Gelişimi ve Eğitim Uzmanı/Eğitimcisi ve Görevleri

Madde 10- Kurumda görevli çocuk gelişimi ve eğitimcisi aşağıdaki görevleri yapar:

- a) Engelli bireyleri dil ve konuşma, fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişim bakımından inceler, yaş düzeylerine uygun gelişimlerini değerlendirir.
- b) Bireylerin gelişim özelliklerine göre bireysel eğitim programlarını hazırlar, eğitsel terapi çalışmalarına katılır, gelişimi değerlendirme yönünden destek olur.
- c) Bireyin gelişimi ve eğitimini izler, beklenen gelişimi gösteremeyen çocuklar için ilgili meslek elemanlarıyla iş birliği yapar.
- d) Alanı ile ilgili konularda ailelere ve öğretmenlere rehberlik eder. Çocuk gelişimi ve eğitimi ile ilgili broşür, kitapçık hazırlama çalışmalarına katılır.
- e) Çeşitli gelişim ölçeklerinin geliştirilmesi çalışmalarına katılır.
- f) Alanıyla ilgili araştırma ve inceleme yapar, gelişmeleri izler, bunlardan görevlerinde yararlanır.
- g) Kurumdaki diğer meslek elemanlarıyla ekip çalışması yapar ve görevlerine ilişkin kayıtları usulüne uygun şekilde tutar.
- h) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.
- i) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.
- i) Kurum müdürünün vereceği, hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

Psikologun Görevleri

Madde 11 - Kurumda görevli psikolog aşağıdaki görevleri yapar:

- a) Atipik özellikleri, uyum güçlükleri, sorunları veya özürleri bakımından incelenmesi ve tanınması gereken bireyler için tanılama çalışması yapar.
- b) Bu çalışmalar için gerekli psikolojik ölçmeleri yapar, yöntem ve teknikleri kullanır ve bunların sonuçlarını değerlendirir.
- c) Bireylere kendi alanı ile ilgili olan psikolojik yardımları verir, gerekli terapi çalışmalarını yürütür.
- d) Gerektiğinde bireylere çevrede psikolojik yardım veren başka kurum ve kuruluşlara yönlendirir.
- e) Çevrede ve okullarda alanıyla ilgili araştırmalar yapar veya yapılanlara katılır. Sonuçları, önerileriyle birlikte ilgililere iletir.
- f) Alanı ve bölümünün hizmetleriyle ilgili bilimsel gelişmeleri izler, uygulamalarında bunlardan yararlanır.
- g) Kurumda diğer meslek elemanlarıyla ekip çalışması yapar ve görevlerine ilişkin gerekli kayıtları usulüne uygun şekilde tutar.
- h) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.
- i) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.
- i) Kurum müdürünün vereceği hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

Kayıt-Kabul Esasları

Madde 12- Kurslara;

- a) İlköğretim ve orta öğretim kurumlarında okuyan, mezun olan veya ayrılan özel eğitim gerektiren bireyler,
- b) Okul öncesi eğitim çağındaki (0-6 yaş) özel eğitim gerektiren bireyler,
- c) Resmi özel eğitim kurumlarından yararlanamayacak düzeyde ağır engelli bireyler alınır.

Kayıt-Kabulde İstenecek Belgeler

Madde 13- Kayıt olacak bireylerden;

- a) Özel eğitim gerektiren bireyin, gelişimsel ve eğitsel tanısının rehberlik ve araştırma merkezlerinden gelişimsel ve tıbbî tanısının ise sağlık kurumlarından alınan test sonuçları belgesi,
- b) Nüfus cüzdanı,
- c) İkamet belgesi,
- d) 4 adet fotoğraf,
- e) Yürürlükten kaldırıldı. **(28.12.2005/26037 RG)**

istenir.

Dönem

Madde 14- Özel eğitim gerektiren birey için kurs süresi, bireyin performansına dayalı olarak hazırlanan bireyselleştirilmiş eğitim programına göre belirlenir. Bireyin öğrenme hızına göre kurs süresi uzatılabilir. Her dönemde eğitime alınacak olan bireylerin listeleri, kurs müdürlüğüne kurumun doğrudan bağlı bulunduğu il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderilir.

Grup

Madde 15- Her dönemde eğitime başlayan bireyler; yaş, öğrenim, özür grubu ve düzeyi, öğrencinin yeterliliği - yetersizliği ve gereksinimlerine göre gruplandırılır. Gruplardaki öğrenci sayıları, özür gruplarına göre farklılık gösterir. Grup birey sayısı, Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesinde belirtildiği şekilde düzenlenir.

Öğretmenler Kurulu

Madde 16- Kurslarda öğretmenler kurulu, kurs müdürünün başkanlığında öğretmenler, uzman öğreticiler ve usta öğreticilerin katılımıyla oluşturulur.

Bireysel Eğitim Programları Geliştirme Kurulu

Madde 17 - Tıbbi tanılması yapılarak kuruma gelen özel eğitim gerektiren bireyin, eğitsel ve gelişimsel tanılmasının yapılarak alacağı eğitim programları ile yıllık amaçları tespit etme ve uygulamaları belli aralıklarla (aylık, 3 aylık, 6 aylık ve yıllık) değerlendirme hizmetlerini yaparak, programın bireye uygunluğu ve bireydeki gelişmeler konusunda rapor hazırlar.

Bu kurul, 18/1/2000 tarihli ve mükerrer 23937 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerine göre çalışır. Kurul, okul müdürü, çocuğun engeline göre; psikolog, çocuk gelişim ve eğitimi uzmanı veya eğitimcisi, fizyoterapist, odyolog /eğitim odyoloğu , özel eğitim öğretmeni veya sınıf öğretmeni ve iş eğitim öğretmeninden oluşur. Çocuk için belirlenecek programda ailenin de görüşü alınarak yıllık amaçlar belirlenir.

Günlük Çalışma Saatleri

Madde 18- Kursların günlük çalışma süresi 08.00 ile 19.00 saatleri arasında yapılır. Bu süre yaz uygulaması süresince saat 21.00'e kadar uzatılabilir. Bir ders saati (seans) süresi 40 dakikadır. Rehabilitasyon programı en fazla 60 dakikaya kadar uzatılabilir.

Örgün eğitime devam eden engelli öğrencilere verilen destek eğitimi, okulun saatleri dışında yapılır.

Kurslarda resmî bayram günlerinde öğretim yapılmaz.

Personelin, çalışma sürelerinde 22/5/2005 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanır.

İzleme ve Değerlendirme

Madde 19- Gelişimsel ve eğitimsel değerlendirme ölçekleri en az 6 aylık periyotlar hâlinde kullanılarak bireyin bir yılın sonunda geldiği düzey, EK-1 forma işlenir. Bireyin son değerlendirilmesindeki veriler dikkate alınarak bir sonraki yılın programına devam edip etmeyeceği, edecekse hangi düzeyden itibaren devam edeceği belirlenir.

İzleme ve değerlendirme ekibi; Çocuk gelişimi ve eğitimi uzmanı veya öğretmeni, fizyoterapist, psikolog veya rehber öğretmen, özel eğitim öğretmeni veya sınıf öğretmeni, odyolog/eğitim odyoloğu, iş eğitimi öğretmenlerinden engelli bireyin eğitsel tanısına göre en az 3 meslek elemanından oluşur.

Devam-Devamsızlık

Madde 20- Kursa devam zorunludur. Bireyin kursa devam edemediği günlerde alması gereken bireysel ve iyileştirme (rehabilitasyon) programı, özel eğitimde süreklilik ilkesine göre ailenin isteğine bağlı olarak telâfi edilir.

Tutulacak Defter ve Dosyalar

Madde 21- Kurs müdürlüklerinde tutulacak defter ve dosyalar şunlardır.

a) Defterler:

- 1) Öğrenci Kayıt Defteri.
- 2) Destek Eğitim Öğrenci Kayıt Defteri.
- 3) Gelen Giden Evrak Kayıt Defteri.
- 4) Evrak Zimmet Defteri.
- 5) Öğrenci Yoklama Defteri.
- 6) Teftiş Defteri.
- 7) Demirbaş Eşya Defteri.
- 8) Öğretmenler Kurulu Karar Defteri.

b) Çizelgeler ve Dosyalar:

- 1) Öğrenci Gelişim Dosyası.
- 2) Öğrenci Değerlendirme Dosyası.
- 3) Öğrenci Gelişim ve İzleme Dosyası.
- 4) Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Dosyası.
- 5) Aile Eğitim Dosyası.
- 6) Dönem Plânları Dosyası.
- 7) Gelen ve Giden Yazılar Dosyası.
- 8) Personel Sicil Dosyası.
- 9) Aday Öğretmen, Uzman Öğretici ve Usta Öğreticilerle İlgili Dosya.
- 10) Ücretsiz Öğrencilerle İlgili Dosya.
- 11) İstatistik Dosyası.

Kayıtlardaki bütün bilgileri kapsamı koşuluyla yukarıdaki belge ve dosyaların ayrıca bilgisayarla da tutulması mümkündür.

Diğer Hususlar

Madde 22 - Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Kurslar Yönetmeliği, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ve 17.4.2001 tarihli ve 24376 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM OKULLARI ÇERÇEVE YÖNETMELİĞİ

Tanımlar (Aşağıdaki tanımlardan okul türü ile ilgili olanlar yazılacaktır.)

Madde 5- Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- b) Genel Müdürlük: Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünü,
- c) Valilik: Valiliğini,
- d) Kurucu: Okulun sahibini,
- e) Kurucu Temsilcisi: Tüzel kişiliği haiz kurucular tarafından görevlendirilen ve Bakanlığa karşı kurucuyu temsil eden kişiyi,
- f) Okul: Özel Okulunu,
- g) Okul Personeli;
 - 1- Genel Müdür: Özel kurumlarının genel müdürünü, (Aynı kişi veya kuruluşa ait özel öğretim kurumlarının adları yazılacaktır.)
 - 2- Okul Müdürü: Özel Okulu müdürünü,
 - 3- Öğretmen: Özel Okulunda görev yapan, kadrolu veya ücretli öğretmenleri,
 - 4- Uzman Öğretici: Alanında lisans düzeyinde öğrenim görmüş öğretmenleri,
 - 5- Usta Öğretici: Alanında öğrenim gördüğünü belgelendirenler veya alanında sertifika sahibi en az orta öğretim mezunu olan ve öğretmenlerin denetiminde çalışan kişiyi,
 - 6- Fizyoterapist: Fizik tedavi ve rehabilitasyon yüksek okulu mezunu kişiyi,
 - 7- Çocuk Gelişimi ve Eğitimsi: Üniversitelerin çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmenliği veya çocuk gelişimi ve eğitimi /sağlığı alanlarında lisans eğitimi almış; bireylere, ailelere ve öğretmenlere bireylerin her türlü gelişim durumlarına ilişkin sorunların çözümünde gerekli önlemlerin alınmasını ve gelişimlerin izlenmesini sağlayan kişiyi,
 - 8- Rehber Öğretmen: Talim ve Terbiye Kurulunca belirlenen yüksek öğretim programlarından birini tamamlamış, öncelikle özel eğitim alanında yüksek lisans yapmış veya özel eğitim alanında hizmet içi eğitim programlarına katılmış kişiyi,
 - 9- Okul Öncesi Eğitim Öğretmeni: Talim ve Terbiye Kurulunca belirlenen yükseköğretim programlarından birini tamamlamış, öncelikle özel eğitim alanında hizmet içi eğitim programlarına katılmış kişiyi,
 - 10- Çocuk Gelişimi ve Eğitim Uzmanı: Çocuk gelişimi ve eğitimi alanında veya özel eğitim alanında yüksek lisans ya da doktora yapmış kişiyi,

11- Odyolog: Odyoloji alanında lisans düzeyinde öğrenim görmüş “Odyolog veya eğitim odyoloğu” unvanı alan kişiyi,

12- Psikolog: Üniversitelerin psikoloji alanında lisans eğitimi almış veya “Psikolog” unvanı alan, atipik ve uyum güçlüğü olan bireylere tanılama ve terapi hizmetleri veren kişiyi,

h) Fizyoterapi: Doğuştan veya sonradan meydana gelen motor ve duyu fonksiyon kayıplı bireyin, fiziksel yetersizliklerinin iyileştirilmesi amacıyla hareket, kuvvet, denge koordinasyonunu artırarak kas iskelet sisteminin fonksiyonlarını geliştirmek, hareket yetersizliklerini azaltmak, fiziksel uyum sağlamak ve fonksiyonel kapasiteyi geliştirmek amacıyla kişilere göre değişen özel egzersiz programlarını,

i) İyileştirme (Rehabilitasyon): Özel eğitim gerektiren bireyin bedensel, fiziksel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal becerilerindeki çeşitli derecelerde oluşan fonksiyon kayıplarının giderilmesi veya var olan güç ve yeteneklerinin geliştirilerek fiziksel, psikolojik, gelişimsel, eğitsel ve meslekî yönden mevcut kapasitelerinin en üst düzeye çıkarılması için yapılan çalışmaları ,

i) Özel Eğitim Gerektiren Birey: Çeşitli nedenlerle bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından beklenen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireyi,

1- Zihinsel Öğrenme Yetersizliği: Zihinsel gelişim yetersizliğinden dolayı, bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde, hafif-orta-ağır düzeyde etkilenmesi durumunu,

- Hafif Düzeyde Zihinsel Öğrenme Yetersizliği: Bireyin, temel okuma-yazma ve temel matematik becerilerini kazanmasında ortaya çıkan gecikme durumunu,

- Orta Düzeyde Zihinsel Öğrenme Yetersizliği: Bireyin, gecikmeli bir konuşma ve dil gelişimi, sosyal, duygusal veya davranış problemleri ile temel okuma-yazma ve temel matematik becerilerini kazanmasında ortaya çıkan gecikme durumunu,

- Ağır Düzeyde Zihinsel Öğrenme Yetersizliği: Bireyin, ciddi biçimde konuşma ve dil gelişimi güçlüğü, sosyal, duygusal veya davranış problemleri ile temel öz bakım becerilerini öğrenmesinde ortaya çıkan gecikme durumunu,

2- Klinik Bakıma Gereksinim Nedeniyle Öğrenme Yetersizliği: Ciddi biçimde zihinsel ve birden fazla yetersizliği nedeniyle bireyin, eğitim-öğretim kurumlarından doğrudan yararlanamama durumunu,

3- İşitme Yetersizliği: İşitme duyarlılığının kısmen veya tamamen yetersizliğinden dolayı konuşmayı edinmede, dili kullanmada ve iletişimde güçlük nedeniyle bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

4- Görme Yetersizliği: Görme gücünün kısmen ya da tamamen yetersizliğinden dolayı, bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

5- Ortopedik Yetersizlik: İskelet, kas ve eklemlerdeki hastalık, bozukluk ve yetersizlikten dolayı, bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

6- Sinir Sisteminin Zedelenmesi ile Ortaya Çıkan Yetersizlik (Beyin Özürlü): Gelişim sürecinde oluşan nörolojik bozukluğun, bireyin eğitim başarımını (performansını) ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkilemesi durumunu,

7- Dil ve Konuşma Güçlüğü: Sözel iletişimde farklı düzey ve biçimlerde ortaya çıkan aksaklıklar ve düzensizlikler nedeniyle dili kullanma, konuşmayı öğrenme ve iletişimdeki güçlüklerin, bireyin eğitim başarımını (performansını) ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkilemesi durumunu,

8- Özel Öğrenme Güçlüğü: Yazılı ya da sözlü dili anlamak ya da kullanabilmek için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde ya da birkaçında ortaya çıkan ve dinleme, konuşma,

okuma, yazma, heceleme, dikkat yoğunlaştırma ya da matematiksel işlemleri yapmada yetersizlik nedeniyle bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

9- Birden Fazla Alanda Yetersizlik: Gelişim dönemi içerisinde, bireyin eğitim başarımını (performansını) ve sosyal uyumunu ciddi bir şekilde ve olumsuz yönde etkileyen, birden fazla alanda görülen yetersizlik durumunu,

10- Duygusal-Davranışsal Uyum Güçlüğü: Sağlık durumu, zihinsel, duysal faktörler tarafından açıklanamayan; bireyin kendisiyle ve çevresiyle dengeli, doyurucu ilişki kurma ve sürdürmede güçlük çekme, genel bir mutsuzluk ve depresyon hâli ya da bireysel veya okul problemleri ile ilgili korku, tırnak yeme, parmak emme gibi fiziksel belirtiler gibi özelliklerinden bir veya birden fazlasının uzunca bir süre ortaya çıkması nedeniyle eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

11- Süreğen Hastalık: Gelişim dönemi içerisinde, bireyin, sürekli bakım ve tedavi gerektiren hastalığı nedeniyle eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

12- Otizm: Genellikle erken çocukluk döneminde, bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun, sözlü-sözsüz iletişim boyutunda olumsuz ve ciddi biçimde etkilenmesi durumunu,

3- Sosyal Uyum Güçlüğü: Riskli yaşam koşulları, madde bağımlılığı, yetersiz beslenme, göç, suç işleme, suça yönelme, çalışma, ihmal, istismar, terk edilme ve dil farklılığı gibi nedenlerden dolayı bireyin eğitim başarımının (performansının) ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

14- Üstün ya da Özel Yetenek: Akademik alanda ve/veya sanat alanındaki yetenekleri açısından akranlarına göre üst düzeyde başarı (performans) gösterme durumunu,

j) Özel Eğitim: Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ve sosyal gereksinimlerini karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile özel eğitim gerektiren bireylerin bireysel yeterliliklerine dayalı, gelişim özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi,

k) Erken Çocukluk Dönemi: Özel eğitim gereksinimleri belirlenmiş, 0-36 ay arasındaki çocuklar için ailenin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi temeline dayalı olarak evde ve kurumda özel eğitim ve gelişimsel iyileştirme (rehabilitasyon) hizmetlerinin verildiği programı,

l) Okul Öncesi Eğitimi: Özel eğitim gereksinimleri belirlenmiş, 37-72 ay arasındaki çocuklar için bireysel yeterliliklerine dayalı gelişim özellikleri dikkate alınarak hazırlanmış bireysel ve grup eğitim programı,

m) Hazırlık Sınıfı: Özel eğitim ilköğretim okulları ve meslekî eğitim programı öncesi öğrencilerin gelişim ve bireysel özellikleri doğrultusunda, onları örgün eğitimi izleyebilecekleri duruma getirmek için hazırlanan bireysel ve grup eğitim programı,

n) Bireysel Eğitim: Engelli bireyin gelişim ve bireysel yeterlilikleri dikkate alınarak, bireye özel hazırlanmış, bire bir yapılması gereken eğitim programı,

o) Seanslı Grup Eğitimi: Yarım veya tam günlük grup eğitimi programını alamayan özel eğitim gerektiren bireyler için özür grubuna göre günlük 1 veya 2 seanslık grup programını,

ö) Seans (Ders Saati): Engelli bireyin aldığı bireysel eğitim, iyileştirme (rehabilitasyon) veya grup eğitim süresini,

p) İlköğretim programı: Zorunlu ilköğretim çağındaki engelli bireylerin gelişim ve bireysel yeterlilikleri dikkate alınarak hazırlanmış ilköğretim programını,

r) Eğitim ve Uygulama Okulu Programı: Genel eğitim programlarından yararlanamayan okul öncesi ve zorunlu ilköğretim çağındaki ağır düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği olan

çocukların, öz bakım ve temel yaşam becerileri ile işlevsel akademik becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla hazırlanan gelişimsel eğitim programını,

s) İş Eğitim Merkezi Programı: Eğitim uygulama okulu programını bitiren veya zorunlu eğitim çağı dışında kalan zihinsel öğrenme yetersizliği olanlar ve/veya genel eğitim programlarından yararlanamayan özel eğitim gerektiren bireylerin, temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme gereksinimlerini karşılamak, topluma uyumlarını sağlamak, işe hazırlamak; farklı alanlarda meslekî beceri kazandırmak amacıyla hazırlanmış programını,

ş) Meslekî Eğitim Merkezi Programı: İlköğretimlerini tamamlayan, orta düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği olanlar veya ilköğretimlerini tamamlayıp genel ve meslekî orta öğretim programlarına devam edemeyecek özel eğitim gerektiren bireylerin, temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme gereksinimlerini karşılamak, topluma uyumlarını sağlamak, işe ve mesleğe hazırlamak amacıyla hazırlanmış farklı meslekî eğitim programlarını,

t) Bilim ve Sanat Merkezi: İlköğretim ve orta öğretim çağında, üstün ya da özel yetenekli olduğu belirlenen öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve özel yeteneklerini geliştirerek kapasitelerini en üst düzeyde kullanmalarını sağlayacak bireysel ve destek eğitim programlarını,

u) Destek Eğitimi: Normal okullarda okuyan ve/veya entegre (kaynaştırma) programa alınan öğrencilerin özür grubuna göre akademik ve psiko-sosyal, konuşma, bilişsel, işitme, fiziksel gelişimleri dikkate alınarak hazırlanmış bireysel eğitim programını,

ü) Aile Eğitimi: Özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitim sürecinin her boyutuna ailelerin aktif katılımı ve katkısını sağlamak için hazırlanmış programını,

v) Eğitsel Tanılama: Özel eğitim gerektiren bireyin, eğitsel amaçla tüm gelişim ve disiplin alanlarındaki özelliklerinin belirlenerek değerlendirilmesini,

y) Gelişimsel İyileştirme (Rehabilitasyon):Doğuştan veya erken çocukluk döneminde kazanılan gelişimsel yetersizliklerin giderilmesi veya etkisinin en aza indirgenmesi, yetersizliğin engele dönüşmemesi, ikincil özürlerin oluşmasının önlenmesi ve yetersizliği olmayan gelişim alanlarının geliştirilmesi ile bireyin gelişimsel kapasitesinin en üst sınıra ulaşmasını hedefleyen çalışmaların tümünü,

z) Öğretim Yılı: Ders yılının başladığı tarihten ertesi ders yılının başladığı tarihe kadar geçen süreyi

ifade eder.

İlkeler

Madde 6- Türk Millî Eğitimini düzenleyen genel amaçlar, özel eğitimle ilgili temel ilkeler doğrultusunda öğrenci kayıt kabulü, nakli, devam devamsızlığı, başarısının tespiti, ücretlerinin tespit ve tahsili ile çalışma takvimi konularında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

Özel eğitimde:

a) Tüm bireyler; ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılır.

b) Eğitime erken yaşta başlanır.

c) Özel eğitim hizmetleri, bireyleri sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan plânlanır ve yürütülür.

d) Bireylerin, eğitim başarımları (performansları) dikkate alınarak, amaç, içerik ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitim görebilecek düzeye getirilir.

e) Bireylerin, her tür ve kademedeki eğitimlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi için her türlü iyileştirme (rehabilitasyon) sağlayacak ortamlar hazırlanır.

- f) Bireyler için bireyselleştirilmiş eğitim plânı geliştirilir ve eğitim programları bireyselleştirilerek uygulanır.
- g) Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif olarak katılmaları ve eğitimleri sağlanır.
- h) Özel eğitim hizmetleri bireylerin, toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde plânlanır.
- ı) Öğrenci kayıt-kabulü, nakli ve devam-devamsızlığında "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği" hükümleri uygulanır.
- i) Öğrenci ücretlerinin tespit ve tahsilinde, "Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği", ücretsiz okuyacak öğrencilerle ilgili olarak da "Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Okuyacak Öğrenciler Hakkında Yönetmelik" hükümleri uygulanır.
- j) Özel okullarda, resmî okullar için hazırlanan yıllık çalışma takvimi uygulanmakla beraber, okul müdürlüğüne hazırlanan ve valilikçe onaylanan çalışma takvimi de uygulanabilir.
- k) Özel eğitim okullarında karma eğitim yapılır.

Okulun Amacı

Madde 7- Okulun amacı; Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda, özel eğitim gerektiren bireylerin;

- a) İlgî, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda, genel ve meslekî eğitim görme haklarını kullanabilmelerini sağlamak,
- b) Öğrenciyi merkez alan bir yaklaşımla hazırlanan programlarla konuşma ve dil gelişimi güçlüğü, zihinsel, fiziksel, işitsel, görsel, sosyal, duygusal veya davranış problemleri ile temel öz bakım becerilerini, bağımsız yaşam becerilerini, işlevsel akademik becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak,
- c) Toplum içindeki rollerini gerçekleştiren, başkaları ile iyi ilişkiler kurabilen, iş birliği içinde çalışabilen, çevresine uyum sağlayabilen, üretici ve mutlu bir vatandaş olarak yetişmelerini sağlamak,
- d) Kendi kendilerine yeterli bir duruma gelmeleri için temel yaşam becerilerini geliştirmelerini sağlamak,
- e) Uygun eğitim programları ile özel yöntem, personel ve araç-gereç kullanarak; ilgileri, gereksinimleri, yetenekleri ve yeterlilikleri doğrultusunda üst öğrenime, iş ve meslek alanlarına ve hayata hazırlanmalarını sağlamak

hedef kabul edilmiştir.

Okulda Bulunan Birimler

Madde 8 -Özel Eğitim Okulunda (okulda bulunan birimler yazılacak);

- a) Erken Çocukluk Dönemi (0-36 ay) Birimi,
- b) Okul Öncesi Eğitimi (37-72 ay) Birimi,
- c) Hazırlık sınıfı ve İlköğretim Okulu,
- d) Eğitim ve Uygulama Okulu,
- e) İş Eğitim Merkezi,
- f) Meslekî Eğitim Merkezi,
- g) Bilim ve Sanat Merkezi,
- h) Destek Eğitim Birimi,
- ı) Bireysel-Grup ve İyileştirme (rehabilitasyon) Birimi,
- i) Aile Eğitim Birimi

bulunur.

Programlar

Madde 9 - Okulda uygulanacak programlar (okulda uygulanan programlar yazılacak):

- a) Zihinsel engelliler (eğitilebilir) ilköğretim programı.
- b) İşitme engelliler ilköğretim programı.
- c) Görme engelliler ilköğretim programı.
- d) Ortopedik engelliler ilköğretim programı.
- e) Eğitim ve uygulama okulu (öğretilebilir zihinsel engelliler) programı.
- f) Meslekî eğitim programı.
- g) İş eğitim programı.
- h) Otistik çocuklar eğitim programı.
- i) Beyin özürlüleri eğitim ve iyileştirme (rehabilitasyon) programı.
- j) Dil ve konuşma güçlüğü çeken çocuklar eğitim programı.
- k) Sosyal uyum güçlüğü çeken çocuklar eğitim programı.
- l) Duygusal-davranışsal uyum güçlüğü çeken çocuklar eğitim programı.
- l) Öğrenme güçlüğü ve gelişim geriliği olan çocuklar eğitim programı.

Eğitim-öğretim şekli (Kurum aşığıdaki bentlerden, uygulayacağı programa uygun olanları yazacak.)

Madde 10- Kurumda:

- a) Erken çocukluk dönemi eğitiminde, bireysel eğitim ve aile eğitim programları uygulanır.
- b) Okul öncesi eğitim biriminde, tam gün karma eğitim yapılıır. Özür grupları dikkate alınarak seanslı, bireysel ve grup eğitimi yapılıır. Uyku odası vardır / yoktur.
- c) İlköğretim ile eğitim ve uygulama okulunda, özür grupları dikkate alınarak bireysel ve grup eğitimi yapılıır.
İlköğretim okulunda, örgün eğitime hazır olmayan öğrenciler için hazırlık sınıfı vardır. Pansiyonu vardır/yoktur.
- d) Orta öğretim, iş eğitim merkezi ve mesleki eğitim merkezinin önünde hazırlık sınıfı vardır / yoktur. Tam gün karma eğitim-öğretim yapılıır. Pansiyonu vardır / yoktur.
- e) Bireysel ve grup eğitimi ile iyileştirme (rehabilitasyon) biriminde:
 - 1) Özel eğitim ve iyileştirme (rehabilitasyon) gerektiren bireyler için bireysel ve grup iyileştirme (rehabilitasyon) programı 08.00-19.00 saatleri arasında ve seanslı olarak uygulanır. Yaş sınırı yoktur.
 - 2) Destek eğitim programları, bireysel-grup eğitimi ve iyileştirme (rehabilitasyon) programları kontenjanı aşmamak koşuluyla okulun çalışma takvimine göre, kontenjanı aşması durumunda; okul eğitimi bitiminde ve hafta sonlarında seanslı olarak uygulanır. Bir destek eğitim odasında günde en fazla 10 bireysel eğitim seansı uygulanabilir. Yaş sınırı yoktur.
 - 3) Üstün veya özel yetenekli öğrenciler için hazırlanan bireysel ve destek eğitim programları 08.00-19.00 saatleri arasında ve seanslı olarak uygulanır.

Yönetim personeli (Aşığıdaki kadrolardan okulda bulunanlar yazılacaktır.)

Madde 11- Okulda;

- a) Genel Müdür,

- b) Genel Müdür Yardımcısı,
 - c) Okul Müdürü,
 - d) Okul Müdür Başyardımcısı,
 - e) Okul Müdür Yardımcısı
- görevlendirilir.

Eğitim-öğretim personeli (Aşağıdaki kadrolardan okulda bulunanlar yazılacaktır.)

Madde 12- Okulda, eğitim-öğretim hizmetleriyle ilgili olarak;

- a) Zümre Başkanı,
- b) Bilgisayar Formatör Öğretmeni,
- c) Branş Öğretmeni,
- d) Sınıf Öğretmeni,
- e) Özel Eğitim Öğretmeni
- f) Okul Öncesi Öğretmeni,
- g) Atölye (İşlik) Öğretmeni,
- h) Atölye Şefi,
- i) Koordinatör Rehber Öğretmen,
- i) Rehber Öğretmen,
- j) Psikolog,
- k) Çocuk Gelişim ve Eğitimcisi,
- l) Uzman Öğretici,
- m) Çocuk Gelişim ve Eğitim Uzmanı,
- n) Odyolog/Eğitim Odyoloğu,
- o) Fizyoterapist,
- ö) Usta Öğretici,
- p).....(varsa diğerleri)

kadroları oluşturulur.

Diğer personel (Aşağıdaki kadrolardan okulda bulunanlar yazılacaktır.)

Madde 13 - Okulda, diğer hizmet alanlarıyla ilgili olarak;

- a) Müşavir (Danışman),
- b) Personel Müdürü,
- c) Muhasebe Müdürü,
- ç) Halkla İlişkiler Müdürü,
- d) Personel Şefi,
- e) Okul Doktoru,
- f) Hemşire,
- g) Memur,
- h) Şoför,

- ı) Aşçı,
- i) Hizmetli,
- j) Bekçi,
- k) Bahçıvan,
- l) Teknisyen

ve benzeri unvanlarda personel istihdam edilir.

Görevlendirme ve Atamalar

Madde 14- Görevlendirme ve atamalarda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ve diğer mevzuat hükümleri esas alınır.

Diğer personele valilikçe çalışma izni verilir.

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Madde15 - Okullardaki yönetici, öğretmen, uzman ve usta öğreticiler ile diğer görevliler; görev yetki ve sorumlulukları bakımından Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul öncesi eğitim, ilköğretim ve orta öğretim kurumlarının yönetmeliklerindeki hükümler ve okullarla ilgili resmî mevzuat hükümleri ile 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun hükümlerine tâbidir.

Kurucu Veya Kurucu Temsilcisinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 16 - Kurucu veya kurucu temsilcisi, okulun eğitim ortamının gereği gibi sağlanmasıyla görevlidir. Bu nedenle kurucu veya kurucu temsilcisi gerekli maddî olanakların hazırlanması, yeterli personelin görevlendirilmesi, araç-gerecin temini, bina ve diğer bölümlerin yeterli hâle getirilmesi gibi hususlardan birinci derecede sorumludur. Kurucu veya kurucu temsilcisi, bu sorumluluğunu yerine getirmek için aşağıda belirtilen görevleri yapar:

- a) Her yıl okulun malî bütçesini düzenler.
- b) Eğitim-öğretimle ilgili olarak okul genel müdürü veya müdürünce alınması için talepte bulunulan araç-gereç ile diğer gereksinimleri sağlar.
- c) İşlerin gereği gibi yapılabilmesi için ilgili mevzuat hükümlerine göre personel görevlendirir.
- d) İzin kullanacak olan, genel müdür, müdür, müdür yardımcısı, öğretmen, uzman, usta öğretici ve diğer personelin izine ayrılabilmesi için genel müdür ve müdürle birlikte uygun görüş bildirir.
- e) Zaman zaman öğretmenler kurulu toplantısına katılarak öğretmenlerin problemlerini ve isteklerini saptar ve gereğini yapar.
- f) Üzerinde müdürlük görevi bulunmayan kurucu veya temsilcisi, okulun eğitim-öğretim işlerine karışmaz.
- g) Yönetici, öğretmen ve diğer personelin aylık ve ücretlerinin zamanında ödenmesini, sigorta ile ilgili işlemlerin usulüne uygun ve zamanında yapılmasını sağlar.
- h) Okulda görevlendirilecek yönetici, öğretmen ve diğer personelin çalışma izin onaylarının zamanında alınması için gerekli önlemleri alır.
- i) Okulun gelir ve giderleriyle ilgili iş ve işlemleri izler, muhasebe ile ilgili defter, dosya, kayıt ve makbuzların tutulmasını sağlar.
- i) Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nda ve özel öğretim kurumlarıyla ilgili diğer yönetmelik, yönerge ve emirlerle kurucuya verilen görevleri yapar.
- j) Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin ilgili madde hükmüne göre genel müdür yoksa müdürle birlikte yılda bir defa malî rapor hazırlayarak Bakanlığa gönderir.

k) Vergi, sigorta ve benzeri işlemlerin mevzuatına uygun olarak zamanında yapılmasını sağlar.

l) Müdürlük makamının her hangi bir nedenle boşalması hâlinde yeni müdür görevlendirmek için gerekli önlemi alır.

Genel Müdürün Görev Yetki ve Sorumlulukları (Genel müdürü bulunan kurumlar yazacak)

Madde 17- Genel Müdür; kurumların yönetiminden, eğitim-öğretim etkinliklerinin plânlanmasından ve en iyi şekilde yürütülmesinden Bakanlığa karşı sorumludur.

Genel müdür, bütün kurumları ilgilendiren müdürler kurulu toplantılarına başkanlık eder.

Diğer yönetim kadrolarından kendisine ulaşan raporları inceler ve gereğinin yapılmasını sağlar.

Ayrıca:

a) Okulda görevli yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici, memur ve diğer personelin bilim, teknik ve eğitim alanlarındaki gelişmeleri izleyebilmeleri için gerekli önlemleri alır.

b) Okulda eğitim-öğretim ve yönetim işlerin yeni tekniklere uygun olarak yapılmasını sağlar.

c) İzin kullanacak olan personele, kurucu ve ilgili müdürle birlikte onay verir.

d) Yönetim, eğitim-öğretim kadroları arasındaki eş güdümü sağlar.

e) Genel Müdür, okul müdürünün 1 inci sicil amiri okulda görevli müdür yardımcıları, öğretmenler, uzman öğretici, usta öğretici ve diğer personelin 2 nci sicil amiri olarak usulüne uygun sicil raporlarını doldurur.

f) Öğretmen ve yöneticilerin görevlerini gereği gibi yapmaları için önlem alır, yapılan etkinlikleri kontrol eder.

g) Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre kurucu ve müdürle birlikte yılda bir defa malî raporun hazırlanmasını ve Bakanlığa gönderilmesini sağlar.

h) Okulda görevlendirilecek yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici ve diğer personelin çalışma izin onaylarının zamanında alınması için gerekli önlemleri alır.

Genel Müdür Yardımcısının Görev, Yetki ve Sorumlulukları (Genel Müdür Yardımcısı bulunan kurumlar yazacak)

Madde 18- Genel müdürün en yakın yardımcısıdır. Genel müdürün kurumda bulunmadığı zamanlarda genel müdürün yetkisini taşır. Genel müdürün vereceği işleri yapar.

Okul Müdürünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 19 - Okul Müdürü; Okulun yönetiminden, eğitim-öğretim etkinliklerinin ve rehberlik hizmetlerinin plânlanmasından ve yürütülmesinden genel müdüre, resmî makamlara ve Bakanlığa karşı sorumludur.

Müdür bu sorumluluğunu yerine getirmek için dengi resmî okul mevzuatında belirtilen görevlerle birlikte;

a) Bu Yönetmelikte ve dengi resmî okul yönetmeliklerinde aksi belirtilmedikçe bütün kurullara ve çeşitli amaçlarla yapılacak toplantılara başkanlık etme,

b) Diğer yönetim kadrolarından kendisine ulaşan raporları inceleme ve gereğinin yapılmasını sağlama,

c) Her öğretim yılı başından en az bir ay önce yeni öğretim yılına ait gerekli hazırlıkları yapma, eğitim-öğretim etkinliklerinin plânlanmasını sağlama, etkinliklerin yapılması ile ilgili

görev bölümü yapma, izin alınarak yürürlüğe konulması gereken etkinlikler için gerekli izinleri alma,

d) Eğitim-öğretim ve yönetim etkinlikleri için gerekli olan defter, dosya ve kayıtların tutulmasını, yazışmaların gecikmeye meydan vermeden usulüne göre yapılmasını sağlama,

e) Okulda görevli diğer yönetici personelle öğretmen, uzman, usta öğretici, memur, hizmetli ve diğerlerinin yetiştirmeleri, bilim, teknik ve eğitim alanındaki gelişmeleri izleyebilmeleri için gerekli önlemleri alma,

f) Eğitim-öğretim için gerekli olan araç-gereci kontrol etme, kullanıma hazır hâle getirme, eksiklerinin tespiti ve tamamlanması için durumu genel müdür / kurucuya bildirme,

g) Öğretmen, uzman, usta öğreticilerle diğer yönetim görevlilerin etkinliklerini plânlı olarak yapmalarını, sağlama,

h) Müdür yardımcısı, öğretmen, uzman ve usta öğreticileri ve diğer personelin 1 inci sicil amiri olarak sicil raporlarını usulüne uygun olarak doldurma,

Okulun özelliği dikkate alınarak ayrıca;

i) Öğrencilere, her türlü özel eğitim hizmetlerinin verilmesini sağlama,

i) Çevrelerindeki diğer okul ve kurumlara gerektiğinde uygun özel eğitim desteği verilmesini sağlama,

j) Çevrenin eğitimsel, kültürel ve sosyal etkinliklerine kurumunun katkıda bulunmasını sağlama,

k) Kurumunda ve çevresindeki eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin ve diğer personelin, özel eğitim konusunda bilgi ve deneyim kazanmalarını sağlamak üzere önlem alma,

l) Ailelere ve yakın çevrelere; her türlü özel eğitim hizmetlerinin verilmesi, aile-okul iş birliğinin sürekliliğinin sağlanması için önlem alma,

m) Erken çocukluk döneminde okula kaydolan veya okula devam edemeyecek durumdaki özel eğitim gerektiren bireylere ve ailelerine yönelik çalışmaların plânlanmasını ve yürütülmesini sağlama,

n) Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde, öğrencilerin gereksinimlerinin karşılanması için önlem alma,

o) Öğrencilerin, kaynaştırma uygulamalarına yöneltmesi için önlem alma,

ö) Özel eğitime destek veren gönüllü kurum ve kuruluşlar, okul-aile birliği, okul koruma derneği, eğitim vakıfları ile iş birliği içinde yapılacak etkinlikleri plânlama,

p) Okulun programını tamamlayarak ayrılan öğrencilerin izlenmesi, işe yerleştirilmesi için ilgili kurum veya kuruluşlarla iş birliği yapılmasını sağlama,

r) Kurumunda görev yapan öğretmenlerin ilgi ve istekleri doğrultusunda, gelişen teknolojik araçları ve bilgisayar kullanımını desteklemek için önlem alma,

s) Koruyucu güvenlik önlemlerini alma

görevlerini de yapar.

Müdür Başyardımcıları ve Müdür Yardımcılarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 20- Okul müdürünün vereceği eğitim-öğretimle ilgili görevlerle birlikte, dengi resmî okul yönetmeliklerinde verilen görevleri yaparlar.

Zümre başkanlığının kuruluşu (İsteğe bağlı)

Madde 21 - Bu Yönetmeliğin 22 nci maddesinde belirtilen statüde zümre başkanlığı ancak aynı branşta en az üç öğretmen bulunması hâlinde ihdas edilir. Aksi takdirde zümre

başkanlığı, 22 nci maddede belirtilen görevleri kısım müdürleri ile birlikte yerine getirecek şekilde resmî benzeri okul mevzuatında belirtilen statüde kurulur.

Zümre Başkanlıklarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 22 - Zümre Başkanı, başkanı bulunduğu dersle ilgili eğitim-öğretim faaliyetlerinin plânlı bir şekilde yapılmasından sorumludur.

a) Zümre başkanı olarak tayin edileceklerin;

- 1) Başkanı olacağı branştaki veya branşlardaki öğretmenler arasında kıdemli,
- 2) Branşıyla ilgili bilimsel eser, kitap, makale ve benzeri çalışmalar yapmış,
- 3) Alanıyla ve eğitim-öğretimle ilgili konularda hizmet içi eğitim kurslarına katılmış,
- 4) Öğretmenlik görevinde son üç yıl üst üste başarılı raporlar almış,
- 5) Temsil niteliğine sahip girişimci, araştırmacı,
- 6) Arkadaşlarıyla iyi geçinen, organize kabiliyetine sahip olmaları tercih sebebidir.

b) Görevinde başarısızlığı tespit edilen zümre başkanları değiştirilir.

c) Zümre başkanları, özlük haklarında herhangi bir kayba uğratılmadan haftada azamî 5 ile 10 saat arasında ders okuturlar. Diğer zamanlarında resmî dengi okul mevzuatında belirtilen görevlerle aşağıda belirtilen işleri yaparlar.

- 1) Okul müdürü ile birlikte kendi branşındaki öğretmenlerin derslerine girer. Okul müdürü tarafından öğretmenlerin eğitim-öğretim çalışmalarının değerlendirilmesinde görüşleri alınır.
- 2) Zümre öğretmenleri kurulu toplantılarına başkanlık eder.
- 3) Sorumlu bulunduğu dersle ilgili yıllık, ünite ve günlük plânların en iyi şekilde yapılmasını ve uygulanmasını sağlar.
- 4) Sınavların mevzuatına uygun olarak yapılmasını sağlar.
- 5) Sınavlarda ölçme ve değerlendirme, teknik, yöntem ve benzeri yönlerden birliğin sağlanması için tedbir alır. Öğretmenler arasında eğitim-öğretim, ölçme ve değerlendirme çalışmalarında birliğin sağlanması için faaliyetlerde bulunur. Bu amaçla sınavlarda sorulacak soruların geçerli, güvenilir ve amaca uygun ölçme yapmaya yeterli olup olmadığı hususunda öğretmenlerle birlikte gerekli tedbirleri alır.
- 6) Öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerle öğrenme güçlüğü çekilen konuların tespitini yaparak güçlüklerin giderilmesi için gerekli tedbirleri alır.
- 7) Maiyetinde bulunan aday öğretmenlerin yetiştirmeleri için gerekli tedbirleri alır.
- 8) Aday olmayan öğretmenlerin iş başında eğitimi için gerekli imkânı hazırlar.
- 9) Kendi branşındaki öğretmenlerin sicil raporlarının doldurulmasında yazılı görüşünü bildirir.

Koordinatör rehber öğretmen (İsteğe bağlı)

Madde 23 - Koordinatör rehber öğretmen çalışmalarında gizliliğe önem vererek "Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği" nin kendisine verdiği görevleri yapar.

Bu Yönetmelikte belirtilen servislerden, genel müdürden, okul müdürlüğünden öğretmenlerden ve diğer ilgililerden kendisine ulaşan konularda gerekli inceleme ve araştırmayı yapar.

Koordinatör rehber öğretmen, her öğretim yılı başında ilgililerle iş birliği yaparak öğretim yılı veli-öğrenci rehberini hazırlar.

Bu rehberde en az;

- a) Okulun zaman çizelgesine,
- b) Öğretmen ve yönetici listesine,
- c) Memur listesine,
- d) Sınıfın rehber öğretmenleri listesine,
- e) Eğitici kollar listesine,
- f) Öğretmen ile veli görüşmesi tarih, yer ve zaman çizelgesine,
- g) Ara değerlendirme tarihleri listesine,
- h) Öğrenci ve velinin bilmesi gereken mevzuata yer verilir.

Öğretmenler, uzman öğretici ve usta öğreticiler

Madde 24- Öğretmen, uzman ve usta öğreticiler, dengi resmî okul yönetmeliklerinde belirtilen görevler ile zümre başkanı ve okul müdürünün vereceği görevleri yaparlar.

Rehber Öğretmen

Madde 25 -Koordinatör rehber öğretmenin vereceği işlerle birlikte Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliğinde belirtilen görevleri yaparlar.

Bulunduğu kurumun özelliklerini dikkate alarak diğer görevlerinin yanında:

- a) Özel eğitim gerektiren bireyin kendisini kabul etmesini sağlama, bireysel farklılıklarını anlama, gerçekçi olmayan tutumlarını değiştirme, temel problem çözme stratejilerini geliştirme ve ders dışı etkinliklere katılımını özendirme gibi çalışmalarını etkili bir şekilde yürütür.
- b) Aile eğitimi hizmetlerini ilgili personel, okul ve kurumlarla iş birliği yaparak plânlar.
- c) Öğretmenler ve ilgili diğer personel ile iş birliği yaparak okulda kullanılacak öğrenci gelişim ve değerlendirme formlarının hazırlanmasında yardımcı olur.

Atölye/İşlik Öğretmeni ve Görevleri (İş eğitimi ve meslekî eğitim programı uygulayan kurumlar yazacak)

Madde 26- Atölyelerde meslek dersleri atölye öğretmenlerince yürütülür. Ancak gereksinim duyulması hâlinde atölyelerde yetenekli, deneyimli ve istekli öğretmenlere de görev verilebilir.

Atölye öğretmenlerinin görevleri şunlardır:

- a) Öğrencilerin başarımlarını (performans) düzeyine göre atölye dersi amaçlarını gerçekleştirir.
- b) Sorumluluğuna verilen atölyeyi yönetir. Atölyenin eşya, makine, avadanlık ve malzemelerinin bakım, onarım ve korunmasını sağlar, bunları kullanmaya hazır durumda bulundurur.
- c) Demirbaşlar için yardımcı demirbaş defteri tutar, gerektiğinde sayım ve kontrole hazır bulundurur.
- d) Atölyenin gereksinimi olan araç-gerecin zamanında sağlanması için ilgililerle iş birliği yapar.
- e) Nöbet çizelgesine göre nöbet tutar.
- f) Sorumlu bulunduğu atölye ile ilgili yazışmaları yapar, imza için kurum müdürüne sunar.
- g) Atölyesinde görevli usta öğretici ve diğer personel arasında iş bölümü yapar, ilgili bilgi ve belgeleri atölye şefine sunar.
- f) Gerektiğinde okulun eğitim-öğretim hizmetlerinde kullanılacak araçların üretimini, sınav soru ve belgelerinin hazırlanmasını sağlar.

Atölye/İşlik Şefi ve Görevleri (İş eğitimi ve meslekî eğitim programı uygulayan kurumlar yazacak)

Madde 27- Atölyeler arasındaki eş güdümü sağlamak üzere atölye öğretmenlerinden biri okul müdürünce atölye şefi olarak görevlendirilir.

Atölye şefinin görevleri şunlardır:

- a) Atölyeler arasında eş güdümlü çalışmayı sağlar.
- b) Atölye öğretmenlerinin gereksinimlerini belirler.
- c) Atölyeler arasında iş bölümü yapar, kurum yönetimine yazılı olarak sunar.
- d) Atölyelerde bulunan makine, avadanlık ve malzemelerin bakım, onarım ve korunmasını, bunların kullanıma hazır durumda bulundurulmasını sağlar.
- e) Atölyelerle ilgili evrak tutulmasını sağlar.
- f) Uygulamalı eğitimin incelemeye ve araştırmaya dayalı olarak her türlü ders araç-gerecinden yararlanılarak yapılmasını, çeşitli ders araç-gerecinin atölyelerde bulundurulmasını, bunların zenginleştirilmesini sağlar.
- g) Atölyelerin temizliğinin öğrencilerle bir plân dahilinde yapılmasını ve çalışma yerinin temiz tutulmasının, iş alışkanlığının gerektirdiği bir davranış hâline getirilmesini sağlar.
- h) Atölye öğretmenleri ve usta öğreticilerin ders saatinin başlamasından önce gelmelerini ve ders saatinin sonunda gerekli kontrolleri yaparak öğrencilerden sonra çıkmalarını sağlar.
- i) İş kazaları, yangın ve diğer tehlikelere karşı gerekli güvenlik önlemlerini alır.

Okul Öncesi Öğretmeni ve Görevleri

Madde 28 -Okul öncesi öğretmenleri çalıştıkları kurumun özellikleri dikkate alınarak diğer görevlerinin yanında:

- a) Çocukların gelişimlerini çeşitli ölçek ve kontrol listeleri kullanarak özel eğitim öğretmenleri ile iş birliği içinde değerlendirir ve izler.
- b) Eğitsel tanıya bağlı olarak çocukların ilgi ve gereksinimlerine göre eğitim programlarının hazırlanmasında iş birliği yapar ve uygular.
- c) Aile rehberliği programlarında; ailelere çocuklarının gelişim özelliklerini tanıtır ve gelişimlerini destekleyici çalışmalar için bilgi verir.

Fizyoterapist ve Görevleri

Madde 29- Fizyoterapistler:

- a) Fiziksel iyileştirmeye (rehabilitasyon) gereksinim duyan engelli bireyleri değerlendirir, program hazırlar ve uygular.
- b) Fiziksel iyileştirmeye (rehabilitasyon) alınan engelli bireylerdeki gelişimleri takip ederek kaydeder.
- c) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.
- d) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.

Odyolog ve Görevleri

Madde 30- Odyolog:

- a) İşitme, konuşma, lisan ve ses bozukluğu olan bireyleri tanırlar, değerlendirir, program hazırlar ve uygular.

b) İşitme, konuşma, lisan ve ses bozukluğu olan bireylerin gelişimlerini takip ederek kaydeder.

c) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.

d) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlar ve uygulamada görev alır.

Çocuk Gelişimi ve Eğitim Uzmanı/Eğitimcisi ve Görevleri

Madde 31- Kurumda görevli çocuk gelişimi ve eğitimcisi aşağıdaki görevleri yapar:

a) Engelli bireyleri fizikî, zihinsel ve sosyal gelişim bakımından inceler, yaş düzeylerine uygun gelişimlerini değerlendirir.

b) Bireylerin gelişim özelliklerine göre BEP programlarını hazırlar, eğitsel terapi çalışmalarına katılır, gelişimi değerlendirme yönünden destek olur.

c) Bireyin gelişimi ve eğitimini izler, beklenen gelişimi gösteremeyen çocuklar için ilgili meslek elemanlarıyla iş birliği yapar.

d) Alanı ile ilgili konularda ailelere ve öğretmenlere rehberlik eder. Çocuk gelişimi ve eğitimi ile ilgili broşür, kitapçık hazırlama çalışmalarına katılır.

e) Çeşitli gelişim ölçeklerinin geliştirilmesi çalışmalarına katılır.

f) Alanıyla ilgili araştırma ve inceleme yapar, gelişmeleri izler, bunlardan görevlerinde yararlanır.

g) Kurumdaki diğer meslek elemanlarıyla ekip çalışması yapar ve görevlerine ilişkin kayıtları usulüne uygun şekilde tutar.

h) Kurum müdürünün vereceği hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

i) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.

j) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.

Psikologun Görevleri

Madde 32 - Kurumda görevli psikolog aşağıdaki görevleri yapar:

a) Atipik özellikleri, uyum güçlükleri, sorunları veya özürleri bakımından incelenmesi ve tanınması gereken bireyler için tanılama çalışması yapar.

b) Bu çalışmalar için gerekli psikolojik ölçmeleri yapar, yöntem ve teknikleri kullanır ve bunların sonuçlarını değerlendirir.

c) Bireylere kendi alanı ile ilgili olan psikolojik yardımları verir, gerekli terapi çalışmalarını yürütür.

d) Gerektiğinde bireylere çevrede psikolojik yardım veren başka kurum ve kuruluşlara yönlendirir.

e) Çevrede ve okullarda alanıyla ilgili araştırmalar yapar veya yapılanlara katılır. Sonuçları, önerileriyle birlikte ilgililere iletir.

f) Alanı ve bölümünün hizmetleriyle ilgili bilimsel gelişmeleri izler, uygulamalarında bunlardan yararlanır.

g) Kurumda diğer meslek elemanlarıyla ekip çalışması yapar ve görevlerine ilişkin gerekli kayıtları usulüne uygun şekilde tutar.

h) Kurum müdürünün vereceği hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

- ı) Aile eğitimi, rehberliği ve danışmanlığı programlarında alanı ile ilgili konularda yer alır, uygulamaya katılır.
- i) Personelin hizmet içi eğitim programlarını alanı ile ilgili konular açısından hazırlama ve uygulamada görev alır.

Danışman

Madde 33 - Kurucu veya kurucu temsilcisi, gereksinim duyduğu alanlarda, kendisine veya genel müdüre/okul müdürüne bağlı olarak çalışacak danışmanlar görevlendirebilir.

Diğer Personel

Madde 34- Bu Yönetmelikte ve benzeri resmî mevzuatta görevleri belirtilmeyenler, genel müdürün, okul müdürünün ve müdür yardımcılarının vereceği görevleri yaparlar.

Kurullar (Aşağıdaki kurullardan okulda oluşturulacak olanlar yazılacak)

Madde 35- Okulda;

- a) Yönetim kurulu,
- b) Öğretmenler kurulu,
- c) Şube öğretmenler kurulu,
- d) Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu,
- e) Onur kurulu ile okul öğrenci kurulu,
- f) Bireysel eğitim programları geliştirme kurulu,
- g)(varsa diğerleri yazılacak)..... oluşturulur.

Yönetim Kurulu

Madde 36 -Yönetim kurulu varsa genel müdürün, yoksa okul müdürünün başkanlığında okul müdürü ve müdür yardımcılarında oluşur. Kurul toplantılarına, toplantı konusuna göre eğitim-öğretimle görevli diğer görevliler de iştirak eder, görüş bildirir ve oylamaya katılır.

Kurulun görevleri, yönetim ve eğitim-öğretim etkinlikleri olmak üzere iki yönlüdür.

Yönetim kurulu ayda bir toplanarak bu Yönetmelikle verilen işlerle birlikte;

- a) Eğitim-öğretim etkinlikleri ile ilgili değerlendirmelerde bulunmak,
- b) Birimlerce veya öğretmenlerce hazırlanan raporları incelemek, gerek görüldüğünde bu raporların birleştirilmesi için alt komisyonlar kurmak,
- c) Karara bağladığı esasları ilgililere duyurmak,
- d) Kurumun yönetim, eğitim-öğretim etkinlikleri ile ilgili üst karar organı olarak, dengi resmî okullar mevzuatında başka bir kurul veya komisyonun kararına bağlanmamış konularda son kararı vermek ve uygulatmak,
- e) Bu Yönetmelikte belirtilen kurul ve komisyonların toplantı tarihlerini resmî okullar mevzuatını da dikkate alarak tespit etmek,
- f) Kurumun yönetim işlerini plânlamak görevlerini yapar.

Öğretmenler kurulu

Madde 37 -Öğretmenler kurulu, resmî benzeri okul mevzuatına göre çalışır ve verilen görevleri yapar.

Şube Öğretmenler Kurulu

Madde 38- Şube öğretmenler kurulu, aynı şubede dersi bulunan öğretmenlerden oluşur. Yönetimin kendine vereceği işlerle birlikte resmî benzeri kurumların mevzuatında verilen görevleri yapar.

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yürütme Komisyonu

Madde 39- Komisyon, Rehberlik ve Psikolojik Hizmetler Yönetmeliğinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kurulur ve görev yapar.

Onur Kurulu İle Öğrenci Kurulu

Madde 40- Onur kurulu ile okul öğrenci kurulu, dengi resmî okul mevzuatına göre kurulur ve çalışır.

Bireysel Eğitim Programları Geliştirme Kurulu

Madde 41 -Tıbbî tanılması yapılarak kuruma gelen özel eğitim gerektiren bireyin, eğitsel ve gelişimsel tanılmasının yapılarak alacağı eğitim programları ile yıllık amaçları tespit etme ve uygulamaları belli aralıklarla (aylık, 3 aylık, 6 aylık ve yıllık) değerlendirme hizmetlerini yaparak, programın bireye uygunluğu ve bireydeki gelişmeler konusunda rapor hazırlar.

Bu kurul, özel eğitim hizmetleri yönetmeliği mevzuatına göre çalışır. Kurul, okul müdürü, çocuğun engeline göre; psikolog, çocuk gelişim ve eğitimi uzmanı veya eğitimcisi, fizyoterapist, odyolog, özel eğitim öğretmeni veya sınıf öğretmeni ve iş eğitim öğretmeninden oluşur.

Çocuk için belirlenecek programda ailenin de görüşü alınarak yıllık amaçlar belirlenir.

Kayıt-Kabul

Madde 42- Okullarda öğrenci kayıt-kabul işleri, aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Özel eğitim okullarına; orta veya ağır düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği olan çocukların zekâ testi sonucuna göre aday kaydı yapılır. Rehberlik Araştırma Merkezlerinde yapılan test ve değerlendirmelere göre kayıt yapılır.

b) İşitme engelli bireylerin odyolojik ölçüm, tıbbî ve gelişimsel değerlendirmelerine göre okula aday kaydı yapılır ve katılacağı program belirlenir.

c) Beyin engelli (Sinir sisteminin zedelenmesi ile ortaya çıkan yetersizlik) ve yaygın gelişimsel bozukluğu olan bireyler (Otistik, hiperaktif, özgül öğrenme güçlüğü ve benzeri) ile görme ve işitme engelli bireylerin tıbbî tanılmaları ve değerlendirilmelerine göre okula aday kaydı yapılır.

Okul öncesi ve ilköğretim okulu aynı kurucuya ait ise; istekli okul öncesi öğrencileri doğrudan hazırlık sınıfına veya ilköğretim okulu birinci sınıfına, hazırlık sınıfı öğrencileri de doğrudan ilköğretim okuluna kaydedilirler.

Okul öncesi eğitim okulları ile ilköğretim okulu birinci sınıfına öğrenci alımında sınav yapılmaz.

d) Meslekî eğitim merkezi programlarına, ilköğretim diploması almış eğitilebilir zihinsel engelli ve hafif olmak kaydıyla ikinci bir yetersizliği bulunan bireylerin aday kaydı yapılır.

e) İş eğitim merkezi programlarına eğitim ve uygulama okuluna devam etmiş veya mezun olmuş, ağır ve öğretilbilir zihinsel engelli bireylerin aday kaydı yapılır.

Aday kaydı ile başvuranların sayısı, o sınıfa ait kontenjanı aşarsa noter huzurunda çekilen kur'a sonucuna göre öğrencilerin kesin kaydı yapılır.

Aday kaydı ve kesin kayıtlarda, çalışma takviminde belirtilen tarihlere uyulur.

Özel eğitim kurumlarında aday kaydı yapılırken bireyin takvim yaşından çok, gelişim özellikleri ve bireysel yetersizlik düzeyine bakılır.

Bireyin özür grubu ve düzeyi ile yaşı dikkate alınarak düzey gruplarına göre sınıflar oluşturulur.

f) Destek eğitim programına herhangi bir okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim kurumuna veya kaynaştırma programına devam eden özel eğitim gerektiren bireylerin kaydı yapılır. Yaş sınırlaması yoktur.

g) Bireysel eğitim ve iyileştirme (rehabilitasyon) eğitim programına; okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim programlarına devam edemeyen özel eğitim gerektiren bireylerin kaydı yapılır. Yaş sınırlaması yoktur.

h) Bilim ve sanat merkezlerine, zekâ ve yetenek ölçüm testleri sonucuna göre saptanmış üstün veya özel yeteneği olan öğrencilerin kaydı yapılır.

l)(yukarıda belirtilenler dışında, daha başka özelliklerin arandığı okulların kayıt koşulları yazılacaktır.)

Okul Değişirme

Madde 43 - Okul değişirme ile ilgili işlemler, Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin ilgili madde hükümleri ile Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır.

Ara sınıflarından okul değişirmek üzere başvuruların sayısı, o sınıfa ait kontenjanı aşarsa (Aşağıdaki maddelerden sadece okulda uygulanacak olan madde yazılacak):

a) Noter huzurunda çekilen kur'a sonucuna göre kesin öğrenci kaydı yapılır.

b) Öğrencilerin bitirdiği sınıfın öğretim programındaki derslerden, okulca yapılacak eğitsel değerlendirme sonucundaki sıralama ile öğrenci kaydı yapılır.

c) Başvuru tarihi sırasına göre öğrenci kaydı yapılır.

Normal ilköğretim okullarında özür grubundan dolayı başarı gösteremeyenler, (Sağlık raporu veya Rehberlik ve Araştırma Merkezinin test sonuçlarına göre) düzeylerine uygun sınıflara yerleştirilmek üzere okula kaydedilirler.

Özel, Özel eğitim okullarında okuyan bireylerden kaynaştırma eğitimine hazır olan bireylerin eğitim ve gelişim becerilerinin "durum bildirir raporla" normal okullara nakli yapılabilir.

Öğrenci Ücretleri

Madde 44 - Öğrenci ücretlerinin tespit ve tahsili, Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılır.

Özel eğitim okulları, verdikleri eğitimin şekline göre ücretlerini tespit ve ilân ederler. Buna göre; ücret ilânında, bireysel eğitim, TL/seans olarak, grup eğitimi, okul eğitimi TL/aylık olarak belirtilir.

Ücretsiz Okutulacak Öğrenciler

Madde 45- Okulda ücretsiz okutulacak öğrenciler, Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Okuyacak Öğrenciler Hakkında Yönetmelik esaslarına göre tespit edilir.

Kurum; adı geçen yönetmelik hükümlerini yerine getirdikten sonra ayrıca Bakanlıktan izin alınması koşuluyla daha fazla ücretsiz öğrenci okutabilir.

Haftalık Ders Dağıtım Çizelgesi ve Eğitim-Öğretim Programı

Madde 46- Okulda; resmî özel eğitim okullarına ait haftalık ders çizelgesi ve öğretim programları uygulanmakla beraber okul müdürlüklerince hazırlanan; resmî okulların haftalık ders çizelgesinde yer almayan farklı derslerin yer aldığı haftalık ders çizelgesi ve öğretim programları da Bakanlıkça onaylanması hâlinde uygulanabilir. Farklı derslerin yer aldığı haftalık ders çizelgesi ve öğretim programları uygulayan okullar, çizelge ve programa Bakanlık onay tarih ve sayısını yazarlar.

Bireysel eğitim ve iyileştirme (rehabilitasyon) programları, haftalık ders dağıtım çizelgesine ve eğitim programlarına eklenmelidir.

Sınıf Mevcutları

Madde 47- Okuldaki sınıf mevcutları; Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesinde belirtilen öğrenci sayısından fazla olamaz.

Ders ve Yardımcı Ders Kitapları

Madde 48 - Özel eğitim kurumlarında okutulacak ders kitapları, Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilir. Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenmeyen hiçbir ders kitabı okullarda kullanılamaz.

Ders kitabı dışındaki diğer eğitim araç ve gereçlerinin kullanımı, Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda olur.

Ders Saati Süreleri

Madde 49 - Her ders saati, okulun öğretim düzeyine göre okul öncesi eğitim okullarında grup eğitimi 30, ilköğretim ve orta öğretim okullarında, iş/meslekî eğitim, bireysel eğitim ve iyileştirme (rehabilitasyon) programları ile seanslı grup eğitiminde 40 dakikadır. Blok ders yapılamaz. Rehabilitasyon programı en fazla 60 dakikaya kadar uzatılabilir.

Öğrenci Başarısını Değerlendirme (Dengi Resmî Okul Yönetmelikleri Yazılacak)

Madde 50-Özel eğitim okullarında bireyin başarısı, değerlendirme ve gelişim formları ile ölçüt Bağımlı ölçü araçlarına göre yapılır .

Öğrenci başarısının tespitinde;

- a) Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliğine,
- b) Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine,
- c) Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğine,
- d).....esaslara

uyulur.

Ödev ve Projeler

Madde 51 -Ödev ve projeler, ilgili yönetmelik hükümleri çerçevesinde verilir, teslim alınır ve değerlendirilir.

Eğitici Çalışmalar

Madde 52 -Eğitici etkinliklerde, ilgili yönetmelik hükümleri uygulanır.

Özel eğitim okullarında eğitici etkinlikler, sosyal hayata uyum becerileri geliştirme programları kapsamında yapılır.

Diploma ve Sertifika

Madde 53- Özel eğitim okullarında ilköğretim ve orta öğretim programını bitirenlere diploma verilir. Eğitim ve uygulama okulu, iş eğitim merkezi ve meslekî eğitim merkezi programını bitirenlere diploma/sertifika verilir

Diploma-Sertifika Notu ve Derecesi

Madde 54- Diploma-Sertifika notu ve derecesinin tespiti, dengi resmî okul yönetmeliğine göre yapılır.

Diploma ve Sertifika Tarihi

Madde 55- Diploma ve sertifika tarihi, dengi resmî okul yönetmeliklerinde belirtildiği şekilde tespit edilir.

Okul Birincileri

Madde 56 - Okul birincisinin seçimi, dengi resmî okul yönetmeliğine göre yapılır.

Devam-Devamsızlık

Madde 57- Özel eğitimde süreklilik esastır. Ders yılının süresi, derslerin başladığı günden sona erdiği güne kadar okulun açık bulunduğu günler sayılarak hesaplanır.

Bireyin okula devam edemediği günlerde alması gereken bireysel ve iyileştirme (rehabilitasyon) programı, özel eğitimde süreklilik ilkesine göre ailenin isteğine bağlı olarak telâfi edilir. Bireysel, grup ve iyileştirme (rehabilitasyon) programları, tatil günlerinde de devam eder.

Devam-devamsızlıklarla ilgili tüm işlemlerde, dengi resmî okul yönetmeliğinde belirtilen hükümler uygulanır.

Yatakhane (Yatakhanesi olan okullar yazacak)

Madde 58 - Okulun bünyesinde..... kişilik kız/erkek yatakhanesi vardır.

Yemekhane (Yemekhanesi olan okullar yazacak)

Madde 59- Okulun bünyesinde..... öğrencilik yemekhanesi vardır.

Kantin

Madde 60- Okulun bünyesinde..... öğrenciye hitap eden..... adet kantin vardır.

Kantinde görevlendirilecek görevlilerin sağlık kontrolleri periyodik olarak yapılır.

Özel eğitim okullarında kantin zorunluluğu yoktur, açılmak istenirse metabolizma bozukluğu olan bireyler dikkate alınarak gerekli önlemler alınmalıdır.

Kooperatif (Kooperatifi olan okullar yazacak)

Madde 61 - Okulun bünyesinde öğrenciye hitap eden kooperatif vardır.

Kütüphane (Kütüphanesi olan okullar yazacak)

Madde 62 - Okulun bünyesinde "Okul Kütüphaneleri Yönetmeliği"ne göre düzenlenmiş kütüphane vardır.

Sağlık Hizmetleri

Madde 63- Okulda sağlık hizmetlerini yerine getirmek üzere yeterli sayıda doktor ve sağlık personeli görevlendirilir.

Okulda acil durumlarda başvurmak üzere;

- a) Doktor bölümlü sağlık odası,
- b) İlk yardım dolabı,
- c) Kurumca hazırlanan ilk yardım talimatı,
- d) İlk yardım için gerekli araç-gereç ve sedye,
- e) Hastanın en kısa zamanda en yakın sağlık kuruluşuna götürülmesi için araç,
- f) Okul yatılı ise hemşire

hazır bulunur.

Öğrencilerin belli zaman aralıklarında sağlık kontrollerinden geçirilmesi için gerekli önlemler alınır.

Okul-Aile Birliği Çalışmaları

Madde 64 - Okul-Aile Birliği çalışmalarında Millî Eğitim Bakanlığı Okul Aile Birliği Yönetmeliği esas alınır.

Okul Koruma Derneği Çalışmaları

Madde 65 - Okul Koruma Derneği, Dernekler Kanunu hükümleri doğrultusunda çalışır.

Okul Çevre İş Birliği

Madde 66 - Okul çevre iş birliği, okulun aynı zamanda çevrenin kültür merkezi olması esasından hareket edilerek sağlanır.

Okul çevresindeki kültür ve sanat etkinliklerini izler ve onlardan yararlanır.

Okulun yakın çevresinde oturanların, kültür ve sanat etkinliklerinde okulun tesislerinden yararlanması sağlanabilir.

Okul Binalarının Kullanılması, Korunması ve Güvenlik Önlemleri

Madde 67- Okul binaları, eğitim-öğretim hizmetleri dışında başka bir amaçla kullanılamaz.

Millî Eğitim Bakanlığı Koruyucu Güvenlik Özel Talimatı ve Millî Eğitim Bakanlığı Binalarını Yangından Koruma Yönergesi çerçevesinde, gelişen ve değişen teknolojilere uygun olarak gerekli güvenlik önlemleri alınır.

Okulda, gece ve gündüz emniyeti sağlamak için yeterli sayıda güvenlik görevlisi görevlendirilir. Nöbetçi öğretmenler, öğrencilerin güvenliğini sağlayacak önlemleri almak ve kontrol etmekle görevlidir.

Kılık-Kıyafet

Madde 68- Okulların; yönetici odaları, kurucu odası, derslik, yemekhane, kantin ve spor salonu gibi her türlü bina, tesis ve kampüsünde; kurucu, kurucu temsilcisi, yönetici, öğretmen, uzman ve usta öğreticiler, diğer personel ile öğrenciler hakkında; Millî Eğitim Bakanlığı İle Diğer Bakanlıklara Bağlı Okullardaki Görevlilerle Öğrencilerin Kılık-Kıyafetlerine İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Tutulacak Defter ve Dosyalar

Madde 69 - Okullarda tutulması zorunlu olan defter, dosya ve çizelgeler, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde tutulur.

Özel eğitim okullarında ayrıca; (Eğitim şekline göre yazılacak)

a) Defterler;

- 1- Bireysel Eğitim-İyileştirme (Rehabilitasyon) Programı Öğrenci Kayıt Defteri,
- 2- Destek Eğitim Öğrenci Kayıt Defteri,
- 3- Erken Çocukluk Eğitim Öğrenci Kayıt Defteri,
- 4- Okul Öncesi ve/veya Hazırlık Sınıfı Öğrenci Kayıt Defteri,
- 5- Eğitim ve Uygulama Okulu Öğrenci Kayıt Defteri,
- 6- İlköğretim Öğrenci Kayıt Defteri,
- 7- İş Eğitim Merkezi Öğrenci Kayıt Defteri,
- 8- Meslekî Eğitim Öğrenci Kayıt Defteri,

b) Çizelgeler ve Dosyalar;

- 1- Öğrenci Gelişim Dosyası,
- 2- Öğrenci Değerlendirme Dosyası,
- 3- Öğrenci Gelişim ve İzleme Dosyası,
- 4- Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Dosyası,
- 5- Öğrenci Seviye Geçiş Dosyası,
- 6- Aile Eğitimi Dosyası,

bulunur.

Okulun Gelir Kaynakları

Madde 70 - Gelir kaynakları şunlardır:

a).....

b).....

c).....

Aday Öğretmenler

Madde 71 - Aday öğretmen, uzman ve usta öğreticiler hakkında Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ile Özel Öğretim Kurumlarında Görevlendirilen Personelin Adaylık İşlemleri ile Sicil ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönerge hükümleri uygulanır.

Öğretmenlerin İş Başında Eğitimi

Madde 72- Kurumlar öğretmenlerini yetiştirmek için gerekli önlemleri alır. Ayrıca öğretmenler Bakanlıkça açılacak hizmet içi eğitim kurslarına katılırlar. Bünyesinde alanında bilim uzmanı veya doktora yapmış uzman çalıştıran kurumlar, hizmet içi eğitim kursları düzenleyerek öğretmenlerini ve usta öğreticileri hizmet içi eğitimden geçirebilirler. Diğer kurumlar ise üniversitelerle iş birliği yaparak hizmet içi eğitim kurslarında öğretmenlerini geliştirebilirler. Hizmet içi eğitim programları, süresi, tarihi valiliğe gönderilip onay alınır.

Mevzuat Hükümleri

Madde 73 - Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan konularda resmî benzeri kurumların ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Madde 74 - Bu Yönetmelik maddelerinden farklı uygulama yapacak olan okullar Yönetmeliklerinin farklı maddelerini Talim ve Terbiye Kurulunca onaylanmak üzere Genel Müdürlüğe gönderir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; Millî Eğitim Bakanlığının il ve ilçe düzeyindeki görevlerini plânlamak, programlamak, yönetmek, denetlemek, geliştirmek ve değerlendirmek üzere kurulan İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin teşkilât ve görevlerini belirlemek ve hizmetlerin yürütülmesine ait esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin teşkilât ve görevleri ile personelin görev, yetki ve sorumluluklarına ait esas ve usulleri kapsar.

Görevler

Madde 6- Millî Eğitim Müdürlüklerinin başlıca görevleri şunlardır;

C. Eğitim-Öğretim Hizmetleri

a- İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüğünün ortak görevleri şunlardır

...

32) Okullarda özel eğitim sınıflarının açılması ve bunların ihtiyaca göre sayılarının artırılması için tedbirler almak,

33) Özel eğitime muhtaç çocukların eğitimi ile ilgili tedbirleri almak,

...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; Millî Eğitim Bakanlığının il ve ilçe düzeyindeki görevlerini plânlamak, programlamak, yönetmek, denetlemek, geliştirmek ve değerlendirmek üzere kurulan İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin teşkilât ve görevlerini belirlemek ve hizmetlerin yürütülmesine ait esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin teşkilât ve görevleri ile personelin görev, yetki ve sorumluluklarına ait esas ve usulleri kapsar.

Bölümler

Madde 7- Bu Yönetmelikle tespit edilen görevlerin yerine getirilmesini sağlamak amacıyla il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinde bulunması gereken başlıca bölümler şunlardır:

- 1) Özlük Bölümü
- 2) Atama Bölümü
- 3) İnceleme Soruşturma ve Değerlendirme Bölümü
- 4) Kültür Bölümü
- 5) Eğitim-Öğretim ve Öğrenci İşleri Bölümü
- 6) Program Geliştirme Bölümü
- 7) Hizmet İçi Eğitim Bölümü
- 8) Bilgisayar ve Sınav Hizmetleri Bölümü
- 9) Okul Öncesi Eğitimi Bölümü
- 10) Özel Eğitim ve Rehberlik Bölümü
- 11) Okul İçi Beden Eğitimi Spor Bölümü
- 12) Öğretmene Hizmet ve Sosyal İşler Bölümü
- 13) Burslar ve Yurtlar Bölümü
- 14) Özel Öğretim Kurumları Bölümü
- 15) Sağlık İşleri Bölümü
- 16) Yaygın Eğitim Bölümü
- 17) Çıraklık ve Meslekî Teknik Eğitim Bölümü
- 18) Araştırma, Plânlama ve İstatistik Bölümü
- 19) Bütçe-Yatırım ve Tesisler Bölümü
- 20) Eğitim Araçları ve Donatım Bölümü
- 21) Arşiv ve İdare Bölümü
- 22) Sivil Savunma Hizmetleri Bölümü
- 23) Basın ve Halkla İlişkiler Bölümü

Bölümler, il veya ilçenin millî eğitim şube müdürü kadro sayısına göre tek tek veya hizmet benzerliğine göre birleştirilerek veya ayrılarak şubeler şeklinde oluşturulur.

Bu görevler şube müdürlüğü sorumluluğunda yürütülür ve hizmetin gerektirdiği hallerde yeni bölümler kurulabileceği gibi bölümlere yeni görevler de ilâve edilebilir.

Bu düzenlemeler şube müdürü sayısına göre İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlerince yapılır.

Özel Eğitim ve Rehberlik Bölümü

Madde 17- Özel Eğitim ve Rehberlik Bölümünün görevleri şunlardır:

- a) Okullarda rehberlik servislerinin kurulması ve bu servislerin personel araç, gereç ihtiyaçlarının tespiti ve sağlanması ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- b) Rehberlik servislerinin mevzuata uygun ve etkin çalışmasını sağlayıcı projeler hazırlamak ve uygulama sonuçlarını değerlendirmek,
- c) Rehberlik ve araştırma merkezlerinin etkin ve verimli çalışmasına yönelik tedbirler almak,
- d) İlkokuldan itibaren öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmelerine, verimli çalışma alışkanlığı kazanmalarına yönelik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinde projeler üretmek, uygulamaları denetlemek, değerlendirmek, sonuçlar hakkında istatistikî veriler hazırlamak,
- e) Özel eğitim okul ve sınıflarının açılması, yaygınlaştırılması, etkin ve verimli çalıştırılması için gerekli önlemleri almak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, resmî, özel ilköğretim ve orta öğretimde ders programlarının yanında öğrencide kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları ve beceriler oluşturmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ile toplum hizmeti çalışmalarıyla ilgili iş ve işlemleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, resmî, özel ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda yapılacak etkinliklerle törenler ve diğer çalışmaların düzenlenip yürütülmesiyle ilgili esasları kapsar.

Sosyal Etkinliklerin Amacı

Madde 5 — Sosyal etkinliklerin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılâplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktır.

Bu amaçla öğrencilere;

- a) İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme,

...

- h) Bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme,

...

İlkeler

Madde 6 — Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarında katılımcılık, planlılık, süreklilik, üretkenlik, gönüllülük ve iş birliği temel ilkedir.

Bu ilkeler doğrultusunda;

...

c) Demokratik yurttaşlık bilincini geliştirebilecek eğitim uygulamalarının, hayatın tüm alanlarına yayılarak yapılacak çalışmaların okul içi ve okul dışı etkinlikleri içermesine,

...

l) Engelli öğrencilerin öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına ilgi ve istekleri doğrultusunda etkin olarak katılabilmeleri için gerekli ortam ve şartların sağlanmasına,

...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel İlköğretim Kurumlarının kuruluş, görev ve işleyişi ile ilgili yöntem ve ilkeleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel ilköğretim kurumlarının amaç ve ilkelerini, yönetim, personel, eğitim-öğretim, öğrenci, güvenlik, sağlık ve donatım işleri ile bu okullardaki kayıt-kabul, sınıf geçme, sınavlar ve devam-devamsızlık konularına ilişkin yöntem ve ilkeleri kapsar.

Genel İlkeler

Madde 6 — (Değişik: 2.5.2006/26156 RG) İlköğretimde aşağıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur;

...

n) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin akranları ile birlikte kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitimlerini sürdürmeleri esastır. Bu öğrenciler eğitimlerini akranları ile birlikte aynı sınıfta sürdürebilecekleri gibi okulların bünyesinde açılacak özel eğitim sınıflarında da sürdürebilirler. Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamalarında özel eğitim ile ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yeni Kayıt

Madde 17 — İlköğretim okullarının birinci sınıflarına kayıt-kabul işlemleri aşağıdaki esaslara göre yapılır:

...

d) Zorunlu öğrenim çağında olup herhangi bir sebeple okula kaydı yapılmamış çocukların, yıllık çalışma takviminde belirlenen süreye bakılmaksızın okula kaydı yapılır.

e) Zorunlu öğrenim çağına gelen ve özel eğitim tanısı konulmamış ve yerleştirme kararı alınmamış olanların da kaydı ilköğretim okullarına yapılır.

...

g) (Ek: 21.10.2004/25620 RG) Özel ilköğretim kurumlarında kayıt, kabul ve nakillerle ilgili iş ve işlemler, özel öğretim kurumları mevzuatında belirtilen esaslara göre yapılır.

...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDA BURS, PARASIZ YATILILIK VE SOSYAL YARDIMLAR YÖNETMELİĞİ

Amaç:

Madde 1 - (Değişik: 5/4/2004-2004/7084 B.K.K.)

Bu Yönetmeliğin amacı; Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında öğrencilerin parasız yatılı veya burslu okumalarına ve bu öğrencilere yapılacak sosyal yardımlara ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam:

Madde 2 - (Değişik: 5/4/2004-2004/7084 B.K.K.)

Bu Yönetmelik Bakanlığa bağlı resmî ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında sınavlı veya sınavsız parasız yatılı ya da burslu okutulacak öğrencilerde aranacak şartları, sınav esaslarını, parasız yatılılık veya bursluluk kontenjanlarının tespitini ve dağıtımını, parasız yatılılık ve bursluluk arasındaki geçişleri, yapılacak sosyal yardımları, parasız yatılılık veya bursluluğun sona ermesini, iptalini ve bu öğrencilerin nakil esasları ile ilgili iş ve işlemleri kapsar.

Başvuru Yeri:

Madde 4 - (Değişik: 5.4.2004–2004/7084 B.K.K.)

Parasız yatılılık ve bursluluk sınavına başvuru, Bakanlıkça belirtilen tarihler arasında öğrencinin öğrenim gördüğü okul müdürlüğüne, mahâllinde yapılacak sınavda ise pansiyonlu okul müdürlüğüne yapılır. İlköğretim ve özel eğitim ilköğretim okullarında sınavsız olarak parasız yatılılığa alınacak öğrencilerin velileri başvurularını en yakın millî eğitim müdürlüğüne yaparlar.

Madde 5 - (Değişik: 5.4.2004–2004/7084 B.K.K.)

Aşağıdaki şartları taşıyanlar, ilköğretim kurumlarında burslu, orta öğretim kurumlarında ise parasız yatılı veya burslu okumak üzere sınava girmek için başvurabilirler:

- a) Türkiye Cumhuriyeti veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) Öğrenim görmek istedikleri okulun yönetmeliğinde tespit edilen kayıt şartlarını taşımak,
- c) Buldukları sınıfta bir yıllık olup sınıfını geçmiş olmak (uzun süreli tedavi gördüğünü resmî sağlık kurumlarından alınmış sağlık kurulu raporu ile belgelendirenler hariç),
- d) Orta öğretim kurumlarında, sınava girdiği ders yılında ve daha önceki yıllarda okuldan tasdikname ile uzaklaştırma ve daha ağır bir ceza almamış olmak,
- e) Ailenin yıllık gelir toplamından fert başına düşen net miktarın, içinde bulunulan malî yılın bütçe kanununun (M) işaretli cetvelinde belirtilen Millî Eğitim Bakanlığı okul pansiyon ücretinin en azının dört katını geçmemek kaydıyla maddî imkânlardan yoksun bulunmak,

Ailenin maddî durumunun tespitinde;

1-Ailenin maddî durumunu gösterir beyannamede (Ek:1) öngörülen ve bu beyana esas olan velinin eşi çalışıyorsa eşiyle beraber ailenin yıllık gelir durumunu gösteren kurum saymanlığı, vergi dairesi ve diğer yetkili kurumlardan alınan belge,

2- Aile nüfus kayıt örneği,

3- Velinin eşi çalışıyorsa eşinin bakmakla yükümlü olduğu kendi ana-babası ile ilgili tedavi yardım beyannamesi veya mahkeme karar örneği, varsa diğer bakmakla yükümlü olduğu şahıslarla ilgili mahkeme karar örneği ve kontenjanla ilgili belgeler istenir.

Ancak, vergi türü nitelikleri ile bağlı oldukları mevzuat hükümlerine göre, basit veya gerçek usulde vergiye bağlı olan vergi mükelleflerinin gelirleri, bir önceki yılın gelir vergisine esas vergi matrahını gösterir belge göz önünde bulundurularak bir önceki malî yılda tespit edilen ailenin fert başına düşen limiti esas alınarak hesaplanır. 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu kapsamında kontenjana giren ve yetiştirme yurtlarından gelen veya aynı Kanun gereğince haklarında tedbir kararı verilmiş olan öğrenci ailelerinin maddî durumları dikkate alınmaz. Diğer kontenjanlara giren öğrenci ailelerinin maddî durumları dikkate alınır.

Özel eğitimi gerektiren çocuklar da parasız yatılılık ve bursluluk sınavına girebilirler. Bursluluğu kazanan öğrencilerin engellerine uygun okula veya kaynaştırma eğitimine devam ettikleri/edecekleri okula , zihinsel engelliler dışındaki özel eğitim gerektiren öğrencilerden parasız yatılılığı kazananların da engellerine uygun tercih ettikleri özel eğitim okuluna veya kaynaştırma eğitimine devam ettikleri/edecekleri okula kayıtları yapılır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; özel eğitim gerektiren bireylerin, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda, genel ve meslekî eğitim görme haklarını kullanabilmelerini sağlamaya yönelik esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik; özel eğitim gerektiren bireyler ile onlara doğrudan veya dolaylı olarak sunulacak eğitim hizmetlerini, bu hizmetleri sağlayacak resmî ve özel okul ve kurumların işleyişi ile ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

Bu Yönetmelik; 30.05.1997 tarihli ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (Değişik: 18.12.2004/25674 RG) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

b) Özel Eğitim Kurumları: Özel eğitim gerektiren bireylere hizmet veren, Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki resmî ve özel okul ve merkezleri,

c) Özel Eğitim Okulları: Özel eğitim gerektiren bireylere hizmet veren, özel olarak yetiştirilmiş personelin bulunduğu, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemlerinin uygulandığı, Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki yatılı ve gündüzlü resmî ve özel okulları,

ç) Özel Eğitim: Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile özel eğitim gerektiren bireylerin bireysel yeterliliklerine dayalı, gelişim özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi,

d) Kaynaştırma: Özel eğitim gerektiren bireylerin, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitim ve öğretimlerini resmî ve özel okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan destek eğitim hizmetlerinin sağlandığı özel eğitim uygulamalarını,

- e) Kaynak Oda/ Destek Eğitim Odası:** Eğitim kurumlarında, özel eğitim gerektiren öğrencilere ihtiyaç duyulan alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmesi için düzenlenmiş ortamı,
- f) Gezerek Özel Eğitim Görevi Yapan Öğretmen:** Özel eğitim gerektiren bireyler için destek eğitim hizmetlerini evde, okulda ve kurumlarda sürdüren öğretmeni,
- g) Özel Eğitim Gerektiren Birey:** Çeşitli nedenlerle bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından akranlarına göre beklenen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireyi,
- ğ) Zihinsel Yetersizlik:** 18 yaşından önce ortaya çıkan zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerinde anlamlı sınırlılıklar görülen yetersizlik durumunu,
- h) Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik:** Bireyin eğitim dönemi içinde, sınırlı seviyede destek eğitim hizmetleri ve özel düzenlemelere ihtiyacı olması durumunu,
- ı) Orta Düzeyde Zihinsel Yetersizlik:** Bireyin temel akademik, günlük yaşam ve iş becerilerinin kazanılmasında yoğun özel eğitim ihtiyacı olması durumunu,
- i) Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik:** Bireyin öz bakım becerilerinin öğretimi de dahil olmak üzere yaşam boyu süren, yaşamın her alanında tutarlı ve daha yoğun özel eğitim ve destek hizmet ihtiyacı olması durumunu,
- j) Çok Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik:** Bireyin zihinsel yetersizliği yanında başka yetersizlikleri bulunması nedeniyle öz bakım, günlük yaşam ve temel akademik becerilere sahip olmamasından dolayı yaşamı boyunca bakım ve gözetim ihtiyacı olması durumunu,
- k) İşitme Yetersizliği:** İşitme duyarlılığının kısmen veya tamamen yetersizliğinden dolayı konuşmayı edinmede, dili kullanmada ve iletişimde güçlük nedeniyle bireyin eğitim performansının ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,
- l) Görme Yetersizliği:** Görme gücünün kısmen ya da tamamen yetersizliğinden dolayı, bireyin eğitim performansının ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,
- m) Ortopedik Yetersizlik:** İskelet, kas ve eklemlerdeki hastalık, bozukluk ve yetersizlikten dolayı, bireyin eğitim performansının ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,
- n) Sinir Sisteminin Zedelenmesi ile Ortaya Çıkan Yetersizlik:** Gelişim sürecinde oluşan nörolojik bozukluğun, bireyin eğitim performansını ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkilemesi durumunu,
- o) Dil ve Konuşma Güçlüğü:** Sözel iletişimde farklı seviye ve biçimlerde ortaya çıkan aksaklıklar ve düzensizlikler nedeniyle dili kullanma, konuşmayı edinme ve iletişimdeki güçlüklerin, bireyin eğitim performansı ve sosyal uyumunu olumsuz yönde etkilemesi durumunu,
- ö) Özel Öğrenme Güçlüğü:** Dili yazılı ya da sözlü anlamak ve kullanabilmek için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde veya birkaçında ortaya çıkan ve dinleme, konuşma, okuma, yazma, heceleme, dikkat yoğunlaştırma ya da matematiksel işlemleri yapmada yetersizlik nedeniyle bireyin eğitim performansının ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,
- p) Birden Fazla Alanda Yetersizlik:** Gelişim dönemi içinde, bireyin eğitim performansını ve sosyal uyumunu yoğun biçimde olumsuz yönde etkileyen, birden fazla alanda görülen yetersizlik durumunu,
- r) Duygusal Uyum Güçlüğü:** Sağlık durumu, zihinsel ve duygusal faktörlerle açıklanamayan; bireyin kendisi ve çevresiyle dengeli, doyurucu ilişki kurma ve sürdürmede güçlük çekme, genel bir mutsuzluk ve depresyon hâli, bireysel veya okul problemleriyle ilgili korku, tırnak yeme, parmak emme ve benzeri fiziksel belirtilerden bir veya birden fazlasının uzun süreli olarak ortaya çıkması nedeniyle eğitim performansının ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

s) Süreğen Hastalık: Gelişim dönemi içinde, bireyin, sürekli bakım ve tedavi gerektiren hastalığı nedeniyle eğitim performansının ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

ş) Otizm: Erken çocukluk döneminde görülmeye başlayan, sosyal etkileşim ve iletişim bozukluğu ile ilgi ve etkinliklerin belirgin sınırlılığı gibi özelliklerle kendini gösteren yaygın gelişimsel bozukluk durumunu,

t) Sosyal Uyum Güçlüğü: Madde bağımlılığı, yetersiz beslenme, göç, suç işleme, suça yönelme, çalışma, ihmâl, istismar ve terk edilme gibi riskli hayat şartlarından dolayı bireyin eğitim performansının ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu,

u) Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu: Çocukta 7 yaşından önce başlayan, en az iki ortamda (ev, okul) 6 ay süreyle yaşına ve gelişim seviyesine uygun olmayan dikkat eksikliği, aşırı hareketlilik, hiperaktivite ve dürtüsellik belirtileriyle görülen bozukluğu,

ü) Üstün veya Özel Yetenek: Zekâ, yaratıcılık, sanat, spor, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda akranlarına göre üst seviyede performans gösterme durumunu,

v) Usta Öğretici: Ustalık yeterliğini kazanmış; öğrencilerin/kursiyerlerin kurum, okul ve iş yerindeki eğitiminden sorumlu, meslekî eğitim tekniklerini bilen ve uygulayan, usta öğreticilik belgesi sahibi olan kişiyi,

y) Kurs: Özel eğitim gerektiren bireylere, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda beceriler kazandırmak amacıyla sertifika veya belgeye götüren, belirli süre ve programa dayalı olarak yürütülen yaygın eğitim faaliyetlerini,

z) Kursiyer: İlgi ve ihtiyaçları doğrultusunda belirli süre ve programa dayalı olarak yürütülen yaygın eğitim faaliyetlerine katılan bireyi

ifade eder

Temel İlkeler

Madde 5- Türk Millî Eğitimini düzenleyen genel amaçlar doğrultusunda özel eğitimle ilgili temel ilkeler şunlardır:

a) Özel eğitim gerektiren tüm bireyler; ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılır.

b) Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitimine erken yaşta başlanır.

c) Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireyleri sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan plânlanır ve yürütülür.

d) Özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitim performansları dikkate alınarak, amaç, içerik ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitimlerine öncelik verilir.

e) Özel eğitim gerektiren bireylerin, her tür ve kademedeki eğitimlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi için her türlü rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılır.

f) Özel eğitim gerektiren bireyler için, bireyselleştirilmiş eğitim plânı geliştirilir ve eğitim programları bireyselleştirilerek uygulanır.

g) Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif olarak katılmaları ve eğitimleri sağlanır.

h) Özel eğitim politikalarının geliştirilmesinde, özel eğitim gerektiren bireylere yönelik etkinlik gösteren sivil toplum örgütleri ile iş birliği içinde çalışılır.

ı) Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireylerin, toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde plânlanır.

Özel Eğitim Gerektiren Bireyin Belirlenmesi Süreci

Madde 6- Özel eğitim gereksinimi olduğu düşünölen birey;

- a) Riskli hamilelikte izleme,
- b) Doğum anında ortaya çıkan güçlükler,
- c) Erken çocukluk döneminde farkına varma,
- d) Bireyin ailesinin veya kendisinin doğrudan başvurusu,
- e) Zorunlu eğitim çağı ve sonrasında farkına varma,
- f) Sağlık ve eğitim amaçlı düzenli taramalar,
- g) Diğer kurum ve kuruluşlardan başvuru sonucu belirlenir.

Özel Eğitim Gerektiren Bireylerin Başvuracakları Kurumlar

Madde 7- Özel eğitim gereksinimi olan birey, ailesi veya gönderen kaynak;

- a) Millî eğitim müdürlüğüne,
 - b) Rehberlik ve araştırma merkezi müdürlüğüne,
 - c) En yakın özel eğitim kurumuna,
 - d) En yakın okula
- doğrudan başvurabilir.

Kayıt Zorunluluğu

Madde 8- Zorunlu eğitim çağına gelen, özel eğitim gerektiren veya tanısı konulmamış ve yerleştirme kararı alınmamış her bireyin, başvurduğu okul öncesi eğitim kurumlarına ve ilköğretim okullarına kaydı yapılır.

Kayıt yapılan öğrencinin durumu, özel eğitim gereksinimleri ve alınacak önlemler; rehber öğretmen-psikolojik danışman, sınıf öğretmeni veya özel eğitim öğretmeni, öğrenci velisi ve okul yönetimince belirlenir. Öğrencinin kaydettiği gelişmeler izlenir ve gerektiğinde okul dışından özel eğitim desteğı sağlanır. Tüm önlemlere rağmen okulun programından yeterince yararlanamayan öğrenci için, okul yönetimi öğrencinin durumunu belirtir ayrıntılı bir rapor düzenleyerek millî eğitim müdürlüğüne gönderir.

İlköğretimlerini tamamlayarak bir üst öğrenim kurumuna yöneltilen özel eğitim gerektiren öğrenciler hakkında, başvurdukları kurumların kayıt-kabul şartlarını taşımaları durumunda akranları gibi işlem yapılır.

Tanılama

Madde 9- Tanılama; özel eğitim gerektiren bireylerin yeterli ve yetersiz yönleri ile bireysel özelliklerini, ilgilerini belirlemek amacıyla tıbbî, psiko-sosyal, eğitim alanlarında yapılan değerlendirme sürecidir.

Tanılama İlkeleri

Madde 10- Tanılama ilkeleri şunlardır:

- a) Erkenlik ilkesi; tanılama mümkün olduğunca erken yaşta yapılır.
- b) Bütünlük ilkesi; tanılama çok yönlü, bireyin tüm gelişim öyküsü değerlendirilerek yapılır.
- c) Çeşitlilik ilkesi; tanılama sürecinde uygulanan tekniklerde, yöntemlerde, disiplinlerde çeşitlilik esastır.
- d) Süreklilik ilkesi; tanılama süreci farklı disiplin alanlarındaki uzmanlarca sürekli değerlendirilir.
- e) Yeterlilik ilkesi; tanılamada bireyin yeterli-yetersiz olduğu yönler birlikte değerlendirilir.

f)İş birliği ilkesi; tanılama sürecinde aile, okul ve uzmanlar iş birliği içinde çalışır.

g)İsteklilik ilkesi; tanılama sürecinin her aşamasında ailenin ve gerektiğinde bireyin görüşü alınarak katılımı sağlanır.

h)Gizlilik ilkesi; tanılama sürecinin her aşamasında birey ile ailenin görüş ve onayları alınmadan hiçbir açıklama yapılmaz. Elde edilen bilgi ve değerlendirme sonuçları eğitim ve yönlendirme amaçlı kullanılır.

Eğitsel Tanılama

Madde 11- Eğitsel amaçla bireyin tüm gelişim ve disiplin alanlarındaki özelliklerinin belirlenerek değerlendirilmesi eğitsel tanılama sürecidir.

Bireyin eğitsel tanılması rehberlik ve araştırma merkezinde oluşturulan eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi tarafından yapılır. Bu tanılamada bireyin;

a)Zihinsel, fiziksel, duygusal, sosyal gelişim öyküsü,

b)Tıbbî ve psiko-sosyal değerlendirme raporu,

c)Bireysel yeterliliklerine dayalı gelişim özellikleri,

d)Eğitim hizmetlerinden yararlanma süresi,

e)Eğitim performansı,

dikkate alınır.

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu

Madde 12- Eğitim öğretim kurumlarındaki özel eğitim hizmetlerini düzenlemek, eş güdümlü bir şekilde yürütülmesini sağlamak, izlemek ve değerlendirmek üzere millî eğitim müdürlüklerinde özel eğitim hizmetleri kurulu oluşturulur.

Millî Eğitim Müdür Yardımcısı veya Şube Müdürü

Madde 13- Özel eğitim hizmetleri kurulundan sorumlu millî eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü, il ve ilçe genelindeki özel eğitim hizmetleri ile ilgili etkinliklerin bütünlük içerisinde plânlanması, eş güdümü ve yürütülmesinden millî eğitim müdürü adına yetkili ve sorumludur.

Millî eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürünün görevlendirilmesinde, öncelikle üniversitelerin özel eğitim bölümleri programlarını tamamlamış veya özel eğitim alanında çalışmış olanların seçilmesine dikkat edilir. Bu nitelikte elemanların bulunmaması durumunda alanın özelliği dikkate alınarak millî eğitim müdürlüğüne görevlendirme yapılır.

Millî Eğitim Müdür Yardımcısı veya Şube Müdürünün Görevleri

Madde 14- İllerde özel eğitim hizmetlerinden sorumlu millî eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü aşağıdaki görevleri yapar:

a)İl özel eğitim hizmetleri kurulunu oluşturmak üzere 15 inci maddede sayılan kurul üyelerini belirler.

b)Yeterli sayıda özel eğitim öğretmenini, diğer kurul üyelerinin katılmadığı zamanlarda, özel eğitim hizmetlerinin programlı ve aksamadan yürütülmesini sağlamak üzere görevlendirir.

c)Eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi için rehberlik ve araştırma merkezi dışındaki kurum ve kuruluşlardan görevlendirilecek personelin görevlendirilmesini, eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi başkanının görüşünü alarak sağlar.

d)Yıl içindeki özel eğitim hizmetlerinin plânlanması, yürütülmesi, eş güdümü ve değerlendirilmesine ilişkin toplantılar düzenler. Bu toplantılar yılda en az 3 defa yapılır. Bu toplantılara; ilçe millî eğitim şube müdürleri, rehberlik ve araştırma merkezi/merkezleri müdür/müdürleri, özel eğitim ve kaynaştırma okulu/okulları müdürü/müdürleri, özel eğitim

öğretmeni/öğretmenleri katılır. Bu toplantılarda ilçe millî eğitim şube müdürleri arasında görev dağılımı yapar, tanılama, izleme ve değerlendirme ekibinin/ekiplerinin ve bireyselleştirilmiş eğitim programını geliştirme birimi/birimlerinin hizmet alanlarını belirler, çalışma takvimini hazırlar.

e) İlçelerdeki özel eğitim kurumlarının, özel eğitim ve hazırlık sınıflarının, kaynak odalarının, idarî, eğitim-öğretim ve yardımcı hizmetler sınıfı personel gereksinimlerini belirler ve zamanında Bakanlığa sunulmasını sağlar.

f) Özel eğitimde görevli personelin, il içi atamalarında komisyon üyesi olarak bulunur.

g) Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki resmî ve özel okul ve kurumlar bünyesinde, kaynak oda, özel eğitim sınıfı ile bireyselleştirilmiş eğitim programını geliştirme birimlerinin açılması konularında, özel eğitim hizmetleri kurulunun yaptığı plânlama hazırlıklarını inceler, değerlendirir, derslik, araç-gereç gibi gereksinimlerinin sağlanması için önlem alır.

h) Özel eğitim gerektiren bireylerin, yönlendirme raporu çerçevesinde özel eğitim okulu veya diğer okullara yerleştirilmesini sağlar. İlinde eğitimi sağlanamayan özel eğitim gerektiren bireyleri yatılı okullara yerleştirmek üzere Bakanlığa bildirir.

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu Üyeleri

Madde 15- Özel eğitim hizmetleri kurulu; millî eğitim müdür yardımcısı veya görevlendireceği bir şube müdürü yanında, eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi başkanı, özel eğitim kurumu müdürleri, özel eğitim öğretmenleri, gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmenler, rehber öğretmen-psikolojik danışman üyelerinden oluşur. Özel eğitim hizmetleri kuruluna gerektiğinde kaynaştırma okulu müdürü, kaynaştırma okulundan seçilen sınıf öğretmenleri, psikologlar, aile hekimleri, odyologlar, fizyoterapistler, veli, gönüllü kuruluş yetkilileri, bu alanda yetişmiş ilköğretim müfettişleri, özel eğitim gerektiren bireylerin çalıştığı kurumlardaki iş yeri temsilcisi de çağrılabilir.

Millî eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü ile görevlendirilen özel eğitim öğretmenleri dışındaki kurul üyeleri çalışmalara gerektiğinde katılırlar, diğer zamanlarda görevlerine devam ederler.

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulunun Görevleri

Madde 16- Özel eğitim hizmetleri kurulunun görevleri şunlardır:

a) İldeki rehberlik ve araştırma merkezlerinin, özel eğitim kurumlarının, kaynak odalarının, özel eğitim ve hazırlık sınıflarının, yönetici, öğretmen, destek hizmet personeli, usta öğretici, memur, yardımcı hizmetler sınıfı gibi her türlü personel gereksinimini, okul ve kurum dışından görevlendirilecek personeli belirler.

b) Öğretim yılı başında düzenlenen bir program dahilinde; zihin, beden, duyu ve sosyal yönden farklılık gösteren, öğrenme yetersizliği olan bireyleri belirlemek amacıyla, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yapılacak taramalar ve evde eğitim programları için; rehberlik ve araştırma merkezlerinde oluşturulacak eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibinin gerekli personel, araç-gereç, taşıt gibi her türlü gereksinimini karşılayarak, taramaların ve eğitim programlarının sağlıklı bir şekilde yürütülmesini sağlar. Erken tanı ve müdahale için, anaokulları ve ana sınıflarında yapılacak taramaları öncelikle plânlar ve bunların uygulanmasını sağlar. Ekibin sunduğu yöneltme kararlarını değerlendirir, gerekli özel eğitim önlemlerini alır. Tarama programları mümkün olduğunca birinci yarı yıl içinde düzenlenir, uygulanır ve sonuçlandırılır. Ancak olanak ve koşullara göre ikinci yarı yılda da sürdürülebilir.

c) İldeki, kaynaştırma uygulamaları yapılacak okul, kaynak oda, hazırlık ve özel eğitim sınıfları gereksinimini belirler ve açılması için gerekli önlemleri alır.

d) Özel eğitim gerektiren bireylerin, yöneltme raporu çerçevesinde, kaynaştırma uygulamalarına, özel eğitim sınıflarına veya özel eğitim kurumlarına yerleştirilmesi kararını alır.

e)Evde eğitimi sürdürülen öğrenciler için gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmenlerin görev dağılımını yapar.

f)Personel yetiştirilmesi amacıyla görev alanlarına göre, uygun hizmet içi eğitim kursları açılmasını sağlar.

g)Özel eğitimle ilgili yayın ve kaynakları araştırır, inceler, gerekli görülen yayın ve kaynakların özel eğitim okul ve kurumlarına dağıtımını sağlar.

h)Özel eğitim hizmetlerinin sürdürülmesinde, araştırmalara esas olacak istatistikî bilgileri toplar, değerlendirir ve kullanılmaya hazır hâle getirir.

ı)Erken tanı ve müdahale için, sağlık ve sosyal hizmet kurum ve kuruluşları ile diğer ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapar.

i)Aile eğitim programlarını başarı ile bitirmiş gönüllü aileler ile üniversitelerin özel eğitim, çocuk gelişimi ve eğitimi bölümlerinde okuyan 2, 3 ve 4 üncü sınıf öğrencilerinden gönüllü olanların; aile eğitimi, erken çocukluk dönemi eğitimi, özel eğitim desteği gibi çalışmalara görevli personel ile birlikte katılmaları için gerekli eş güdümü sağlar.

Eğitsel Tanılama, İzleme ve Değerlendirme Ekibi

Madde 17- Rehberlik ve araştırma merkezleri bünyesinde eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi; özel eğitim hizmetleri kurulundan sorumlu millî eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürü ile rehberlik ve araştırma merkezi müdürünün iş birliği ile 19 uncu maddede belirtilen personelin görevlendirilmesi yoluyla oluşturulur.

Eğitsel Tanılama, İzleme ve Değerlendirme Ekibi Başkanı ve Görevleri

Madde 18- Eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi başkanı, rehberlik ve araştırma merkezi müdürü ya da görevlendireceği müdür yardımcısıdır.

Eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi başkanının görevleri şunlardır:

a)Eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibini oluşturur. Gereksinim duyulan destek eğitim personelinin diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılarak, görevlendirilmesinin sağlanması için özel eğitim hizmetleri kurulu millî eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürüne teklifte bulunur.

b)Özel eğitim gerektiren bireylerin; tüm gelişim alanlarındaki yeterlilik ve gereksinimlerinin eğitsel amaçla değerlendirilmesi doğrultusunda eğitim amaçları ve hizmetlerinin bir bütünlük içinde, disiplinler arası bir yaklaşımla plânlanması ve yürütülmesinde eş güdümü sağlar.

Eğitsel Tanılama, İzleme ve Değerlendirme Ekibi Üyeleri ve Görevleri

Madde 19- Eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi aşağıdaki üyelerden oluşur:

a)Rehberlik ve araştırma merkezi müdürü,

b) İl genelindeki özel eğitim öğretmenlerinden 17 nci maddeye göre seçilecek bir üye,

c)İl genelindeki gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmenlerden 17 nci maddeye göre seçilecek bir üye,

d)İl genelindeki psikologlardan 17'nci maddeye göre seçilecek bir üye,

e)İl genelindeki eğitim programları hazırlamakla görevlendirilen öğretmenlerden 17'nci maddeye göre seçilecek bir üye,

f)İl genelindeki rehber öğretmen-psikolojik danışmanlardan 17'nci maddeye göre seçilecek bir üye,

g)İl genelindeki sosyal çalışmacılardan 17'nci maddeye göre seçilecek bir üye,

h)Aile veya gönderen kaynak temsilcisi,

ı)Gereksinim duyulduğunda özel eğitim kurumunun veya kaynaştırma uygulaması yapılan okulun müdürü, sınıf öğretmeni veya rehber öğretmeni-psikolojik danışmanı ile il genelindeki 17 nci maddeye göre seçilecek odyolog, fizyoterapist, hekim, özel eğitim gerektiren bireylerin çalıştığı kurumlardaki iş yeri temsilcisi çağrılabilir.

Eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibinin görevleri şunlardır:

a)Özel eğitim gerektiren bireyin eğitsel tanılmasından önce; psiko-sosyal ve tıbbi değerlendirmesinin yapılmasını sağlamak için aileyi yönlendirir ve ilgili kurumlarla iş birliği yapar.

b)Birden fazla yöntem ve teknik kullanarak, başvurusu yapılan özel eğitim gerektirdiği düşünülen bireyleri eğitsel tanılama sürecine alır.

c)Bireyin gereksinimlerini belirler ve öncelik sırasına koyar. Uzun dönemli ve öğretim amaçlarını içeren ve EK 1'de belirtilen Destek Eğitim Plânı ile EK 2'de belirtilen Yöneltilme Raporu'nu hazırlar ve özel eğitim hizmetleri kuruluna gönderir.

d)Doğrudan okula kayıt veya özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından verilen yerleştirme kararı sonucunu izler, ilgili okul ile iş birliği yapar, bireyin uygun yerleştirilmediği durumlarda tanılama sürecini yineler.

e)Hazırladığı yöneltilme raporu doğrultusunda, yerleştirmenin yapıldığı kuruma, özel eğitim gerektiren bireye, destek eğitim plânının uygulanmasında görev alanlara ve aileye danışmanlık yapar.

f)Ailelerin gereksinimleri doğrultusunda aile eğitimi programları düzenler. Üniversite veya diğer kurumlarda düzenlenen aile eğitimi programları hakkında aileyi bilgilendirir.

Yerleştirme ve İzleme

Madde 20- Özel eğitim gereksinimleri belirlenerek tanılanmış bireyler için eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi tarafından yöneltilme kararı alınır. Özel eğitim hizmetleri kurulu bu bireylerin kaynaştırma uygulamaları yapılan okul ve sınıflara, özel eğitim okul ve sınıflarına yerleştirilmeleri kararını alır. Yerleştirilen öğrencilerin izlenmesi okul, eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi ve özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından iş birliği içinde yürütülür. Öğrencinin kaydettiği gelişmeler belli aralıklarla düzenli olarak izlenir. Kayıt tarihinden itibaren en az üç aylık izleme süreci sonunda, rehberlik ve danışma hizmetleri kurulu; uygun yerleştirilmediği düşünülen öğrenci için doğrudan özel eğitim hizmetleri kuruluna başvurabilir. Rehberlik ve danışma hizmetleri kurulu başvurusunda öğrenci ve alınan önlemler hakkında ayrıntılı bir rapor düzenler. Rapor uygun bulunursa, özel eğitim hizmetleri kurulu eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi ile iş birliği kurarak yeni bir değerlendirme sürecini başlatır. En geç bir ay içerisinde rehberlik ve danışma hizmetleri kuruluna sonucu bildirir.

Ailenin İtiraz Hakkı

Madde 21- Özel eğitim gerektiren bireyin; belirleme, tanılama ve yerleştirme sürecinde; aile, öncelikle bilgilendirilir ve yerleştirme sürecinde ailenin yazılı onayı alınır. Buna rağmen aile, yeni bir değerlendirme isteği ile her bir süreçte en fazla bir defa özel eğitim hizmetleri kuruluna, on beş gün içinde doğrudan itiraz edebilir. Özel eğitim hizmetleri kurulu söz konusu başvuruyu uygun gördüğü takdirde yeni bir değerlendirme sürecini başlatır, bir ay içinde aileyi bilgilendirir.

Aile Eğitimi

Madde 22- Aile eğitimi, özel eğitim gerektiren bireylerin eğitiminde sürekliliği olan bir hizmettir. Bu hizmetlere ve özel eğitim sürecinin her boyutuna ailelerin aktif katılımı ve katkısını sağlayacak önlemler alınır. Aile eğitim programları hedef kitlenin özelliklerine göre özel eğitim kurumları, kaynaştırma uygulamaları yapılan okullar ve özel eğitime destek veren kurumlarca hazırlanır ve yürütülür. Bu hizmet gerektiğinde evlerde de sürdürülebilir.

Bu programlar, ailelerle birlikte saptanacak belli aralıklarla, her yıl yeniden geliştirilerek uygulanır.

Özel eğitim ilköğretim okullarına yerleştirme kararı alınan ve okula başlaması gereken aday öğrencilerden; kontenjan yetersizliği nedeniyle çağrısı yapılamayan öğrencilerin aileleri, öğrencinin sırası gelinceye kadar devam edecekleri okulun aile eğitimi programlarından öncelikle yararlandırılırlar.

Aile eğitimi programları, özel eğitim gerektiren bireyin anne-babası, kardeşleri ile bakımı ve eğitiminden sorumlu diğer bireylerin, koşullara göre birlikte ya da farklı eğitim programları içinde eğitilmeleri ve bilgilendirilmeleri sağlanarak sürdürülür.

Özel eğitimdeki aile eğitimi hizmetleri, aile rehberliği hizmetleri ile bütünleştirilir.

Erken Çocukluk Dönemi Eğitimi

Madde 23- Özel eğitim gereksinimleri belirlenmiş, 0-36 ay arasındaki çocuklar için, özel eğitim hizmetleri, öncelikle ailenin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi temeline dayalı olarak, üniversitelerle iş birliği ile eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi ve gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmen tarafından evlerde ve kurumlarda sürdürülür. Plânlanan bu eğitim doğrultusunda çocuk aile ve eğitimci aşağıdaki hususlar çerçevesinde birlikte çalışır.

a)Çocuğun özel eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi tarafından mümkün olduğunca ev gözlemleri ve gelişim ölçekleri kullanılarak yapılır.

b)Eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi tarafından yapılacak inceleme ve değerlendirme çalışmaları, en az altı ayda bir yinelenir.

c)Aile eğitimi hizmetlerinde, çocuğun ve ailenin ne tür destek hizmetler alacağı ve bu hizmetlerin kim tarafından, nasıl ve ne zaman verileceği eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi tarafından belirlenir.

d)Bu çocukların, sosyal yönden gelişimlerini desteklemek ve ailelerin bilgi ve deneyimlerini artırmak için, resmî ve özel kreşlerde, bireysel özellikleri ve yaşları dikkate alınarak, belirlenen bir günde yarı zamanlı oyun grubuna ya da etkinlik grubuna devam etmesine karar verilebilir.

e)Aileler, eğitsel oyun, oyuncak, oyuncak kütüphaneleri, özel eğitim gerektiren çocuklara kendilerini serbest ifade etme olanağı sağlayan oyun-eğlence alanları ve eğitsel kitap gibi konularda bilgilendirilir ve özendirilir.

Okul Öncesi Eğitimi

Madde 24- Özel eğitim gereksinimleri belirlenmiş 37-72 ay arasındaki çocuklar için, okul öncesi eğitimi zorunludur ve kaynaştırma uygulamaları temeline dayalı olarak, destek eğitim plânları çerçevesinde sürdürülür.

Özel eğitim gerektiren çocukların, bireysel yeterliliklerine dayalı gelişim özellikleri dikkate alınarak okul öncesi özel eğitim sınıfları ve okulları da açılabilir. Oluşturulacak özel eğitim sınıflarında ve okul öncesi özel eğitim okullarında sınıfların mevcudu, bir öğretmen için altı, iki öğretmen için on çocuktan fazla olamaz. Bu çocuklarda tuvalet eğitimi koşulu aranmaz.

Hazırlık Sınıfı

Madde 25- Bünyesinde özel eğitim sınıfları bulunan ilköğretim okulları ile özel eğitim ilköğretim okullarında, öğrencilerin gelişim ve bireysel özellikleri doğrultusunda, onları örgün eğitimi izleyebilecekleri duruma getirmek için hazırlık sınıfları açılabilir. Hazırlık sınıflarında en fazla 10 öğrenci bulunur.

Hazırlık sınıfı programı; bireylerin sosyal etkileşim, iletişim ve temel yaşam becerilerini geliştirme, sınıfa, okula ve yaşama uyumlarını artırmaya yönelik hazırlanır. Kavrama, dinleme, anlama, anlatma, okuma ve yazmayla ilgili hazırlık çalışmalarını içeren bu programın süresi en fazla bir ders yılıdır. Ders yılı sonunda hazırlık sınıfı öğretmeni, aile, okul

rehber öğretmeni-psikolojik danışmanı ile okul yönetiminin ortaklaşa aldığı yöneltme kararı doğrultusunda öğrenci;

a)Kaynaştırma uygulamaları yapılan ilköğretim okuluna,

b)Özel eğitim ilköğretim okuluna,

c)İlköğretim programlarının amaçlarını gerçekleştirecek durumda olmayan öğrenciler için, gelişim alanlarındaki performans düzeyi dikkate alınarak hazırlanmış bir eğitim programına devam ettirilir.

İlköğretim

Madde 26- Özel eğitim gerektiren bireyler ilköğretimlerini; özel eğitim veya diğer ilköğretim okullarında sürdürürler. Özel eğitim ilköğretim okullarına devam eden öğrencilerin, gelişimleri izlenip, eğitim performansları dikkate alınarak, programın amaç, içerik, öğretim süreçleri ve değerlendirme boyutlarında uyarlamalar yapılarak, kaynaştırma uygulamalarına öncelik verilir. Özel eğitim ilköğretim okullarında sınıf mevcudu en fazla 10 öğrenciden oluşur.

Zorunlu öğrenim çağındaki, klinik bakıma gereksinim duyan veya birden fazla alanda yetersizliği olanlar için destek eğitim plânı özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından hazırlanır. Bu bireylerin eğitimleri, öncelikle ailelerinin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi temeline dayalı olarak, gezerik özel eğitim görevi verilen öğretmenler tarafından kurumlarda ve evlerde sürdürülür.

Evde Eğitim

Madde 27- Zorunlu öğrenim çağındaki fiziksel, duygusal, sosyal ve iletişim yetersizlikleri nedeniyle, eğitim öğretim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumda olan bireylerin eğitimleri, özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından plânlanır. Öncelikle ailenin bilgilendirilmesi, desteklenmesi ve bireyin evde eğitime alınması temeline dayalı olarak, gezerik özel eğitim görevi verilen öğretmen tarafından sürdürülür. İlköğretim çağındaki öğrencilerin en yakın ilköğretim okuluna kaydı yapılır. Bu öğrenciler için okula devam etme koşulu aranmaz, başarıları değerlendirilerek haklarında okula devam eden diğer öğrenciler gibi işlem yapılır. Öğrencilerin başarı durumu ve gelişimi okuluna bildirilir; sınıf geçme ve diploma işlemleri kayıtlı bulunduğu okul tarafından yürütülür. İl/ilçe millî eğitim müdürlüğü, ilköğretim çağı çocuklarının kayıtlarının olduğu okullardan sınıf ve branş öğretmenlerini, gezerik özel eğitim görevi verilen öğretmenlerin önerileri doğrultusunda görevlendirebilir.

Evde eğitim, bir destek eğitim hizmeti olmayıp, eğitim-öğretim hizmetlerinin bireyin yetersizliği nedeniyle evde verilmesi temeline dayanır. Plânlanan bu eğitim doğrultusunda birey, aile ve eğitimci birlikte çalışır.

Orta Öğretim

Madde 28- Özel eğitim gerektiren bireylerin, orta öğretimlerini özel eğitim okullarında veya diğer genel, meslekî ve teknik orta öğretim okullarında, kaynaştırma yoluyla sürdürmeleri esastır.

İlköğretim okullarını bitiren; özel eğitim gerektiren öğrencilerden genel, meslekî ve teknik orta öğretim okullarına yönlendirme kararı alınanlar, ilgili birimlerle yapılacak iş birliği çerçevesinde yatılı ve sınavsız olarak bu okullara yerleştirilirler. Çok programlı liselere ve meslek liselerine yönlendirme kararı alınanlardan, yatılı okumak isteyen öğrenciler için yakın yatılı okulların olanakları da değerlendirilerek yeterli kontenjan sağlanır.

Özel eğitim gerektiren bireylerden, açık öğretim lisesine yönlendirme kararı alınanlar tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi tarafından izlenir. İlgili kurum ile programın ölçme ve değerlendirilmesi gibi konularda iş birliği yapılır.

Yüksek Öğretim

Madde 29- Özel eğitim gerektiren öğrencilerden, yüksek öğretime yönlendirme kararı alınanların ilgileri, istekleri, yetenekleri, yeterlilikleri ve istihdam olanakları doğrultusunda ve ölçüsünde yüksek öğretim olanaklarından faydalanabilmeleri için sınavlarda ve değerlendirmede gerekli özel eğitim önlemleri alınır. Yüksek öğretim kurumları ile iş birliği yapılarak yerleştirilmelerinde, kredi ve burs almalarında öncelik tanınır.

Yaygın Eğitim

Madde 30- Özel eğitim gerektiren bireylerin temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme gereksinimlerini karşılamak, onları işe ve mesleğe hazırlamak amacıyla, farklı konu ve sürelerde, çevrenin olanakları ve gereksinimleri doğrultusunda yaygın eğitim programları düzenlenir.

Bu programlar, özel eğitim gerektiren bireylerin aileleri ve yakın çevreleri için, bireyin gelişim sürecinde aktif rol almaları ve onlarla birlikte yaşam becerilerini geliştirmelerini sağlayacak biçimde hazırlanır.

Özel eğitim gerektiren bireyleri iş hayatına hazırlayıcı iş ve meslekî yaygın eğitim programları; bu bireylerin bireysel gelişim özellikleri ve yeterlilikleri doğrultusunda yönenin, iş gücü piyasasının mevcut ve gelecekteki ihtiyaçları dikkate alınarak plânlanır; uygulama ağırlıklı ve bireyin o işi veya mesleği amaçlanan yeterlilikte yapmasını sağlayacak şekilde uygulanır. Yaygın eğitim faaliyetleri, illerde oluşturulmuş bulunan Yerel Çalışma Konseyleri ile diğer resmî, özel ve gönüllü kurum ve kuruluşlar ile iş birliği çerçevesinde plânlanır ve uygulanır.

Yaygın eğitim programları uygulayan diğer resmî, özel ve gönüllü kurum ve kuruluşlarca düzenlenecek programlardan iş birliği çerçevesinde, özel eğitim gerektiren bireylerin de, özel eğitim sınıfı ve kaynaştırma uygulamaları ile yararlanmaları sağlanır.

Özel eğitim kurumları ve diğer kurumların açtığı yaygın eğitim programlarına katılan özel eğitim gerektiren bireyler ve bunların aile eğitimi programlarına katılan birinci derecedeki yakınları; program süresince yaygın eğitim programının açıldığı bölgedeki yatılı özel eğitim kurumlarının pansiyonlarından yararlanabilirler. Bu kursiyer ve ailelerinin iâşe ve ibateleri eğitimleri süresince Bakanlıkça karşılanır.

Özel Eğitim Kurumları

Madde 31- Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim gereksinimlerini karşılamak için, onların gelişim ve disiplin alanlarındaki performans düzeylerine uygun; her tür ve kademede örgün ve yaygın, yatılı ve gündüzlü eğitim kurumları Bakanlıkça açılır. Bu kurumlarda, özel olarak yetiştirilmiş personel ile geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri uygulanır.

Gerçek ve tüzel kişiler, özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ve öğretimleri için 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'ndaki esaslara uygun olarak özel okul veya kurum açabilirler.

Özel Eğitim Kurumlarının Amaçları

Madde 32- Özel eğitim kurumları, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda, özel eğitim gerektiren bireylerin;

- a) Toplum içindeki rollerini gerçekleştiren, başkaları ile iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışabilen, çevresine uyum sağlayabilen, üretici ve mutlu bir vatandaş olarak yetişmelerini,
- b) Kendi kendilerine yeterli bir duruma gelmeleri için temel yaşam becerilerini geliştirmelerini,
- c) Uygun eğitim programları ile özel yöntem, personel ve araç-gereç kullanarak; ilgileri, gereksinimleri, yetenekleri ve yeterlilikleri doğrultusunda üst öğrenime, iş ve meslek alanlarına ve hayata hazırlanmalarını amaçlar.

Görme, İşitme ve Ortopedik Yetersizliği Olan Bireyler İçin Açılan Kurumlar

Madde 33- Görme, işitme ve ortopedik yetersizliği olan bireyler için, kaynaştırma uygulamaları esas olmakla birlikte, her tür ve kademedede, gündüzlü ve/veya yatılı özel eğitim kurumları açılır.

Bu kurumlarda Bakanlıkça hazırlanan eğitim programları uygulanır. Öğrencilerin bireysel yeterliliklerine dayalı gelişim özellikleri dikkate alınarak ilgileri, istekleri, yetenekleri ve yeterlilikleri, yetersizlikten etkilenme düzeyleri de dikkate alınarak farklı sınıflar oluşturulur, seçmeli dersler çeşitlendirilir.

Sınıf mevcutları okul öncesi, ilköğretim ve yaygın eğitimde en fazla 10, orta öğretimde en fazla 20 öğrencidir.

Özel eğitim gerektiren öğrencilerin meslekî ve teknik liselerde ilgi, istek, yetenek ve yeterlilikleri ölçüsünde kaynaştırma uygulamasının yapıldığı, yatılı ve/veya gündüzlü çok programlı orta öğretim kurumları açılır. Bu kurumlarda meslekî ve teknik öğretim programları uygulanır. Öğrenciler, meslek derslerini meslek ve teknik liselerinde, kültür derslerini ise çok programlı liselerde sürdürürler. Ancak, atölyeleri uygun olan okullarda meslek dersleri de yapılabilir.

(**Değişik beşinci fıkra: 18.12.2004/25674 RG**) Orta öğretimde, güzel sanatlar, meslekî ve teknik eğitim veren orta öğretim kurumları veya iş eğitim merkezleri ya da iş okulları açılarak yeterlilikleri oranında, bir üst öğrenime, iş ve mesleğe yönlendirilmeleri sağlanır.

Birden Fazla Alanda Öğrenme Yetersizliği Olan Bireyler İçin Açılan Kurumlar

Madde 34- Birden fazla alanda öğrenme yetersizliği olan bireyler için gündüzlü özel eğitim okul ve kurumları açılır. Kurumlardaki eğitim-öğretim uygulama süreci ile çalışma yöntem ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönerge ile belirlenir.

Bu bireyler için eğitim gereksinimleri dikkate alınarak özel eğitim okul ve kurumlarının bünyesinde, gündüzlü sınıflar da açılabilir. Bu sınıflarda en fazla altı öğrenci bulunur ve iki öğretmen görevlendirilir.

Görme Yetersizliği Olan Bireyler İçin Açılan Basım Evi ve Akşam Sanat Okulu

Madde 35- Basım evi ve akşam sanat okulu, görme yetersizliği olan bireylerin eğitim için gerekli olan ders kitaplarını, kaynak kitapları, edebî eserleri ve sanat eserlerini, dergi, gazete gibi yazılı materyali Braille (kabartma yazı) ile basar, çoğaltır ve dağıtımını sağlar. Gerekli kitapları kasetlere okutarak, konuşan kitap kasetleri hazırlar. Bu bireylerle ilgili eğitim-öğretim yöntemleri üzerinde araştırmalar yapar.

Kurumdaki eğitim-öğretim uygulama süreci ile çalışma yöntem ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönerge ile belirlenir.

Zihinsel Öğrenme Yetersizliği Olan Bireyler İçin Açılan İlköğretim Okulları

Madde 36- Orta düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği olan ilköğretim çağı çocukları için, kaynaştırma uygulamaları esas olmakla birlikte, gündüzlü ilköğretim kurumları açılır.

Bu okullarda Bakanlık tarafından, denkliği bozmayacak düzenlemeler yapılarak hazırlanmış ilköğretim programları uygulanır. Öğrencilerin bireysel yeterliliklerine dayalı gelişim özellikleri dikkate alınarak ilgileri, istekleri, yetenekleri ve yeterlilikleri ölçüsünde seçmeli dersler çeşitlendirilir.

Okulda sınıf öğretmenliği esastır. Sınıf mevcudu tüm sınıflarda en fazla 10 öğrenciden oluşur.

İlköğretimlerini tamamlayanlara ilköğretim okulu diploması verilir. Bu öğrenciler bireysel gelişim özellikleri ve yeterliliklerine uygun orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarına yönlendirilir.

Zihinsel Öğrenme Yetersizliği Olan Bireyler İçin Açılan Eğitim ve Uygulama Okulları

Madde 37- Genel eğitim programlarından yararlanamayan, okul öncesi ve zorunlu ilköğretim çağındaki, ağır düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği olan çocuklar için, gündüzlü özel eğitim kurumları açılır. Bu okullarda, öğrencilerin, öz bakım ve temel yaşam becerileri ile işlevsel akademik becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla gelişimsel eğitim programları uygulanır.

Bu okullarda sınıf öğretmenliği esastır. Sınıf mevcutları; okul öncesi eğitim sınıflarında en fazla altı, diğer sınıflarda ise en fazla sekiz öğrenciden oluşur. Okul öncesi eğitimi sınıfından altıncı sınıfa kadar sınıflarda iki özel eğitim öğretmeni, yedinci ve sekizinci sınıflarda ise, bir özel eğitim öğretmeni ile bir usta öğretici veya iki özel eğitim öğretmeni görevlendirilir. İş eğitimi atölye öğretmenlerince okutulur.

Okul programı bireysel yeterliliklerine dayalı gelişim özellikleri doğrultusunda bireyselleştirilir. Öğretmenler, her çocuğun bireyselleştirilmiş eğitim programına göre hem grup eğitimi hem de birebir eğitim yaparlar.

Öğrenci, bireysel yeterliliklerine dayalı gelişim özellikleri dikkate alınarak uygun sınıfa yerleştirilir, bir sınıfı en fazla iki öğretim yılı yineler. Seviyeler arasında geçişler, genellikle yıl sonunda sınıf öğretmeni ve branş öğretmenlerinin önerisi üzerine, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme kurulunca yapılır. Eğitim ve uygulama okullarında kurul eğitim-öğretim yılı süresince her ay en az bir defa toplanır.

Okulda etkinlik süresi günde toplam altı saattir. Etkinlik, dinlenme ve yemek süreleri okul yönetimince düzenlenir.

Etkinlik dağıtım çizelgesinde, aile rehberliği için uygun zaman ayrılır. Bu etkinlikler rehberlik ve psikolojik danışma servisi ve özel eğitim öğretmenleri tarafından eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi ile iş birliği içinde yapılır.

Öğrenciler ilgileri, istekleri ve yeterlilikleri ölçüsünde yedinci ve sekizinci sınıflarda uygun iş eğitim ve uygulama programlarına yönlendirilir.

Seviye geçişinde etkili olmamakla beraber, öğrencilere birinci ve ikinci yarı yıl sonunda örneği EK 3-a ve EK 3-b' de gösterilen öğrenci kartesi verilir. Karneler özel eğitim öğretmeni-sınıf öğretmeni tarafından doldurulur. Karnede belirtilmeyen konular, ayrıca veliye yazılı olarak bildirilir.

(Değişik: 18.12.2004/25674 RG) Okulun programını bitiren öğrencilere örneği (EK-4)'te gösterilen diploma verilir, ancak bu diploma, orta öğretime girme hakkını sağlamaz. Bu öğrenciler; aile, öğretmen ve okul yönetimince alınan yöneltme kararı doğrultusunda yaygın eğitim programlarına ve iş eğitim merkezlerine yönlendirilir.

Özel Eğitim Gerektiren Bireyler İçin Açılan İş Eğitim Merkezleri

Madde 38- Eğitim uygulama okullarını bitiren veya zorunlu eğitim çağı dışında kalan zihinsel öğrenme yetersizliği olanlar ve/veya genel eğitim programlarından yararlanamayan özel eğitim gerektiren bireylerin; temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme gereksinimlerini karşılamak, topluma uyumlarını sağlamak, onları işe hazırlamak amacıyla; farklı konu ve sürelerde meslek kurslarının düzenlendiği, gündüzlü özel eğitim kurumları açılır.

Görme, işitme, ortopedik yetersizliği olanlar için de, iş eğitim merkezleri açılır. Merkezin programına devam edebilecek yeterli sayıda, farklı yetersizlikleri olan kursiyer varsa ve merkezin personeli, yapısı ve atölyeleri de uygunsa özel sınıflar oluşturulabilir. Zihinsel öğrenme yetersizliği olan bireyler için açılan iş eğitim merkezlerinde böyle bir uygulamaya yer verilmez.

Bir kurs programının açılabilmesi için kursiyer sayısının en az beş olması gerekir. Aynı kursta birden fazla sınıf yapma olanağı varsa, kursiyerlerin; ilgi, istek, yetenek, yaş, bireysel ve gelişim özellikleri ile yeterlilikleri dikkate alınarak oluşturulacak sınıflar en fazla 10 kursiyerden oluşur. İş eğitim merkezlerinde sınıf öğretmenliği esastır. Sınıflarda bir özel

eğitim retmeni ile bir atölye retmeni/usta üretici veya iki özel eğitim retmeni gvlendirilir.

Kurs programları, merkez tarafından iş yeri temsilcileri ile iş birliği içinde hazırlanır. Programların hazırlanmasında çevrenin olanak ve koşulları dikkate alınır.

(Değişik : 18.12.2004/25674 RG) Kursların süresi, programın içeriğine göre en az bir, en fazla üç ğretim yılı olarak belirlenir. Merkezin imkân ve şartları uygun olduğu takdirde yarıyıl ve yaz tatillerinde de programlara devam edilebilir. Merkezde, günde en az altı saat ders yapılır. Ders, etkinlik, dinlenme ve yemek süreleri, merkez yönetimince düzenlenir. Programlar, il millî eğitim müdürlüğü tarafından onaylanır ve bir rneği Bakanlığa gönderilir.

Açılacak kursların türleri ile alınacak kursiyer sayıları ve yeterlilikleri, merkez tarafından en az iki ay önceden duyurulur. Kurs programlarına, kursun içeriğine uygun kursiyerlerin seçimi, 65 inci maddede belirtilen izleme ve yöneltme kurulunca yapılır. Yerleştirme ve değerlendirme sonuçları özel eğitim hizmetleri kurulu ile eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibine bildirilir, gerekli iş birliği yapılır.

Bir kurs programını tamamlayan kursiyer, farklı bir kurs programından da yararlanabilir. Kurs için başvuru, kontenjandan fazla ise, daha önce kurs programından yararlanamayanlara öncelik verilir.

Her türlü özel eğitim önlemine rağmen, merkezdeki kurs programlarından yararlanamayan kursiyerlerin durumu hakkında ayrıntılı bir rapor, izleme ve yöneltme kurulu tarafından düzenlenerek, farklı bir eğitim önlemi nerisi için özel eğitim hizmetleri kuruluna gönderilir.

(Değişik: 18.12.2004/25674 RG) Kursun bitiminde, kursiyerlere rneği (EK-6) da gösterilen kurs bitirme belgesi verilir.

Özel Eğitim Gerektiren Bireyler için Açılan iş Okulları⁽¹⁾

Madde 39- (Değişik: 18.12.2004/25674 RG) İlköğretimlerini tamamlayan, 21 yaşından gün almamış, orta düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler veya ilköğretimlerini tamamlayıp genel ve meslekî orta ğretim programlarına devam edemeyecek özel eğitim gerektiren bireylerin; temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak, topluma uyumlarını sağlamak, iş hayatıyla ilgili bilgi ve beceriler kazandırmak amacıyla gndzli olarak iş okulları açılır. Eğitime ara vermeyenlerde yaş kaydı aranmaz.

Görme, işitme, ortopedik yetersizliği olanlar için de iş okulları açılır. Okulun programına devam edebilecek yeterli sayıda farklı yetersizlikleri olan ğrenci varsa ve okulun personeli, yapısı ve atölyeleri de uygunsa özel sınıflar oluşturulabilir. Zihinsel ğrenme yetersizliği olan bireyler için açılan iş okullarında böyle bir uygulamaya yer verilmez.

Sınıf mevcudu 10 öğrenciden fazla olamaz. Okulda etkinlik süresi günde toplam en az yedi ders saatidir. Ders, etkinlik ve yemek süreleri okul yönetimince düzenlenir.

Okulun programı, birinci yılı hazırlık olmak üzere dört yıldır. Hazırlık sınıflarında öğrencilere, kültür dersleri ve okuldaki atölyelerde gerekli teorik bilgiler verilir, uygulamalı iş eğitimi yoluyla temel bilgi ve beceriler kazandırılır. Bu sınıfta öğrenciler bir iş yerine gnderilmezler.

Haftalık ders dağıtım çizelgesine göre;

a) Birinci sınıftan itibaren, iş yerinde çalışabilecek durumda olan öğrencilerin, 65'inci maddede belirtilen izleme ve yöneltme kurulunca işe yerleştirilme işlemleri, iş yerinde bir aylık deneme sresinden sonra ve (EK-7) de gösterilen muvafakat belgesinin bu öğrencilerin velileri tarafından verilmesini müteakip yapılır.

b) ğrencilere birinci, ikinci ve nc sınıflarda haftalık ders çizelgesinde gösterilen kültür dersleri ile yönlendirildiği meslekî eğitim dersleri verilir. iş yerine yerleştirilen öğrenciler kültür ve meslekî eğitim derslerini haftada bir gün okulda, uygulamalı beceri eğitimini dört gün işletmelerde grrlr. işe yerleştirilemeyen öğrenciler ise okuldaki atölyelerde beceri eğitimi

görürler. İşe yerleştirilen öğrenciler 3308 sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitimi Kanunu'nun çırak öğrencilere verdiği haklardan yararlanırlar.

İş okullarında sınıf öğretmenliği esastır. Dersler, sınıf veya branş öğretmenleri tarafından okutulur.

Öğrenciler hazırlık sınıfında ilgileri, istekleri ve yeterlilikleri ölçüsünde iş veya meslek programlarına yönlendirilir.

İş yerinde çalışan öğrenciler (EK-8) de yer alan ve iş yeri koordinatör öğretmenince doldurulacak gözlem ve izleme formu ile (EK-9) da yer alan ve işverence doldurulacak izleme çizelgesindeki değerlendirmeler çerçevesinde izleme ve yönlendirme kurulunca takip edilir. İş yerine uyum sağlayamayan öğrencilerin iş yeri, kurulca değiştirilir veya bu öğrenciler eğitimlerine okuldaki atölyelerde devam ederler. Bu öğrenciler farklı iş yeri ortamlarında denenir ve izlenirler.

Okulun olanak ve koşulları uygun olduğu takdirde yarıyıl ve yaz tatillerinde de programlara devam edilir.

Orta düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği olan öğrencilerin başarıları, dört ayrı not ile değerlendirilir ve kaydettikleri gelişmeler dikkate alınarak bu öğrenciler hakkında başarısız değerlendirme yapılmaz.

Verilecek notların sayısal değerleri ile karşılıkları;

NOTLAR	PUAN	DERECESİ
5	100-75	Pekiyi
4	74-50	İyi
3	49-25	Orta
2	24-10	Geçer

şeklindedir.

Dönem sonlarında öğrencilere İş Okulu Dönem Sonu Başarı Belgesi verilir (EK-10). Programı tamamlayan öğrencilere İş Okulu Diploması verilir (EK-11). Ancak bu diploma, yüksek öğretime girme hakkını sağlamaz. Bu öğrenciler veli, öğretmen ve okul yönetimince alınan yönlendirme kararı doğrultusunda yaygın eğitim programlarına, işe ve mesleğe yönlendirilir.

İlköğretim okullarını bitiren ve zihinsel öğrenme yetersizliği olan öğrencilerden, iş eğitim merkezlerine veya iş okullarına yönlendirme kararı alınanların sayısının kontenjanı aştığı durumlarda başvuru sırasına göre yerleştirilirler.

Ötistik Bireyler İçin Açılan Kurumlar

Madde 40- Genel eğitim programlarından yeterince yararlanamayan, otizm tanısı konulmuş 3-18 yaş grubundaki çocuklar için, gündüzlü özel eğitim kurumları açılır. Kurumlarda gelişimsel eğitim programları uygulanır. Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının uygulanması esastır. Bu nedenle iki öğrenciye bir özel eğitim öğretmeni görevlendirilir.

Bireysel ve gelişim özellikleri dikkate alınarak eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi tarafından uygun görülen öğrencilerin en yakın okul öncesi ve ilköğretim okullarına kaydı yapılır. Bu öğrencilerin destek eğitimleri kurumda sürdürülür.

Açılan kurumların eğitim-öğretim uygulama süreci ile çalışma yöntem ve esasları Bakanlıkça hazırlanacak yönerge ile belirlenir.

Üstün veya Özel Yeteneği Olan Bireyler İçin Açılan Kurumlar

Madde 41- İlköğretim ve orta öğretim çağında, üstün veya özel yetenekli olduğu belirlenen öğrenciler için, gündüzlü ve yatılı özel eğitim kurumları açılır. Bu kurumlarda, öğrencilerin

bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve özel yeteneklerini geliştirerek kapasitelerini en üst düzeyde kullanmalarını sağlayacak bireysel ve destek eğitim programları uygulanır.

Açılan kurumların eğitim-öğretim uygulama süreci ile çalışma usul ve esasları Bakanlıkça hazırlanacak yönerge ile belirlenir.

Hastanede Yatan Çocuklar İçin Açılan Kurumlar

Madde 42- Resmî ve özel hastanelerde çeşitli hastalıklardan dolayı yatan ve tedavi gören çocuklar için, Millî Eğitim, Sağlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıkları ve üniversiteler arasında imzalanan protokollere göre eğitim-öğretimden yararlanma, ders yılı kayıplarını önleme amacıyla, özel eğitim kurumları Bakanlığa bağlı olarak açılır.

Bu kurumlarda gerektiğinde seviye gruplarına göre birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılır. Programlarda, öğrencilerin hastalığı ve hastane şartları göz önüne alınarak gereken esneklik sağlanır.

Sınıf mevcudu en fazla 10 öğrenciden oluşur. Okul öncesi için bir öğretmen, diğer sınıflar için iki öğretmen görevlendirilir. Öğretmenlerden birisi il millî eğitim müdürlüğünce, müdür yetkili öğretmen olarak görevlendirilir. Müdür yetkili öğretmen aynı zamanda sınıf da okutur. Millî eğitim müdürlüğü, hastaneye yakın okullardan branş öğretmenlerini, müdür yetkili öğretmenin önerileri doğrultusunda görevlendirilir.

Öğretmenlerin çalışma saatleri, öğrencilerin hastalık durumlarına göre gereken esneklik sağlanarak okul müdürlüğünce, hastane yönetimi ile iş birliği yapılarak düzenlenir. Sınıfa gelemeyecek durumdaki öğrencilere odalarında eğitim verilir.

Bir aydan fazla hastane ilköğretim okuluna devam eden öğrencinin başarı durumu ve gelişimi okuluna bildirilir; sınıf geçme ve diploma işlemleri kayıtlı bulunduğu okul tarafından yürütülür.

Rehberlik ve Araştırma Merkezleri

Madde 43- Rehberlik ve araştırma merkezleri, özel eğitim gerektiren bireyleri belirler, inceler, tanırlar, yerleştirilebilecekleri en uygun eğitim ortamını önerir, destek eğitim ile rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri sunar.

Diğer Eğitim-Öğretim Kurumları

Madde 44- Resmî ve özel okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim okulları ile yaygın eğitim kurumları; kendi çevrelerindeki özel eğitim gerektiren bireylere özel eğitim hizmetleri sağlamakla yükümlüdürler.

Söz konusu okul ve kurumlarda, özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim-öğretim görmelerini sağlamak üzere gerekli önlemler; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisleri, rehberlik ve araştırma merkezlerinde oluşturulan eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi, özel eğitim okulları ve millî eğitim müdürlükleri ile iş birliği kurularak alınır.

Müdür

Madde 45- Özel eğitim kurumlarına müdürler 23.09.1998 tarihli ve 23472 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak, öncelikle özel eğitim öğretmeni, rehber öğretmen-psikolojik danışman olanlardan ve yöneticiliğine aday olduğu kurumun hizmet alanında en az üç yıl çalışmış veya öğretmen yetiştiren bir programı tamamlamış ve yöneticiliğine aday olduğu kurumun hizmet alanında en az beş yıl çalışmış olanlardan atanır.

Müdürün Görevleri

Madde 46- Bulunduğu kurumun özelliklerini dikkate alarak, diğer belirtilen görevleri yanında:

a) Öğrencilere, her türlü özel eğitim hizmetlerinin verilmesini sağlar,

- b) Çevrelerindeki diğer okul ve kurumlara gerektiğinde uygun özel eğitim desteği verilmesini sağlar,
- c) Çevrenin eğitimsel, kültürel ve sosyal etkinliklerine kurumunun katkıda bulunmasını sağlar,
- d) Kurumunda ve çevresindeki eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin ve diğer personelin, özel eğitim konusunda bilgi ve deneyim kazanmalarını sağlamak üzere önlem alır,
- e) Ailelere ve yakın çevrelerine; her türlü özel eğitim hizmetlerinin verilmesi, aile-okul iş birliğinin sürekliliğinin sağlanması için önlem alır,
- f) Öğrencileri, işe ve mesleğe hazırlamak amacıyla yaygın eğitim programları düzenlenmesini sağlar,
- g) Gerektiğinde birden fazla yetersizliği olan öğrenciler ile özel eğitim gereksiniminin tür ve derecesine bağlı olarak farklı eğitim ihtiyaçları gösteren öğrencilere yönelik özel sınıf açılmasını sağlar,
- h) Özel eğitim ve rehabilitasyon hizmeti veren, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapar,
- ı) Erken çocukluk döneminde okula başvuran veya okula devam edemeyecek durumdaki özel eğitim gerektiren bireylere ve ailelerine yönelik çalışmaların plânlanmasını ve yürütülmesini sağlar,
- j) Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde, öğrencilerin gereksinimlerinin karşılanması için önlem alır.
- k) Öğrencilerin, kaynaştırma uygulamalarına yöneltilmesi için önlem alır.
- l) Özel eğitime destek veren gönüllü kurum ve kuruluşlar, okul aile birliği, okul koruma derneği, eğitim vakıfları ile iş birliği yapar, birlikte yapılacak etkinlikleri plânlar,
- m) Okulun programını tamamlayarak ayrılan öğrencilerin izlenmesi, işe yerleştirilmesi için ilgili kurum veya kuruluşlarla iş birliği yapılmasını sağlar,
- n) Kurumunda görev yapan öğretmenlerin, ilgi ve istekleri doğrultusunda, gelişen teknolojik araçları ve bilgisayar kullanımını desteklemek için önlem alır,
- o) Koruyucu güvenlik tedbirlerini alır.

Müdür Başyardımcısı ve Görevleri

Madde 47- Özel eğitim kurumlarında öğretmenlik yapma nitelik ve koşullarını taşıyanlardan ve en az üç yıl bu kurumlarda çalışmış olanlardan müdür başyardımcısı atanır. Müdür başyardımcısı görevlerini, bulunduğu kurumun özelliklerini dikkate alarak yapar.

Müdür Yardımcısı ve Görevleri

Madde 48- Özel eğitim kurumlarında öğretmenlik yapma nitelik ve koşullarını taşıyanlardan ve en az üç yıl bu kurumlarda çalışmış olanlardan müdür yardımcısı atanır. Müdür yardımcısı görevlerini, bulunduğu kurumun özelliklerini dikkate alarak yapar.

Özel Eğitim Öğretmeni-Sınıf Öğretmeni ve Görevleri

Madde 49- (Değişik birinci fıkra: 18.12.2004/25674 RG) Özel eğitim kurum, okul ve sınıflarında öğretmen ihtiyacının lisans seviyesinde özel eğitim öğretmeni yetiştiren yüksek öğretim programını tamamlayanlarla karşılanamaması durumunda; sınıf öğretmeni yetiştiren lisans programlarını bitirip özel eğitim alanında yüksek lisans ya da doktora yapan öğretmenler ile özel eğitim alanındaki öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla Bakanlıkça hazırlanan hizmet içi eğitim programına katılmış sınıf öğretmenleri valiliklerce bu okul ve kurumlarda görevlendirilir.

Özel eğitim öğretmenleri; çalıştığı kurumun özellikleri dikkate alınarak diğer görevleri yanında:

- a) Öğrencilerin eğitim performanslarını ve gerçekleştirmeleri gereken amaçları dikkate alarak, bireyselleştirilmiş eğitim programlarının hazırlanmasına katılır ve uygular,
- b) Ailenin ve yakın çevresinin öğrencinin gelişim sürecinde aktif rol almasını sağlamak için veli ile iş birliği yapar,
- c) Öğrencilerinin bireyselleştirilmiş eğitim programlarının amaçlarının gerçekleşme düzeyini kaydeder,
- d) Öğrencilerin destek eğitim hizmetlerinin sağlanmasında; sınıf ve kurum değiştirmesi gerekenlerin, özellik ve yeterliliklerine uygun yönlendirilmesinde, görüşünü bildirerek rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kurulu ile iş birliği yapar.

Sınıf öğretmenliğinin esas olduğu okullarda; özel eğitim öğretmenleri, atölye ve branş öğretmenleri ile birlikte derse girer. Resim, müzik, beden eğitimi gibi özel beceri gerektiren dersler branş öğretmenleri, kurstan geçerek branşlaşmış sınıf öğretmenleri veya ek branşı uygun olan özel eğitim öğretmenleri tarafından verilir.

Grup Gözetimi ve Eğitimi Görevi Verilen Sınıf Öğretmeni ve Görevleri

Madde 50- Yatılı özel eğitim kurumlarında, her gruba, grubun gözetimi ve eğitimi için bir sınıf öğretmeni görevlendirilir. Gruplar, sınıflarına, yaşlarına ve özelliklerine göre ayrılmış, 20-25 öğrenciden oluşur. Öğrenciler grup gözetimi ve eğitimi görevi verilen sınıf öğretmenlerini tercih edebilirler. Grupla sürekli çalışmış ve deneyimli sınıf öğretmenlerinden seçilen bu öğretmenler, son ders saati bitiminde göreve başlar ve öğrencilerin yatma zamanına kadar göreve devam ederler.

Grup gözetimi ve eğitimi görevi verilen sınıf öğretmenlerinin görevleri şunlardır:

- a) Grubundaki öğrencilerin çalışma zaman ve yerlerinde, etütlerde ders çalışmalarını sağlar ve gerektiğinde onların çalışma sırasında derslerde karşılaştıkları güçlüklerin çözümüne yardımcı olur,
- b) Grubundaki öğrencilerin her türlü istek ve gereksinimleri, eğitim ve öğretimleri, psikolojik özellikleri ve gelişimleri ile yakından ilgilenir,
- c) Grubundaki öğrencilerin serbest zamanlarında, yaratıcılık, moral ve estetik açıdan gelişmelerini sağlamak üzere verimli etkinlikler düzenler veya öğrencilerini bu etkinliklere yönlendirir. Öğrencilerin fiziksel, zihinsel, sosyal ve kültürel gelişimlerini destekleyici etkinliklerin düzenlenmesinde rehberlik eder,
- d) Öğrencilerin sorunları ile yakından ilgilenir,
- e) Rehberlik ve psikolojik danışma servisi, yöneticiler, sınıf öğretmenleri ve diğer ilgili personel ile iş birliği yapar.
- f) Nöbet çizelgesine göre en az haftada bir gün gece nöbeti tutar.

İş Yeri Koordinatör Öğretmeni ve Görevleri

Madde 51- İş ve meslek eğitimi veren özel eğitim kurumlarının öğretmenleri arasından izleme ve yönlendirme kurulunca 10–15 öğrenci için bir iş yeri koordinatör öğretmeni seçilir.

İş yeri koordinatör öğretmenin görevleri şunlardır:

- a) Yönlendirme ve izleme kurulu tarafından hazırlanan program doğrultusunda, haftada bir gün okulda, dört gün iş yerlerinde yönlendirme ve izleme etkinliklerini sürdürür,
- b) İşletme yetkilileri ile iş birliği yapar,
- c) İzlediği her öğrencinin eğitsel ve meslekî gelişimi ile ilgili bilgileri, yönlendirme ve izleme kuruluna verir,

d) İş ve İşçi Bulma Kurumu ile iş birliği yapar, öğrencilerin gerek kuruma kaydında gerekse kurumun mesleğe yöneltme faaliyetlerinden yararlanmalarında rehberlik eder.

Atölye Öğretmeni ve Görevleri

Madde 52- Atölyelerde meslek dersleri atölye öğretmenlerince yürütülür. Ancak gereksinim duyulması hâlinde, atölyelerde yetenekli, deneyimli ve istekli öğretmenlere de görev verilebilir.

Atölye öğretmenlerinin görevleri şunlardır:

- a) Öğrencilerin performans düzeyine göre atölye dersi amaçlarını gerçekleştirir,
- b) Sorumluluğuna verilen atölyeyi yönetir,
- c) Sorumluluğunda bulunan atölyenin eşya, makine, avadanlık ve malzemelerinin bakım, onarım ve korunmasını sağlar, bunları kullanmaya hazır halde bulundurur,
- d) Sorumluluğunda bulunan demirbaşlar için yardımcı demirbaş defteri tutar, gerektiğinde sayım ve kontrole hazır bulundurur,
- e) Atölyenin gereksinimi olan araç ve gerecin zamanında sağlanması için ilgililerle iş birliği yapar,
- f) Nöbet çizelgesine göre nöbet tutar,
- g) Sorumlu bulunduğu atölye ile ilgili yazışmaları yapar, imza için kurum müdürüne sunar,
- h) Atölyesinde görevli usta öğretici ve diğer personel arasında iş bölümü yapar, bununla ilgili bilgi ve evrakları atölye şefine sunar,
- ı) Gerektiğinde, okulun eğitim ve öğretim hizmetlerinde kullanılacak araçların üretimini, sınav soru ve belgelerinin hazırlanmasını sağlar.

Atölye Şefi ve Görevleri

Madde 53- Atölyeler arasındaki eş güdümü sağlamak üzere, atölye öğretmenlerinden birisi özel eğitim kurumu müdürü tarafından atölye şefi olarak görevlendirilir.

Atölye şefinin görevleri şunlardır:

- a) Atölyeler arasında eş güdümlü çalışmayı sağlar,
- b) Atölye öğretmenlerinin gereksinimlerini belirler,
- c) Atölyeler arasında iş bölümü yapar, kurum yönetimine yazılı olarak sunar,
- d) Atölyelerde bulunan makine, avadanlık ve malzemelerin bakım, onarım ve korunmasını, bunların kullanmaya hazır halde bulundurulmasını sağlar,
- e) Atölyelerle ilgili evrak tutulmasını sağlar,
- f) Uygulamalı eğitimin incelemeye ve araştırmaya dayalı olarak her türlü ders araç ve gerecinin yararlanılarak yapılmasını, çeşitli ders araç ve gerecinin atölyelerde bulundurulmasını, bunların zenginleştirilmesini sağlar,
- g) Atölyelerin temizliğinin öğrencilerle bir plân dahilinde yapılmasını ve çalışma yerinin temiz tutulmasının iş alışkanlığının gerektirdiği bir davranış hâline getirilmesini sağlar,
- h) Atölye öğretmenleri ve usta öğreticilerin ders saatinin başlamasından önce gelmelerini ve ders saatinin sonunda gerekli kontrolleri yaparak öğrencilerden sonra çıkmalarını sağlar,
- ı) İş kazaları, yangın ve diğer tehlikelere karşı gerekli güvenlik önlemlerini alır.

Rehber Öğretmen-Psikolojik Danışman ve Görevleri

Madde 54- Rehber öğretmen-psikolojik danışman; üniversitelerin psikolojik danışma ve rehberlik, eğitimde psikolojik hizmetler bölümlerinden birinin programını tamamlamış,

öncelikle özel eğitim alanında yüksek lisans yapmış veya hizmet içi eğitim programlarına katılmış ve özel eğitim gerektiren bireylerle çalışmaya istekli olanlar arasından atanır.

Bulunduğu kurumun özelliklerini dikkate alarak diğer görevlerinin yanında;

a) Özel eğitim gerektiren bireyin kendisini kabul etmesini sağlama, bireysel farklılıklarını anlama, gerçekçi olmayan tutumlarını değiştirme, temel problem çözme stratejilerini geliştirme ve ders dışı etkinliklere katılımını özendirme gibi çalışmaları etkili bir şekilde yürütür,

b) Aile eğitimi hizmetlerini ilgili personel, okul ve kurumlarla iş birliği yaparak plânlar,

c) Öğretmenler ve ilgili diğer personel ile iş birliği yaparak, okulda kullanılacak öğrenci gelişim, değerlendirme formlarının hazırlanmasında yardımcı olur,

d) Özellikle, ailesine ulaşamayan öğrencilerin gelişim durumlarını dikkate alarak rapor düzenler, aileye gönderir.

Gezerek Özel Eğitim Görevi Verilen Öğretmen ve Görevleri

Madde 55- Gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmen; özel eğitim ve kaynaştırma uygulaması yapılan kurumlara, özel eğitim kurumlarında çalışabilecek öğretmen niteliklerini taşıyanlar arasından görevlendirilir. Gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmenler sınıf öğretmenleri gibi çalışırlar.

Gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmenin görevleri şunlardır:

a) Kurumun olanaklarına ve bireyin gereksinimlerine göre hazırlanan destek eğitim plânları doğrultusunda, kaynaştırma uygulamaları yapılan kurumlar ile özel eğitim kurumlarında bireysel eğitim plânını uygular,

b) Değerlendirme ölçeklerinin hazırlanmasında bireyselleştirilmiş eğitim programları geliştirme birimi ile iş birliği içinde çalışır,

c) Gerektiğinde bireye, aileye, öğretmene ve kuruma danışmanlık yapar,

d) Özel eğitim hizmetleri kurulunun plânlaması dahilinde evde eğitim hizmetlerini sürdürür.

Eğitim Programları Hazırlamakla Görevlendirilen Öğretmen ve Görevleri

Madde 56- Üniversitelerin eğitim programları ve öğretim alanında en az lisans düzeyinde eğitimini tamamlamış öğretmenler, özel eğitim kurumlarında eğitim programları hazırlamakla görevlendirilirler.

Eğitim programları hazırlamakla görevlendirilen öğretmenlerin görevleri şunlardır:

a) Kurumdaki mevcut eğitim öğretim ve ders programlarının; amaçlarının gerçekleştirilmesini, içeriğini, uygulanış yöntemlerini, kullanılan araç-gerecin uygunluğunu izler, değerlendirir ve bu konularda öğretmenlerle iş birliği yapar, sonucu kurum yönetimine bildirir,

b) Öğrencilerin bireysel, gelişim özellikleri ve eğitim performansları doğrultusunda, programın amaçlarının öğrenciye uyarlanarak hazırlanmasında öğretmenler, aileler, öğrenciler ve diğer eğitim personeli ile birlikte çalışır,

c) Kurum içi ve kurum dışı etkinliklerde, programın amaçlarını göz önünde bulundurarak eş güdüm sağlar,

d) Programın uygulanmasında amaçların davranışlara dönüştürülmesinde ve program geliştirme konusunda öğretmenlere, ailelere ve yöneticilere danışmanlık yapar,

e) Aile rehberliği ve eğitimi programının hazırlanması ve değerlendirilmesinde kaynaklık eder,

f) Seçmeli derslerin verimliliğini ve gereksinimlere uygunluğunu araştırır, önerilerde bulunur, ders dağıtım çizelgelerini ve ders dışı etkinlikleri düzenler,

g) Eğitim programlarının uygulanmasında ortaya çıkan sorunları saptar ve kurum yönetimine iletir.

Okul Öncesi Öğretmeni ve Görevleri

Madde 57- Okul öncesi öğretmeni; üniversitelerin çocuk gelişimi ve eğitimi bölümleri programlarını en az lisans düzeyinde tamamlamış, tercihen özel eğitim alanında yüksek lisans yapmış veya hizmet içi eğitim programlarına katılmış ve özel eğitim gerektiren bireylerle çalışmaya istekli olanlar arasından öncelikle okul öncesi eğitim veren kurumlara atanır.

Okul öncesi öğretmenleri çalıştığı kurumun özellikleri dikkate alınarak diğer görevleri yanında:

a) Çocukların gelişimlerini çeşitli ölçek ve kontrol listeleri kullanarak özel eğitim öğretmenleri ile iş birliği içinde değerlendirir ve izler,

b) Eğitsel tanıya bağlı olarak çocukların ilgi ve gereksinimlerine göre eğitim programları hazırlanmasında iş birliği yapar ve uygular,

c) Aile rehberliği programlarında; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisi ile iş birliği yaparak, ailelere çocuklarının gelişim özelliklerini tanıtır ve gelişimlerini destekleyici çalışmalar için bilgi verir.

Usta Öğretici ve Görevleri

Madde 58- Ustalık yeterliliğini kazanmış, öğrencilerin iş yerlerinde ve kurumlarındaki eğitiminden sorumlu, meslek tekniklerini bilen ve uygulayan kişiler olan usta öğreticiler; atölyesi olan özel eğitim kurumlarına atanır veya diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılarak görevlendirilir. Bu usta öğreticiler; iş, meslek ve beceri eğitiminde atölye, sınıf, branş ve grup gözetimi ve eğitim görevi verilen sınıf öğretmenleri ile birlikte çalışırlar.

Kız meslek liseleri çocuk gelişimi ve eğitimi bölümlerinin programlarını tamamlamış olup, özel eğitim kurumlarına atanan veya diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılarak görevlendirilen usta öğreticiler ise; eğitim öğretim hizmetlerinde özel eğitim-sınıf, atölye, branş, grup gözetim ve eğitimi görevi verilen sınıf öğretmenlerinin yetki ve sorumlulukları içinde birlikte çalışırlar. Usta öğreticiler, okul müdürünün düzenleyeceği esaslara ve çalışma saatlerine uygun görev yaparlar.

Diğer Kurum ve Kuruluşlardan Görevlendirilen Personel

Madde 59- Sağlık Bakanlığı veya diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte hazırlanacak protokoller çerçevesinde dil ve konuşma terapisti, fizyoterapist, odyolog sağlanarak özel eğitim kurumlarında görevlendirilebilir.

Bu personelin çalışma yer ve saatleri ile görev alanları hazırlanacak protokollerde belirlenir.

Diğer Personel

Madde 60- Özel eğitim kurumlarında hekim, diyetisyen, hemşire, teknisyen, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, ders aletleri ve kütüphane memurları, iç hizmetler şefi, ambar ve depo memurları, daktilograf, idarî işler memuru, ayniyat mutemedi, şoför, aşçı, kaloriferci, bahçıvan, terzi, gece bekçisi ve yardımcı hizmetliler atanır veya diğer kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yapılarak görevlendirilir.

Bu personel, ilgili mevzuata göre verilen görevleri yerine getirmekle sorumludur.

Eğitim-Öğretim Programları

Madde 61- Özel eğitim okul ve sınıflarında genel/meslekî öğretim programları uygulanır. Öğrencilerin özellikleri, öğrenme yeterlilikleri ve öğrenme hızları dikkate alınarak, söz konusu programlarda denkliliği bozmayacak şekilde düzenlemeler yapılır. Bu programlarla birlikte destek eğitim programları uygulanması esastır.

Uyarlanmış genel/meslekî öğretim programları, öğrencilerin eğitimlerini diğer okullarda akranlarıyla birlikte sürdürecektir yeterliliklere ulaşmayı veya yeteneklerini üst düzeyde geliştirmeyi amaçlayan bir yaklaşımla sadeleştirilerek, değiştirilerek veya zenginleştirilerek hazırlanır.

Özel eğitim okul ve sınıflarında; öğrencilerin bireysel gelişim özellikleri ve öğrenme yeterlilikleri dikkate alınarak, farklı konu ve sürelerde hazırlanmış, iletişim becerileri ile akademik ve sosyal becerilerin geliştirilmesi üzerinde yoğunlaşmış gelişimsel eğitim programları da, hazırlanarak uygulanır.

Özel eğitim gerektiren bireyleri; ilgi, gereksinim ve yetenekleri doğrultusunda iş hayatına hazırlayan, uygulama ağırlıklı ve bireyin o işi veya mesleği amaçlanan yeterlilikte yapmasını sağlayacak iş ve meslek öğretim programları uygulanır.

Uygulanan tüm eğitim-öğretim programları Bakanlıkça hazırlanır.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı

Madde 62- Özel eğitim gerektiren birey için geliştirilen ve ailesi tarafından onaylanan bireyselleştirilmiş eğitim programı; bireyin, ailenin, öğretmenin gereksinimleri doğrultusunda hazırlanan ve hedeflenen amaçlarda verilecek destek eğitim hizmetlerini içeren özel eğitim programıdır.

Bireyselleştirilmiş eğitim programları, bireyin tüm gelişim alanlarında, gözlem, gelişim ve değerlendirme ölçekleri kullanılarak ve hedeflenen amaçların gerçekleşme düzeyi doğrultusunda değerlendirilir. Birey için hazırlanacak yeni bireyselleştirilmiş eğitim programında ve yöneltme kararında bu değerlendirmeler esas alınır.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi

Madde 63- Özel eğitim ve kaynaştırma uygulamaları yapılan okul ve kurumlarda, özel eğitim gerektiren bireyler için, bireyselleştirilmiş eğitim programının geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi oluşturulur. Bu birimlerin, yakın çevrelerinde birim kurulamayan kurumlardaki özel eğitim gerektiren bireylere de destek eğitimi vermesi için hizmet alanları özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından belirlenir.

Bu birim; kurum müdürü veya görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında, gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmen, aile, özel eğitim gerektiren öğrenci, rehber öğretmen-psikolojik danışman eğitim programları hazırlamakla görevlendirilen öğretmen, özel eğitim gerektiren öğrencinin sınıf öğretmeni veya hazırlanan programın içeriğine uygun branş öğretmeni, gerektiğinde izleme tanılama ve değerlendirme ekibinden görevli bir kişiden oluşur.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Biriminin Görevleri

Madde 64- Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi başkanı ve üyelerinin görevleri şunlardır:

a) Başkan;

1) Birimi oluşturur, üyeleri belirler, toplantıları plânlar,

2) Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi sürecinde, bireyin gereksinimleri doğrultusunda kurum içi düzenlemeleri yapar,

3) Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirilmesi sürecinde yapılan çalışmalarını, değerlendirmeleri izler, gereksinim duyulan araç-gerecin geliştirilmesi veya sağlanması için özel eğitim hizmetleri kurulu ile eş güdümlü çalışır.

b) Gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmen;

- 1) Kurumun olanaklarına ve bireyin gereksinimlerine göre hazırlanan bireysel eğitim plânlarını, kaynaştırma uygulamaları yapılan kurumlar ile özel eğitim kurumlarında uygular,
- 2) Değerlendirme ölçeklerinin geliştirilmesinde görüşünü bildirir,
- 3) Gerekliğinde bireye, aileye, öğretmene ve kuruma bilgi verir.

c) Öğretmen;

- 1) Bireysel eğitim programlarının hazırlanmasında uygulanmasında ve değerlendirilmesinde etkin görev alır,
- 2) Plânlanan eğitim programlarını uygulamaya dönüştürür,
- 3) Bireyin gelişimine göre yeni bireysel eğitim programı önerileri hazırlar.

d) Aile;

- 1) Bireysel eğitim programının geliştirilmesi sürecinde gereksinimlerini iletir,
- 2) Çocuğu ile ilgili hedeflerini ve plânlarını belirtir,
- 3) Eğitim programının uygulanması sırasında çalışmalara etkin bir şekilde katılır, gerektiğinde eğitim araç-gereç desteği sağlayabilir.

e) Özel eğitim gerektiren birey;

- 1) Bireysel eğitim programlarının hazırlanışı sırasında kendi gereksinim ve isteklerini belirtir,
- 2) Çalışmalara etkin bir biçimde katılır,
- 3) Değerlendirme sonrasında çıkan eğitim önlemi ve yöneltme kararında isteğini belirtir.

f) Rehber öğretmen-psikolojik danışman;

- 1) Bireyin özel eğitim gereksinimleri doğrultusunda görüşünü belirtir ve bireye rehberlik yapar,
- 2) Bireyin gelişimini izler.

g) Eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi;

- 1) Birey için saptanan destek eğitim hizmetlerinin uygulanmasında rehberlik eder,
- 2) Bireyin gelişimini okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisi ile iş birliği içinde izler.

h) Eğitim programları hazırlamakla görevlendirilen öğretmen;

- 1) Bireysel eğitim programlarının hazırlanmasında, uygulandırılmasında ve değerlendirilmesinde etkin görev alır,
- 2) Değerlendirme ölçekleri geliştirir. Gereksinim duyulan araç-gerecin geliştirilmesi veya sağlanması için başkan ile eş güdümlü çalışır,
- 3) Bireyin gelişimine göre yeni bireysel eğitim programı önerileri hazırlar,
- 4) Gerekliğinde bireye, aileye, öğretmene danışmanlık yapar.

İzleme ve Yöneltme Kurulu

Madde 65- (Değişik: 18.12.2004/25674 RG) İzleme ve yöneltme kurulu; iş eğitim merkezleri ya da iş okullarında; müdür, müdür başyardımcısı veya müdür yardımcısı, iş okullarında atölye koordinatör şefi, öğretmenler kurulunca seçilecek bir branş öğretmeni, bir özel eğitim öğretmeni-sınıf öğretmeni ve bir rehber öğretmen-psikolojik danışmandan oluşur. Kurul başkanı kurum müdürüdür. Kurul üye sayısının yarısından bir fazla ile toplanır ve kararlar toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır. Kurul, ailenin görüşünü ve onayını alarak ailenin

toplantılara katılmasını sağlar. Kurul, kurum müdürünün çağrısı veya iş yeri koordinatör öğretmenin isteği üzerine toplanır."

İzleme ve Yönelme Kurulunun Görevleri

Madde 66- İzleme ve yönelme kurulunun görevleri şunlardır:

a) İş eğitim merkezlerinde kaydı yapılan öğrencilerin, gelişimlerini izler, okulda verilen eğitimden yararlanma düzeyi açısından yeterliliklerini değerlendirerek raporunu kurum yönetimine verir. Mazeret göstermeksizin kurs programını takip edemeyecek kadar devamsızlık eden öğrencilerin programdan çıkartılmasını sağlar.

b) İş okullarında⁽²⁾ atölye koordinatör şefi yoksa atölye şefi de katılır. Bu kurulun görevleri şunlardır:

- 1) Hazırlık sınıfından sonra iş yerinde çalışacak düzeye gelmiş öğrencileri seçer,
- 2) Öğretmenler arasından iş yerinde çalışan öğrencileri izleyecek iş yeri koordinatör öğretmenlerini belirler,
- 3) Seçilen öğrencilerin işe yerleştirilmesi çalışmalarını yapar, çalışan ve çalışacak olan öğrencilerle ilgili kararlar alır.
- 4) İş yerinde çalışan öğrencilerin yarı yıl ve yaz tatilinde izlenmesi için gerekli eş güdümü sağlar,
- 5) Öğrencilerin çalışabilecekleri iş yerlerini belirler,
- 6) Öğrenim süresini tamamladığı halde, alınan her türlü önleme rağmen iş yerine uyum sağlayamayan öğrencileri belirler, ailenin isteği doğrultusunda son sınıfı tekrarlaması kararını alır,
- 7) Programı tamamlayan öğrencileri izler.

Kaynaştırma

Madde 67- Kaynaştırma; özel eğitim gerektiren bireylerin, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitim ve öğretimlerini resmî ve özel okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan, destek eğitim hizmetlerinin sağlandığı özel eğitim uygulamalarıdır.

Kaynaştırma Yoluyla Eğitim Uygulama İlkeleri

Madde 68- Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulama ilkeleri şunlardır:

- a) Özel eğitim gerektiren her bireyin akranları ile birlikte aynı kurumda eğitim görme hakkı vardır,
- b) Hizmetler bireylerin yetersizliklerine göre değil, bireylerin eğitim gereksinimlerine göre plânlanır,
- c) Hizmetler okul merkezli olur,
- d) Karar verme süreci aile-okul-eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi dayanışmasına dayalı olarak gerçekleşir,
- e) Bütün bireyler öğrenebilir ve öğretilebilir,
- f) Kaynaştırma, bir program dahilinde verilen bir özel eğitim uygulamasıdır.

Kaynaştırma Yoluyla Eğitim Uygulama Ölçütleri

Madde 69- Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulama ölçütleri şunlardır:

a) Kaynaştırma uygulamaları yapılan kurumlarda özel eğitim gerektiren öğrencinin gereksinimleri çerçevesinde kurumun fiziksel, sosyal, psikolojik ortamında ve eğitim programlarında destek hizmetler ile gerekli düzenlemeler (kaynak oda, rehberlik ve psikolojik

danışma servisi, bireyselleştirilmiş eğitim programları geliştirme ve uygulama birimi kurulması; rampalar, ses yalıtımı, ışık düzenine dikkat edilmesi gibi) yapılır.

b) Kaynaştırma uygulamalarına devam edecek öğrencilerin birden fazla yetersizliği olmamasına, erken yaşta tanılanmış, ailesinin iş birliğine açık ve eğitim almaya yatkın, cihaz kullanması gerekenlerin mutlaka cihazlandırılmış, zihinsel öğrenme yetersizliği olan öğrencilerin hafif ve orta düzeyde zihinsel yetersizliği olmalarına dikkat edilir.

c) Kaynaştırma uygulamaları yapılan kurumlarda tüm kurum personelinin, öğrencilerin, ailelerin ve yakın çevrelerinin özel eğitim gerektiren öğrencilerin bireysel ve gelişim özellikleri hakkında bilgilendirilmeleri esastır.

d) Kaynaştırma uygulamalarında öğretim programları, programın amaçları bireye uyarlanarak uygulanır, bireyselleştirilmiş eğitim programları ile desteklenir.

Tam Zamanlı Kaynaştırma Uygulaması

Madde 70- Tam zamanlı kaynaştırma uygulaması:

a) Özel eğitim gerektiren bireylerin, akranları ile birlikte okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında aynı sınıfta eğitim görmesi ve sosyal açıdan bütünleştirilmesi için; özel eğitim destek hizmetleri, özel araç-gereç ve eğitim materyalleri sağlanır. Eğitim programı bireyselleştirilerek uygulanır ve gerekli fiziksel düzenlemeler yapılır. Kaynaştırma uygulamaları yapılan okullarda, sınıf mevcutlarının okul öncesi eğitim kurumlarında 14, ilköğretim kurumlarında 30 öğrenciyi aşmamasına dikkat edilir. Özel eğitim gerektiren öğrenciler her sınıfa eşit olarak dağıtılır, bir sınıfta yetersizliği aynı olan en fazla iki öğrenci uygulamaya katılır.

b) Durumları ayrı bir sınıfta eğitilmeyi gerektiren öğrenciler için okul öncesi eğitim, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında özel eğitim sınıfları, özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından açılır. Bu sınıfların mevcudu en fazla; okul öncesi eğitimde 6, ilköğretimde 12, orta öğretimde 20 ve yaygın eğitimde 10 öğrenciden oluşur.

c) Özel eğitim okulunun yatılılık olanaklarından yararlanan öğrencilerden, akranları arasında eğitim alması uygun görülenler, yakın çevrelerindeki okul öncesi eğitim, ilköğretim, orta öğretim kurumlarından eğitim alırlar. Servis giderleri özel eğitim kurumunca karşılanır.

d) Yetersizlikleri olmayan bireyler, istekleri doğrultusunda, özellikle okul öncesi eğitimde, çevrelerindeki kaynaştırma uygulaması yapan özel eğitim okullarında açılacak sınıflara kayıt yaptırabilirler. En fazla beşi özel eğitim gerektiren birey olmak üzere, bu sınıfların mevcutları en fazla okul öncesi eğitimde 14, ilköğretim-orta öğretimde 20 ve yaygın eğitimde 10 öğrenciden oluşur.

Yarı Zamanlı Kaynaştırma Uygulamaları

Madde 71- Yarı zamanlı kaynaştırma uygulamaları:

a) Kaynaştırma uygulaması yapılan sınıflara veya özel eğitim sınıflarına devam eden öğrencilerin; özel eğitim/kaynaştırma uygulaması yapılan sınıfların etkinliklerine katılması, kaynak oda, rehberlik ve araştırma merkezi ile özel eğitim kurumundan destek eğitimi alması için gerekli düzenlemeler yapılır.

b) Özel eğitim okulunda kaydı olan bazı öğrencilerin kaynaştırma uygulaması yapılan sınıfların etkinliklerine katılması için gerekli önlemler alınır.

c) Personeli ve fiziksel koşulları uygun olan özel eğitim okullarında, çevredeki diğer öğrencilerin de hazırlanan program çerçevesinde her türlü eğitim ortamından faydalanmaları sağlanır.

d) Birden fazla yetersizliği olan öğrencilerin; özel eğitim okullarında gündüzlü olarak açılan özel eğitim sınıflarında; özel araç-gereç, eğitim materyali kullanılarak, gelişimsel öğretim programlarının bireyselleştirilerek uygulanması ve sosyal bütünleşmenin sağlanması için gerekli önlemler alınır. Bu sınıfların mevcudu en fazla altı öğrenciden oluşur, sınıfta iki

öğretmen görevlendirilir. Bu öğrencilerin değerlendirilmesinde, bireyselleştirilmiş eğitim programlarında belirlenen amaçların gerçekleştirilmesi esas alınır.

Kaynaştırma Uygulamalarında Görev ve Sorumluluklar

Madde 72- İlgili mevzuatta belirtilen görevleri yanında:

a)Müdür; kaynaştırma uygulamaları için kurumda gerekli düzenlemeleri plânlar ve uygulanmasını sağlar, özel eğitim hizmetleri kurulu ile iş birliği yapar.

b) Gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmen; bireyselleştirilmiş eğitim programlarını uygular, değerlendirir, gerektiğinde bireye, aileye, öğretmene ve kuruma bilgi verir.

c) Öğretmen; özel eğitim gerektiren öğrencilerin sınıf tarafından sosyal kabulü için önlemler alır, bireysel ve gelişim özelliklerini dikkate alarak değerlendirme yapar, programını bireyselleştirerek uygular. Bu çerçevede aileler, ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliği içinde çalışır.

d) Rehber öğretmen-psikolojik danışman, kaynaştırma uygulaması kararı ile gelen öğrenciler için, uygun eğitim ortamının düzenlenmesinde ve uygulamada yer alan öğretmenlere, öğrencilerin gelişimlerini izleme ve aile eğitimi konularında rehberlik eder.

e)Aile; programın uygulanması sırasında çalışmalara etkin bir şekilde katılır, gerektiğinde eğitim araç-gereç desteği sağlayabilir.

f)Özel eğitim gerektiren bireyi değerlendirme sonrasında çıkan eğitim önlemi ve yöneltme kararında isteğini belirtir.

Değerlendirme

Madde 73- (Değişik: 18.12.2004/25674 RG) Kaynaştırma uygulamalarında eğitimlerini sürdüren öğrenciler, devam ettikleri okulun sınıf geçme ve sınavlarla ilgili hükümlerine göre değerlendirilir. Ancak bireysel ve gelişim özellikleri dikkate alınarak, sınavlarda gerekli önlemler alınır ve düzenlemeler yapılır. Değerlendirmede, öncelikle bireyselleştirilmiş eğitim programlarında hedeflerin gerçekleştirilmesi esas alınır.

İkinci fıkra yürürlükten kaldırıldı. (18.12.2004/25674 RG)

Görme yetersizliği olan öğrencilere; yazılı yoklamalarda yeteri kadar zaman verilir. Braille-kabartma yazı olarak verilen yanıtlar sınavdan hemen sonra öğretmenin öğrenciye okutmasıyla değerlendirilir. Yazılı yoklamalarda daktilo, bilgisayar gibi cihazlardan yararlanılabilir. Bu öğrenciler, çizimli ve şekilli sorulardan muaf tutulurlar.

İşitme yetersizliği olan öğrenciler; ilköğretim ve orta öğretimde istekleri doğrultusunda, yabancı dil programlarının bazı konularından veya tamamından muaf tutulurlar. Bu öğrencilerin başarıları yazılı sınavlar, ödevler ve projelerle değerlendirilir.

Ortopedik yetersizliği olan öğrencilerden; yazmada güçlük çektiği belirlenenler sözlü olarak değerlendirilir. Sinir sisteminin zedelenmesi ile ortaya çıkan yetersizliği olanlar ise, çoktan seçmeli testler ile değerlendirilebilir.

Dil ve konuşma güçlüğü olan öğrencilerin değerlendirilmesinde yazılı sınavlar, ödevler ve projeler dikkate alınır.

Özel öğrenme güçlüğü olan öğrenciler; güçlükten etkilenme durumlarına göre yazılı sınav veya sözlü değerlendirmelerin herhangi birinden istekleri doğrultusunda muaf tutulurlar. Hiperaktivite ve dikkat yetersizliği olan öğrencilerin bu özellikleri göz önüne alınarak, kısa yanıt ve az sorulu yazılı sınavlar, ödevler ve projelerle değerlendirilirler.

Otistik ve duygusal uyum güçlüğü olan öğrencilerin değerlendirilmeleri; öğrencilerin hazır oldukları zamanlarda yapılır.

Sosyal uyum güçlüğü olan öğrencilerin durumu okul tarafından ayrıntılı bir rapor düzenlenerek özel eğitim hizmetleri kuruluna gönderilir. Özel eğitim hizmetleri kurulu, bu öğrenciler için tedavi, psikolojik danışmanlık, rehabilite, bakım-gözetim-koruma altına alma, moral ve maddî destek gibi konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği kurarak, gerekli önlemlerin alınmasını sağlar. Bu öğrencilerin değerlendirilmesinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisinin görüşü dikkate alınır, esnek ve hoşgörülü davranılır.

Onuncu fıkra yürürlükten kaldırıldı. (18.12.2004/25674 RG)

Özel Eğitim Kurumlarında Tutulacak Defter ve Dosyalar

Madde 74- Özel eğitim kurumlarında, kurumun özelliğine göre aşağıdaki defter ve dosyalar tutulur.

a)Defterler

- 1) Aday Kayıt Defteri
 - 2) Öğrenci Künye Defteri
 - 3) Öğrenci Devam Devamsızlık Defteri
 - 4) Ders Defteri
 - 5) Sınıf Geçme Defteri
 - 6) Diploma Defteri
 - 7) Tasdikname Defteri
 - 8) Öğretmen, Memur, Hizmetli Devam Devamsızlık Defteri
 - 9) Gelen, Giden Evrak Defteri
 - 10) Zimmet Defteri (Posta Zimmet, Evrak Zimmet)
 - 11) Teftiş Defteri
 - 12) Disiplin Kurulu Karar Defteri
 - 13) Onur Kurulu Karar Defteri
 - 14) Nöbet Defteri
 - 15) Takım Dağıtım Defteri
 - 16) Ödenek Defteri
 - 17) Avans Defteri
 - 18) Maaş ve Ücret Gerçekleştirme Defteri
 - 19) A,B,C Demirbaş Defterleri
 - 20) Yoğaltım Defteri
 - 21) Demirbaş Eşya Yardımcı Defteri
 - 22) Pul Sarf Defteri
 - 23) Öğrenci Seviye Geçiş Defteri
 - 24) Sıralama Defteri
 - 25) Kurullar Karar Defterleri
 - 26) Ziyaretçi Giriş Çıkış Defteri
 - 27) Aile Eğitimi Tutanak Defteri
- b) Çizelgeler ve Dosyalar

- 1) Öğrenci Gelişim Dosyası
- 2) Dönem ve Sınav Not Çizelgeleri Dosyası
- 3) Öğretmenler Kurulu Tutanakları Dosyası
- 4) Tasdikname Dosyası
- 5) Personel Şahıs Dosyası
- 6) Gelen, Giden Yazı Dosyası
- 7) Gizli Yazılar Dosyası
- 8) Sivil Savunma Dosyası
- 9) Disiplin Kurulu Belgeleri Dosyası
- 10) Öğrenci Ders Listeleri Dosyası
- 11) Günlük İmza Çizelgeleri Dosyası
- 12) Personel ve Öğrenci Nöbet Çizelgesi Dosyası
- 13) Ödemeler Dosyası
- 14) Maaş ve Ücret Ödeme Bordroları Dosyası
- 15) Demirbaş Eşya Sayım ve Devir Teslim Tutanakları Dosyası
- 16) Demirbaş Eşyanın Kayıttan Silme İşlemlerine Ait Dosya
- 17) Makine Fişleri Dosyası
- 18) Staj Uygulaması Dosyası
- 19) Satın Alma İşleri ile İlgili Karar Dosyaları
- 20) Masraf, Tahakkuk, Ödeme Çizelge Örnekleri Dosyası
- 21) Eğitici Çalışmalar ve Sosyal Faaliyetler Dosyası
- 22) Millî Bayramlar, Belirli Günler ve Haftalar Dosyası
- 23) İstatistik Dosyası
- 24) Öğrenci Acil Durumlar Bilgi Fişi Dosyası
- 25) Öğrenci Değerlendirme Dosyası
- 26) Öğrenci Gelişim ve İzleme Dosyası
- 27) İşe Yerleştirme Dosyası
- 28) İş Yerindeki Öğrencileri İzleme Dosyası
- 29) İş Yeri Tanıma Dosyası
- 30) Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Dosyası

c) Ayrıca 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, 01.06.1939 tarihli Ayniyat Talimatnamesi ile 30.10.1983 tarihli ve 18206 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliğinin gerektirdiği defter, dosya ve belgeler tutulur.

Kayıt-Kabul İşleri

Madde 75- Eğitimi engelleyecek düzeyde ek bir yetersizliği olmayan, tuvalet eğitimi kazanmış, süregen hastalığı olmadığını veya varsa, kontrol altına alındığını belgeleyen özel eğitim gerektiren bireylerin kaydı, ilgili mevzuat çerçevesinde, yetersizliğine uygun olarak başvurduğu kurumlara, EK 13 ve EK 14’te yer alan formların veli veya vasilerce

doldurulmasıyla yapılır. Okul öncesi eğitim veren özel eğitim okulları için, çocuğun tuvalet eğitimi kazanmış olması koşulu aranmaz.

Ücretsiz Öğle Yemeği

Madde 76- Yatılı veya gündüzlü özel eğitim kurumlarında, gündüzlü olarak okuyan ve maddî durumları parasız yatılılık şartlarını taşıyan öğrencilere de genel bütçeden karşılanan ödenekle ücretsiz olarak öğle yemeği verilir.

Devam - Devamsızlık

Madde 77- (Değişik: 18.12.2004/25674 RG) Özel eğitim yaygın eğitim kurumları ile eğitim ve uygulama okullarında, kurumun en az iki defa yazılı uyarısına rağmen mazeret göstermeksizin üç ay sürekli devamsızlık eden öğrenciler, kurumun o yılki devam eden öğrenci listesinden çıkarılır. Devamsızlık eden öğrenciler eğitim ve uygulama okullarına ertesi yıl tekrar çağırılırlar. İş okullarında öğrenciye sınıf tekrar ettirilir. Öğrenci, ertesi yıl da devam etmezse kaydı silinir. İş eğitim merkezlerinde ise, kurs programını mazeret göstermeksizin takip edemeyecek kadar devamsızlık gösteren kursiyerler, izleme ve yöneltme kurulu tarafından programdan çıkartılırlar.

Eğitim Ortamları

Madde 78- Özel eğitim gerektiren bireylere hizmet veren eğitim binalarında; rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisi, kaynak-gözlem-bireysel çalışma-dinlenme-oyun-revir-aile eğitimi-resim-müzik odaları, uygulama evi, çok amaçlı salon, rehabilite havuzu, kitaplık, bahçe-kış bahçesi, beden eğitimi-gösteri-tiyatro salonları, işitme ve konuşma-dil lâboratuvarları gibi bölümlere de gereksinimler dahilinde yer verilmesi için önlemler alınır.

Eğitim binalarında koridor, lavabo, yatakhane, yemekhane, çamaşırhane, lokal, sınıf ve bahçe gibi ortak kullanım alanları; tekerlekli sandalye ile dolaşmayı sağlayacak şekilde düzenlenir, rampa-tutamak gibi ek önlemler alınır. Sınıf zemini yumuşak ve kolay temizlenebilir bir malzeme ile kaplanır, işitme yetersizliği olan öğrenciler için ses yalıtımı yapılır. Sınıfların yeterince ısı, ışık ve hava alması sağlanır.

Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitiminde yer alan bilgisayar paket programlarının kullanılmasına yönelik bilgisayar donanımı için, gerekli düzenlemeler yapılır.

Teftiş ve Denetim

Madde 79- Özel eğitim okul ve kurumları ile özel eğitime destek sağlayan kurumların faaliyetlerinin teftiş ve denetimi özel eğitim ve/veya psikolojik danışma ve rehberlik alanlarında yetişmiş müfettişlerce yapılır.

Öğretmenin Teftiş Edilmesi ve Denetimi

Madde 80- Öğretmenin teftiş edilmesi ve denetiminde öğretmen;

a)Özel eğitim gerektiren öğrencinin kişisel ve gelişim özelliklerine göre, öncelikle bireyselleştirilmiş eğitim programlarında hedeflenen amaçları gerçekleştirme düzeyini dikkate alarak değerlendirme yapması,

b) Özel eğitim gerektiren öğrencinin eğitim kurumuna gelmeden önceki eğitim durumu hakkında bilgi toplamış olması,

c) Özel eğitim gerektiren öğrencinin performansını tam olarak kullanmasını sağlaması, cihazların kullanımında titizlik göstermesi,

d) Bireyselleştirilmiş eğitim programlarını öğrenciye uygulaması ya da programların uygulanmasını takip etmesi,

e)Ailelerle iş birliği içinde olması,

f)Özel eğitim gerektiren öğrencinin eğitsel, psikolojik ve tıbbî değerlendirmesinin yapılması için gerekli önlemleri alması,

g) Özel eğitim gerektiren öğrencinin eğitiminde kullanılan eğitim yöntemleri konusunda hizmet içi eğitim programlarına katılmış olması, Braille-kabartma yazı, doğal-işitsel-sözel yöntem gibi eğitim yöntemlerini kullanabilmesi,

h) Sınıfında sosyal bütünleşmeyi sağlaması,

ı) Günlük plânlarında özel eğitim gerektiren öğrencinin bireysel ve gelişim özelliklerini dikkate alarak, alacağı önlemleri belirtmiş olması,

konularına dikkat edilir.

Yönetimin Teftiş Edilmesi ve Denetimi

Madde 81- Yönetimin teftiş edilmesi ve denetiminde yönetimin;

a) Öğretim yılı başında özel eğitim gerektiren öğrenciler için alınacak önlemler konusunda plânlama yaparak, eğitim ortamında gerekli düzenlemeleri yapmış olması,

b) Personelin özel eğitim konusunda bilgi ve deneyimlerini artırmak amacıyla seminer düzenlemesi, kurs düzenlemeye yönelik önlemler alması, kurum içi seminer dönemlerinde özel eğitim konularına ağırlık vermesi,

c) Kurum içinde birim, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisi ve kurullar arasında eş güdümü sağlaması,

d) Eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi, özel eğitim hizmetleri kurulu, aile, gönüllü kurum ve kuruluşlar, okul aile birliği, eğitim vakfı ve derneği, üniversite, hastahaneler ile kurumu arasında iş birliği sağlaması,

e) Aile eğitimi programlarının hazırlanarak uygulanması için gerekli önlemleri alması,

f) Sosyal bütünleşmeyi sağlamak amacıyla özel eğitim gerektiren öğrencilerin de kültürel, sosyal ve serbest zaman etkinliklerine aktif katılımı için önlemler alması,

g) Sivil savunma plânının hazırlanması ve her yıl en az iki defa uygulama yapılması,

konularına dikkat edilir.

Personel

Madde 82- Özel eğitim okul ve kurumları ile özel eğitime destek sağlayan kurumların eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı personel gereksinimi öncelikle karşılanır, gereksinim duyulan diğer personel atanır veya diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılarak görevlendirilir.

Özel eğitim kurumlarına atanan yetersizliği olan personelin, toplam personel sayısının onda birini geçmemesine dikkat edilir ve bu personele yeterlilikleri ölçüsünde görev verilir.

Yatılı Özel Eğitim Kurumlarında Nöbet

Madde 83- Yatılı özel eğitim kurumlarında gece nöbetleri için yeteri kadar öğretmen bulunmadığı takdirde kurumun yöneticileri de gece nöbetçi öğretmeni olarak görev yaparlar. Gece nöbetlerinde en az bir bayan, bir bay öğretmen görevlendirilir.

Özel Eğitim Araçları

Madde 84- Özel eğitim gerektiren bireylerin, Bakanlığa bağlı resmî okul ve kurumlarda eğitim ve öğretimlerini en iyi şekilde sürdürebilmeleri için gerekli olan her türlü araç-gereç Bakanlıkça karşılanır.

Öğrenci Kıyafetleri

Madde 85- (Değişik: 18.12.2004/25674 RG) Özel eğitim iş eğitim merkezleri veya iş okulları ile hastane okullarında öğrencilerde forma giyme zorunluluğu aranmaz.

Nakil İşleri

Madde 86- Özel eğitim okullarının hazırlık sınıflarında, ilk üç aydan önce, zorunlu haller dışında nakil yapılmaz.

ERMENİ İLKOKULLARI YÖNETMELİĞİ

Okula Girme Yaşı

Madde 7 - Ermeni Azınlık İlkokullarına kayıt ve kabullerin başladığı tarihte 6 yaşını doldurmuş olanlarla; o yılın Aralık ayı sonuna kadar dolduracak olanların kayıtları yapılır. Ancak ruhça ve bedence anormal olanlarla bulaşıcı hastalığı bulunanlar bu okullara kabul edilemezler. Mecburi öğrenim çağında olup ta okuma yazma bilmeyenler 15. madde de zikredilen yaş sınırlaması dışında kalanlar öğrenci olarak kabul edilemezler.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÇIRAKLIK VE YAYGIN EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ YETKİLİ KALORİFER ATEŞÇİSİ YÖNERGESİ

Madde 3– Yetkili Kalorifer Ateşçisi kurslarına katılacaklarda aşağıdaki şartlar aranır.

- a) T.C. vatandaşı olmak,
- b) Okur-yazar olmak,
- c) Beden ve ruhi sakatlığı bulunmamak,
- d) 18 yaşını bitirmiş olmak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MERKEZİ SİSTEM SINAV YÖNERGESİ

Bölge Sınav Yürütme Komisyonu

MADDE 9-

...

(7) Görevleri :

g) Merkezden bildirilmesi hâlinde sınava girecek özürlü adaylar için aşağıdaki tedbirleri alır:

1) İşitme özürllüer ile dil ve konuşma özürllüer için Türk İşaret Dili Tercümanı veya bu konuda deneyimli öğretmen görevlendirir.

2) Görme özürllüer için okuyucu ve yazıcı öğretmenler görevlendirir ve bunları ayrı ayrı sınıflarda sınava alır.

3) Ortopedik özürllüerden el ve kolunu kullanamayanlar için yazıcı öğretmen görevlendirir, yürüyemeyenleri sınav binalarının giriş katındaki salonlarda sınava alır.

4) Süreğen hastalığı olanlar için uygun sınav ortamı sağlar, ihtiyaçları için gerekli tedbirleri alır

ve o salondaki görevlileri bilgilendirir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL KÜTÜPHANELERİ STANDART YÖNERGESİ

Mekân

MADDE 6- ...

(2) Engelli öğrencilerin kütüphanelerden faydalanabilmeleri için fizikî şartların iyileştirilmesi yönünde gerekli tedbirler alınır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI OTİSTİK ÇOCUKLAR EĞİTİM MERKEZLERİ YÖNERGESİ

Madde 1- Bu Yönergenin amacı, 3-15 yaş grubundaki otistik çocukların eğitim-öğretim görmelerini sağlamak üzere faaliyet gösteren Otistik Çocuklar Eğitim Merkezlerinin (OÇEM) kuruluşu ve otistik çocuklara sunulacak hizmetlerle ilgili işleyişe ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

Genel İlkeler

Madde 5- Otistik çocukların eğitim-öğretim faaliyetleri aşağıdaki genel ilkelere uygun olarak düzenlenir ve yürütülür:

- a) Eğitime her çocuğun performansı belirlenerek başlanır.
- b) Otistik çocukların eğitiminde bireyselleştirilmiş ve erken eğitim esastır.
- c) Otistik çocuğu grup/kaynaştırma eğitimine hazırlamak ya da devam eden grup/kaynaştırma eğitimini desteklemek amacıyla gerektiğinde birebir eğitim verilir.
- d) Performans özellikleri açısından birbiriyle uyuşan 2-4 otistik çocuk ile grup eğitimi yapılır.
- e) Sosyal ve akademik beceriler yönünden gelişmiş çocuklar, performanslarına uygun kaynaştırma programlarından yararlandırılır.
- f) Kaynaştırma eğitimi uygulaması sürecinde kaynaştırma eğitimi alan otistik çocuğa, diğer öğrencilere, sınıf öğretmenine, branş öğretmenine ve/veya ailelere özel eğitim desteği sağlanır.
- g) Otistik çocuklarda gözlemlenen problem davranışlar, eğitimin bir parçası olarak nitelendirilir, problem davranışın ortadan kaldırılması için uygun yöntem ve teknikler kullanılır.
- h) Eğitim-öğretim sırasında ilerleme kaydeden otistik çocukların performanslarına uygun olarak belirlenen hedeflere göre eğitim-öğretime devam edilir.
- i) Eğitim-öğretimde; ortam, materyal, plân ve yöntemler otistik çocuğu merkez alır.
- j) Bu çocukların sosyal gelişimlerinin sağlanmasına yönelik gezi, tören ve benzeri etkinlikler, bir program çerçevesinde düzenlenir.
- k) Otistik çocukların eğitim-öğretim sürecinde bireysel özelliklerine uygun öğrenme/öğretme strateji, yöntem ve tekniklerden yararlanılmasına özen gösterilir.
- l) Kaynaştırma eğitiminin yapıldığı okulun personeli ile ailelerin ve toplumun özel eğitim konusunda bilgilendirilmeleri için gerekli tedbirler alınır.
- m) Otistik çocuklara resim, işaret ve benzeri yollarla iletişim becerileri kazandırılır.

Eğitim-Öğretim Programları

Madde 6- Otistik çocuklar için;

- 1- Otistik Çocukların Eğitimi Programı
- 2- 36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı
- 3- İlköğretim Okulu Programı
- 4- İlköğretim Okulu Orta Düzeyde Öğrenme Yetersizliği Olan Çocuklar Eğitim Programı
- 5- Eğitim Uygulama Okulu Eğitim Programı
- 6- Öğretmenler Tarafından Hazırlanacak Kaynaştırma, Birebir ve Grup Eğitim Programları uygulanır.

Tıbbî Tanılama

Madde 9- Otistik çocukların tıbbî tanılması, çocuk-ergen ruh sağlığı ve hastalıkları kliniği bulunan hastanelerdeki uzmanlarca yapılır.

Eğitsel Tanılama, Yöneltilme ve Yerleştirme

Madde 10- Otistik çocukların eğitsel tanılması, rehberlik ve araştırma merkezlerinin özel eğitim bölümlerinde yapılır. Eğitsel tanı sonrasında Ek-3'te yer alan ölçütler göz önünde bulundurularak OÇEM'e eğitsel yöneltilme yapılır. Eğitsel yöneltilme kararı, Özel Eğitim Hizmetleri Kuruluna iletilir. Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu, yöneltilme raporunu değerlendirerek yerleştirme kararı alır.

Bağımsız OÇEM'lerde eğitim-öğretim gören ve eğitsel performansı kaynaştırma eğitimi düzeyine gelmiş olan otistik çocukların ilköğretim okuluna geçişi için değerlendirme raporu hazırlanır. Rehberlik araştırma merkezlerine gönderilen bu rapor, Eğitsel Tanılama, İzleme ve Değerlendirme Ekibince tekrar değerlendirmeye alınarak, eğitsel yöneltilme ve yerleştirme süreci yeniden başlatılır. Bağımsız OÇEM'de eğitim gören otistik çocukların değerlendirilmesi sonucunda, kaynaştırma eğitiminden yararlanmasının uygun olduğu belirlenmiş ise kuruma en yakın ilköğretim okulundan, yarı zamanlı kaynaştırma eğitimi ile yararlanması için gerekli düzenlemeler yapılır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM GEREKTİREN BİREYLER İÇİN EVDE EĞİTİM HİZMETLERİ YÖNERGESİ

Madde 1- Bu Yönergenin amacı; okul öncesi ve ilköğretim çağındaki özel eğitim gerektiren reylardan eğitim öğretim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumdaki olanlara evde verilecek eğitim hizmetlerini planlamak ve yürütmekle ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönergede geçen;

...

Gezerek Özel Eğitim Görevi Yapan Öğretmen: Özel eğitim gerektiren bireyler için destek eğitim hizmetlerini evde, okulda ve kurumlarda sürdüren öğretmeni,

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı: Özel eğitim gerektiren birey için geliştirilen, bireyin ihtiyaçlarına yönelik, ailenin ve öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda hazırlanan ve destek eğitim hizmetlerini içeren eğitim programını,

Birey: Evde eğitim hizmeti alacak özel eğitim gerektiren bireyi,

Aile: Evde eğitim alacak bireyin ailesini,

Velfî: Evde eğitim alacak bireyin anne/babasını veya yasal olarak sorumluluğunu üstlenen kişiyi,

Okul: Evde eğitim alacak bireyin kaydının yapılacağı/kayıtlı olduğu okul öncesi eğitim kurumu, özel eğitim okulu ve ilköğretim okulunu,

Destek Eğitim: Özel eğitim gerektiren bireylerin, tıbbî ve eğitsel ihtiyaçları doğrultusunda kendilerine, ailelerine, öğretmenlerine ve okul personeline; uzman personel, araç gereç ve danışmanlık hizmetleri sağlanmasını,

Evde Eğitim: Eğitim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumda olan zorunlu eğitim çağındaki özel eğitim gerektiren bireylerin eğitimlerini evde tamamlaması esasına dayanan eğitim şeklini,

ifade eder.

Esaslar

Madde 5- Evde eğitim uygulamaları, aşağıdaki esaslar doğrultusunda düzenlenir ve yürütülür:

- a) Herhangi bir eğitim öğretim kurumundan doğrudan yararlanamayacak durumda olan okul öncesi ve ilköğretim çağındaki özel eğitim gerektiren bireylere evde eğitim verilmesi esastır.
- b) Evde eğitim hizmetine karar verilmeden önce, bireyin bir eğitim öğretim kurumundan doğrudan yararlanmasına imkân verecek fiziksel, sosyal ve ekonomik bütün önlemlerin alınıp alınmadığının değerlendirilmesi esastır.
- c) Evde eğitim hizmetleri kurul tarafından planlanır.
- d) Bu hizmetlerin, gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen tarafından sürdürülmesi esastır.
- e) Bireyin eğitim ihtiyaçları doğrultusunda bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlanması esastır.
- f) Evde eğitimde, ailelerin bilgilendirilmesi, desteklenmesi ve eğitimin her aşamasına katılımlarının sağlanması esastır.
- g) Evde eğitim sürecinin birey, aile ve öğretmenin iş birliğine dayalı olarak planlanması esastır.
- h) Bireylerin gelişim durumları ve yeterliklerinin sürekli değerlendirilmesi ve buna göre eğitim sürecinde değişiklik ve düzenlemeler yapılması esastır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ AÇMA YÖNERGESİ

Madde 1- Bu yönergenin amacı, il/ilçe düzeyinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleriyle özel eğitim hizmetlerini yürütmek üzere açılacak rehberlik ve araştırma merkezi açma usul ve esaslarını belirlemektir.

Merkez açma

Madde 5- Rehberlik ve araştırma merkezi; eğitim öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesine ilişkin çalışmalarla bölgedeki özel eğitim gerektiren bireylerin tanınması ve bu bireylere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini yürütmek amacıyla her il merkezi ile nüfus ve hizmet gereklerine göre ilçelerde Bakanlıkça açılır.

“3–6 Yaş Görme Engelli Çocuklar İçin Okula Hazırlık ve Destek” ve “7 Yaş ve Üzeri Görme Engelli Çocuklar İçin Okula Hazırlık ve Destek” Kurs Programları

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI

Karar Sayısı: 8

Karar Tarihi: 26.02.2004

Konu : “3–6 Yaş Görme Engelli Çocuklar İçin Okula Hazırlık ve Destek” ve “7 Yaş ve Üzeri Görme Engelli Çocuklar İçin Okula Hazırlık ve Destek” Kurs Programları

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 10.10.2003 tarih ve 57273 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen 520 saat süreli “3–6 Yaş Görme Engelli Çocuklar İçin Okula Hazırlık ve Destek” ve 520 saat süreli “7 Yaş ve Üzeri Görme Engelli Çocuklar İçin Okula Hazırlık ve Destek” kurs programlarının ekli örneklerine göre kabulü kararlaştırıldı.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı